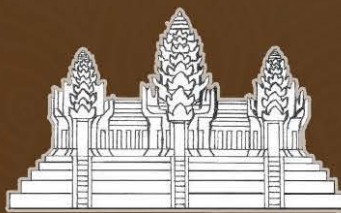

ព្រះ
ព្រះក្រិស្ណ

ព្រះបុត្រនិទាន
ព្រះអរិយធម៌

ភាគ៧៨

ពុទ្ធសករាជ ២៥៥៣

ច្បាប់ពិនិត្យ លើកទី១

ព្រះ

អភិធម្មបិដក

និង

បរមត្ថទីបទី អង្គកថា

សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ

បណ្ឌិត

ចតុត្ថភាគ និង បណ្ឌិតភាគ

៧៨

ធានីប្រែ ៩៧-៩៨

បោះពុម្ពលើកទី ១ ពុទ្ធសករាជ ២៥៥៣

ក្បាលទី ៧៨

អភិធម្មបិដក ចតុត្ថកាគ

អនុលោមត្ថកប្បដ្ឋានខាងចុង

សូមនមស្ការចំពោះព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ

វិតក្កត្ថកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១] ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យធម៌
 ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
 គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ខន្ធ
 ១ អាស្រ័យខន្ធ ៣ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១
 ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២
 អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យ
 ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 ហេតុប្បច្ច័យ គឺ វិតក្ក អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារ វិតក្កអាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
 មានវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើប
 កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ

ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំង
ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[២] ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
ដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជាន-
រូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ខន្ធ ២
ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ៣ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ
១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២
ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
តែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ដែល
ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
គឺវិតក្កក្តី ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ វិតក្កក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
ត្រឹមតែវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី វិតក្កក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ខន្ធ ២ ក្តី វិតក្កក្តី អាស្រ័យ
ខន្ធ ២ ខន្ធ ៣ ក្តី វិតក្កក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក

ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី វិតក្តក្តី អាស្រ័យ
ខន្ធ ២ ។

[៣] ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ត ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌មិនមាន
វិតក្ត មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌មិនមានវិតក្ត មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យ
ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ត ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី វិតក្តក្តី ចិត្តសមុជានុបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១
ដែលប្រកបដោយវិតក្ត ប្រកបដោយវិចារ ខន្ធ ២ ក្តី វិតក្តក្តី ចិត្ត-
សមុជានុបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ៣ ក្តី វិតក្តក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យ
ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ត ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ
២ ក្តី វិតក្តក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[៤] ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ត មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ត មានត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ
៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ត មានត្រឹមតែវិចារ ខន្ធ ២ អាស្រ័យ
ខន្ធ ២ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ត មានត្រឹមតែវិចារ
ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយ
វិតក្ត ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ត មានត្រឹមតែ
វិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្ត ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យវិតក្ត ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្ត ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យវិតក្ត ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
 ត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើងព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺវិចារក្ក ចិត្តសមុជ្ជានុប
 ក្ក អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ចិត្ត-
 សមុជ្ជានុប អាស្រ័យវិតក្ក វិចារក្ក កដត្តារូបក្ក អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប
 អាស្រ័យវិតក្ក ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៥] ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
 តែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ចិត្តសមុជ្ជានុបក្ក អាស្រ័យវិតក្ក ខន្ធ
 ទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក កដត្តារូបក្ក
 អាស្រ័យវិតក្ក ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
 តែវិចារក្ក ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក អាស្រ័យធម៌ ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ
 ៣ ក្ក វិចារក្ក ចិត្តសមុជ្ជានុបក្ក អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារ ខន្ធ ២ ក្ក វិចារក្ក ចិត្តសមុជ្ជានុបក្ក អាស្រ័យខន្ធ ២
 ខន្ធ ៣ ក្ក វិចារក្ក កដត្តារូបក្ក អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្ក វិចារក្ក កដត្តារូបក្ក
 អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[៦] ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិន
មានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី
ចិត្តសមុជានុរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ខន្ធ
២ ក្តី ចិត្តសមុជានុរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ចិត្តសមុជានុរូប អាស្រ័យវិចារ
ខន្ធ ៣ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ កដត្តារូប
អាស្រ័យវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ខន្ធទាំង
ឡាយអាស្រ័យវត្ថុ វត្ថុ អាស្រ័យវិចារ វិចារ អាស្រ័យវត្ថុ មហាកូត ៣
អាស្រ័យមហាកូត ១ ចិត្តសមុជានុរូប កដត្តារូប ឧបាទារូប អាស្រ័យ
មហាកូតទាំងឡាយ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ
អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ
អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
វិចារ អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យ
វិចារ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យវិចារ
ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ
អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វិតក្ក អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិ-
សន្ធិ ។

[៧] ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌មិនមាន
 វិតក្ក មិនមានវិចារក្ក អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
 ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យ
 មហាក្កតទាំងឡាយ ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
 មានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិន
 មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្ក អាស្រ័យវិចារ ខន្ធទាំង
 ឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក កដត្តារូបក្ក អាស្រ័យវិចារ
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ
 អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យមហាក្កតទាំងឡាយ
 វិតក្ក អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យមហាក្កតទាំង
 ឡាយ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក វិចារក្ក
 អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារក្ក ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក អាស្រ័យធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺ
 ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក
 អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៨] ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែលមិន

មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក
 អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 ហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក
 វិតក្កក្ក អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យមហាក្កត
 ទាំងឡាយ ។

[៧] ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យធម៌
 ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
 មានវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ
 ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃ
 បដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ
 ផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 ហេតុប្បច្ច័យ គឺវិតក្ក អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក
 មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង
 ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
 គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារផង មហាក្កតទាំងឡាយផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ក្នុង

ខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[១០] ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង
 ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ
 ២ ផង វត្ថុផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក អាស្រ័យធម៌
 ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
 មានវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺវិតក្ក អាស្រ័យខន្ធ
 ទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វត្ថុផង ក្នុង
 ខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក
 អាស្រ័យធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣
 ក្តី វិតក្កក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង
 វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី វិតក្កក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង

វត្ថុផង ។

[១១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌ ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កី
 អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធ ៣
 ក្កី វិតក្កក្កី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង
 វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្កី វិតក្កក្កី អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង
 វត្ថុផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ។

[១២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
 វិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យវិតក្កផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃ
 បដិសន្ធិ ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី អាស្រ័យធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
 ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២
 ផង វិចារផង ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារផង វិចារផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង

វិចារផង ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ
ផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ។
 ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើត
 ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យ
 ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង មហាក្កតទាំងឡាយ
 ផង ចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យវិតក្កផង មហាក្កតទាំងឡាយផង កដត្តារូប
 អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារ
 ផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធដែលមិនមានវិតក្ក មាន
 ត្រឹមតែវិចារផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប
 អាស្រ័យវិតក្កផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វិចារ
 អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វត្ថុផង
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[១៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
 តែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង
 ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
 វិចារ អាស្រ័យវិតក្កផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យ

វិតក្កផង មហាកុតទាំងឡាយផង ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារក្កី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិន
 មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
 ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី
 អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ខន្ធ
 ២ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិចារផង ខន្ធ ៣ ក្តី
 កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង
 វិចារផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២
 ផង វិចារផង ខន្ធ ៣ ក្តី វិចារក្កី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី វិចារក្កី
 អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ។

[១៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យ
 ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យ
 ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ខន្ធ ២
 អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិតក្កផង ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២
 អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិតក្កផង ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
 អាស្រ័យធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិន

មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប ដោយវិចារផង វិតក្កផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកប ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[១៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប ដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ទើបកើត ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ខន្ធ ២ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិតក្កផង ខន្ធ ៣ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិតក្ក ផង ។

[១៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើត ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយ វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិតក្កផង វត្ថុផង ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិន

មានវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង មហាក្កតទាំងឡាយផង កដត្តារូបអាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ក្នុងខណៈ នៃបដិសន្ធិ ។

[១៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែលមិន មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប ដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្ក ផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ១ អាស្រ័យខន្ធ ៣ ផង វិតក្កផង វត្ថុផង ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិតក្កផង វត្ថុផង កដត្តារូប អាស្រ័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ។

[១៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះ អារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក

ប្រកបដោយវិចារ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺវិតក្ក អាស្រ័យ
 ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈនៃ
 បដិសន្ធិ ... ។

[១៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី
 វិតក្កក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ខន្ធ ២
 ក្តី វិតក្កក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ
 ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ខន្ធ ២
 អាស្រ័យខន្ធ ២ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ
 ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យវិតក្ក ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
 ត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺវិចារ អាស្រ័យខន្ធ

ទាំងឡាយដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២១] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិនមាន
វិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ
ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី វិចារក្តី អាស្រ័យខន្ធ
១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ខន្ធ ២ ក្តី វិចារក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២
ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែលមិន
មានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣
អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ
២ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ក្នុងខណៈ
នៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធទាំងឡាយ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈ
នៃបដិសន្ធិ វិចារ អាស្រ័យវត្ថុ ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
វិចារ អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
អារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
វិចារ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
ត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើត
ឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
ត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យវិចារ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
តែវិចារ អាស្រ័យវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិន

មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វិតក្ក
អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[២៣] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ ដែលមិន
មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក
មានត្រឹមតែវិចារក្តី វិចារក្តី អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
ត្រឹមតែ វិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើត
ឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
ដោយវិចារក្តី វិតក្កក្តី អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[២៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យ
ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យ
ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈ
នៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ។ ធម៌ដែលមិនមាន
វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
ដោយវិចារផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង
ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺវិតក្ក អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[២៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើត
 ឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី វិតក្កក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១
 ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
 ខន្ធ ២ ក្តី វិតក្កក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ។

[២៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យ
 ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
 មានវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យវិតក្កផង វត្ថុផង
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យ
 ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
 មានវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យ
 ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ខន្ធ ២
 អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិចារផង ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិន
 មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២
 អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិចារផង ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមាន
 វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យ
 ខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យ

ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
 មានវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺវិចារ អាស្រ័យ
 ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈ
 នៃបដិសន្ធិ ។

[២៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិនមាន
 វិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ
 ផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 អារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី វិចារក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមាន
 វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី វិចារ
 ក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ។

[២៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យ
 ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣
 អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង
 ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិតក្កផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌
 ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង
 ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្ម-
 ណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប

ដោយវិចារផង វិតក្កផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យ
ខន្ធ ២ ផង វិតក្កផង វត្ថុផង ។

បច្ច័យទាំងពីរ លោកចែកហើយ ដោយផ្លូវនៃការស្វាឡាយ បច្ច័យ ២០
ដ៏សេស បណ្ឌិតគប្បីចែកយ៉ាងនេះដែរ ។

[២៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យ
ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
ប្រកបដោយវិចារ (ខន្ធទាំងឡាយអាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង)
ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (ខន្ធទាំងឡាយអាស្រ័យ)
វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក
មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ
ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺវិតក្ក អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ (វិតក្កអាស្រ័យ) វត្ថុ
(ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប
អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ (ចិត្ត-
សមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ) ខន្ធទាំងឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្ប-

យុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក អាស្រ័យធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្ត-
 សមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ
 ខន្ធទាំងឡាយ (អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
 ចិត្តសមុជ្ជានរូប (អាស្រ័យ) ខន្ធទាំងឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះ
 វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
 ត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក អាស្រ័យធម៌ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើងព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
 គឺវិតក្កក្តី ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ វិតក្ក (អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង)
 ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុជ្ជានរូប (អាស្រ័យ) ខន្ធទាំងឡាយ
 (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌
 ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
 ត្រឹមតែវិចារក្ក អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ
 ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី វិតក្កក្តី អាស្រ័យ
 ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ខន្ធ ២ ក្តី វិតក្កក្តី
 អាស្រ័យខន្ធ ២ (ខន្ធទាំងឡាយ អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង)

ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក
អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង
ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី វិតក្កក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ
១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ខន្ធ ២ ក្តី វិតក្កក្តី ចិត្ត-
សមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធទាំងឡាយក្តី វិតក្កក្តី (អាស្រ័យ)
វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប (អាស្រ័យ)
ខន្ធទាំងឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃ
បដិសន្ធិ ... ។

[៣២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ។ បេ ។ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ
ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ (អាស្រ័យ) ខន្ធ ២ ...
(អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈ
នៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យ
ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្ប-
យុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ
អាស្រ័យវិតក្ក (ខន្ធទាំងឡាយ អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង)
ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិន

មានវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ទើបកើត
 ឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺវិចារក្ក ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្ក អាស្រ័យខន្ធ
 ទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ វិចារ (អាស្រ័យ)
 វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប (អាស្រ័យ)
 ខន្ធទាំងឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 អាស្រ័យវិតក្ក (ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ) វិតក្ក (ទើបកើតឡើង)
 ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
 តែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្ក អាស្រ័យវិតក្ក
 ខន្ធទាំងឡាយ (អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្ប-
 យុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប (អាស្រ័យ) វិតក្ក (ទើបកើតឡើង)
 ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក អាស្រ័យធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
 គឺខន្ធ ៣ ក្ក វិចារក្ក ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្ក អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមាន
 វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ខន្ធ ២ ក្ក វិចារក្ក ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្ក អាស្រ័យ
 ខន្ធ ២ ខន្ធទាំងឡាយក្ក វិចារក្ក (អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើត

ឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុជ្ជានរូប (អាស្រ័យ) ខន្ធទាំង
ឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៤] ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ
៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ចិត្តសមុជ្ជានរូប
(អាស្រ័យ) ខន្ធ ២ ... ខន្ធទាំងឡាយ (អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើត
ឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុជ្ជានរូប (អាស្រ័យ) ខន្ធទាំង
ឡាយ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យ
វិចារ (ចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យ) វិចារ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះ
វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កដត្តារូប អាស្រ័យវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (កដត្តារូប
អាស្រ័យ) វិចារ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វត្ថុអាស្រ័យ
ខន្ធទាំងឡាយ ខន្ធទាំងឡាយ អាស្រ័យវត្ថុ ខន្ធទាំងឡាយ (អាស្រ័យ)
វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វត្ថុ (អាស្រ័យ) ខន្ធ
ទាំងឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វត្ថុ អាស្រ័យវិចារ
វិចារ អាស្រ័យវត្ថុ វិចារ (អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះ
វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វត្ថុ (អាស្រ័យ) វិចារ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះ
វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មហាកុត ៣ អាស្រ័យមហាកុត ១ ចិត្តសមុជ្ជានរូប
កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យមហាកុតទាំងឡាយ (ចិត្តសមុជ្ជានរូប
កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ) ខន្ធទាំងឡាយ (ទើបកើតឡើង)

ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ
 អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្ប-
 យុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ
 អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (ខន្ធទាំងឡាយអាស្រ័យ) វត្ថុ
 (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
 ត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើត
 ឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
 ត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យវិចារ (ខន្ធទាំងឡាយ អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើប
 កើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
 ត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (ខន្ធទាំងឡាយ
 អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
 (ខន្ធទាំងឡាយ អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
 វិតក្ក អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (វិតក្ក អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើប
 កើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៣៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
 វិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប

អាស្រ័យមហាកុតទាំងឡាយ ខន្ធទាំងឡាយ (អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើប
កើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កដត្តារូប (អាស្រ័យ) ខន្ធទាំង
ឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមាន
វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក អាស្រ័យ
ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្ក
អាស្រ័យវិចារ ខន្ធទាំងឡាយ (អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង)
ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុជ្ជានរូប (អាស្រ័យ) វិចារ (ទើបកើត
ឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
តែវិចារក្ក កដត្តារូបក្ក អាស្រ័យវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធទាំងឡាយ
(អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កដត្តារូប
(អាស្រ័យ) វិចារ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធទាំង
ឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃ
បដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យមហាកុតទាំងឡាយ ខន្ធទាំងឡាយ (អាស្រ័យ)
វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កដត្តារូប (អាស្រ័យ)
ខន្ធទាំងឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វិតក្កអាស្រ័យ
វត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យមហាកុតទាំងឡាយ វិតក្ក
អាស្រ័យវត្ថុទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កដត្តារូប (អាស្រ័យ)
ខន្ធទាំងឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ

ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក វិចារក្ក អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈ
 នៃបដិសន្ធិ (ខន្ធទាំងឡាយ អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះ
 វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក
 មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈ
 នៃបដិសន្ធិ (ខន្ធទាំងឡាយក្ក វិតក្កក្ក អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើត
 ឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៣៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក
 អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
 វិចារក្ក វិតក្កក្ក អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យ
 មហាក្កតទាំងឡាយ ខន្ធទាំងឡាយក្ក វិតក្កក្ក (អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើប
 កើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កដត្តារូប (អាស្រ័យ) ខន្ធទាំង
 ឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៣៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យ
 ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
 មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើងព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យ

ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈ
នៃបដិសន្ធិ (ខន្ធទាំងឡាយ អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះ
វិប្បយុត្តប្បថ្នយ ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យ
ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
មិនមានវិចារផង ... វិតក្ក អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
ប្រកបដោយវិចារផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (វិតក្ក អាស្រ័យ)
វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បថ្នយ ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង
ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ... ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធ
ទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង មហាក្កតទាំង
ឡាយផង (ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ) ខន្ធទាំងឡាយ (ទើបកើត
ឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បថ្នយ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
ដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ។ បេ។ ខន្ធ ៣
អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វត្ថុផង
ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង កដត្តារូប
អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង
មហាក្កតទាំងឡាយផង ខន្ធទាំងឡាយ (អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើត

ឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កដត្តារូប (អាស្រ័យ) ខន្ធទាំងឡាយ
 (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
 ត្រឹមតែវិចារក្កី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កី អាស្រ័យធម៌ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
 វិចារផង ... វិតក្ក អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំង
 ឡាយដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង មហាក្កតទាំងឡាយ
 ផង វិតក្ក (អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
 កដត្តារូប (អាស្រ័យ) ខន្ធទាំងឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះ
 វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ...
 ខន្ធ ៣ ក្តី វិតក្កក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី វិតក្កក្តី អាស្រ័យ
 ខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង (ខន្ធទាំងឡាយ អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង)
 ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៣៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កី
 អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិន

មានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ... ខន្ធ ៣ ក្តី វិតក្កក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
 ខន្ធ ២ ក្តី វិតក្កក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង កដត្តារូប អាស្រ័យ
 ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង មហាក្កត
 ទាំងឡាយផង ខន្ធទាំងឡាយក្តី វិតក្កក្តី (អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើត
 ឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កដត្តារូប (អាស្រ័យ) ខន្ធទាំងឡាយ
 (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៤០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យ
 ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
 មានវិចារផង ... ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ
 អាស្រ័យវិតក្កផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (ខន្ធទាំងឡាយ អា-
 ស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
 តែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ... ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ
 ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង (ខន្ធទាំង
 ឡាយ អាស្រ័យ) ខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង (ទើបកើតឡើង) ព្រោះ
 វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារផង វិចារផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (ខន្ធទាំងឡាយ អាស្រ័យ)
 ខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ៣

អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វត្ថុផង ក្នុង
 ខណៈនៃបដិសន្ធិ (ខន្ធទាំងឡាយ អាស្រ័យ) ខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ទើប
 កើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
 អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមាន
 វិតក្ក មិនមានវិចារផង ... ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង (ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អា-
 ស្រ័យ) ខន្ធទាំងឡាយផង វិចារផង (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្ប-
 យុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង មហាក្កតទាំងឡាយផង (ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 អាស្រ័យ) ខន្ធទាំងឡាយ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
 ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យវិតក្កផង មហាក្កតទាំងឡាយផង (ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 អាស្រ័យ) វិតក្ក (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កដត្តារូប
 អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារ
 ផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (កដត្តារូប អាស្រ័យ) ខន្ធទាំងឡាយផង វិចារ
 ផង (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធ
 ទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង មហាក្កតទាំងឡាយ
 ផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (កដត្តារូប អាស្រ័យ) ខន្ធទាំងឡាយ (ទើប
 កើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កដត្តារូប អាស្រ័យវិតក្កផង មហាក្កត
 ទាំងឡាយផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (កដត្តារូប អាស្រ័យ) វិតក្ក (ទើប

កើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វិចារ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (វិចារ
អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៤១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
តែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះ
វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
វិចារ អាស្រ័យវិតក្កផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យ
វិតក្កផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ខន្ធទាំងឡាយ (អាស្រ័យ) វត្ថុ
(ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កដត្តារូប (អាស្រ័យ) វិតក្ក
(ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
ត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
ផង ... ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក
មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ខន្ធទាំងឡាយ (អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើប
កើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប (អាស្រ័យ) ខន្ធ
ទាំងឡាយផង វិចារផង (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ៣
ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ
ផង វិចារផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធទាំងឡាយ (អាស្រ័យ) វត្ថុ

(ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កដត្តារូប (អាស្រ័យ) ខន្ធ
 ទាំងឡាយផង វិចារផង (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ
 ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វត្ថុផង
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង ខន្ធទាំងឡាយ ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ខន្ធទាំងឡាយ
 (អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កដត្តារូប
 (អាស្រ័យ) ខន្ធទាំងឡាយ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ
 ៣ ក្តី វិចារក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ
 ផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (អាស្រ័យ) ខន្ធ ២ ផង ... (អា-
 ស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៤២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យធម៌
 ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារផង ទើបកើតឡើង ... ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង (ខន្ធទាំងឡាយ
 អាស្រ័យ) ខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្ប-
 យុត្តប្បច្ច័យ (ខន្ធទាំងឡាយ អាស្រ័យ) វត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (ទើប
 កើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
 វិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ទើបកើតឡើង ... ចិត្តសមុដ្ឋានរូប

អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្ក
 ផង (ចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យ) ខន្ធទាំងឡាយផង វិតក្កផង (ទើប
 កើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ (ចិត្តសមុជ្ជានរូបអាស្រ័យ) ខន្ធទាំង
 ឡាយផង វិតក្កផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះ
 វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៤៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ទើបកើត
 ឡើង ... ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង (ខន្ធទាំងឡាយអាស្រ័យ) ខន្ធ
 ២ ... ខន្ធទាំងឡាយ (អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្ប-
 យុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុជ្ជានរូប (អាស្រ័យ) ខន្ធទាំងឡាយផង វិតក្កផង
 (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ (អាស្រ័យ)
 វត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
 កដត្តារូប (អាស្រ័យ) ខន្ធទាំងឡាយផង វិតក្កផង (ទើបកើតឡើង)
 ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៤៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យធម៌
 ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើត

ឡើង ... ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
 វិចារផង វិតក្កផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (ខន្ធទាំងឡាយ
 អាស្រ័យ) ខន្ធ ២ ... ខន្ធទាំងឡាយ (អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើត
 ឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
 អាស្រ័យធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង
 ទើបកើតឡើង ... ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង មហាក្កតទាំងឡាយផង (ចិត្ត-
 សមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ) ខន្ធទាំងឡាយផង វិតក្កផង (ទើបកើតឡើង)
 ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ (ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ) ខន្ធទាំងឡាយផង
 វិតក្កផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៤៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
 គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង
 វិតក្កផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង
 ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង
 មហាក្កតទាំងឡាយផង ខន្ធទាំងឡាយ (អាស្រ័យ) វត្ថុ (ទើបកើត

ឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កដត្តារូប (អាស្រ័យ) ខន្ធទាំងឡាយផង
វិតក្កផង (ទើបកើតឡើង) ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៤៦] ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យ
ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
អត្ថិប្បច្ច័យ ។ សេចក្តី**បង្រួញ** ។ ព្រោះនត្ថិប្បច្ច័យ វិតតប្បច្ច័យ និង
អវិតតប្បច្ច័យ ។

[៤៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ២១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ
២១ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ
៣៧ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៨ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៧
ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១
ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៧ ក្នុង
វិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៧ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ
ឈានប្បច្ច័យ និងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៧ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ
មានវារៈ ២១ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៧ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ
៣៧ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងវិតតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុង
អវិតតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៧ ។

ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្តី
បង្រួញ ។ ការរាប់ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះ

ដែរ ។

អនុលោម ចប់

[៤៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យ
ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
នហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ មោហៈដែលច្រឡំ
ដោយវិចិត្តិក្ខា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយ
វិចិត្តិក្ខា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ។ ធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺវិតក្ក អាស្រ័យ
ខន្ធទាំងឡាយ ជាអហេតុកៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ
ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង
ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយជាអហេតុកៈ
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្ប-
ដិសន្ធិ ... ។

[៤៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី

ចិត្តសមុជ្ជានុបក្ខី អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារ ខន្ធ ២ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានុបក្ខី អាស្រ័យខន្ធ ២ ក្នុង
 ខណៈនៃអហេតុកប្បជិសន្តិ ... ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ
 ក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺវិតក្កក្តី
 ចិត្តសមុជ្ជានុបក្ខី អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ជាអហេតុកៈដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បជិសន្តិ ... ។ ធម៌ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
 តែវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើប
 កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី វិតក្កក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១
 ជាអហេតុកៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ខន្ធ ២ ក្តី វិតក្កក្តី
 អាស្រ័យខន្ធ ២ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បជិសន្តិ ... ។

[៥០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី
 អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង
 ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី វិតក្កក្តី ចិត្តសមុជ្ជានុបក្ខី អាស្រ័យខន្ធ
 ១ ជាអហេតុកៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈនៃ
 អហេតុកប្បជិសន្តិ ... ។

[៥១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យធម៌

ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យវិតក្ក ដែលជាអហេតុកៈ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ វិចារ អាស្រ័យវិតក្ក ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ មោហៈដែលច្រឡំ ដោយវិចិក្ខា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យវិតក្ក ដែលច្រឡំដោយវិចិក្ខា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យវិតក្ក ដែលជាអហេតុកៈ កដត្តារូប អាស្រ័យ វិតក្ក ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ។

[៥២] ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម តែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយដែលប្រកប ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យវិតក្កដែល ជាអហេតុកៈ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យវិតក្ក ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ។

[៥៣] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែលមិន មានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ខន្ធ ១ អាស្រ័យខន្ធ ៣ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ មហាក្កត ៣ អាស្រ័យមហាក្កត

១ ចិត្តសមុជ្ជានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យមហាក្ខតទាំងឡាយ ពាហិរូប ... អាហារសមុជ្ជានរូប ... ឧតុសមុជ្ជានរូប ... អាស្រ័យមហាក្ខត ១ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យមហាក្ខតទាំងឡាយ ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បជិសន្តិ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះ នហេតុប្បច្ច័យ គឺវិតក្ក អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បជិសន្តិ ។

[៥៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ ដែល មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន វិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកប ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បជិសន្តិ កដត្តារូប អាស្រ័យមហាក្ខតទាំងឡាយ ។

[៥៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិនមាន វិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺវិតក្ក អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃ អហេតុកប្បជិសន្តិ កដត្តារូប អាស្រ័យមហាក្ខតទាំងឡាយ ។ ធម៌ដែល ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម

តែវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង
ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
វិចារក្តី វិតក្កក្តី អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បជិសន្តិ ។

[៥៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី
អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
នហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី
វិតក្កក្តី អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បជិសន្តិ កដត្តារូប អាស្រ័យ
មហាកុតទាំងឡាយ ។

[៥៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យធម៌
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
មានវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ
១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃ
អហេតុកប្បជិសន្តិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ។ ធម៌ដែលមិន
មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
ដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង
ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺវិតក្ក អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បជិសន្តិ ។ ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក

ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើត
 ឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ជា
 អហេតុកៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង មហាក្កតទាំង
 ឡាយផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ។

[៥៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង
 ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ខន្ធ ២
 អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ។ ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
 វិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ
 គឺវិតក្ក អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ
 ផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំង
 ឡាយដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង មហាក្កតទាំងឡាយ
 ផង ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែលមិនមាន

វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កិ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង
 ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី វិតក្កក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បជិសន្តិ
 ខន្ធ ២ ក្តី វិតក្កក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ។

[៥៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កិ ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កិ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កិ
 អាស្រ័យធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣
 ក្តី វិតក្កក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង
 វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បជិសន្តិ ខន្ធ ២ ក្តី វិតក្កក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២
 ផង វត្ថុផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ។

[៦០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
 វិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយដែលប្រកប
 ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យវិតក្កផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃ
 អហេតុកប្បជិសន្តិ ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន

វិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យ
វិតក្ក ជាអហេតុកៈផង មហាក្កតទាំងឡាយផង កដត្តារូប អាស្រ័យវិតក្ក
ផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បជិសន្ធិ ។

[៦១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
តែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង
ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
វិចារ អាស្រ័យវិតក្កផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បជិសន្ធិ កដត្តារូប
អាស្រ័យវិតក្កផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ។

[៦២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យ
ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
មានត្រឹមតែវិចារផង ទើបកើតឡើងព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យ
ខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្ក
ផង ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិតក្កផង ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ក្នុងខណៈនៃ
អហេតុកប្បជិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិតក្កផង មោហៈដែល
ច្រឡំដោយវិចិត្តិក្ខា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំ
ដោយវិចិត្តិក្ខា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង វិតក្កផង ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ

ផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 នហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជានុប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយជាអហេតុកៈដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ក្នុងខណៈនៃអហេតុ-
 កប្បដិសន្ធិ ... ។

[៦៣] ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ទើប
 កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជានុបក្តី អាស្រ័យ
 ខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្ក
 ផង ខន្ធ ២ ក្តី ចិត្តសមុជានុបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិតក្កផង ក្នុង
 ខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ... ។

[៦៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យ
 ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើត
 ឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្ប-
 ដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិតក្កផង វត្ថុផង ។ ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែល

មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ជាអហេតុកៈ ដែលប្រកបដោយ វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ក្នុងខណៈ នៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ... ។

[៦៥] ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិតក្កផង វត្ថុផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលប្រកបដោយ វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ។

[៦៦] ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែល ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើងព្រោះនអាមណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប ដោយវិចារ កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៦៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែលមិន មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាមណប្បច្ច័យ គឺ

ចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ វិចារ ចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យវិតក្ក កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យវិតក្ក ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៦៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែលមិន មានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាមណប្បច្ច័យ គឺចិត្ត- សមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យវិចារ កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែល មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យ វិចារ វត្ថុ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ពាហិរូប អាស្រ័យមហាក្កត ១ ... អាហារ- សមុជ្ជានរូប ... ឧតុសមុជ្ជានរូប ... អាស្រ័យមហាក្កត ១ របស់ពួក អសញ្ញាសត្វ ។

[៦៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែល ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន វិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាមណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង មហាក្កតទាំង ឡាយផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៧០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែលមិន

មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនការម្មណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធ ទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ចិត្តសមុដ្ឋាន- រូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យវិតក្កផង មហាក្កតទាំង ឡាយផង ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារ ផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ។ កដត្តារូប ។

[៧១] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែល ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម តែវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនការម្មណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៧២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែល ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម តែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនការម្មណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែល ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង មហាក្កតទាំងឡាយផង កដត្តារូប (កើតឡើង) ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៧៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យធម៌

ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិប-
តិប្បច្ច័យ ។ បេ ។ វាវៈ ៧ ។

[៧៤] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ
អធិបតិធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ
ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាវិបាក
ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែល
ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក
មានត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យវិតក្ក ក្នុងខណៈនៃ
បដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែលមិន
មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ វិចារក្តី
ចិត្តសមុជ្ជានុបក្តី អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ជាវិបាកដែលមិនមានវិតក្ក មាន
ត្រឹមតែវិចារ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
ត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយដែល
ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ចិត្តសមុជ្ជានុបក្តី អាស្រ័យវិតក្ក ។
ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
មានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ទើប

កើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី វិចារក្តី ចិត្តសមុជ្ជានុរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាវិបាកដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ។

[៧៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែល មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែល មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាវិបាកដែលមិន មានវិតក្ក មិនមានវិចារ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ វិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប ដោយវិចារ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើប កើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអធិបតិធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន ត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យវិចារ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម តែវិចារ អាស្រ័យវិចារ ដែលជាវិបាក ។ (ធម៌) ៧ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ។

[៧៦] អាស្រ័យធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ។ សេចក្តីបង្រួញ ។ ធម៌ដែល ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើត

ឡើង ... ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 នអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអធិបតិធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ
 អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារៈ
 ផង អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាវិបាក ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង
 វិចារផង ។ សេចក្តី**បង្រួញ** ។

[៧៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអនន្តរប្បច្ច័យ
 នសមនន្តរប្បច្ច័យ នអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ និងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ... (សេចក្តី
 អធិប្បាយ) ប្រហែលគ្នានឹងនអាមុណប្បច្ច័យដែរ ។

[៧៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យធម៌
 ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេ-
 ជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[៧៩] ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ
 អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ក្នុងអរូបកព ។
 ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមាន
 វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ
 ទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យវិតក្ក
 ក្នុងអរូបកព ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន

វិចារ អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង
 ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺវិចារ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារ ក្នុងអរូបភព ចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យវិតក្ក ក្នុង
 ខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី
 ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យវិតក្ក
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
 ត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី វិចារក្តី
 អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ក្នុងអរូបភព ក្នុង
 ខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៨០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែល
 មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ
 ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ក្នុងអរូប-
 ភព ។ បេ ។ ចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក
 មិនមានវិចារ ចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។
 ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមាន

វិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំង
 ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈ
 នៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ
 គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យវិចារ
 ក្នុងអរូបកត ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ សេចក្តី**បង្រួញ** ។

[៨១] (ធម៌) ៧ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ។ ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
 តែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង
 ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ក្នុងអរូបកត ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។
 សេចក្តី**បង្រួញ** ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈក្តី ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹម
 តែវិចារៈផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ។
 សេចក្តី**បង្រួញ** ។ អរូបសុទ្ធយ៉ាងណា ឯអរូបធម៌ទាំងឡាយ បណ្ឌិតគប្បី
 ធ្វើយ៉ាងនោះ ក្នុងនបុរេជាតមូលកៈ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិដែរ ។ ព្រោះ
 នបច្ចាជាតប្បច្ច័យ និងនអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៨២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែល

មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ គឺអាស្រ័យខន្ធ ១ ជាវិបាកដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ។ សេចក្តី **បង្រៀន** ។

[៨៣] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែលមិន មានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាវិបាកដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ។ សេចក្តី **បង្រៀន** ។

[៨៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះ នកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ។

[៨៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនាដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប ដោយវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ទើបកើត ឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយ វិចារ អាស្រ័យវិតក្ក ។

[៨៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែលមិន

មានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនា
 ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមាន
 វិតក្ក មិនមានវិចារ ពាហិរូប ... អាហារសមុជ្ជានរូប ... អាស្រ័យមហាក្កត
 ១ ដែលមានរដូវជាសមុជ្ជាន ។ ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ
 អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 នកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យ
 វិចារ ។

[៨៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
 ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលមិនមានវិតក្ក មាន
 ត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ
 ផង វិចារផង ។

[៨៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យ
 ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ។

[៨៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យ
 ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះ

នវិបាកប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ ពាហិរូប ...
 ឧតុសមុជ្ជានរូប ។ បេ។ ព្រោះនតន្ត្រិយប្បច្ច័យ ពាហិរូប ... អាហារសមុជ្ជាន-
 រូប ... ឧតុសមុជ្ជានរូប ... រូបជីវិតិន្ត្រិយ អាស្រ័យមហាកុតទាំងឡាយរបស់
 ពួកអសញ្ញាសត្វ ។ ខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយបញ្ចវិញ្ញាណ ព្រោះនឈា-
 នប្បច្ច័យ ។ បេ។ ពាហិរូប ... អាហារសមុជ្ជានរូប ... ឧតុសមុជ្ជានរូប ...
 របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។ (ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ
 មួយអង្វើដោយវិបាក ក្នុងនអាសេវនមូលកៈ បណ្ឌិតកាលដឹង គប្បីធ្វើឲ្យ
 ប្រហែលគ្នានឹងនបុរេជាតប្បច្ច័យដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត វិបាក បណ្ឌិតកាលដឹង
 នូវធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ថាជាធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារ គប្បីសម្តែងផងចុះ) ... ព្រោះនមគ្គប្បច្ច័យ និងនសម្ប-
 យុត្តប្បច្ច័យ ... ។

[៧០] ... ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងអរូប ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។
 ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺវិតក្ក
 អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុង
 អរូប ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី វិតក្កក្តី

អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងអរូប ខន្ធ
២ ក្តី វិតក្កក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[៧១] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ
ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ក្នុងអរូប
ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ
អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
នវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
វិចារ អាស្រ័យវិតក្ក ក្នុងអរូប ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
នវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺវិចារ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
ត្រឹមតែវិចារ ក្នុងអរូប ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
ត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី វិចារក្តី
អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ក្នុងអរូប ខន្ធ ២ ក្តី
វិចារក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[៧២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ
ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ក្នុងអរូប ខន្ធ

២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ពាហិរូប ... អាហារសមុដ្ឋានរូប ... ឧតុសមុដ្ឋានរូប ...
 អាស្រ័យមហាកុត ១ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើត
 ឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
 ត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យវិចារ ក្នុងអរូប ។

[៧៣] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អាស្រ័យធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
 ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ក្នុងអរូប ខន្ធ ២
 អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិចារផង ។

[៧៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អាស្រ័យ
 ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣
 អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង
 ក្នុងអរូប ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង វិតក្កផង ។

[៧៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ អាស្រ័យធម៌ ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនោនត្ថិប្បច្ច័យ
 នឹងនោវិតតប្បច្ច័យ ។

[៧៦] វារៈ ៣៣ ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ វារៈ ៧ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ

វារៈ ៣៧ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ វារៈ ៧ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ វារៈ ៧ ក្នុង
 នសមនន្តរប្បច្ច័យ វារៈ ៧ ក្នុងនអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ វារៈ ៧ ក្នុង
 នឧបនិស្សយប្បច្ច័យ វារៈ ៣៧ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ វារៈ ៣៧ ក្នុង
 នបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ វារៈ ៣៧ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ វារៈ ៧ ក្នុង
 នកម្មប្បច្ច័យ វារៈ ២០ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ វារៈ ១ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ
 វារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ វារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ វារៈ ៣៣ ក្នុង
 នមគ្គប្បច្ច័យ វារៈ ៧ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ វារៈ ១១ ក្នុងនវិប្ប-
 យុត្តប្បច្ច័យ វារៈ ៧ ក្នុងនោនត្តិប្បច្ច័យ វារៈ ៧ ក្នុងនោវិតតប្បច្ច័យ ។
 ការរាប់នូវបច្ចនីយៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈយ៉ាងណា បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះ
 ដែរ ។

បច្ចនីយ ចប់

[៩៧] វារៈ ៧ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។
 សេចក្តី**បង្រៀន** ។ ការរាប់នូវអនុលោមបច្ចនីយៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាង
 ណា បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនោះដែរ ។

[៩៨] វារៈ ១៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។
 សេចក្តី**បង្រៀន** ។ ការរាប់នូវបច្ចនីយានុលោម ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
 បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនោះដែរ ។

បដិច្ចវារៈ ចប់

ឯសហជាតវារៈ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈផងចុះ ។

បច្ចុយវារៈ

[៩៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ពឹងផ្អែកនឹង
ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
ដោយវិចារ នឹងខន្ធ ២ ... មានបញ្ញា ៧ ។ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិន
មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ មានបញ្ញា ៥ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[១០០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី
ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
(ចិត្តសមុជ្ជានរូប) ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ២ ចិត្តសមុជ្ជានរូប ពឹងផ្អែកនឹងវិចារ
ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ក្នុងខណៈ
នៃបដិសន្ធិ វិចារ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
ដោយវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើត
ឡើង ... ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ពឹង
ផ្អែកនឹងវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
វិចារ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ... ខន្ធទាំងឡាយ
ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងវិចារ ខន្ធទាំងឡាយ
ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ វិតក្ក ពឹងផ្អែកនឹង

វត្ត ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[១០១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
 វិចារ ទើបកើតឡើង ... ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ត ចិត្តសមុជានរូប ពឹងផ្អែកនឹងមហាក្កតទាំងឡាយ
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក
 មិនមានវិចារ ... ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក
 ចិត្តសមុជានរូបក្ក ពឹងផ្អែកនឹងវិចារ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
 ត្រឹមតែវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ត ចិត្តសមុជានរូប ពឹងផ្អែកនឹងមហាក្កតទាំង
 ឡាយ វិតក្ក ពឹងផ្អែកនឹងវត្ត ចិត្តសមុជានរូប ពឹងផ្អែកនឹងមហាក្កតទាំង
 ឡាយ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក វិចារក្ក ពឹង
 ផ្អែកនឹងវត្ត ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារក្ក ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ពឹងផ្អែកនឹងធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ... ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក ពឹងផ្អែកនឹងវត្ត ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។
 ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក ពឹងផ្អែកនឹង
 ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ... ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ

វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុជ្ជានុរូប ពឹង
ផ្អែកនឹងមហាក្កតទាំងឡាយ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[១០២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ពឹងផ្អែក
នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមាន
វិតក្ក មិនមានវិចារផង ... ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ ... ក្នុងខណៈនៃ
បដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
មានវិចារផង ។ បេឃ បញ្ញា ៧ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិដែល
ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងបឋមឧទាហរណ៍ចុះ ។

[១០៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ពឹងផ្អែក
នឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
មិនមានវិចារផង ... ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
វិចារ ពឹងផ្អែកនឹងវិតក្កផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេឃ ធម៌
ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក
មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ... ខន្ធ ៣
ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង
ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វត្ថុ
ផង ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ

ផង វិចារផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើត
 ឡើង ... ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ចិត្ត-
 សមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងវិតក្កផង មហាក្កតទាំងឡាយផង វិចារ ពឹងផ្អែក
 នឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វត្ថុផង វារៈខន្ធ
 ៤ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ យ៉ាងនេះឯង ។

[១០៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
 ត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើបកើត
 ឡើង ... ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ពឹង
 ផ្អែកនឹងវិតក្កផង វត្ថុផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងវិតក្កផង មហាក្កត
 ទាំងឡាយផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
 តែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
 ផង ទើបកើតឡើង ... ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១

ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ខន្ធ ៣ ពីងផ្អែកនឹង
 ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វត្ថុផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 ពីងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង មហាក្កត
 ទាំងឡាយផង ខន្ធ ៣ ក្តី វិចារក្តី ពីងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារផង វត្ថុផង ខន្ធ ៣ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

បវត្តិប្បដិសន្ធិ ក្នុងតំណាងសេសទាំងពីរ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

ហេតុប្បច្ច័យ ចប់

បច្ច័យវារៈ បណ្ឌិតកាលរំពឹងនូវហេតុប្បច្ច័យរួចហើយ គប្បីសម្តែងឲ្យ
 ពិស្តារផងចុះ ។

ការរាប់នូវបដិច្ចវារៈ យ៉ាងណា (ឯបច្ច័យវារៈ) បណ្ឌិត គប្បីរាប់
 យ៉ាងនោះដែរ ។

វារៈ ៣៧ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ វារៈ ២១ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ និង
 អាសេវនប្បច្ច័យនេះ ជាសេចក្តីប្លែកគ្នា ក្នុងបច្ច័យវារៈ នេះ ។

[១០៥] បញ្ញា ៣៣ ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងបច្ច័យនីយៈ មោហាៈ ៧
 ក្នុងឋាន ៧ បណ្ឌិត គប្បីសើរើឡើងចុះ ។ ចិត្តសមុដ្ឋាន ៧ បណ្ឌិតគប្បី
 សើរើឡើង ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ ក្នុងមូលប្បទេសទាំងឡាយតែម្យ៉ាងចុះ ។
 បញ្ញា ៧ មានធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារជាមូល
 បណ្ឌិត គប្បីធ្វើក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យផងចុះ ។

[១០៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បប្បយ គឺអធិបតិធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំង ឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ជាវិបាក ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ នឹងធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ... ។ បញ្ហា ៥ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ ឲ្យដូចជាក្នុងបដិច្ចនយដែរ ។

[១០៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ... គឺអធិបតិធម៌ ដែលមិនមាន វិតក្ក មិនមានវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មិន មានវិចារ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ជាវិបាកដែល មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងវិចារ ដែលជា វិបាក គឺអធិបតិធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ក្នុង ខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធទាំងឡាយ ជាវិបាកដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ក្តី វិចារក្តី ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ បេ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប ដោយវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ... អធិបតិ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ពឹងផ្អែកនឹង វត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ... គឺអធិបតិធម៌ ដែលមិន

មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងវិចារ គឺអធិបតិធម៌ ដែលមិន
មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមាន
វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងវិចារ ដែលជាវិបាក ខន្ធទាំងឡាយ
ជាវិបាក ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ក្នុងខណៈ
នៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
មានវិចារ ... ខន្ធទាំងឡាយដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ពឹង
ផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងមហាក្កតទាំងឡាយ ក្នុងខណៈនៃ
បដិសន្ធិ ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
មានវិចារ ... ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ចិត្ត-
សមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងវិចារ ដែលជាវិបាក ខន្ធទាំងឡាយជាវិបាកដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី វិចារក្តី ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
ពឹងផ្អែកនឹងមហាក្កតទាំងឡាយ វិតក្ក ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹង
ផ្អែកនឹងមហាក្កតទាំងឡាយ ខន្ធទាំងឡាយ ជាវិបាកដែលមិនមានវិតក្ក មាន
ត្រឹមតែវិចារក្តី វិចារក្តី ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
ត្រឹមតែវិចារក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ... ខន្ធ
ទាំងឡាយដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី វិតក្កក្តី ពឹងផ្អែក

នឹងវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ នេះជាតំណទី ១ ចប់សព្វគ្រប់ប៉ុណ្ណោះ
ឯង ។

[១០៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ពឹងផ្អែក
នឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
មិនមានវិចារផង ទើបកើតឡើង ... ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
ប្រកបដោយវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងវិតក្កផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។
ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមាន
វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ទើប
កើតឡើង ... គឺអធិបតិធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ពឹង
ផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង
អធិបតិធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំង
ឡាយដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វត្ថុផង ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក
នឹងខន្ធ ១ ជាវិបាក ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង
ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ជាវិបាកដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វត្ថុ
ផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ បញ្ហា ៥ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើផងចុះ ។ វត្ថុ
ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ មកក្នុងទីណា វិបាក បណ្ឌិតគប្បី
ធ្វើក្នុងទីនោះចុះ ។ បញ្ហា ៣៧ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ ក្នុងនអធិបតិមូលកៈចុះ ។
នអន្តរប្បច្ច័យក្តី នសមន្តរប្បច្ច័យក្តី នអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យក្តី នឧបនិស្ស-
យប្បច្ច័យក្តី សុទ្ធតែមានបញ្ហារប ៧ ដូចគ្នា បញ្ហា ៣៧ ក្នុងនបុរេជា-

តប្បច្ច័យ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ និងបច្ចុនីយៈដែរ ។ បញ្ញា ៣៧ ក្នុង
នបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យសោត ក៏ប្រហែលគ្នាដែរ ។
ឯធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ មកក្នុងបច្ច័យណា វិបាកទាំង
ឡាយ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើក្នុងបច្ច័យនោះចុះ ។

[១០៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ពីងផ្អែក
នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ... ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ
គឺចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ពីងផ្អែកនឹងខន្ធទាំង
ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ។ ពីងផ្អែកនឹងធម៌
ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ... ចេតនាដែលមិនមានវិតក្ក មាន
ត្រឹមតែវិចារ ចេតនាដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ។ ពីង
ផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ... ចេតនាដែលមិនមានវិតក្ក
មិនមានវិចារ ។ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យពេញគ្រប់គ្រាន់ផងចុះ ។ ធម៌ដែល
ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ... ចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
ប្រកបដោយវិចារៈ ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
វិចារ ... ចេតនា ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ពីងផ្អែកនឹងវិចារ
ចេតនាដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។

[១១០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ពីងផ្អែក
នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមាន
វិតក្ក មិនមានវិចារផង ... ចេតនាប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ

ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង
 វត្ថុផង ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
 វិចារផង ... ចេតនាដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ពឹងផ្អែក
 នឹងវិតក្កផង វត្ថុផង ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ពឹងផ្អែក
 នឹងធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
 មិនមានវិចារផង ... ចេតនាដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ពឹងផ្អែក
 នឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង
 ចេតនា ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វត្ថុផង ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ... ចេតនា
 ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ។

[១១១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ពឹងផ្អែក
 នឹងធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមាន
 វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង
 ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ ចេតនាដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប

ដោយវិចារផង វិតក្កផង វត្ថុផង ។

[១១២] បញ្ញា ៣៧ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ ។ នអាហារប្បច្ច័យ នតន្ត្រីយប្បច្ច័យ នឈានប្បច្ច័យ នមគ្គប្បច្ច័យ នសម្បយុត្តប្បច្ច័យ នវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ នោនត្ថិប្បច្ច័យ និងនោវិតតប្បច្ច័យ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

[១១៣] វារៈ ៣៣ ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ វារៈ ៧ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ វារៈ ៣៧ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ វារៈ ៧ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ ក្នុងនអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ និងក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ វារៈ ៣៧ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ និងក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ វារៈ ១១ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ វារៈ ៣៧ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ វារៈ ១ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ វារៈ ១ ក្នុងនតន្ត្រីយប្បច្ច័យ វារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ វារៈ ៣៣ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ វារៈ ៧ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ វារៈ ១១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វារៈ ៧ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ វារៈ ៧ ក្នុងនោវិតតប្បច្ច័យ ។

បច្ចយវារៈ ចប់

ឯនិស្សយប្បច្ច័យ មិនផ្សេងគ្នាទេ ។

សំសង្ខវារៈ

[១១៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ច្រឡំដោយ

ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 ហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំដោយខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារ ខន្ធ ២ ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារ ច្រឡំដោយធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
 វិចារ ... វិតក្ក ច្រឡំដោយខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ច្រឡំ
 ដោយធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ... ខន្ធ ៣ ក្តី វិតក្កក្តី
 ច្រឡំដោយខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ខន្ធ ២ ...
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌

[១១៥] ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ច្រឡំដោយធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
 គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំដោយខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ខន្ធ
 ២ ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
 វិចារ ច្រឡំដោយធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ... ខន្ធទាំង
 ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ច្រឡំដោយវិតក្ក ក្នុង
 ខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ច្រឡំដោយ
 ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ... វិចារ ច្រឡំដោយខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ វិចារ ច្រឡំដោយខន្ធទាំងឡាយ

ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី
 ច្រឡំដោយធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ... ខន្ធ ៣ ក្តី វិចារ
 ក្តី ច្រឡំដោយខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ខន្ធ ២ ...
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ច្រឡំ
 ដោយធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
 ខន្ធ ៣ ច្រឡំដោយខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ច្រឡំដោយ
 ខន្ធ ២ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ
 ច្រឡំដោយធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ... ខន្ធទាំងឡាយ ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ច្រឡំដោយវិចារ ច្រឡំដោយវិចារក្នុង
 ខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[១១៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ច្រឡំដោយធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
 វិចារផង ... ខន្ធ ៣ ច្រឡំដោយខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារផង វិចារផង ខន្ធ ២ ។ បេ ។ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ច្រឡំដោយធម៌ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ
 ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំដោយខន្ធ ១ ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ខន្ធ ២ ផង វិតក្ក

ផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ បច្ច័យទាំងអស់ បណ្ឌិតកាលយល់តាមនូវ
ហេតុប្បច្ច័យ គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

[១១៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ មាន
វារៈ ១១ គឺក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ អធិបតិប្បច្ច័យ អនន្តរប្បច្ច័យ សមនន្ត-
រប្បច្ច័យ សហជាតប្បច្ច័យ អញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ ឧបនិស្ស-
យប្បច្ច័យ បុរេជាតប្បច្ច័យ អាសេវនប្បច្ច័យ កម្មប្បច្ច័យ វិបាកប្បច្ច័យ
អាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ឈានប្បច្ច័យ មគ្គប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ
វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ អត្ថិប្បច្ច័យ នត្ថិប្បច្ច័យ វិគតប្បច្ច័យ និងអវិគតប្បច្ច័យ ។

អនុលោម ចប់

បណ្ឌិតកាលមិនកាន់ប្រឡំ គប្បីធ្វើនូវបច្ចនីយៈផងចុះ ។

[១១៨] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ១១ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងនបច្ច័យជាតប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ១១ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ
៧ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុង
នមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ។

បច្ចនីយៈ ចប់

ឯវារៈ ២ ក្រៅនេះ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

ទាំងសម្បយុត្តវារៈ បណ្ឌិតក៏គប្បីឲ្យពិស្តារផងដែរ ។

សំសដ្ឋវារៈ ចប់

បញ្ហាវារៈ

[១១៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[១២០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួក ហេតុដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិតក្ក ដោយ ហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[១២១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំង ឡាយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ពួកហេតុដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ វិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ជាបច្ច័យនៃកដត្តារូបទាំងឡាយ ដោយ ហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមាន វិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុដែលប្រកបដោយ វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង ចិត្ត- សមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ពួកហេតុ ដែលប្រកបដោយ

វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ទាំងឡាយផង កដត្តារូបទាំងឡាយផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិតក្កផង ចិត្តសមុជ្ជានរូបទាំងឡាយផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ពួកហេតុដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ជាបច្ច័យនៃវិតក្កផង កដត្តារូបទាំងឡាយផង ដោយ ហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមាន វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុដែលប្រកប ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង វិតក្កផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ។ ពួកហេតុ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំង ឡាយផង វិតក្កផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមាន វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង

ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ
 ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង វិតក្កផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំង
 ឡាយផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ពួកហេតុដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយ
 ផង វិតក្កផង កដត្តារូបទាំងឡាយផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៦] ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយ
 ដោយហេតុប្បច្ច័យ ពួកហេតុដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ក្នុងខណៈ
 នៃបដិសន្ធិ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុដែលមិន
 មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិចារផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំង
 ឡាយផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ពួកហេតុដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ជាបច្ច័យនៃវិចារផង កដត្តារូបទាំងឡាយផង
 ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
 វិចារផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ

វិចារ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង វិចារផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 ទាំងឡាយផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ពួកហេតុដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
 តែវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង
 វិចារផង កដត្តារូបទាំងឡាយផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុដែលមិនមាន
 វិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង ចិត្ត
 សមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ពួកហេតុ ដែលមិនមាន
 វិតក្ក មិនមានវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំង
 ឡាយផង កដត្តារូបទាំងឡាយផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ
 គឺ (បុគ្គល) ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ហើយពិចារណា
 នូវកុសលនោះ ពិចារណានូវកុសលទាំងឡាយ ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុង
 កាលមុន ចេញអំពីឈាន ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ...
 ចេញអំពីមគ្គ ... ចេញអំពីផល ហើយពិចារណានូវផល ព្រះអរិយៈទាំង
 ឡាយ ពិចារណានូវកិលេសទាំងឡាយ ដែលលះបង់ហើយ ពិចារណានូវ
 កិលេសទាំងឡាយ ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹងនូវកិលេសទាំងឡាយដែល
 ធ្លាប់សន្សំទុកមក ក្នុងកាលមុន ពិចារណាយើញច្បាស់នូវខន្ធទាំងឡាយ

ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែន
 ខ្លួន រមែងត្រេកអររីករាយ រាគៈប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង ទោមនស្ស
 កើតឡើង ខន្ធទាំងឡាយដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ប្រារព្ធ
 នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើត
 ឡើង ។

[១៣១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអារម្មណ៍បច្ច័យ គឺ
 (បុគ្គល) ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ហើយពិចារណានូវ
 កុសលនោះ វិតក្ក ប្រារព្ធនូវកុសលនោះ ទើបកើតឡើង ពិចារណានូវ
 កុសលទាំងឡាយ ដែលសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ចេញចាកឈាន ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារៈ ... ចេញចាកមគ្គ ... ចេញចាកផល
 ហើយពិចារណានូវផល វិតក្កប្រារព្ធផលនោះ ទើបកើតឡើង ព្រះអរិយៈ
 ទាំងឡាយ ពិចារណានូវកិលេសទាំងឡាយ ដែលលះបង់ហើយ ពិចារណា
 នូវកិលេសទាំងឡាយ ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹងនូវកិលេសទាំងឡាយ
 ដែលធ្លាប់សន្សំមក ក្នុងកាលមុន ពិចារណាឃើញច្បាស់នូវខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែន
 ខ្លួន រមែងត្រេកអរ រីករាយ វិតក្កប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង វិតក្ក
 ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើប
 កើតឡើង ។

[១៣២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ដឹងនូវចិត្តនៃបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយចិត្ត ដែលប្រកបដោយ វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ខន្ធទាំងឡាយដែល ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វ- និវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតសញ្ញាណ ដោយ អារម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ប្រារព្ធ នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ទើបកើត ឡើង ។

[១៣៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមាន វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យ ទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ហើយពិចារណានូវកុសលនោះ ខន្ធ ទាំងឡាយដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី វិតក្កក្តី ប្រារព្ធនូវ កុសលនោះ ទើបកើតឡើង ពិចារណានូវកុសលទាំងឡាយ ដែលធ្លាប់ សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ចេញអំពីឈានដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប ដោយវិចារ ... អំពីមគ្គ ... អំពីផល ... ហើយពិចារណានូវផល ខន្ធទាំង ឡាយដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី វិតក្កក្តី ប្រារព្ធនូវផល នោះ ទើបកើតឡើង ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ ពិចារណានូវកិលេសទាំងឡាយ

ដែលលះបង់ហើយ ពិចារណានូវកិលេសទាំងឡាយ ដែលសង្កត់សង្កិន
ហើយ ដឹងនូវកិលេសទាំងឡាយ ដែលសន្សំទុកមកក្នុងកាលមុន ពិចារណា
ឃើញច្បាស់នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ
ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ទើបត្រេកអរ រីករាយ ខន្ធទាំងឡាយ
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី វិតក្កក្តី ប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ
ទើបកើតឡើង ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី
វិតក្កក្តី ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ
ទើបកើតឡើង ។

[១៣៤] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺព្រះអរិយ-
បុគ្គល ចេញចាកឈានដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ... ចាកមគ្គ ...
ចាកផល ... ហើយពិចារណានូវផល វិតក្កប្រារព្ធនូវផលនោះ ទើបកើត
ឡើង ពិចារណាឃើញច្បាស់នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
ត្រឹមតែវិចារផង វិតក្កផង ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន រមែងត្រេកអរ
រីករាយ វិតក្កប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង វិតក្កប្រារព្ធនូវខន្ធទាំង
ឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិតក្កផង ទើបកើត
ឡើង ។

[១៣៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ

(ពួកព្រះអរិយបុគ្គល) ចេញអំពីឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ វិចារ ... អំពីមគ្គ ... អំពីផល ... ហើយពិចារណានូវផល ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ប្រារព្ធនូវផលនោះ ទើបកើត ឡើង ពិចារណាយើញច្បាស់នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន ត្រឹមតែវិចារផង វិតក្កផង ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន រមែងត្រេកអរ រីករាយ រាគៈប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងនោះ ទើបកើតឡើង ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ប្រារព្ធ នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិតក្កផង ទើប កើតឡើង ។ បេ ។

[១៣៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ដឹងនូវចិត្តនៃបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម តែវិចារ ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន ត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធទាំង ឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិតក្កផង ទើបកើតឡើង ។

[១៣៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មាន

ត្រឹមតែវិចារផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (ព្រះអរិយបុគ្គល) ចេញ
 អំពីឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ... ចាកមគ្គ ... ចាកផល ...
 ហើយពិចារណានូវផល ... ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារផង វិតក្កផង ប្រារព្ធនូវផលនោះ ទើបកើតឡើង ពិចារណា
 ឃើញច្បាស់នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង
 វិតក្កផង ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន រមែងត្រេកអរ រីករាយ ខន្ធ
 ទាំងឡាយដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ប្រារព្ធ
 នូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារផង វិតក្កផង ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារផង វិតក្កផង ទើបកើតឡើង ។

[១៣៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺព្រះនិព្វានជាបច្ច័យ
 នៃមគ្គ និងផល ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង វិចារផង ដោយ
 អារម្មណប្បច្ច័យ (បុគ្គល) ឃើញនូវរូបដោយទិព្វចក្ខុ ព្មនូវសំឡេង
 ដោយទិព្វសោតធាតុ ដឹងនូវចិត្តនៃបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយចិត្ត ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ញាយតនៈ
 ជាបច្ច័យនៃវិញ្ញាណញ្ញាយតនៈ អាកិញ្ញាយតនៈ ជាបច្ច័យនៃនេវសញ្ញា-
 នាសញ្ញាយតនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ រូបាយតនៈ ជាបច្ច័យនៃចក្ខុវិញ្ញាណ
 ដោយញ្ញាយតនៈ ជាបច្ច័យនៃកាយវិញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធទាំង

ឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃឥទ្ធិវិធាណា
 ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និង
 អនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមាន
 វិតក្ក មិនមានវិចារ ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
 វិចារផង វិចារផង ទើបកើតឡើង ។

[១៣៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺព្រះអរិយ-
 បុគ្គលទាំងឡាយ ចេញចាកឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ...
 ចាកមគ្គ ... ចេញចាកផល ហើយពិចារណានូវផល ខន្ធទាំងឡាយ ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ប្រារព្ធនូវផលនោះ ទើបកើតឡើង
 ព្រះអរិយបុគ្គលទាំងឡាយ ពិចារណានូវព្រះនិព្វាន ព្រះនិព្វានជាបច្ច័យនៃ
 ការពិចារណានូវគោត្រក្ក និងវោទានៈ នូវមគ្គ និងផលដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ (បុគ្គល) ពិចារណាយើញ
 ច្បាស់នូវចក្ក ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន រមែងត្រេកអរ រីករាយ
 រាគៈប្រារព្ធនូវចក្កនោះ ទើបកើតឡើង ទោមនស្ស កើតឡើង (ពិចារណា
 យើញច្បាស់) នូវសោតៈ ... យានៈ ជ្ជិវា កាយ ពួករូប ពួកសំឡេង
 ពួកក្លិន ពួករស ពួកផោដ្ឋព្វៈ វត្ថុ ... នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក
 មិនមានវិចារផង វិចារផង ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន រមែងត្រេកអរ
 រីករាយ រាគៈប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង ទោមនស្សកើតឡើង ខន្ធ

ទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ប្រារព្ធនូវខន្ធ
ទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង វិចារផង ទើបកើត
ឡើង ។ បេ ។

[១៤០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺព្រះអរិយបុគ្គល
ទាំងឡាយ ចេញអំពីឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ... អំពី
មគ្គ ... អំពីផល ... ហើយពិចារណានូវផល វិតក្ក ប្រារព្ធនូវផលនោះ ទើប
កើតឡើង ព្រះអរិយបុគ្គលទាំងឡាយ ពិចារណានូវព្រះនិព្វាន ព្រះនិព្វាន
ជាបច្ច័យនៃមគ្គ និងផល ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិតក្ក
ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ (បុគ្គល) ពិចារណាលើញច្បាស់នូវចក្ក ថា
មិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ... នូវវត្ថុ ... នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមាន
វិតក្ក មិនមានវិចារផង វិចារផង ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន
រមែងត្រេកអរ រីករាយ វិតក្ក ប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង វិតក្កប្រារព្ធ
នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង វិចារផង ទើប
កើតឡើង ។

[១៤១] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺព្រះនិព្វានជាបច្ច័យនៃមគ្គ និងផល ដែលមិន
មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១៤២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
 តែវិចារផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺព្រះអរិយបុគ្គលទាំងឡាយ ចេញ
 អំពីឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ... អំពីមគ្គ ... ចេញអំពីផល
 ហើយពិចារណានូវផល ខន្ធទាំងឡាយដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
 វិចារក្តី វិតក្កក្តី ប្រារព្ធនូវផលនោះ ទើបកើតឡើង ព្រះអរិយបុគ្គលទាំង
 ឡាយ ពិចារណានូវព្រះនិព្វាន ព្រះនិព្វានជាបច្ច័យនៃគោត្រកូ វោទានៈ និង
 វិតក្កផង នៃមគ្គដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ និងវិតក្កផង
 នៃផលដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ និងវិតក្កផង នៃអារជ្ជនៈ
 និងវិតក្កផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ (បុគ្គល) ពិចារណាយើញ្ញច្បាស់
 នូវចក្ខុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ខន្ធទាំងឡាយដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី វិតក្កក្តី ប្រារព្ធនូវចក្ខុនោះ ទើបកើតឡើង
 ពិចារណាយើញ្ញច្បាស់នូវសោតៈ ... ។ បេ។ នូវផោដ្ឋព្វៈ នូវវត្ថុ ... នូវខន្ធ
 ទាំងឡាយដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង វិចារផង ថាមិនទៀង
 ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
 វិចារក្តី វិតក្កក្តី ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងនោះ ទើបកើតឡើង ។

[១៤៣] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ប្រកបដោយវិតក្ក

ប្រកបដោយវិចារ ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ វិចារផង វិចារផង ទើបកើតឡើង ។

[១៤៤] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិន មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ វិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺវិតក្ក ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិន មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ទើបកើតឡើង ។

[១៤៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិន មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន វិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម តែវិចារក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្ស- តិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ទើបកើតឡើង ។

[១៤៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិន មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប ដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយអារ- ម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្តី វិតក្កក្តី ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ផង វិចារផង ទើបកើតឡើង ។

[១៤៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ទើបកើតឡើង ។

[១៤៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
 ត្រឹមតែវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺវិតក្ក ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ទើបកើតឡើង ។

[១៤៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
 មានវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារក្កី វិតក្កក្កី ជាបច្ច័យនៃចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវា-
 សានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតសញ្ញាណ ដោយអា-
 រម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ប្រារព្ធនូវ
 ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង
 ទើបកើតឡើង ។

[១៥០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក

ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយ
អារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
វិចារក្តី វិតក្កក្តី ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
ដោយវិចារផង វិតក្កផង ទើបកើតឡើង ។

[១៥១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃ
ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បាន
ដល់ អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល)
ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ធ្វើកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព
ហើយពិចារណា ធ្វើកុសលទាំងឡាយ ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន
ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ចេញហើយអំពីឈាន ដែលប្រកបដោយ
វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ... អំពីមគ្គ ... អំពីផល ... ធ្វើផល ឲ្យជាទីគោរព
ហើយពិចារណា ធ្វើខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
វិចារ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ធ្វើខន្ធនោះ ឲ្យជាទី
គោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺធម៌ជាអធិបតិ
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំង
ឡាយ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[១៥២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់
អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យ

ទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ធ្វើកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរពហើយ
 ពិចារណា វិតក្ក ធ្វើកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ធ្វើកុសល
 ទាំងឡាយដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា
 ចេញហើយអំពីឈាន ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ... ចេញ
 ហើយអំពីមគ្គ ... ចេញអំពីផល ធ្វើផល ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា
 វិតក្ក ធ្វើផលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង (បុគ្គល) ធ្វើខន្ធទាំង
 ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ឲ្យជាទីគោរព ហើយ
 ត្រេកអរ រីករាយ វិតក្ក ធ្វើខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។ ឯ
 សហជាតាធិបតិ គឺធម៌ជាអធិបតិដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ
 ជាបច្ច័យនៃវិតក្ក ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[១៥៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់
 សហជាតាធិបតិ គឺធម៌ជាអធិបតិ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
 វិចារ ជាបច្ច័យនៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[១៥៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមាន
 វិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាតាធិបតិ
 គឺធម៌ជាអធិបតិ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃ
 សម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង ដោយអធិប-

តិប្បច្ច័យ ។

[១៥៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាតាធិបតិ គឺធម៌ ជាអធិបតិ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិតក្កផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[១៥៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមាន វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យទាន សមា- ទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ធ្វើកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី វិតក្កក្តី ធ្វើនូវ កុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង (បុគ្គល) ធ្វើកុសលទាំង ឡាយដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ចេញអំពីឈាន ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ... អំពីមគ្គ ... អំពីផល ... ធ្វើផលឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ខន្ធទាំងឡាយដែលប្រកប ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី វិតក្កក្តី ធ្វើផលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើប កើតឡើង (បុគ្គល) ធ្វើខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប ដោយវិចារ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ ខន្ធទាំងឡាយដែល

ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក ធ្វើខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ (ធម៌) ជាអធិបតិដែលប្រកប ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង វិតក្កផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[១៥៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយ អធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាតាធិបតិ គឺ (ធម៌) ជាអធិបតិ ដែល ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយ ផង វិតក្កផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[១៥៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អា- រម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) ចេញ ហើយអំពីឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ... អំពីមគ្គ ... អំពី ផល ធ្វើផលឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណាវិតក្ក ធ្វើផលនោះ ឲ្យជាទី គោរព ទើបកើតឡើង (បុគ្គល) ធ្វើខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិតក្កផង ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ វិតក្ក ធ្វើនូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ (ធម៌) ជាអធិបតិដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃ

សម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[១៤៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) ចេញហើយអំពីឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អំពីមគ្គ ... អំពីផល ... ធ្វើផលឲ្យជាទីគោរព ហើយ ពិចារណាខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ធ្វើ ផលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង (បុគ្គល) ធ្វើខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិតក្កផង ឲ្យជាទីគោរព ហើយ ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ធ្វើខន្ធនោះឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិកើត ឡើង ។

[១៦០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ សហ- ជាតាធិបតិ គឺ (ធម៌) ជាអធិបតិដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិចារផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[១៦១] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន វិចារផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាតាធិបតិ គឺ (ធម៌) ជាអធិបតិដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ទាំងឡាយផង វិចារផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង ដោយអធិប-

តិប្បច្ច័យ ។

[១៦២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) ចេញហើយអំពីឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អំពីមគ្គ ... អំពីផល ... ធ្វើផលឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណាខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី វិតក្កក្តី ធ្វើនូវផលនោះ ឲ្យ ជាទីគោរព ទើបកើតឡើង (បុគ្គល) ធ្វើខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមាន វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិតក្កផង ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ ខន្ធទាំងឡាយដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី វិតក្កក្តី ធ្វើខន្ធនោះឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។

[១៦៣] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណា- ធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យនៃមគ្គ និងផល ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង វិចារផង ដោយអធិប- តិប្បច្ច័យ ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ (ធម៌) ជាអធិបតិដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ទាំងឡាយផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[១៦៤] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល

ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អា-
 រម្មណាធិបតិ គឺព្រះអរិយបុគ្គលទាំងឡាយ ចេញហើយអំពីឈាន ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារ ... អំពីមគ្គ ... ចេញហើយអំពីផល ធ្វើផលឲ្យជា
 ទីគោរព ហើយពិចារណា ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារ ធ្វើនូវផលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ព្រះអរិយបុគ្គល
 ទាំងឡាយ ធ្វើព្រះនិព្វាន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ព្រះនិព្វានជា
 បច្ច័យនៃគោត្រក្ក និងវោទានៈ នៃមគ្គ និងផលដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ (បុគ្គល) ធ្វើចក្ក ឲ្យជាទីគោរព
 ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈធ្វើចក្កនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង
 ទិដ្ឋិកើតឡើង ធ្វើនូវសោតៈ ... ឃានៈ ជ្ជិវា កាយ ពួករូប ពួកសំឡេង
 ពួកក្លិន ពួករស ពួកផោដ្ឋព្វៈ វត្ថុ ... នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក
 មិនមានវិចារផង វិចារផង ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ
 ធ្វើខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង ។

[១៦៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណា-
 ធិបតិ គឺអរិយបុគ្គលទាំងឡាយ ចេញហើយអំពីឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក
 មិនមានវិចារៈ ... អំពីមគ្គ ... អំពីផល ... ធ្វើផលឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចា-
 រណា វិតក្ក ធ្វើផលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ព្រះអរិយបុគ្គល
 ទាំងឡាយ ធ្វើព្រះនិព្វានឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ព្រះនិព្វានជាបច្ច័យ

នៃមគ្គនិងផល ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិតក្កផង ដោយ
 អធិបតិប្បច្ច័យ (បុគ្គល) ធ្វើនូវបក្ខុ ... វត្ថុ ... នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារផង វិចារផង ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ
 រីករាយ វិតក្កធ្វើខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។

[១៦៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
 ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ គឺព្រះនិព្វានជាបច្ច័យ
 នៃមគ្គ និងផល ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ដោយ
 អធិបតិប្បច្ច័យ ។

[១៦៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
 តែវិចារផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ គឺព្រះអរិ-
 យបុគ្គលទាំងឡាយ ចេញហើយអំពីឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
 វិចារ ... អំពីមគ្គ ... អំពីផល ធ្វើផលឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ខន្ធ
 ទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី វិតក្កក្តី ធ្វើផល
 នោះឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ព្រះអរិយបុគ្គលទាំងឡាយ ធ្វើព្រះនិព្វាន
 ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ព្រះនិព្វានជាបច្ច័យនៃគោត្រកូ វោទានៈ
 និងវិតក្កផង មគ្គដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ និងវិតក្កផង
 ផលដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ និងវិតក្កផង ដោយអធិប-

តិប្បច្ច័យ ធ្វើចក្ខុឲ្យជាទីគោរព ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ (បុគ្គលធ្វើ) នូវ
 វត្ថុ ... នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង វិចារផង
 ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ ខន្ធទាំងឡាយដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី វិតក្កក្តី ធ្វើខន្ធនោះឲ្យជាទីគោរព ទើបកើត
 ឡើង ។

[១៦៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ គឺខន្ធទាំង
 ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ធ្វើខន្ធទាំងឡាយដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើត
 ឡើង ។

[១៦៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ គឺវិតក្ក ធ្វើខន្ធទាំង
 ឡាយដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ឲ្យជាទីគោរព
 ទើបកើតឡើង ។

[១៧០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយអធិ-

បតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក ធ្វើខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផន វិចារផន ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។

[១៧១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ គឺខន្ធ ទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ធ្វើខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផន វិតក្កផន ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។

[១៧២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មាន ត្រឹមតែវិចារ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ គឺវិតក្ក ធ្វើ ខន្ធទាំងឡាយដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផន វិតក្កផន ឲ្យ ជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។

[១៧៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផន ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផន ដោយ អធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកប ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក ធ្វើខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកប

ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើត
ឡើង ។

[១៧៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអនន្តរហ្មច្ច័យ
ខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយ
អនន្តរហ្មច្ច័យ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រក្ក អនុលោម (ជា
បច្ច័យ) នៃវោទានៈ គោត្រក្ក (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ វោទានៈ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គដែលប្រកប
ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ មគ្គដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
វិចារ (ជាបច្ច័យ) នៃផលដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ
ផលដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ (ជាបច្ច័យ) នៃផល
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃ
ផលសមាបត្តិ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអនន្ត-
រហ្មច្ច័យ ។

[១៧៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអនន្តរហ្មច្ច័យ គឺខន្ធ
ទាំងឡាយមុនៗ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃ
វិតក្កក្រោយៗ ដោយអនន្តរហ្មច្ច័យ ចុតិចិត្តដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប

ដោយវិចារ (ជាបច្ច័យ) នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ (ជា
 បច្ច័យ) នៃវុដ្ឋាន ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិតក្កផង
 បរិកម្មនៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ (ជាបច្ច័យ) នៃ
 ឈានដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ គោត្រក្ក (ជាបច្ច័យ) នៃ
 មគ្គដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ វោទានៈ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃផល-
 សមាបត្តិ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិតក្កផង ដោយ
 អនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៧៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អាវុដ្ឋានៈ ជា
 បច្ច័យនៃវិញ្ញាណ ៥ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ បុតិចិត្តដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃឧបបត្តិចិត្តដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
 ផង វិចារផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃវុដ្ឋាន ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
 ផង វិចារផង បរិកម្មនៃទុតិយជ្ឈានជាបច្ច័យនៃវិចារក្នុងទុតិយជ្ឈាន ដោយ
 អនន្តរប្បច្ច័យ បរិកម្មនៃតតិយជ្ឈាន ... បរិកម្មនៃចតុត្ថជ្ឈាន ... បរិកម្មនៃ
 អាកាសានព្វាយតនៈ ... បរិកម្មនៃវិញ្ញាណព្វាយតនៈ ... បរិកម្មនៃអាកិញ្ញាយ-
 យតនៈ ... បរិកម្មនៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ ... បរិកម្មនៃទិព្វចក្ខុ ... បរិកម្ម

នៃទិព្វសោតធាតុ ... បរិកម្មនៃឥទ្ធិវិញ្ញាណ ... បរិកម្មនៃចេតោបរិយញ្ញាណ ...
 បរិកម្មនៃបុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគត-
 សញ្ញាណ ... គោត្រកូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
 វិចារផង វិចារផង វោទានៈ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គដែលមិនមានវិតក្ក
 មិនមានវិចារផង វិចារផង អនុលោមជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារផង វិចារផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៧៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
 មិនមានវិចារផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺចុតិចិត្ត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែ
 វិចារផង វិចារផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃវុជ្ជានៈ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
 តែវិចារផង វិចារផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ បរិកម្មនៃឈានដែលមិនមាន
 វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃឈានដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារផង វិចារផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គោត្រកូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង វោទានៈ (ជាបច្ច័យ)
 នៃមគ្គដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង អនុលោម ជា
 បច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង
 ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៧៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមាន វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយអនន្តរឫច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែល ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ដោយអនន្ត- រឫច្ច័យ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រកូផង វិតក្កផង អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃវោទានៈផង វិតក្កផង គោត្រកូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង វោទានៈ (ជា បច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង មគ្គដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃផល ដែល ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ផលដែលប្រកបដោយ វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ (ជាបច្ច័យ) នៃផលដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង អនុលោម ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិដែល ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ដោយអនន្តរឫច្ច័យ ។

[១៧៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអនន្តរឫច្ច័យ គឺវិតក្កមុនៗ ជាបច្ច័យនៃវិតក្កក្រោយៗ ដោយអនន្តរឫច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអនន្តរឫច្ច័យ មគ្គដែលមិនមាន

វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ (ជាបច្ច័យ) នៃផលដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ផលដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃផលដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអនន្តរហ្មច្ច័យ ។

[១៨០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអនន្តរហ្មច្ច័យ គឺវិតក្កមុនៗ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអនន្តរហ្មច្ច័យ ចុតិចិត្តដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអនន្តរហ្មច្ច័យ កវ័ន្តៈដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃអាវជ្ជនៈ ដោយអនន្តរហ្មច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃវុដ្ឋានៈដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអនន្តរហ្មច្ច័យ ។

[១៨១] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអនន្តរហ្មច្ច័យ គឺពួកខន្ធមុនៗ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិចារក្រោយៗ ដោយអនន្តរហ្មច្ច័យ ចុតិចិត្តដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី វិតក្កក្តី ជាបច្ច័យនៃឧបបត្តិចិត្តដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង វិចារផង ដោយអនន្តរហ្មច្ច័យ ពួកខន្ធដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី វិតក្កក្តី ជាបច្ច័យនៃវុដ្ឋានៈ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង វិចារផង ដោយអនន្ត-

រហូច្ចយ ។ បេ ។

[១៨២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច្ចយនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន វិចារផង ដោយអនន្តរហូច្ចយ គឺពួកខន្ធមុនៗ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន ត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច្ចយនៃពួកខន្តក្រោយៗ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ វិចារផង វិចារផង ដោយអនន្តរហូច្ចយ មគ្គដែលមិនមានវិតក្ក មាន ត្រឹមតែវិចារ (ជាបច្ច្ចយ) នៃផលដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ផង វិចារផង ផលដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច្ចយនៃផល ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ដោយអនន្តរហូច្ចយ ។

[១៨៣] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច្ចយនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយអនន្តរហូច្ចយ គឺវិតក្កមុនៗ ជាបច្ច្ចយនៃពួកខន្ត ក្រោយៗ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ដោយ អនន្តរហូច្ចយ ចុតិចិត្តដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច្ចយនៃ ឧបបត្តិចិត្ត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ដោយ អនន្តរហូច្ចយ កវន្តៈដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច្ចយនៃ អារជួនៈផង វិតក្កផង ដោយអនន្តរហូច្ចយ ពួកខន្ត ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច្ចយនៃវុដ្ឋាន ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ វិចារផង វិតក្កផង ដោយអនន្តរហូច្ចយ ។

[១៨៤] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺវិចារមុនៗ ជាបច្ច័យ
 នៃវិចារក្រោយៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ បេ ពួកខន្ធមុនៗ ដែលមិនមាន
 វិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធក្រោយៗ ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
 មានវិចារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មគ្គដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
 (ជាបច្ច័យ) នៃផល ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ផលដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃផល ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
 វិចារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ នៅសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ (របស់បុគ្គល)
 កាលចេញអំពីនិរោធិ ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
 មានវិចារផង វិចារផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៨៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺចុតិចិត្តដែល
 មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃឧបបត្តិចិត្តដែលប្រកប
 ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ កវឺន្តដែលមិនមាន
 វិតក្ក មិនមានវិចារក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃអាវជ្ជនៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ
 ពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃវុជ្ជនៈ
 ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ នៅ-
 សញ្ញានាសញ្ញាយតនៈរបស់បុគ្គល កាលចេញអំពីនិរោធិ ជាបច្ច័យនៃផល-
 សមាបត្តិ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៨៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺវិចារមុនៗ ជា
 បច្ច័យនៃពួកខន្ធក្រោយៗ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយ
 អនន្តរប្បច្ច័យ ចុតិចិត្តដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី វិចារក្តី ជា
 បច្ច័យនៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិតក្កផង
 ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកខន្ធដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី វិចារក្តី
 ជាបច្ច័យនៃវុដ្ឋានៈ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិតក្កផង
 ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈរបស់បុគ្គល កាលចេញអំពី
 និរោធិ ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង
 វិតក្កផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៨៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
 ផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺចុតិចិត្តដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជា
 បច្ច័យនៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង
 ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកខន្ធដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យ
 នៃវុដ្ឋានៈដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ដោយអនន្ត-
 រប្បច្ច័យ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ របស់បុគ្គល កាលចេញអំពីនិរោធិ
 ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារ
 ផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៨៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
 តែវិចារផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺចុតិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
 វិចារក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារផង វិតក្កផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ កវន្តៈ ដែលមិនមានវិតក្ក
 មិនមានវិចារក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃអារជ្ជនៈផង វិតក្កផង ដោយអនន្ត-
 រប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យ
 នៃវុជ្ជនៈ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ដោយ
 អនន្តរប្បច្ច័យ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈរបស់បុគ្គល កាលចេញអំពីនិរោធន
 ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង
 វិតក្កផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៨៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺចុតិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
 តែវិចារក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ កវន្តៈដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃអារជ្ជនៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃវុជ្ជនៈ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៧០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ធម៌ដែលមិនមាន
 វិតក្ក មិនមានវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធមុនៗ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារក្កី វិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធក្រោយៗ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
 ត្រឹមតែវិចារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មគ្គដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារក្កី វិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃផល ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ
 ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ផលដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី វិចារក្កី
 ជាបច្ច័យនៃផលដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៧១] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
 វិចារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធមុនៗ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារក្កី វិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃវិចារក្រោយៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ បុតិចិត្ត
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី វិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃឧបបត្តិចិត្ត
 ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកខន្ធដែលមិន
 មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី វិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃវុជ្ជានៈ ដែលមិនមាន
 វិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៧២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារផន្ទ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផន្ទ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ

គឺពួកខន្ធមុនៗ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី វិចារក្កី ជាបច្ច័យ
 នៃពួកខន្ធក្រោយៗ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង
 ដោយអន្តរប្បច្ច័យ មគ្គដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី វិចារក្កី
 ជាបច្ច័យនៃផលដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ដោយ
 អន្តរប្បច្ច័យ គឺផលដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី វិចារក្កី ជា
 បច្ច័យនៃផល ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ដោយ
 អន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៧៣] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយអន្ត-
 រប្បច្ច័យ គឺចុតិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី វិចារក្កី ជា
 បច្ច័យនៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្ក
 ផង ដោយអន្តរប្បច្ច័យ កវន្តៈដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី
 វិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃអាវជ្ជនៈផង វិតក្កផង ដោយអន្តរប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី វិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃវុដ្ឋានៈ ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ដោយអន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៧៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារ ដោយអន្តរប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធមុនៗ ដែលប្រកបដោយ

វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធក្រោយៗ ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអនន្តរហ្សច្ច័យ អនុលោមក្ក
 វិតក្កក្ក (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រក្ក អនុលោមក្ក វិតក្កក្ក (ជាបច្ច័យ)
 នៃវោទានៈ គោត្រក្កក្ក វិតក្កក្ក (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ វោទានៈក្ក វិតក្កក្ក (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ។ មគ្គដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃផល ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារ ផលដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក
 ជាបច្ច័យនៃផល ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ អនុលោមក្ក
 វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
 វិចារ ដោយអនន្តរហ្សច្ច័យ ។

[១៧៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
 ត្រឹមតែវិចារ ដោយអនន្តរហ្សច្ច័យ គឺពួកខន្ធមុនៗ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃវិតក្កក្រោយៗ ដោយអនន្ត-
 រហ្សច្ច័យ ចុតិចិត្តដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក ជា
 បច្ច័យនៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអនន្ត-
 រហ្សច្ច័យ ពួកខន្ធដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក ជា
 បច្ច័យនៃវុជ្ជានៈដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអនន្តរហ្សច្ច័យ

បរិកម្មនៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យ
 នៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ
 គោត្រក្កក្ក វិតក្កក្ក (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារ វោទានៈក្ក វិតក្កក្ក (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
 ត្រឹមតែវិចារ អនុលោមក្ក វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដែលមិន
 មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៧៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
 មានវិចារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺអារជ្ជនៈក្ក វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃបញ្ច-
 វិញ្ញាណ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ចុតិចិត្តដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
 វិចារក្ក វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
 ផង វិចារផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកខន្ធដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃវុដ្ឋានៈ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
 វិចារផង វិចារផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ បរិកម្មនៃទុតិយជ្ឈានក្ក វិតក្ក
 ក្ក ជាបច្ច័យនៃទុតិយជ្ឈានផង វិចារផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ បរិកម្មនៃ
 តតិយជ្ឈានក្ក វិតក្កក្ក បរិកម្មនៃចតុត្ថជ្ឈានក្ក វិតក្កក្ក បរិកម្មនៃអាកា-
 សានញាយតនៈក្ក វិតក្កក្ក បរិកម្មនៃវិញ្ញាណញាយតនៈក្ក វិតក្កក្ក បរិកម្ម
 នៃអាកិញ្ញាយតនៈក្ក វិតក្កក្ក បរិកម្មនៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈក្ក វិតក្ក
 ក្ក បរិកម្មនៃទិព្វចក្កក្ក វិតក្កក្ក បរិកម្មនៃទិព្វសោតជាតក្ក វិតក្កក្ក បរិកម្ម

នៃឥទ្ធិវិធាណក្តី វិតក្តី បរិកម្មនៃចេតោបរិយញ្ញាណក្តី វិតក្តី នៃ
 បុព្វនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ ។ បេ ។ នៃយថាកម្មុបកញ្ញាណ ។ បេ ។ បរិកម្មនៃ
 អនាគតសញ្ញាណក្តី វិតក្តី គោត្រក្តី វិតក្តី ជាបច្ច័យនៃមគ្គដែលមិន
 មានវិតក្ត មិនមានវិចារផង វិចារផង វោទានៈក្តី វិតក្តី ជាបច្ច័យ
 នៃមគ្គដែលមិនមានវិតក្ត មិនមានវិចារផង វិចារផង អនុលោមក្តី វិតក្តី
 ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដែលមិនមានវិតក្ត មិនមានវិចារផង វិចារផង
 ដោយអនន្តរហ្មច្ច័យ ។

[១៧៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ត ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ត មានត្រឹមតែវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ត មាន
 ត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ត មិនមានវិចារផង ដោយអនន្ត-
 រហ្មច្ច័យ គឺចុតិចិត្ត ដែលប្រកបដោយវិតក្ត ប្រកបដោយវិចារក្តី វិតក្តី
 ជាបច្ច័យនៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលមិនមានវិតក្ត មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង
 ដោយអនន្តរហ្មច្ច័យ ពួកខន្ធដែលប្រកបដោយវិតក្ត ប្រកបដោយវិចារក្តី
 វិតក្តី ជាបច្ច័យនៃវដ្តានៈដែលមិនមានវិតក្ត មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារ
 ផង ដោយអនន្តរហ្មច្ច័យ បរិកម្មនៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្ត មានត្រឹមតែ
 វិចារក្តី វិតក្តី ជាបច្ច័យនៃឈានដែលមិនមានវិតក្ត មានត្រឹមតែវិចារ
 ផង វិចារផង ដោយអនន្តរហ្មច្ច័យ គោត្រក្តី វិតក្តី ជាបច្ច័យនៃមគ្គ
 ដែលមិនមានវិតក្ត មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ដោយអនន្តរហ្មច្ច័យ
 វោទានៈក្តី វិតក្តី ជាបច្ច័យនៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្ត មានត្រឹមតែវិចារ

ផង វិចារផង អនុលោមក្តី វិតក្តី ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដែលមិន មានវិតក្ត មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៧៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ត ប្រកបដោយវិចារក្ត ធម៌ដែល មិនមានវិតក្ត មានត្រឹមតែវិចារក្ត ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ត ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ត មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយ អនន្តរប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធមុនៗ ដែលប្រកបដោយវិតក្ត ប្រកបដោយវិចារ ក្ត វិតក្ត ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធក្រោយៗ ដែលប្រកបដោយវិតក្ត ប្រកប ដោយវិចារផង វិតក្តផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោមក្តី វិតក្ត ជា បច្ច័យនៃគោត្រក្ត និងវិតក្ត អនុលោមក្តី វិតក្ត (ជាបច្ច័យ) នៃវោទានៈ និងវិតក្ត គោត្រក្ត វិតក្ត ជាបច្ច័យនៃមគ្គដែលប្រកបដោយវិតក្ត ប្រកប ដោយវិចារផង វិតក្តផង វោទានៈក្ត វិតក្ត ជាបច្ច័យនៃមគ្គ ដែល ប្រកបដោយវិតក្ត ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្តផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មគ្គដែលប្រកបដោយវិតក្ត ប្រកបដោយវិចារក្ត វិតក្ត ជាបច្ច័យនៃផល ដែលប្រកបដោយវិតក្ត ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្តផង ផលដែលប្រកប ដោយវិតក្ត ប្រកបដោយវិចារក្ត វិតក្ត ជាបច្ច័យនៃផលដែលប្រកប ដោយវិតក្ត ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្តផង អនុលោមក្តី វិតក្ត ជា បច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដែលប្រកបដោយវិតក្ត ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្ត ផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៧៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ត ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ

នៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ។
អនន្តរប្បច្ច័យក្តី សមនន្តរប្បច្ច័យក្តី មានសេចក្តីដូចគ្នា ។

[២០០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ
គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ៣ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ១ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ
ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ក្នុងខណៈនៃ
បដិសន្ធិ ខន្ធ ២ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ២ ... ។

[២០១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺពួក
ខន្ធដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិតក្ក ដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២០២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធ
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២០៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមាន

វិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋាន-
 រូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ផង ពួកចិត្ត-
 សមុដ្ឋានរូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ សេចក្តី
 បង្រៀន ។

[២០៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
 មិនមានវិចារផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិតក្កផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយ
 សហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២០៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមាន
 វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង វិតក្កផង ដោយ
 សហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ផង វិតក្កផង ដោយសហ-
 ជាតប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២០៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមាន
 វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង

ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
វិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង វិតក្កផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ផង វិតក្កផង ចិត្តសមុដ្ឋាន-
រូបផង (ដោយសហជាតប្បច្ច័យ) ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២០៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១
ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយសហជា-
តប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ (ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២) ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២០៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃ
ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ
វិតក្ក ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២០៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិចារផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប
ផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ វិតក្កជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២១០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិន

មានវិចារផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺវិតក្ក ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែល
ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ វិតក្កក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២១១] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
វិចារផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
តែវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង វិចារផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ផង វិចារផង ពួកចិត្ត-
សមុដ្ឋានរូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២១២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលមិន
មានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ផង ពួកចិត្ត-
សមុដ្ឋានរូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ វិចារ (ជាបច្ច័យ) នៃពួក
ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ
៣ ផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ (ជាបច្ច័យ)
នៃខន្ធ ២ ផង ពួកកដត្តារូបផង វិចារ (ជាបច្ច័យ) នៃពួកកដត្តារូប
ពួកខន្ធ (ជាបច្ច័យ) នៃវត្ថុ វត្ថុ (ជាបច្ច័យ) នៃពួកខន្ធ វិចារ (ជា
បច្ច័យ) នៃវត្ថុ វត្ថុ (ជាបច្ច័យ) នៃវិចារ មហាកុត ១ (ជាបច្ច័យ)

នៃមហាក្សត ៣ ពួកមហាក្សត នៃពួកចិត្តសមុជ្ជានរូប ពួកកដត្តារូប ពួក
ឧបាទារូប ពាហិរ ... អាហារសមុជ្ជាន ... ឧតុសមុជ្ជាន ... មហាក្សត ១ ...
របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ពួកមហាក្សត ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប និងពួក
ឧបាទារូប ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[២១៣] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ វត្ថុ
ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈ
នៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[២១៤] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ
វិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ក្នុងខណៈ
នៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលមិនមាន
វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ វត្ថុ
ជាបច្ច័យនៃវិតក្ក ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[២១៥] ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
ផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលមិនមាន
វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ពួកចិត្តសមុជ្ជានរូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ

វិចារ (ជាបច្ច័យ) នៃពួកខន្ធដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង
ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុ ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលមិន
មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ ។

[២១៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
តែវិចារផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ ។

[២១៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
ប្រកបដោយវិចារ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ ។

[២១៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
ត្រឹមតែវិចារ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
ប្រកបដោយវិចារក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃវិតក្ក ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយ

សហជាតប្បច្ច័យ ។

[២១៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន វិចារ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប ដោយវិចារក្ក ពួកមហាក្កតក្ក ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយសហ- ជាតប្បច្ច័យ ពួកខន្ធដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ពួក មហាក្កតក្ក (ជាបច្ច័យ) នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[២២០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយ សហជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្ក (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ផង វិតក្កផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្ក វិតក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ផង វិតក្កផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[២២១] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌ដែលមិន មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប ដោយវិចារ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺវិតក្កក្ក វិតក្ក ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយ សហជាតប្បច្ច័យ ។

[២២២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌ដែលមិន

មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារក្ក វិចារក្ក (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ខន្ធ ២ ក្តី វិចារក្ក ជាបច្ច័យ
 នៃខន្ធ ២ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារក្ក វិចារក្ក (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី
 វិចារក្ក (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ២ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
 តែវិចារក្ក វិតក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហ-
 ជាតប្បច្ច័យ ។

[២២៣] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
 វិចារ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារក្ក វិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមដ្ឋានរូប ដោយសហជាតប្បច្ច័យ
 ពួកខន្ធដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ពួកមហាក្កតក្ក ជាបច្ច័យ
 នៃពួកចិត្តសមដ្ឋានរូប វិតក្កក្ក ពួកមហាក្កតក្ក ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមដ្ឋានរូប
 ពួកខន្ធដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក វិចារក្ក (ជាបច្ច័យ)
 នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
 តែវិចារក្ក ពួកមហាក្កតក្ក (ជាបច្ច័យ) នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃ
 បដិសន្ធិ វិតក្កក្ក ពួកមហាក្កតក្ក (ជាបច្ច័យ) នៃពួកកដត្តារូប ក្នុង
 ខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក វិតក្ក

ជាបច្ច័យនៃវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[២២៤] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក វិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុជ្ជានរូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ៣ ក្តី វិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ១ ផង ពួកចិត្តសមុជ្ជានរូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ផង ពួកចិត្តសមុជ្ជានរូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក វិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង ពួកកដត្តារូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក វិតក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង វិចារផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វិតក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ផង វិចារផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[២២៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វិតក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ

ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។

[២២៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិន មានវិចារ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប ដោយវិចារក្ក វិតក្កក្កី ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយសហជា- តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២២៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយ សហជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្កី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយសហជា- តប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្កី វិតក្កក្កី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋាន- រូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២២៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយសហ- ជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្កី វិតក្កក្កី វិតក្កក្កី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្កី វិតក្កក្កី វិតក្កក្កី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[២២៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក
 ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ
 គឺពួកខន្ធដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក ពួកមហាក្កត
 ក្ក ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ពួកខន្ធដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក ពួកមហាក្កតក្ក ជាបច្ច័យ
 នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[២៣០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ
 គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣
 ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ
 ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ២
 ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ។

[២៣១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ
 ពួកខន្ធដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិតក្ក ដោយ
 អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២៣២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធ

ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃ
បដិសន្ធិ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ។

[២៣៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមាន
វិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈ
នៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង
ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ។

[២៣៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
មិនមានវិចារផង ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធដែលប្រកបដោយវិតក្ក
ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិតក្កផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ។

[២៣៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមាន
វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង វិតក្កផង
ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ផង វិតក្កផង ដោយ
អញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២៣៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមាន វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ វិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង វិតក្កផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ផង វិតក្កផង វត្ថុផង ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ។

[២៣៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈ នៃបដិសន្ធិ ... ។

[២៣៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ វិតក្ក ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយ អញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ។ បេ។ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២៣៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិចារ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ

ពួកខន្ធដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិចារផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ វិតក្ក ជាបច្ច័យនៃវត្ថុ ក្នុង ខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ។

[២៤០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិន មានវិចារផង ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ គឺវិតក្ក ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែល ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ។

[២៤១] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន វិចារផង ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម តែវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង វិចារផង ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ផង វិចារផង ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង វិចារផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យនៃ ខន្ធ ២ ផង វិចារផង វត្ថុផង ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ។

[២៤២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែល មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលមិន មានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ

២ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក
 មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
 ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ដោយ
 អញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ (ជាបច្ច័យ) នៃវត្ថុ វត្ថុ ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ
 វិចារ (ជាបច្ច័យ) នៃវត្ថុ វត្ថុ (ជាបច្ច័យ) នៃវិចារ មហាក្កត ១
 (ជាបច្ច័យ) នៃមហាក្កត ៣ ពាហិរៈ ... អាហារសមុជ្ឈាន ... ឧត្ត-
 សមុជ្ឈាន ... មហាក្កត ១ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។

[២៤៣] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ គឺវត្ថុ
 ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈនៃ
 បដិសន្ធិ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ។

[២៤៤] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ គឺវិចារ ជា
 បច្ច័យនៃពួកខន្ធដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ
 វិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ក្នុងខណៈ
 នៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ វត្ថុជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលមិនមាន
 វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ វត្ថុ
 ជាបច្ច័យនៃវិតក្ក ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ។

[២៤៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌

ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
 វិចារផង ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធដែលមិនមាន
 វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញ-
 មញ្ញប្បច្ច័យ វត្ថុជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ
 ផង វិចារផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ។

[២៤៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
 ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ។

[២៤៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
 ខន្ធ ២ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ។

[២៤៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
 តែវិចារ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃវិតក្ក ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញ-

មញ្ញប្បច្ច័យ ។

[២៤៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយ អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង វិតក្កផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយ អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វិតក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ផង វិតក្កផង ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ។

[២៥០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌ដែលមិន មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប ដោយវិចារ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺវិតក្កក្តី វិតក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំង ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ។

[២៥១] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌ដែលមិន មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ វិចារ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ វិចារក្ក វិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលមិនមាន វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក វិចារក្ក វិតក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ក្នុងខណៈ

នៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី វិចារក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ។

[២៥២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ។

[២៥៣] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង វិចារផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ផង វិចារផង ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ។

[២៥៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក

ប្រកបដោយវិចារ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយអញ្ញ-
 មញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្ក វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២៥៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
 មានវិចារ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
 ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ។

[២៥៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយ
 អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក
 វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយ
 អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្ក វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង
 ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ។

[២៥៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក
 ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអញ្ញ-

មញ្ញប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក វត្ថុក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្ក វិតក្កក្ក វត្ថុក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ។

[២៥៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ មានបញ្ហាវារៈ ៧^(១) ។ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ មានបញ្ហាវារៈ ៥ ។

[២៥៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលមិន មានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ វិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយ និស្សយប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ២ ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ មហាកុត ១ របស់ ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ចក្ខុយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយា-

១- មានវារៈ ៧ ។

យតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង វិចារផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៦០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺវត្ថុ ជា បច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយ និស្សយប្បច្ច័យ វត្ថុក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២៦១] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺវិចារ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិតក្ក ផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ សេចក្តីបង្រៀន ។

[២៦២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺវិចារ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធទាំងឡាយដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង វត្ថុជាបច្ច័យនៃ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ដោយ និស្សយប្បច្ច័យ វិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២៦៣] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម

តែវិចារផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺវត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែល
ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ
វត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២៦៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
ប្រកបដោយវិចារ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយនិស្ស-
យប្បច្ច័យ ។ បវត្តិក្តី បដិសន្ធិក្តី បណ្ឌិតគប្បីសម្តែងតទៅចុះ ។

[២៦៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
តែវិចារ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
ប្រកបដោយវិចារក្តី វត្ថុក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃវិតក្ក ក្នុងខណៈនៃ
បដិសន្ធិ ... ។

[២៦៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
វិចារ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
ប្រកបដោយវិចារក្តី មហាក្កតទាំងឡាយក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប
ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២៦៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល

មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយ
 និស្សយប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក
 វត្ថុក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង វិតក្កផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈ
 នៃបដិសន្ធិ ... ។

[២៦៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺវិតក្កក្ក វត្ថុក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំង
 ឡាយដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២៦៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារក្ក វិចារក្ក (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារក្ក វត្ថុក្ក (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ក្នុងខណៈនៃ
 បដិសន្ធិ ... ។

[២៧០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
 វិចារ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
 តែវិចារក្ក វិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ

ខន្ធទាំងឡាយដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី មហាក្កុតទាំងឡាយក្កី
 (ជាបច្ច័យ) នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប វិតក្កក្កី មហាក្កុតទាំងឡាយក្កី (ជា
 បច្ច័យ) នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
 ត្រឹមតែវិចារក្កី វត្តក្កី ជាបច្ច័យនៃវិចារ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ បដិសន្ធិ
 មាន ៤ ។ សេចក្តីបង្រៀន ។

[២៧១] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ
 គឺខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី វិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃ
 ខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី
 វិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ
 ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី វត្តក្កី (ជាបច្ច័យ) នៃ
 ខន្ធ ៣ ផង វិចារផង ខន្ធ ២ ក្តី វត្តក្កី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ផង វិចារផង
 ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[២៧២] ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ... នៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ... នៃ
 ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
 មិនមានវិចារផង ... មានបញ្ហាវារៈ ៣ ។

[២៧៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កី
 ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ... នៃធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។ វារៈ ២ បណ្ឌិត
 គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

[២៧៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
 បានដល់ អារម្មណ្តបនិស្ស័យ អនន្តបនិស្ស័យ និងបកត្តបនិស្ស័យ ។ បក-
 ត្តបនិស្ស័យ គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសទ្ធាដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារ ហើយឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ញ៉ាំងឈាន
 ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងវិបស្សនា
 ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងមគ្គ ។ បេ ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើងមានៈ
 ប្រកាន់ទិដ្ឋិ (បុគ្គល) អាស្រ័យសីល ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារ ... សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា រាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ ...
 សេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ញ៉ាំងឈាន
 ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងវិបស្សនា
 ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងមគ្គ ... ញ៉ាំងសមាបត្តិ ... សម្លាប់សត្វ បំបែកសង្ឃ សទ្ធា
 ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ... សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា
 រាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យនៃសទ្ធាដែល

ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា រាគៈ
ទោសៈ មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៧៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បាន
ដល់ អារម្មណ្តុបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បកតូប-
និស្ស័យ គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
ដោយវិចារ ហើយញ្ចាំងឈានដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ឲ្យ
កើតឡើង ញ្ចាំងមគ្គ ... ញ្ចាំងសមាបត្តិ ... សីល ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
ប្រកបដោយវិចារ ។ សេចក្តី**បង្រួញ** ។ (បុគ្គល) អាស្រ័យសេចក្តី
ប្រាថ្នា ហើយញ្ចាំងឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ឲ្យកើត
ឡើង ញ្ចាំងមគ្គ ... ញ្ចាំងសមាបត្តិ ... សទ្ធាដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
ដោយវិចារ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
ត្រឹមតែវិចារៈនិងសីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញាផង វិតក្កផង ដោយឧប-
និស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៧៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់
អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺ (បុគ្គល)
អាស្រ័យសទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ហើយញ្ចាំង
ឈានដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ឲ្យកើតឡើង ញ្ចាំងមគ្គ ... ញ្ចាំង

អភិញ្ញា ... ញ៉ាំងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង សីលដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារ ... អាស្រ័យសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយញ៉ាំងឈានដែលមិនមានវិតក្ក
 មិនមានវិចារ ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងមគ្គ ... ញ៉ាំងអភិញ្ញា ... ញ៉ាំងសមាបត្តិ
 ឲ្យកើតឡើង សទ្ធាដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ។ សេចក្តី
បង្រួញ ។ សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
 វិចារ និងសីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញាផង វិចារ កាយិកសុខ និងកាយិកទុក្ខ
 ផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៧៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
 មិនមានវិចារផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អនន្តរូបនិស្ស័យ និង
 បកត្ថបនិស្ស័យ ។ បកត្ថបនិស្ស័យ គឺសទ្ធាដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
 ត្រឹមតែវិចារ និងសីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញាផង វិចារផង ដោយឧប-
 និស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៧៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃ
 ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ្តបនិស្ស័យ
 អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកត្ថបនិស្ស័យ ។ បកត្ថបនិស្ស័យ គឺសទ្ធាដែលប្រកប
 ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យនៃសទ្ធាដែល

ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ និងសេចក្តីប្រាថ្នាផង វិតក្កផង ដោយ
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៧៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់
អារម្មណ្តុបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកត្តុបនិស្ស័យ ។ បកត្តុបនិស្ស័យ
គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ
ហើយញ្ចាំងឈានដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ឲ្យកើតឡើង ញ្ចាំង
មគ្គ ... ញ្ចាំងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង អាស្រ័យសីលដែលមិនមានវិតក្ក មាន
ត្រឹមតែវិចារ: ... សុត: ចាគ: បញ្ញា ... អាស្រ័យវិតក្ក ហើយញ្ចាំងឈាន
ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ឲ្យកើតឡើង ញ្ចាំងមគ្គ ... ញ្ចាំង
សមាបត្តិឲ្យកើតឡើង សទ្ធាដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ... សីល:
សុត: ចាគ: បញ្ញា ... វិតក្កក្តី ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
ត្រឹមតែវិចារ និងសីល: សុត: ចាគ: បញ្ញាផង វិតក្កផង ដោយឧបនិស្ស-
យប្បច្ច័យ ។

[២៨០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បាន
ដល់ អារម្មណ្តុបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកត្តុបនិស្ស័យ ។ បកត្តុប-
និស្ស័យ គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
វិចារ ហើយឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបាសថកម្ម ញ្ចាំងឈានដែល

ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងវិបស្សនា ... ញ៉ាំង
មគ្គ ... ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើងមានៈ ប្រកាន់ទិដ្ឋិ អាស្រ័យ
សីល ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ... សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា ...
អាស្រ័យវិតក្ក ហើយឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបាសថកម្ម ញ៉ាំងឈាន
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងវិបស្សនា
ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងមគ្គ ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង សម្លាប់
សត្វ បំបែកសង្ឃ សទ្ធាដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ... សីលៈ
សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា ... វិតក្កក្តី ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
ប្រកបដោយវិចារ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៨១] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់
អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតុបនិស្ស័យ ។ បកតុបនិស្ស័យ គឺ (បុគ្គល)
អាស្រ័យសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ញ៉ាំងឈានដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងមគ្គ ... ញ៉ាំងអភិញ្ញា ...
ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង (អាស្រ័យ) សីលដែលមិនមានវិតក្ក មាន
ត្រឹមតែវិចារ ... សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា ... អាស្រ័យវិតក្ក ហើយញ៉ាំងឈាន
ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងមគ្គ ... ញ៉ាំងអភិញ្ញា ...
ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង សទ្ធាដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារៈ ...
សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា ... វិតក្កក្តី ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលមិនមាន

វិតក្ក មិនមានវិចារ និងសីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញាផង វិចារ កាយិកសុខ
និងកាយិកទុក្ខផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៨២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
វិចារផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបក-
តូបនិស្ស័យ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺសទ្ធាដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
វិចារ ... សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា ... វិតក្កក្តី ជាបច្ច័យនៃសទ្ធាដែលមិន
មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ និងសីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញាផង វិចារៈផង
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៨៣] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
ត្រឹមតែវិចារផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណូបនិស្ស័យ
អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺសទ្ធាដែលមិន
មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ... សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា ... វិតក្កក្តី ជា
បច្ច័យនៃសទ្ធាដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ និងសេចក្តីប្រាថ្នា
ផង វិតក្កផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៨៤] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្ម-
ណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺ

(បុគ្គល) អាស្រ័យសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ហើយញ៉ាំង
 ឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងមគ្គ ... ញ៉ាំង
 អភិញ្ញា ... ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង អាស្រ័យសីល ដែលមិនមានវិតក្ក
 មិនមានវិចារ ... សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា វិចារ កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ រដូវ
 កោជន ... អាស្រ័យសេនាសនៈ ហើយញ៉ាំងឈានដែលមិនមានវិតក្ក មិន
 មានវិចារ ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងមគ្គ ... ញ៉ាំងអភិញ្ញា ... ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យ
 កើតឡើង សទ្ធាដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ... សីលៈ សុតៈ ចាគៈ
 បញ្ញា វិចារ កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ រដូវ កោជន ... សេនាសនៈ ជា
 បច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ និងសីលៈ សុតៈ ចាគៈ
 បញ្ញា វិចារ កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៨៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់
 អារម្មណ្តបនិស្ស័យ អនន្តបនិស្ស័យ និងបកត្តបនិស្ស័យ ។ បកត្តបនិស្ស័យ
 គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសទ្ធាដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ហើយឲ្យ
 ទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបាសថកម្ម ញ៉ាំងឈានដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារ ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងវិបស្សនា ... ញ៉ាំងមគ្គ ... ញ៉ាំង
 សមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើងមានៈ ប្រកាន់ទិដ្ឋិ (អាស្រ័យ) សីល
 ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ... សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា វិចារ កាយិក-
 សុខ កាយិកទុក្ខ រដូវ កោជន ... អាស្រ័យសេនាសនៈ ហើយឲ្យទាន

សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ញ៉ាំងឈានដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងវិបស្សនា ... ញ៉ាំងមគ្គ ... ញ៉ាំងសមាបត្តិឲ្យ
 កើតឡើង សម្លាប់សត្វ បំបែកសង្ឃ សទ្ធាដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
 វិចារ ។ សេចក្តី**បង្រួញ** ។ សេនាសនៈជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ និងសីល ។ បេ។ សេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧប-
 និស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៨៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អា-
 រម្មណ្តបនិស្ស័យ អន្តរុបនិស្ស័យ និងបកតុបនិស្ស័យ ។ បកតុបនិស្ស័យ
 គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ហើយ
 ញ៉ាំងឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំង
 វិបស្សនា ... ញ៉ាំងមគ្គ ... ញ៉ាំងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង (អាស្រ័យ) សីល
 ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ... អាស្រ័យសេនាសនៈ ហើយញ៉ាំងឈាន
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងវិបស្សនា ... ញ៉ាំង
 មគ្គ ... ញ៉ាំងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង សទ្ធាដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ...
 សេនាសនៈ ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ និង
 សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញាផង វិតក្កផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៨៧] ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ

ផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ្តបនិស្ស័យ អនន្តរូប-
 និស្ស័យ និងបកត្តបនិស្ស័យ ។ បកត្តបនិស្ស័យ គឺសទ្ធាដែលមិនមានវិតក្ក
 មិនមានវិចារ ... សេនាសនៈ ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
 ត្រឹមតែវិចារ និងសីល សុតៈ ចាគៈ បញ្ញាផង វិចារផង ដោយឧប-
 និស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៨៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
 តែវិចារផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ្តបនិស្ស័យ
 អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកត្តបនិស្ស័យ ។ បកត្តបនិស្ស័យ គឺសទ្ធាដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារ ... សេនាសនៈជាបច្ច័យនៃសទ្ធាដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ នៃសីល និងសេចក្តីប្រាថ្នាផង វិតក្កផង ដោយ
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៨៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ្តបនិស្ស័យ អនន្ត-
 រូបនិស្ស័យ និងបកត្តបនិស្ស័យ ។ បកត្តបនិស្ស័យ គឺសទ្ធាដែលមិនមាន
 វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ... សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា ... វិចារក្តី ជាបច្ច័យ
 នៃសទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ... នៃបញ្ញា ដោយ
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៧០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ្តបនិស្ស័យ អនន្តរូប-
 និស្ស័យ និងបកត្តបនិស្ស័យ ។ បកត្តបនិស្ស័យ គឺសទ្ធាដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារ ... សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា ... វិចារក្កី ជាបច្ច័យ
 នៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ និងសីលៈ សុតៈ ចាគៈ
 បញ្ញាផង វិតក្កផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៧១] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
 វិចារ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកត្តប-
 និស្ស័យ ។ បកត្តបនិស្ស័យ គឺសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារ ... សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា ... វិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែល
 មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ និងសីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញាផង វិចារ
 កាយិកសុខ និងកាយិកទុក្ខផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៧២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយឧបនិស្ស-
 យប្បច្ច័យ បានដល់ អនន្តរូបនិស្ស័យនិងបកត្តបនិស្ស័យ ។ បកត្តបនិស្ស័យ
 គឺសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ... សីលៈ សុតៈ ចាគៈ

បញ្ញា ... វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ
និងសីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញាផង វិចារផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៧៣] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិន
មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
ដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយឧប-
និស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ្តុបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកត្តុ-
បនិស្ស័យ ។ បកត្តុបនិស្ស័យ គឺសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
វិចារៈ ... សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា ... វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃសទ្ធាដែល
ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ និងសីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា រាគៈ
ទោសៈ មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ សេចក្តីប្រាថ្នាផង វិតក្កផង ដោយឧបនិស្ស-
យប្បច្ច័យ ។

[២៧៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
ប្រកបដោយវិចារ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ្តុបនិស្ស័យ
អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកត្តុបនិស្ស័យ ។ បកត្តុបនិស្ស័យ គឺសទ្ធាដែលប្រកប
ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ... សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា រាគៈ
ទោសៈ មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ សេចក្តីប្រាថ្នា... វិតក្កក្តី ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ និងសីល ។ បេ។ សេចក្តីប្រាថ្នា
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៧៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន ត្រឹមតែវិចារ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ្តុបនិស្សយ អនន្តរូបនិស្សយ និងបកតុបនិស្សយ ។ បកតុបនិស្សយ គឺសទ្ធាដែលប្រកប ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ... សីលៈ ។ បេ ។ សេចក្តីប្រាថ្នា ... វិតក្កក្តី ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ និងសីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញាផង វិតក្កផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៧៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិន មានវិចារ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អនន្តរូបនិស្សយ និងបក- តុបនិស្សយ ។ បកតុបនិស្សយ គឺសទ្ធាដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប ដោយវិចារ ... សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា ។ បេ ។ សេចក្តីប្រាថ្នា ... វិតក្ក ក្តី ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ និងសីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញាផង វិតក្ក កាយិកសុខ និងកាយិកទុក្ខផង ដោយឧបនិស្ស- យប្បច្ច័យ ។

[២៧៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មាន ត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយឧប- និស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អនន្តរូបនិស្សយនិងបកតុបនិស្សយ ។ បកតុប-

និស្ស័យ គឺសទ្ធាដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ... សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា ។ បេ ។ សេចក្តីប្រាថ្នា ... វិតក្កក្តី ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលមិន មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ និងសីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញាផង វិចារផង ដោយឧបនិស្ស័យប្បច្ច័យ ។

[២៧៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយ ឧបនិស្ស័យប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តបនិស្ស័យ និង បកត្ថបនិស្ស័យ ។ បកត្ថបនិស្ស័យ គឺសទ្ធាដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប ដោយវិចារ ... សីលៈ សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា រាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ សេចក្តីប្រាថ្នា ... វិតក្កក្តី ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ។ បេ ។ នៃសេចក្តីប្រាថ្នាផង វិតក្កផង ដោយឧបនិស្ស័យ ប្បច្ច័យ ។

[២៧៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ៍- បុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណ៍បុរេជាត គឺ (បុគ្គល) ឃើញរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮសំឡេងដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ដោយដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យនៃកាយវិញ្ញាណ ដោយបុរេជា- តប្បច្ច័យ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺចក្ខុវិញ្ញាណ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ

កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង វិចារផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៣០០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) ឃើញ ច្បាស់នូវចក្ខុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ។ បេ។ (បុគ្គល) ឃើញ ច្បាស់នូវផោដ្ឋព្វៈទាំងឡាយ ... នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួនហើយ ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈប្រារព្ធនូវវត្ថុនោះ ទើបកើតឡើង ទោមនស្សក៏កើត ឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៣០១] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្ម- ណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) ឃើញ ច្បាស់នូវចក្ខុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ហើយត្រេកអរ រីករាយ វិតក្កប្រារព្ធនូវចក្ខុនោះ ទើបកើតឡើង ។ សេចក្តី**បង្រៀញ** ។ (បុគ្គល) ឃើញច្បាស់នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ហើយត្រេកអរ រីករាយ វិតក្ក ប្រារព្ធនូវវត្ថុនោះ ទើបកើតឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិតក្កផង ដោយ បុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៣០២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
 ផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់ វត្ថុបុរេជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំង
 ឡាយដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ដោយបុរេជា-
 តប្បច្ច័យ ។

[៣០៣] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
 តែវិចារផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេ-
 ជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) ឃើញច្បាស់ នូវចក្ខុ ថាមិន
 ទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ហើយត្រេកអរ រីករាយ ខន្ធទាំងឡាយ ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី វិតក្កក្តី ប្រារព្ធនូវចក្ខុនោះ ទើប
 កើតឡើង (បុគ្គល) ឃើញច្បាស់នូវសោតៈ ... យានៈ ជិវ្ហា កាយ
 ពួករូប ពួកសំឡេង ពួកក្លិន ពួករស ពួកផោដ្ឋព្វៈ ... នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង
 ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ហើយត្រេកអរ រីករាយ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី វិតក្កក្តី ប្រារព្ធនូវសោតៈ (ជាដើម)
 នោះ ទើបកើតឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺវត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៣០៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយបច្ច័យជាតប្បច្ច័យ បានដល់

បច្ឆាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជា
បច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

[៣០៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ បានដល់ បច្ឆាជាត
គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី វិតក្កក្តី ជាបច្ច័យ
នៃកាយនេះដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

[៣០៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ បានដល់ បច្ឆាជាត គឺ
ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃ
កាយនេះដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

[៣០៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិន
មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
វិចារ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ បានដល់ បច្ឆាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលមិន
មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន
ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

[៣០៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
មានវិចារ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ បានដល់ បច្ឆាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី វិតក្កក្តី ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ

ដែលកើតមុន ដោយបច្ច្រាជាតប្បច្ច្រៃ ។

[៣០៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច្រៃ នៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអាសេវនប្បច្ច្រៃ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច្រៃ នៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយ អាសេវនប្បច្ច្រៃ អនុលោម (ជាបច្ច្រៃ) នៃគោត្រកូ អនុលោម (ជា បច្ច្រៃ) នៃវោទានៈ គោត្រកូ (ជាបច្ច្រៃ) នៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយ វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ វោទានៈជាបច្ច្រៃនៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអាសេវនប្បច្ច្រៃ ។

[៣១០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច្រៃ នៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអាសេវនប្បច្ច្រៃ គឺខន្ធ ទាំងឡាយមុនៗ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច្រៃនៃ វិតក្កក្រោយៗ ដោយអាសេវនប្បច្ច្រៃ បរិកម្មនៃឈានដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច្រៃនៃឈានដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអាសេវនប្បច្ច្រៃ គោត្រកូជាបច្ច្រៃនៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន ត្រឹមតែវិចារ ដោយអាសេវនប្បច្ច្រៃ វោទានៈ ជាបច្ច្រៃនៃមគ្គ ដែលមិន មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអាសេវនប្បច្ច្រៃ ។

[៣១១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច្រៃ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអាសេវនប្បច្ច្រៃ បរិកម្ម

នៃទុតិយជ្ឈាន ជាបច្ច័យនៃវិចារ ក្នុងទុតិយជ្ឈាន ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ បរិកម្មនៃតតិយជ្ឈាន (ជាបច្ច័យ) នៃតតិយជ្ឈាន បរិកម្មនៃចតុត្ថជ្ឈាន (ជាបច្ច័យ) នៃចតុត្ថជ្ឈាន បរិកម្មនៃអាកាសានព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃអាកាសានព្វាយតនៈ បរិកម្មនៃវិញ្ញាណព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណព្វាយតនៈ បរិកម្មនៃអាកិញ្ញាព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃអាកិញ្ញាព្វាយតនៈ បរិកម្មនៃនេវេសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃនេវេសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ បរិកម្មនៃទិព្វចក្ខុ (ជាបច្ច័យ) នៃទិព្វចក្ខុ បរិកម្មនៃទិព្វសោតធាតុ (ជាបច្ច័យ) នៃទិព្វសោតធាតុ នៃឥទ្ធិវិជញ្ញាណ រូបេយ នៃចេតោបរិយញ្ញាណ រូបេយ បរិកម្មនៃបុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ (ជាបច្ច័យ) នៃបុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ រូបេយ នៃយថាកម្មុបកញ្ញាណ រូបេយ បរិកម្មនៃអនាគតំសញ្ញាណ រូបេយ គោត្រក្ខ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង វិចារផង វោទានៈជាបច្ច័យនៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង វិចារផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣១២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺបរិកម្មនៃឈានដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គោត្រក្ខ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង វោទានៈជាបច្ច័យ

នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ដោយ
អាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣១៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមាន
វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ
ក្រោយៗ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ដោយ
អាសេវនប្បច្ច័យ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រកូផង វិតក្កផង អនុ-
លោម (ជាបច្ច័យ) នៃវោទានផង វិតក្កផង គោត្រកូ (ជាបច្ច័យ)
នៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង វោទាន
ជាបច្ច័យនៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង
ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣១៤] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺវិតក្កមុនៗ
ជាបច្ច័យនៃវិតក្កក្រោយៗ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣១៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺវិតក្ក

មុនៗ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
ដោយវិចារៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣១៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ
មុនៗ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិចារក្រោយៗ
ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣១៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
វិចារផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលមិនមានវិតក្ក
មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលមិនមានវិតក្ក
មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣១៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
ត្រឹមតែវិចារផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺវិតក្កមុនៗ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំង
ឡាយក្រោយៗ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង
ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣១៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺវិចារមុនៗ ជា
បច្ច័យនៃវិចារក្រោយៗ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែល

មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលមិន
មានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣២០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺវិចារមុនៗ ជា
បច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយ
អាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣២១] ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
ផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺវិចារមុនៗ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ
ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣២២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិន
មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
វិចារ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលមិនមានវិតក្ក
មានត្រឹមតែវិចារក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលមិន
មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣២៣] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិន
មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
វិចារ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលមិនមានវិតក្ក
មានត្រឹមតែវិចារក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃវិចារក្រោយៗ ដោយអាសេវ-

នប្បច្ច័យ ។

[៣២៤] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផន ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផន ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក វិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផន វិចារផន ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣២៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ អនុលោមក្ក វិតក្កក្ក (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រក្ក អនុលោមក្ក វិតក្កក្ក (ជាបច្ច័យ) នៃវោទានៈ គោត្រក្កក្ក វិតក្កក្ក (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ វោទានៈក្ក វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣២៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន

ត្រឹមតែវិចារ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលប្រកប
 ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃវិតក្កក្រោយៗ ដោយ
 អាសេវនប្បច្ច័យ បរិកម្មនៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក
 វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃឈាន ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយ
 អាសេវនប្បច្ច័យ គោត្រក្កក្ក វិតក្កក្ក (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គដែលមិនមាន
 វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ វោទានៈក្ក វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃមគ្គ ដែលមិន
 មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣២៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
 មានវិចារ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺបរិកម្មនៃទុតិយជ្ឈានក្ក វិតក្កក្ក ជា
 បច្ច័យនៃវិចារក្នុងទុតិយជ្ឈាន ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ បរិកម្មនៃនេវសញ្ញា-
 នាសញ្ញាយតនៈក្ក វិតក្កក្ក ... បរិកម្មនៃទិព្វចក្កក្ក វិតក្កក្ក ... បរិកម្មនៃ
 អនាគតសញ្ញាណក្ក វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃអនាគតសញ្ញាណ ដោយអាសេ-
 វនប្បច្ច័យ គោត្រក្កក្ក វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
 មានវិចារផង វិចារផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ វោទានៈក្ក វិតក្កក្ក ជា
 បច្ច័យនៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង វិចារផង ដោយ
 អាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣២៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន

ត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយអាសេ-
 វនប្បច្ច័យ គឺបរិកម្មនៃឈានដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី វិតក្ក
 ក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃឈានដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារ
 ផង គោត្រក្កក្តី វិតក្កក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
 ត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង វោទានក្តី វិតក្កក្តី ជាបច្ច័យនៃមគ្គដែលមិន
 មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣២៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយ
 អាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារក្តី វិតក្កក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ អនុលោម
 ក្តី វិតក្កក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រក្កផង វិតក្កផង អនុលោមក្តី វិតក្កក្តី
 (ជាបច្ច័យ) នៃវោទានផង វិតក្កផង គោត្រក្កក្តី វិតក្កក្តី (ជាបច្ច័យ)
 នៃមគ្គដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង វោទានក្តី
 វិតក្កក្តី ជាបច្ច័យនៃមគ្គ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង
 វិតក្កផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣៣០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បាន

ដល់ សហជាត និងនានាខណ៌កៈ ។ សហជាត គឺចេតនាដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ
 ចេតនាដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្ប-
 យុត្តកក្ខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណ៌កៈ គឺ
 ចេតនាដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកវិបាកក្ខន្ធ
 ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៣១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់
 សហជាតនិងនានាខណ៌កៈ ។ សហជាត គឺចេតនាដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិតក្ក ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនាដែលប្រកប
 ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិតក្ក ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
 ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណ៌កៈ គឺចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិតក្កដែលជាវិបាក ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៣២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់
 សហជាត និងនានាខណ៌កៈ ។ សហជាត គឺចេតនាដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុជ្ជានុរូប ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា
 ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តានុរូប ក្នុង
 ខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណ៌កៈ គឺចេតនាដែល

ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកវិបាកក្ខន្ធ ដែលមិន
មានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៣៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
មិនមានវិចារផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងនានាខណិកៈ ។
សហជាត គឺចេតនាដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ
ផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានា-
ខណិកៈ គឺចេតនាដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃ
ពួកវិបាកក្ខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ពួកកដត្តារូប
ផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៣៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
មិនមានវិចារផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងនានាខណិកៈ ។
សហជាត គឺចេតនាដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃវិតក្កផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនាដែលប្រកប
ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិតក្កផង ពួកកដត្តារូបផង
ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺចេតនាដែល

ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិតក្ក ដែលជាវិបាកផង
ពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៣៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមាន
វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និង
នានាខណ៌ិកៈ ។ សហជាត គឺចេតនាដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
វិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង វិតក្កផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ
ផង វិតក្កផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណ៌ិកៈ
គឺចេតនា ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួក
វិបាកក្ខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ដោយ
កម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៣៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមាន
វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង
ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាតនិងនានាខណ៌ិកៈ ។ សហជាត គឺ
ចេតនាដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្ប-
យុត្តកក្ខន្ធផង វិតក្កផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ

ផង វិតក្កផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។
 ឯនានាខណិកៈ គឺចេតនាដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ ជា
 បច្ច័យនៃពួកវិបាកក្នុងដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈផង វិតក្កៈ
 ផង ពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៣៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត
 នឹងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺចេតនាដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្នុង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិ-
 សន្ធិ ... ។ ឯនានាខណិកៈ គឺចេតនាដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ
 ជាបច្ច័យនៃពួកវិបាកក្នុង ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយ
 កម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៣៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត
 នឹងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺចេតនាដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារ ជាបច្ច័យនៃវិចារផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ
 ចេតនាដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិបាកផង វិចារផង
 ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានា-
 ខណិកៈ គឺចេតនាដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិបាក
 ផង វិចារផង ពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៣៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន វិចារផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺចេតនា ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួក សម្បយុត្តកក្ខន្ធផង វិចារផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្ប- យុត្តកក្ខន្ធផង វិចារផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយ កម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺចេតនាដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ វិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកវិបាកក្ខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៤០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺចេតនាដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនាដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានា- ខណិកៈ គឺចេតនា ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួក វិបាកក្ខន្ធ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ពួកកដត្តារូបផង ដោយ កម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៤១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ វិបាកក្ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ។

[៣៤២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺវិបាកក្ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃ វិតក្ក ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ បញ្ហា ៧ ដែលមាន ធម៌ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាមូល (ចប់) បរិច្ចណិ ។

[៣៤៣] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺវិបាកក្ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារៈជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... វិបាកក្ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ក្នុងខណៈ នៃបដិសន្ធិ ... ។ បញ្ហា ៥ ដែលមានធម៌មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាមូល បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចុះ ។ បណ្ឌិតគប្បីកំណត់ថាជាវិបាក ។

[៣៤៤] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺវិបាកក្ខន្ធ ១ ដែលមិន មានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសម្មជានរូបផង

ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ។ បេ ។ វិចារៈជាវិបាក ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្ត-
សមុដ្ឋានរូប ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយជាបច្ច័យនៃវត្ថុ ក្នុងខណៈ
នៃបដិសន្ធិ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ វិចារជាបច្ច័យនៃវត្ថុ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ។

[៣៤៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺវិចារជាវិបាក ជា
បច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយវិបាក-
ប្បច្ច័យ វិចារជាវិបាក ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
ត្រឹមតែវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ។

[៣៤៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
ផង ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺវិចារជាវិបាក ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយវិបាក-
ប្បច្ច័យ វិចារជាវិបាក ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
ត្រឹមតែវិចារផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ។

[៣៤៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិន
មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
វិចារ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺវិបាកក្នុង ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
វិចារក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ក្នុង
ខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៤៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
 វិចារ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺវិបាកក្នុងទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
 ត្រឹមតែវិចារក្កី វិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិបាកប្បច្ច័យ
 ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី វិចារក្កី ជាបច្ច័យ
 នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ។

[៣៤៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
 តែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយវិបាកប្បច្ច័យ
 គឺវិបាកក្នុង ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី វិចារក្កី ជាបច្ច័យ
 នៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយវិបាកប្បច្ច័យ វិបាកក្នុង ១
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី វិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង
 ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ។

[៣៥០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺវិបាកក្នុង ១ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី វិតក្កក្កី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ
 ខន្ធ ២ ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៥១] ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌ដែល

មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
មានវិចារ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺវិបាកក្ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយ
វិបាកប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៥២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយ
វិបាកប្បច្ច័យ គឺវិបាកក្ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក
វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយវិបាកប្បច្ច័យ
ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៥៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ
ពួកអាហារ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួក
សម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៥៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺពួក
អាហារដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិតក្ក ដោយ
អាហារប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ បញ្ហា ៧ ដែលមានធម៌ប្រកប
ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាមូល បណ្ឌិតគប្បីចែកដោយហេតុនេះ

ចុះ ។

[៣៥៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺពួកអាហារ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយ អាហារប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៥៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺពួកអាហារដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិចារផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៥៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន វិចារផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺពួកអាហារ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន ត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង វិចារផង ពួកចិត្ត- សមុដ្ឋានរូបផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៥៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺពួកអាហារដែលមិន មានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តស- មុដ្ឋានរូបផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ កតឡើងរាហារ ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។

[៣៥៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ
 គឺពួកឥន្ទ្រិយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួក
 សម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៦០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺពួក
 ឥន្ទ្រិយដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិតក្ក ដោយ
 ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ បញ្ហា ៧ ដែលមានធម៌ប្រកប
 ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាមូល បណ្ឌិតគប្បីថែកដោយហេតុ
 នេះចុះ ។

[៣៦១] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺពួកឥន្ទ្រិយ
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធដោយ
 ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៦២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺពួកឥន្ទ្រិយដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិចារផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 ផង ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៦៣] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌

ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
វិចារផង ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺពួកឥន្ទ្រិយដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
តែវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង វិចារផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប
ផង ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ... ។

[៣៦៤] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺពួកឥន្ទ្រិយដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្ត-
សមុដ្ឋានរូបផង ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ចក្ខុន្ទ្រិយ (ជាបច្ច័យ) នៃ
ចក្ខុវិញ្ញាណ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កាយិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យនៃកាយវិញ្ញាណ
ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប ដោយឥន្ទ្រិ-
យប្បច្ច័យ ។

[៣៦៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ
អង្គឈានទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយឈានប្បច្ច័យក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ បញ្ញា
៧ ដែលមានធម៌ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាមូល បណ្ឌិត
គប្បីចែកដោយហេតុនេះចុះ ។

[៣៦៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺអង្គឈានទាំង

ឡាយដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ
ដោយឈានប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ បញ្ហា ៥ ដែលមានធម៌មិន
មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារជាមូល បណ្ឌិតគប្បីចែកដោយហេតុនេះចុះ ។

[៣៦៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺអង្គឈានទាំងឡាយ
ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួក
ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយឈានប្បច្ច័យ វិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋាន-
រូប ដោយឈានប្បច្ច័យ វិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃ
បដិសន្ធិ ដោយឈានប្បច្ច័យ វិចារជាបច្ច័យនៃវត្ថុ ដោយឈានប្បច្ច័យ ។

[៣៦៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺវិចារ ជាបច្ច័យនៃ
ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយឈានប្បច្ច័យ
វិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ក្នុង
ខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយឈានប្បច្ច័យ ។

[៣៦៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ផង
ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមាន
វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយឈានប្បច្ច័យ
វិចារជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង

ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយឈានប្បច្ច័យ ។

[៣៧០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺអង្គឈានទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី វិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយឈានប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៧១] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺអង្គឈានទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី វិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយឈានប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៧២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺអង្គឈានទាំងឡាយដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី វិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺអង្គឈានទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី វិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយឈានប្បច្ច័យ ។

[៣៧៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺអង្គឈានទាំងឡាយដែលប្រកប
 ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី វិតក្កក្កី ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ
 ដោយឈានប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៧៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
 មានវិចារ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺអង្គឈានទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី វិតក្កក្កី ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយ
 ឈានប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៧៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយ
 ឈានប្បច្ច័យ គឺអង្គឈានទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
 វិចារក្កី វិតក្កក្កី ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង
 ដោយឈានប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៧៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺអង្គ
 មគ្គទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួក

សម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយមគ្គប្បច្ច័យក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ បញ្ហា ៧ ដែល
មានធម៌ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារជាមូល បណ្ឌិត គប្បីចែក
ដោយហេតុនេះចុះ ។

[៣៧៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺអង្គមគ្គទាំង
ឡាយដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ
ដោយមគ្គប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ បញ្ហា ៥ ដែលមានធម៌មិន
មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារជាមូល បណ្ឌិតគប្បីចែកដោយហេតុនេះចុះ ។

[៣៧៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺអង្គមគ្គទាំងឡាយ ដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធដង ពួកចិត្ត-
សមុដ្ឋានរូបផង ដោយមគ្គប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៧៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
ប្រកបដោយវិចារ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺអង្គមគ្គទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី វិតក្កក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយ
មគ្គប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៨០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិន

មានវិចារ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺអង្គមគ្គទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយ មគ្គប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៨១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយ មគ្គប្បច្ច័យ គឺអង្គមគ្គទាំងឡាយដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្ក វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយមគ្គប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៨២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ២ ក្នុងខណៈនៃ បដិសន្ធិ ... ។

[៣៨៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិតក្ក ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៨៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ

នៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
 មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង វិតក្កផង ដោយសម្ប-
 យុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ២ ផង វិតក្កផង ក្នុងខណៈនៃ
 បដិសន្ធិ ... ។

[៣៨៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយសម្ប-
 យុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ២ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៨៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ
 វិតក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ
 ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៨៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិចារ ដោយសម្ប-
 យុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៨៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន

វិចារផង ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង វិចារផង ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ២ ផង វិចារផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៨៩] ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៩០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៩១] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៩២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយ

វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី វិតក្កក្កី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយសម្ប-
យុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្កី វិតក្កក្កី ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣៧៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់
សហជាតនិងបច្ចាជាត ។ សហជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ
វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្ប-
យុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជា
បច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯ
បច្ចាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជា
បច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៣៧៤] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់ សហ-
ជាតនិងបច្ចាជាត ។ សហជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
ត្រឹមតែវិចារក្កី វិតក្កក្កី ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី វិតក្កក្កី ជាបច្ច័យ
នៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ចាជាត
គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី វិតក្កក្កី ជាបច្ច័យ
នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៣៧៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល

មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត
 បុរេជាតនិងបច្ចាជាត ។ សហជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
 មានវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វិចារ
 ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយដែល
 មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
 ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
 ខន្ធទាំងឡាយ ជាបច្ច័យនៃវត្ថុ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធ
 ទាំងឡាយ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វិចារជាបច្ច័យនៃវត្ថុ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
 វត្ថុជាបច្ច័យនៃវិចារ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺកាយតនៈ
 ជាបច្ច័យនៃចក្ខុវិញ្ញាណ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ កាយាយតនៈ ជាបច្ច័យនៃ
 កាយវិញ្ញាណ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែល
 មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង វិចារផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯ
 បច្ចាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី វិចារក្តី
 ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៣៧៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់
 សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិប្ប-
 យុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកប

ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៣៧៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺវត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមាន វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិតក្កផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិប្ប- យុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺវត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកប ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៣៧៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺវត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ វត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារ ផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៣៧៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម តែវិចារផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប ដោយវិចារផង វិតក្កផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

ឯបុរេជាត គឺវត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
ដោយវិចារផង វិតក្កផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៤០០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិន
មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
វិចារ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបច្ចាជាត ។ សហជាត
គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យ
នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមាន
វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃ
បដិសន្ធិ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ចាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិន
មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន
ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៤០១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
មានវិចារ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបច្ចាជាត ។
សហជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី
វិតក្កក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធទាំង
ឡាយដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី វិតក្កក្តី ជាបច្ច័យនៃ
ពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ចាជាត គឺ
ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី វិតក្កក្តី ជា

បច្ច័យនៃកាយនេះដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៤០២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយ អត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៤០៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំង ឡាយដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃវិតក្ក ដោយ អត្ថិប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៤០៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃ ពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺខន្ធ ទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃកាយ នេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បញ្ញាដ៏សេស (ក្នុងធម៌) ដែល ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារជាមូល ប្រហែលគ្នានឹងសហជា- តប្បច្ច័យដែរ ។

[៤០៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ២ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៤០៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺវិតក្កជា បច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយ អត្ថិប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៤០៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត នឹងបច្ច័យជាត ។ សហជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម តែវិចារក្តី វិតក្កក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី វិតក្កក្តី ជាបច្ច័យនៃ ពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ច័យជាត គឺខន្ធ ទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី វិតក្កក្តី ជាបច្ច័យនៃ កាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បញ្ញា ៥ ដ៏សេស ដែល មានធម៌មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារជាមូល ប្រហែលគ្នានឹងសហជា- តប្បច្ច័យដែរ ។

[៤០៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល

មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត បុរេ-
 ជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺខន្ធ ១ ដែលមិនមាន
 វិតក្ក មិនមានវិចារជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយ
 អត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... វិចារ ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយ
 អត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣
 ផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធទាំង
 ឡាយជាបច្ច័យនៃវត្ថុ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ វត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដោយ
 អត្ថិប្បច្ច័យ វិចារ ជាបច្ច័យនៃវត្ថុ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យនៃវិចារ
 ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ មហាក្កត ១ ជាបច្ច័យនៃមហាក្កត ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
 មហាក្កតទាំងឡាយ ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពួកកដត្តារូប និងពួក
 ឧបាទារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ពាហិរ ... អាហារសមុដ្ឋាន ... ឧតុសមុដ្ឋាន ...
 មហាក្កត ១ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ (ជាបច្ច័យ) នៃមហាក្កត ៣ មហា-
 ក្កតទាំងឡាយ ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប និងពួកឧបាទារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។
 ឯបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) ឃើញរូបដោយទិព្វចក្ខុ ឮសំឡេងដោយទិព្វ-
 សោតធាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ដោយព្រាយតនៈ
 ជាបច្ច័យនៃកាយវិញ្ញាណ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ចក្ខុយតនៈ (ជាបច្ច័យ)
 នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ ជាបច្ច័យនៃកាយវិញ្ញាណ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
 វត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង វិចារ
 ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមាន

វិតក្ក មិនមានវិចារក្ក វិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃកាយនេះដែលកើតមុន ដោយ
អត្ថិប្បច្ច័យ ។ កតទ្បិណ្ឌាហារ ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។
រូបជីវិតិន្រ្ទិយ ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[៤០៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហ-
ជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺវត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកប
ដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។
ឯបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) ឃើញច្បាស់ នូវចក្ខុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិន
មែនខ្លួន ក៏ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈប្រាព្វចក្ខុនោះទើបកើតឡើង ទោមនស្ស
កើតឡើង នូវពួករូប ... ពួកសំឡេង ពួកក្លិន ពួករស ពួកផោដ្ឋព្វៈ ... ឃើញ
ច្បាស់នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ... ទោមនស្សកើតឡើង វត្ថុ
ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយ
អត្ថិប្បច្ច័យ ។

[៤១០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត
និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺវិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមាន
វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ វិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ
ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
វត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិតក្ក

ផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) ឃើញច្បាស់នូវចក្ខុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន រមែងត្រេកអរ រីករាយ វិតក្ក ប្រារព្ធចក្ខុនោះ ទើបកើតឡើង នូវសោតៈ ... យានៈ ជិវ្ហា កាយ ពួក រូប ពួកសំឡេង ពួកក្លិន ពួករស ពួកផោដ្ឋព្វៈ ... ឃើញច្បាស់ នូវវត្ថុថា មិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ក៏ត្រេកអរ រីករាយ វិតក្ក ប្រារព្ធវត្ថុនោះ ទើបកើតឡើង វត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម តែវិចារផង វិតក្កផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[៤១១] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាតនិងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ វិចារ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង វិចារ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិន មានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ វត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន ត្រឹមតែវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺវត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង វិចារ ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[៤១២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម

តែវិចារផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។ សហ-
 ជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
 វិចារផង វិតក្កផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត
 គឺ (បុគ្គល) ពិចារណាយើញច្បាស់ នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិន
 មែនខ្លួន ក៏ត្រេកអរ រីករាយ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារក្តី វិតក្កក្តី ប្រារព្ធនូវវត្ថុនោះ ទើបកើតឡើង នូវសោតៈ ...
 យានៈ ជិវ្ហា កាយ ... យើញច្បាស់នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន
 ក៏ត្រេកអរ រីករាយ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយ
 វិចារក្តី វិតក្កក្តី ប្រារព្ធនូវវត្ថុនោះ ទើបកើតឡើង វត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំង
 ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង វិតក្កផង ដោយ
 អត្ថិប្បច្ច័យ ។

[៤១៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។
 សហជាត គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី វត្ថុក្តី
 ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២
 ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី
 វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី
 វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[៤១៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម តែវិចារ ដោយអត្ថិប្បច័យ បានដល់ សហជាត និធិបុរេជាត ។ សហជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វត្ថុក្ក ជា បច្ច័យនៃវិតក្ក ដោយអត្ថិប្បច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វត្ថុក្ក ជាបច្ច័យនៃវិតក្ក ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយ អត្ថិប្បច័យ ។

[៤១៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន វិចារ ដោយអត្ថិប្បច័យ បានដល់ សហជាត បច្ចាជាត អាហារ និធិត្រ្រិយ ។ សហជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក មហាក្កតទាំងឡាយក្ក ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច័យ ខន្ធ ទាំងឡាយដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក មហាក្កតទាំងឡាយ ក្ក ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច័យ ។ ឯ បច្ចាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក កតទ្ធិវិញ្ញាណក្ក ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច័យ ។ បច្ចាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក រូបជីវិតិទ្រ្រិយក្ក ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច័យ ។

[៤១៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល

មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយ
 អត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺខន្ធ ១ ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វត្ថុក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង
 វិតក្កផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្ក វត្ថុក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ផង
 វិតក្កផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៤១៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាតនិងបុរេជាត ។ សហ-
 ជាត គឺវិតក្កក្ក វត្ថុក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ វិតក្កក្ក វត្ថុក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំង
 ឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
 ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[៤១៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ
 ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក វិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ
 ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្ក វិចារក្ក (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ២ ។ បេ។
 ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក វត្ថុក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣

ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
 ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វិចារក្តី (ជាបច្ច័យ)
 នៃខន្ធ ២ ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី វត្ថុក្តី (ជា
 បច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ
 នៃខន្ធ ២ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[៤១៩] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ដែលមិន
 មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
 វិចារ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត បុរេជាត បច្ច័យជាត អាហារ
 និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
 តែវិចារក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។
 សហជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី មហាក្កត
 ទាំងឡាយក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ សហជាត
 គឺវិតក្កក្តី មហាក្កតទាំងឡាយក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយ
 អត្ថិប្បច្ច័យ ។ សហជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
 វិចារក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃវិចារ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប ក្នុង
 ខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក្ក មាន
 ត្រឹមតែវិចារក្តី មហាក្កតទាំងឡាយក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈ

នៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ វិតកក្កី មហាកុតទាំងឡាយក្តី ជាបច្ច័យនៃ
 ពួកកដត្តារូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយដែល
 មិនមានវិតក មានត្រឹមតែវិចារក្តី វត្តក្តី ជាបច្ច័យនៃវិចារ ក្នុងខណៈនៃ
 បដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ចាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមាន
 វិតក មានត្រឹមតែវិចារក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន
 ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ចាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក មាន
 ត្រឹមតែវិចារក្តី វិតកក្តី កពទ្យិដ្ឋាវហារក្តី ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើត
 មុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ចាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមានវិតក
 មានត្រឹមតែវិចារក្តី វិតកក្តី រូបជីវិតិទ្រ្មិយក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប ដោយ
 អត្ថិប្បច្ច័យ ។

[៤២០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក មានត្រឹមតែវិចារក្តី ធម៌ ដែលមិន
 មានវិតក មិនមានវិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក មានត្រឹមតែ
 វិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក មិនមានវិចារផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បាន
 ដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក
 មានត្រឹមតែវិចារក្តី វិចារក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វិចារក្តី ... ខន្ធ ១ ដែលមិនមានវិតក
 មានត្រឹមតែវិចារក្តី វត្តក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង វិចារផង ដោយ
 អត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី វត្តក្តី ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ។

[៤២១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល

មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២
 ក្ក វិតក្កក្ក ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៤២២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
 មានវិចារ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបច្ចាជាត ។ សហ-
 ជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្ក
 ក្ក ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែល
 ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ចាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ
 ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[៤២៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
 ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយ
 អត្ថិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្ក
 ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២
 ក្ក វិតក្កក្ក (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ២ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៤២៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក
 ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
 បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្កី វិត្តក្កី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយ
 អត្ថិប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៤២៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក ធម៌ដែល
 មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្ក ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្ក
 ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បាន
 ដល់ សហជាត បច្ចាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺខន្ធទាំង
 ឡាយដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្កី មហាក្កតទាំង
 ឡាយក្កី ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃ
 បដិសន្ធិ ... ។ ឯបច្ចាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
 ដោយវិចារក្ក វិតក្កក្កី កតឡឺង្ការហារក្កី ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើត
 មុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ចាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ
 វិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្ក វិតក្កក្កី រូបដីវិតិទ្រិយក្កី ជាបច្ច័យនៃពួក
 កដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[៤២៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ជា

បច្ច័យ ដោយវិតតប្បច្ច័យ ។

នត្តិប្បច្ច័យក្តី វិតតប្បច្ច័យក្តី ប្រហែលគ្នានឹងអនន្តរប្បច្ច័យដែរ ។

អវិតតប្បច្ច័យ ប្រហែលគ្នានឹងអត្តិប្បច្ច័យដែរ ។

[៤២៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ២១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ
២៥ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៥ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ
៣០ ក្នុងអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៨ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣០
ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៥ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥
ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុង
កម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអាហារ-
រយ្យច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ
មានវារៈ ២១ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៦ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ១១ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣០
ក្នុងនត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៥ ក្នុងវិតតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៥ ក្នុងអវិត-
តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣០ ។ ការតប្រហែលគ្នានឹងកុសលត្តិកៈដែរ ។ ការ
រាប់បញ្ជាក់វារៈ បណ្ឌិតកាលមិនកាន់ច្រឡំ គប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

អនុលោម ចប់

[៤២៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជា
បច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៤២៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជា
បច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៤៣០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយ
បច្ចាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៤៣១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃ
ធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផន្ទ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
មិនមានវិចារផន្ទ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៤៣២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យនៃ
ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផន្ទ ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិន
មានវិចារផន្ទ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
ជាបច្ច័យដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៤៣៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផន្ទ ធម៌ដែលមិនមាន

វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយ
កម្មប្បច្ច័យ ។

[៤៣៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមាន
វិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៤៣៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយ
កម្មប្បច្ច័យ ។

[៤៣៦] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជា
បច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៤៣៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបច្ច័-
ជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៤៣៨] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌

ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[៤៣៧] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៤៤០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៤៤១] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបច្ចាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។

[៤៤២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៤៤៣] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបុរេ-
ជាតប្បច្ច័យ ។

[៤៤៤] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ
ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៤៤៥] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
ប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹម
តែវិចារផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជា
បច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៤៤៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលប្រកបដោយ វិតក្ក
ប្រកបដោយវិចារ ... បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។

[៤៤៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
មានត្រឹមតែវិចារ: ... បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។

[៤៤៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្តី ធម៌ដែល

មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក
មិនមានវិចារ ... បានដល់ សហជាត បច្ច័យជាត អាហារនិងឥន្ទ្រិយ ។

[៤៤៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌ដែល
មិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក
ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ... បាន
ដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។

[៤៥០] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ធម៌ដែលមិន
មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកប
ដោយវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជា
បច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៤៥១] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ធម៌ដែលមិន
មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែ
វិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៤៥២] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ធម៌ដែលមិន
មានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមាន
វិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយ
បច្ច័យជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឥន្ទ្រិ-

យប្បច្ច័យ ។

[៤៥៣] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៤៥៤] ធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៤៥៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៤៥៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៤៥៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជា

បច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបច្ច័យជាតប្បច្ច័យ ។

[៤៥៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារផង ដោយ សហជាតប្បច្ច័យ ។

[៤៥៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មាន ត្រឹមតែវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារផង ដោយឧប- និស្សយប្បច្ច័យ ។

[៤៦០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារផង ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារផង ដោយ អារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៤៦១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារ ... បាន ដល់ សហជាតនិងបុរេជាត ។

[៤៦២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវិតក្ក ប្រកបដោយវិចារក្កី ធម៌ដែល មិនមានវិតក្ក មានត្រឹមតែវិចារក្កី ធម៌ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារក្កី

(ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលមិនមានវិតក្ក មិនមានវិចារ ... បានដល់ សហជាត បុរេជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។

បច្ចនីយមាតិកា ចប់

[៤៦៣] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ ក្នុងនសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៨ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៨ ក្នុងននិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៨ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៤ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ ក្នុងនបច្ចាជាតប្បច្ច័យ នអាសេវនប្បច្ច័យ នកម្មប្បច្ច័យ នវិបាកប្បច្ច័យ នអាហារប្បច្ច័យ នឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ នឈានប្បច្ច័យ និង នមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៨ ក្នុង នវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៧ ក្នុងនោអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៧ ក្នុង នោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ ក្នុង នោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៧ ។ បណ្ឌិតកាលរាប់នូវបច្ចនីយៈ គប្បី អនុម័តិ នូវបទទាំងឡាយនេះ ហើយរាប់ចុះ ។

បច្ចនីយៈ ចប់

[៤៦៤] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ

មានវារៈ ១១ ក្នុងនិព្វានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ១១ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ក្នុងនអាសេវ-
 នប្បច្ច័យ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ ក្នុង
 នឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ទាំង
 អស់ ។ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន
 វារៈ ៧ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ១១ ។ ការរាប់នូវអនុលោមប្បច្ចនីយៈ បណ្ឌិតគប្បីរាប់ដោយហេតុនេះចុះ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ចប់

[៤៦៥] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...
 ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៥ ក្នុង
 សមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៥ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣០ ក្នុង
 អញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៨ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣០ ក្នុង
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៥ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង
 បច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុង
 កម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអាហា-
 រប្បច្ច័យមានវារៈ ១១ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ

មានវារៈ ២១ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៦ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន
 វារៈ ១១ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣០
 ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៥ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៥ ក្នុងអវិគ-
 តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣០ ។ បណ្ឌិតប្បវិចកបច្ចនីយានុលោម ដោយហេតុ
 នេះចុះ ។

បច្ចនីយានុលោម ចប់

វិតក្កតិកៈទី ៦ ចប់

អដ្ឋកថា

វិតក្កត្តិកៈ

[១-៤៦៥] ក្នុងវិតក្កត្តិកៈ បទថា យថាកម្មបគត្តាណាស្ស បរិកម្មំ
 បានដល់ បរិកម្មំនៃទិព្វបក្កត្តាណានោះឯង ជាបរិកម្មដើម្បីឲ្យយថាកម្មប-
 គត្តាណានោះកើតឡើង ។ ពាក្យនេះ ត្រាស់សំដៅយកបរិកម្ម ក្នុងវេលាប្រើ
 ញាណដែលកើតឡើងហើយ ។ ពាក្យដ៏សេសក្នុងអធិការនេះ ប្រព្រឹត្តទៅ
 តាមព្រះបាលីនោះឯង ។^{១៣៣}

អដ្ឋកថាវិតក្កត្តិកៈ ចប់

អភិធម្មបិដក

បីតិវគ្គកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៤៦៦] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំ ដោយបីតិ ខន្ធ ១ អាស្រ័យខន្ធ ៣ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំ ដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ដែលច្រឡំដោយ សុខ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ៣ ដែលច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ក្នុងខណៈ នៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ដែល ច្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះ ហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ៣ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំ ដោយបីតិ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[៤៦៧] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំដោយ សុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែល ច្រឡំដោយសុខ ខន្ធ ១ អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែល

ច្រឡំដោយសុខ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ១ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌
 ដែលច្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ទើបកើតឡើង
 ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ដែលច្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែល
 ច្រឡំដោយសុខ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ៣ ដែលច្រឡំដោយបីតិ
 អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយសុខ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បេ ។ ខន្ធ ២
 អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី
 អាស្រ័យធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ
 ២ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែល
 ច្រឡំដោយសុខ ខន្ធ ១ អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ២ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី
 ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយសុខ ក្នុងខណៈ
 នៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ១ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[៤៦៨] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យធម៌ដែលច្រឡំដោយ
 ឧបេក្ខា ទើបកើតឡើងព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែល
 ច្រឡំដោយឧបេក្ខា ខន្ធ ១ អាស្រ័យខន្ធ ២ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៤៦៩] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ
 ខន្ធ ៣ ដែលច្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង
 ដែលច្រឡំដោយសុខផង ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ៣ ដែលច្រឡំ
 ដោយបីតិ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខ

ផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ដែលច្រឡំ
 ដោយសុខ អាស្រ័យធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង
 ទើបកើតឡើងព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ២ ដែលច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យ
 ខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង ខន្ធ ១ អាស្រ័យ
 ខន្ធ ២ ខន្ធ ២ ដែលច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ១ អាស្រ័យ
 ខន្ធ ២ ។ ធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យធម៌
 ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 ហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ២ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី
 អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង ខន្ធ ១
 អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ២ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី
 អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ក្នុងខណៈនៃ
 បដិសន្ធិ ខន្ធ ១ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

ហេតុប្បច្ច័យ ចប់

[៤៧០] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិ
 ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ និងអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ (ធម៌ដែល
 ច្រឡំដោយបីតិ) មិនមានក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ (ធម៌ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិ អាស្រ័យធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិ ទើបកើតឡើង) ព្រោះអនន្តរ្យប្បច្ច័យ
 សមនន្តរ្យប្បច្ច័យ សហជាតប្បច្ច័យ អញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ និងស្សយប្បច្ច័យ

ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ និងបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ (ធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិ)
 មិនមានក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ជាបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ វិបាកប្បច្ច័យ មិន
 មានក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ^(១) ព្រោះអាសេវនប្បច្ច័យ ។ ព្រោះកម្មប្បច្ច័យ
 វិបាកប្បច្ច័យ អាហារប្បច្ច័យ ។ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ឈានប្បច្ច័យ មគ្គប្បច្ច័យ
 សម្បយុត្តប្បច្ច័យ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ អត្ថិប្បច្ច័យ នត្ថិប្បច្ច័យ វិគតប្បច្ច័យ
 និងអវិគតប្បច្ច័យ ។

មាតិកា ចប់

[៤៧១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន
 វារៈ ១០ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ គឺ
 អនន្តរប្បច្ច័យ សមនន្តរប្បច្ច័យ សហជាតប្បច្ច័យ អញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ
 និស្សយប្បច្ច័យ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បុរេជាតប្បច្ច័យ បច្ច្នាជាតប្បច្ច័យ
 អាសេវនប្បច្ច័យ កម្មប្បច្ច័យ វិបាកប្បច្ច័យ អាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ
 ឈានប្បច្ច័យ មគ្គប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ អត្ថិប្បច្ច័យ
 នត្ថិប្បច្ច័យ វិគតប្បច្ច័យ និងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ។ ការរាប់នូវ
 អនុលោម បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

អនុលោម ចប់

១- វិបាក មិនមានក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យទេដឹង ។

[៤៧២] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ជា
 អហេតុកៈ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ដែល
 ច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 នហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ដែលច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យខន្ធ ១ ជា
 អហេតុកៈ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ដែល
 ច្រឡំដោយបីតិក្តី ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំ
 ដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យ ខន្ធ ២ ។

[៤៧៣] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
 សុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ១ ជា
 អហេតុកៈ ដែលច្រឡំដោយសុខ ខន្ធ ១ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ដែល
 ច្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 នហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ដែលច្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ
 ដែលច្រឡំដោយសុខ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិក្តី ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខ ទើប
 កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ២ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ច្រឡំ
 ដោយសុខក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ ដែលច្រឡំដោយសុខ ខន្ធ ១

អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[៤៧៤] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យធម៌ដែលច្រឡំដោយ
ឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ជា
អហេតុកៈ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ខន្ធ ១ អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ២
អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ
ខន្ធ ១ អាស្រ័យខន្ធ ២ មោហៈដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ
អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

[៤៧៥] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
បីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ
ខន្ធ ៣ ដែលច្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ ដែលច្រឡំ
ដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ដែល
ច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ធម៌ដែលច្រឡំ
ដោយសុខផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ២ ដែលច្រឡំ
ដោយសុខ អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំ
ដោយសុខផង ខន្ធ ១ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ធម៌
ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ធម៌ដែល
ច្រឡំដោយសុខផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ២ ដែល
ច្រឡំដោយបីតិក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ ដែល
ច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ខន្ធ ១ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[៤៧៦] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នអធិបតិបរិបូណ៌ ក្នុងខណៈ
 នៃបដិសន្ធិ ។ បណ្ឌិតគប្បីកំណត់ថា (នអធិបតិ) មានក្នុងអរូប និងក្នុង
 ខណៈនៃបដិសន្ធិ ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ... ព្រោះនបច្ចាជាតប្បច្ច័យ និង
 នអាសេវនប្បច្ច័យ ។ ធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំ
 ដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនា ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ។ ធម៌ដែលច្រឡំដោយ
 សុខ អាស្រ័យធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ
 គឺចេតនា ដែលច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិ ។ បញ្ញា ១០ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារ ដោយហេតុនេះចុះ ។ ធម៌ដែល
 ច្រឡំដោយបីតិ អាស្រ័យធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 នវិបាកប្បច្ច័យ ។ បេ ។ បរិបូណ៌ ។ បដិសន្ធិ មិនមានទេ ។

[៤៧៧] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ អាស្រ័យធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
 សុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២
 ដែលច្រឡំដោយសុខ ច្រឡំដោយកាយវិញ្ញាណ ខន្ធ ១ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[៤៧៨] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យធម៌ដែលច្រឡំដោយ
 ឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ១
 ដែលច្រឡំដោយចក្ខុវិញ្ញាណ ខន្ធ ១ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ នមគ្គប្បច្ច័យ
 ប្រហែលគ្នានឹងនហេតុប្បច្ច័យដែរ ។ មោហាៈ មិនមានទេ ។ អរូបបញ្ញា

បរិបូណ៌ ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៤៧៩] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ១០ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ
ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ
មានវារៈ ២ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ១០ ។ បច្ចនីយៈ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យគ្រប់គ្រាន់ផងចុះ ។

បច្ចនីយៈ ចប់

[៤៨០] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...
ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ក្នុងនអាសេវ-
នប្បច្ច័យ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ១០ អនុលោមប្បច្ចនីយៈ បណ្ឌិតគប្បីរាប់ដោយពិស្តារចុះ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ចប់

[៤៨១] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...
ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុង
សហជាតប្បច្ច័យ អញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
បុរេជាតប្បច្ច័យ អាសេវនប្បច្ច័យ កម្មប្បច្ច័យ វិបាកប្បច្ច័យ អាហារប្បច្ច័យ
ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ និងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ទាំងអស់ ។ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ

អត្តិប្បច្ច័យ នត្តិប្បច្ច័យ វិតតប្បច្ច័យ និងអវិតតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០
ទាំងអស់ ។

បច្ចនីយានុលោម ចប់

បដិច្ចវារៈ ចប់

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី
សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

បញ្ហាវារៈ

[៤៨២] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
បីតិ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺហេតុទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ
នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ហេតុទាំងឡាយ ដែលច្រឡំ
ដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយ
ហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨៣] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលច្រឡំដោយ
សុខ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺហេតុទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ
នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈ
នៃបដិសន្ធិ ... ។

[៤៨៤] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
បីតិផង ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺហេតុទាំងឡាយ

ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ផង ដែលច្រឡំដោយសុខផងដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៤៨៥] ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ... ធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិ ... ធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខផង ... (ក្នុងធម៌) ដែលមានសុខជាមូល មាន វារៈ ៣ ។

[៤៨៦] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំ ដោយឧបេក្ខា ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺហេតុទាំងឡាយដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៤៨៧] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី (ជា បច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ... ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខ ... ជា បច្ច័យនៃធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយ ហេតុប្បច្ច័យ គឺហេតុទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ដែលច្រឡំដោយ សុខក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ដែលច្រឡំ ដោយសុខផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៤៨៨] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ បីតិ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើ ឧបាសថកម្ម ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិ ហើយពិចារណានូវកុសលនោះ ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិ ចេញអំពីឈានដែលច្រឡំដោយបីតិ ចេញ

អំពីមគ្គ ចេញអំពីផលហើយពិចារណានូវកុសលនោះ ដោយចិត្តដែលច្រឡំ
 ដោយបីតិ ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ ពិចារណានូវពួកកិលេសដែលច្រឡំដោយ
 បីតិ ដែលលោកលះបង់ហើយ ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិ ពិចារណានូវ
 ពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹងនូវពួកកិលេស ដែលធ្លាប់សន្សំ
 ហើយ ក្នុងកាលមុន ឃើញច្បាស់នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិ
 ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិ ហើយ
 ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈដែលច្រឡំដោយបីតិ ប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ ទើបកើត
 ឡើង ទិដ្ឋិក៏កើតឡើង ខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ប្រារព្ធនូវខន្ធ
 ទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ។

[៤៨៧] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
 សុខ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើ
 ឧបោសថកម្ម ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិ ហើយពិចារណានូវកុសល
 នោះ ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយសុខ ចេញអំពីឈាន ដែលច្រឡំដោយបីតិ
 ចេញអំពីមគ្គ ចេញអំពីផល ហើយពិចារណានូវកុសលនោះ ដោយចិត្ត
 ដែលច្រឡំដោយសុខ ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ ពិចារណានូវពួកកិលេសដែល
 ច្រឡំដោយបីតិដែលលះបង់ហើយ ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយសុខ ពិចា-
 រណានូវពួកកិលេសដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹងនូវពួកកិលេសដែលសន្សំ
 មកហើយ ក្នុងកាលមុន ឃើញច្បាស់នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយសុខ

ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈដែលច្រឡំដោយសុខ ប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ ទើប
កើតឡើង ទិដ្ឋិក៏កើតឡើង ខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយសុខ ប្រារព្ធនូវ
ខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ។

[៤៧០] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
ឧបេក្ខា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យទាន សមាទានសីល
ធ្វើឧបោសថកម្ម ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិ ហើយពិចារណានូវកុសល
នោះ ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ចេញអំពីឈាន ដែលច្រឡំដោយ
បីតិ ចេញអំពីមគ្គ ចេញអំពីផល ហើយពិចារណានូវកុសលនោះ ដោយ
ចិត្ត ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ព្រះអរិយៈទាំងឡាយពិចារណានូវពួកកិលេស
ដែលច្រឡំដោយបីតិ ដែលលោកលះបង់ហើយ ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយ
ឧបេក្ខា ហើយពិចារណានូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹងនូវ
ពួកកិលេស ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ឃើញច្បាស់នូវខន្ធទាំង
ឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ដោយចិត្ត
ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ដែលច្រឡំដោយ
ឧបេក្ខា ប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិក៏កើតឡើង វិចិត្តិក៏កើត
ឡើង ឧទ្ធច្ចៈក៏កើតឡើង (ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ) ដឹងនូវចិត្តរបស់បុគ្គល
អ្នកប្រកបដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិ ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ខន្ធ
ទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃការពិចារណានូវចេតោបរិ-
យញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគត-

សញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ។

[៤៩១] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ បីតិផង ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យទាន ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិ នូវសីល ... ធ្វើឧបោសថកម្ម ហើយ ពិចារណានូវកុសលនោះ ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ដែលច្រឡំ ដោយសុខផង ចេញអំពីឈាន ដែលច្រឡំដោយបីតិ ចេញអំពីមគ្គ ចេញ អំពីផល ហើយពិចារណានូវកុសលនោះ ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិ ផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ ពិចារណានូវកិលេស ដែលច្រឡំដោយបីតិ ដែលលោកលះបង់ហើយ ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយ បីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង ពិចារណានូវកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិន ហើយ ដឹងនូវពួកកិលេស ដែលធ្លាប់សន្សំមកហើយ ក្នុងកាលមុន ឃើញ ច្បាស់នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែន ខ្លួន ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង ហើយ ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី ប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិក៏កើតឡើង ខន្ធទាំងឡាយដែលច្រឡំ ដោយបីតិក្តី ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំ ដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ។

[៤៩២] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលច្រឡំដោយ

សុខ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខ (ជាបច្ច័យ)
 នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ... ធម៌ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយអារ-
 ម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី
 ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយសុខ ទើបកើតឡើង ។

[៤៧៣] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំ
 ដោយឧបេក្ខា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យទាន សមាទាន-
 សីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ហើយពិចារណា
 នូវកុសលនោះ ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ចេញអំពីឈាន ដែល
 ច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... អំពីមគ្គ ... ចេញអំពីផល ហើយពិចារណានូវកុសល
 នោះ ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ ពិចារណា
 នូវកិលេស ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដែលលោកលះបង់ហើយ ដោយចិត្ត
 ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ពិចារណានូវកិលេសដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹង
 នូវពួកកិលេស ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ឃើញច្បាស់នូវខន្ធ
 ទាំងឡាយដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួនដោយ
 ចិត្ត ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ដែលច្រឡំ
 ដោយឧបេក្ខា ប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិក៏កើតឡើង វិចិត្តិញ្ចា
 ក៏កើតឡើង ខន្ធច្នះក៏កើតឡើង ដឹងនូវចិត្តរបស់បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយចិត្ត
 ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ចាយតនៈ

ជាបច្ច័យនៃវិញ្ញាណញាយតនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ អាកិញ្ញញាយតនៈ
 ជាបច្ច័យនៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធទាំង
 ឡាយ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យនៃការពិចារណានូវឥន្ទ្រិវិញ្ញាណ
 ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និង
 អនាគតសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយ
 ឧបេក្ខា ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ។

[៤៩៤] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែល
 ច្រឡំដោយបីតិ ... នៃធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខ ... ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលច្រឡំ
 ដោយបីតិផង ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ
 (បុគ្គល) ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ដោយចិត្តដែលច្រឡំ
 ដោយឧបេក្ខា ហើយពិចារណានូវកុសលនោះ ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយ
 បីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង ចេញអំពីឈានដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា
 ចេញអំពីមគ្គ ចេញអំពីផល ហើយពិចារណានូវកុសលនោះ ដោយចិត្ត
 ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ
 ពិចារណានូវកិលេស ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដែលលោកលះបង់ហើយ
 ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង ពិចារណានូវ
 កិលេសដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹងនូវពួកកិលេស ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ
 ក្នុងកាលមុន ឃើញច្បាស់នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ថា
 មិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិផង ដែលច្រឡំ

ដោយសុខផង ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈដែលច្រឡំដោយបីតិក្កិ ដែល
ច្រឡំដោយសុខក្កិ ប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិក៏កើតឡើង ខន្ធ
ទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្កិ ដែលច្រឡំដោយសុខក្កិ ប្រារព្ធនូវខន្ធ
ទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ។

[៤៩៥] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្កិ ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខក្កិ (ជា
បច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ... ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខ ... ជា
បច្ច័យនៃធម៌ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល)
ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិ
ផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង ឃើញច្បាស់នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំ
ដោយបីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន
ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈដែលច្រឡំ
ដោយឧបេក្ខា ប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ ... វិចិកិច្ចា ... ឧទ្ធច្ចៈក៏
កើតឡើង ដឹងនូវចិត្តរបស់បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិ
និងច្រឡំដោយសុខ ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំ
ដោយបីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង ជាបច្ច័យនៃការពិចារណា នូវ
ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និង
អនាគតសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយដែលច្រឡំដោយ
ឧបេក្ខា ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ដែលច្រឡំដោយ
សុខផង ទើបកើតឡើង ។

[៤៩៦] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្កី ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខក្កី ជា
បច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយ
អារម្មណាប្បច្ច័យ ។ សេចក្តី**បង្រៀន** ។

[៤៩៧] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
បីតិ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។
អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម
ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិ ហើយធ្វើនូវកុសលនោះឲ្យជាទីគោរព ដោយ
ចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិ ហើយពិចារណា ចេញអំពីឈាន ដែលច្រឡំ
ដោយបីតិ ចេញអំពីមគ្គ ចេញអំពីផល ធ្វើនូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព
ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិ ហើយពិចារណា ធ្វើនូវខន្ធទាំងឡាយដែល
ច្រឡំដោយបីតិ ឲ្យជាទីគោរព ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិ ហើយត្រេកអរ
រីករាយ រាគៈដែលច្រឡំដោយបីតិ ធ្វើនូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើប
កើតឡើង ទិដ្ឋិក៏កើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិធម៌ ដែលច្រឡំ
ដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៤៩៨] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
សុខ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។
អារម្មណាធិបតិ គឺ (ដោយចិត្ត) ដែលច្រឡំដោយបីតិ ។បេ។ ឯ
សហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃពួក
សម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៤៩៩] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
 ឧបេក្ខា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ គឺ (បុគ្គល)
 ឲ្យទានដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិ ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ។
 សេចក្តី**បង្រៀន** ។

[៥០០] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិផង ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អា-
 រម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ (ដោយចិត្ត)
 ដែលច្រឡំដោយបីតិ ។ បេ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិធម៌ ដែលច្រឡំ
 ដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ដែល
 ច្រឡំដោយសុខផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៥០១] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលច្រឡំដោយ
 សុខ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។
 អារម្មណាធិបតិ គឺ (ដោយចិត្ត) ដែលច្រឡំដោយសុខ ។ បេ។ សេចក្តី
បង្រៀន ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជា
 បច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៥០២] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិប តិ និងសហជាតាធិបតិ ។
 សេចក្តី**បង្រៀន** ។ សហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជា
 បច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៥០៣] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
ឧបេក្ខាដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ ។ សេចក្តី**បង្រៀញ** ។

[៥០៤] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
បីតិផង ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អា-
រម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ សេចក្តី**បង្រៀញ** ។ សហជាតាធិបតិ គឺ
អធិបតិធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដែល
ច្រឡំដោយបីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៥០៥] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំ
ដោយឧបេក្ខា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ និងសហជា-
តាធិបតិ ។ សេចក្តី**បង្រៀញ** ។ សហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិធម៌ ដែលច្រឡំ
ដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៥០៦] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំ
ដោយបីតិ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ ។ សេចក្តី
បង្រៀញ ។ ធម៌ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
សុខ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ ។ សេចក្តី**បង្រៀញ** ។

[៥០៧] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំ
ដោយបីតិផង ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់
អារម្មណាធិបតិ ។ សេចក្តី**បង្រៀញ** ។

[៥០៨] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី ជា

បច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អា-
រម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ បេ ឯសហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិធម៌
ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្ត-
កក្ខន្ធ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៥០៩] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី ជា
បច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អា-
រម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ ឯសហជាតាធិបតិ
គឺអធិបតិធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យនៃពួក
សម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៥១០] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី ជា
បច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អា-
រម្មណាធិបតិ ។ សេចក្តីបង្រៀន ។

[៥១១] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី ជា
បច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយ
អធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្ម-
ណាធិបតិ ។ បេ ។ សហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី
អធិបតិធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដែល
ច្រឡំដោយបីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៥១២] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ

បីតិ ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជា
 បច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ
 អនុលោមដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃគោត្រកូ ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ ។
 បណ្ឌិត គប្បីសម្តែងថា ជាបច្ច័យនៃបទទាំងអស់ ដោយហេតុនេះចុះ ។
 អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃវោទានៈ គោត្រកូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ
 វោទានៈ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ មគ្គ (ជាបច្ច័យ) នៃផល ផល (ជា
 បច្ច័យ) នៃផល អនុលោមជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិ ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ ។

[៥១៣] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
 សុខ ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជា
 បច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ
 អនុលោម ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃគោត្រកូ ដែលច្រឡំដោយសុខ
 ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ អនុលោម ដែលច្រឡំដោយបីតិ (ជាបច្ច័យ) នៃ
 វោទានៈ ដែលច្រឡំដោយសុខ ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ អនុលោមដែលច្រឡំ
 ដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយអនន្ត-
 រហ្មត្ថយ ។

[៥១៤] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
 ឧបេក្ខា ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ គឺចុតិចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃ
 ឧបេក្ខិចិត្ត ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ កវិន្តៈដែលច្រឡំ

ដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃអាវជ្ជនៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ វិបាកមនោវិញ្ញាណ-
 ធាតុ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃកិរិយាមនោវិញ្ញាណធាតុ ដោយ
 អនន្តរប្បច្ច័យ កវ៌្លៈដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃកវ៌្លៈ ដែលច្រឡំ
 ដោយឧបេក្ខា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ កុសល និងអកុសល ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិ (ជាបច្ច័យ) នៃវុជ្ជានៈ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា កិរិយា (ជាបច្ច័យ)
 នៃវុជ្ជានៈ ផល (ជាបច្ច័យ) នៃវុជ្ជានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៥១៥] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិផង ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ
 មុនៗ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលច្រឡំ
 ដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោម ដែល
 ច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃគោត្រកូ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយ
 សុខផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ អនុលោមដែលច្រឡំ
 ដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយ
 សុខផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៥១៦] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
 សុខ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជា
 បច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ
 អនុលោម ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃគោត្រកូ ដែលច្រឡំដោយ
 សុខ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ អនុលោម ដែលច្រឡំ

ដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយអនន្ត-
រហូច្ច័យ ។

[៥១៧] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
បីតិ ដោយអនន្តរហូច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលច្រឡំដោយសុខ (ជា
បច្ច័យ) នៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ។ សេចក្តី
បង្រួញ ។ អនុលោមដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិដែល
ច្រឡំដោយបីតិ ដោយអនន្តរហូច្ច័យ ។

[៥១៨] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
ឧបេក្ខា ដោយអនន្តរហូច្ច័យ គឺចុតិចិត្ត ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃ
ឧបបត្តិចិត្ត ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយអនន្តរហូច្ច័យ កវន្តៈដែលច្រឡំ
ដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃអាវជ្ជនៈ ដោយអនន្តរហូច្ច័យ កាយវិញ្ញាណ ដែល
ច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃវិបាកមនោធាតុ ដោយអនន្តរហូច្ច័យ វិបាក-
មនោវិញ្ញាណធាតុដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃកិរិយាមនោវិញ្ញាណធាតុ
ដោយអនន្តរហូច្ច័យ កវន្តៈដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃកវន្តៈ ដែល
ច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយអនន្តរហូច្ច័យ កុសល និងអកុសល ដែលច្រឡំ
ដោយសុខ (ជាបច្ច័យ) នៃវុដ្ឋានៈ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា កិរិយា (ជា
បច្ច័យ) នៃវុដ្ឋានៈ ផលជាបច្ច័យនៃវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរហូច្ច័យ ។

[៥១៩] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
បីតិផង ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយអនន្តរហូច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ

មុនៗ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលច្រឡំ
ដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ។ សេចក្តី**បង្រួញ** ។ អនុលោមដែល
ច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំ
ដោយសុខផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៥២០] ធម៌ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំ
ដោយឧបេក្ខា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺអាវជ្ជនៈ ជាបច្ច័យនៃបញ្ចវិញ្ញាណ
ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា (ជា
បច្ច័យ) នៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ។ សេចក្តី
បង្រួញ ។ អនុលោមដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា (ជាបច្ច័យ) នៃផល-
សមាបត្តិ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា នៅសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ របស់បុគ្គល
កាលចេញអំពីនិរោធិ ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា
ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៥២១] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលច្រឡំដោយ
បីតិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺចុតិចិត្ត ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា (ជាបច្ច័យ)
នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិ អាវជ្ជនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធទាំង
ឡាយ ដែលច្រឡំដោយបីតិ វិបាកមនោធាតុ (ជាបច្ច័យ) នៃវិបាក-
មនោវិញ្ញាណធាតុ ដែលច្រឡំដោយបីតិ កវន្តៈ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា
(ជាបច្ច័យ) នៃកវន្តៈ ដែលច្រឡំដោយបីតិ កុសល និងអកុសល ដែល
ច្រឡំដោយឧបេក្ខា (ជាបច្ច័យ) នៃវុជ្ជនៈ ដែលច្រឡំដោយបីតិ កិរិយា

(ជាបច្ច័យ) នៃវុជ្ជានៈ ផល (ជាបច្ច័យ) នៃវុជ្ជានៈ នៅសញ្ញានា-
សញ្ញាយតនៈ របស់បុគ្គលកាលចេញអំពីនិរោធ ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ
ដែលច្រឡំដោយបីតិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៥២២] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែល
ច្រឡំដោយសុខ ... ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ធម៌ដែលច្រឡំ
ដោយសុខផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ឯដំណើរទាំងនោះ បណ្ឌិតគប្បី
កំណត់ចុះ ។

[៥២៣] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី (ជា
បច្ច័យ) នៃធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិ ... នៃធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខ ... ជា
បច្ច័យនៃធម៌ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺចុតិចិត្ត ដែល
ច្រឡំដោយបីតិក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យនៃឧបបត្តិចិត្តដែលច្រឡំដោយ
ឧបេក្ខា ភវន្តៈដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃ
អារវ្ជនៈ វិបាកមនោវិញ្ញាណធាតុដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី
(ជាបច្ច័យ) នៃកិរិយាមនោវិញ្ញាណធាតុ ភវន្តៈ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី
ច្រឡំដោយសុខក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃភវន្តៈដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា កុសល
និងអកុសលដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃ
វុជ្ជានៈ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា កិរិយា (ជាបច្ច័យ) នៃវុជ្ជានៈ ផល
ជាបច្ច័យនៃវុជ្ជានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៥២៤] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី ជា

បច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយ
 អនន្តរហ្សច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ច្រឡំដោយ
 សុខក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង
 ច្រឡំដោយសុខផង ។ សេចក្តី**បង្រួញ** ។ អនុលោមដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី
 ច្រឡំដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង
 ច្រឡំដោយសុខផង ដោយអនន្តរហ្សច្ច័យ ។

[៥២៥] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិ ដោយសមនន្តរហ្សច្ច័យ ។ ប្រហែលគ្នានឹងអនន្តរហ្សច្ច័យដែរ ។

[៥២៦] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិ ដោយសហជាតិហ្សច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃ
 ខន្ធ ៣ ដោយសហជាតិហ្សច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ដោយសហ-
 ជាតិហ្សច្ច័យ ។ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ បញ្ញា ១០ ក្នុងសហជា-
 តិហ្សច្ច័យ ។

[៥២៧] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិ ដោយអញ្ញមញ្ញហ្សច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយនិស្សយហ្សច្ច័យ ។ បញ្ញា ១០
 យ៉ាង បណ្ឌិតគប្បីធ្វើផងចុះ ។

[៥២៨] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិ ដោយឧបនិស្សយហ្សច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ្តូបនិស្សយ អនន្តរូប-
 និស្សយ និងបកត្តូបនិស្សយ ។ បកត្តូបនិស្សយ គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យ

សទ្ធាដែលច្រឡំដោយបីតិ ហើយឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ញ៉ាំងឈានដែលច្រឡំដោយបីតិ ឲ្យកើតឡើង ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយ បីតិ ញ៉ាំងវិបស្សនា ... ញ៉ាំងមគ្គ ... ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើង មានៈ ប្រកាន់ទិដ្ឋិ (អាស្រ័យ) សីលដែលច្រឡំដោយបីតិ ... សុតៈ ... ចាគៈ ... អាស្រ័យបញ្ញាហើយឲ្យទាន សមាទានសីល ដំឡើងមានៈ ប្រកាន់ ទិដ្ឋិ ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិ (អាស្រ័យ) រាគៈ ដែលច្រឡំដោយ បីតិ ... មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ ... អាស្រ័យសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យទាន សមា- ទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ញ៉ាំងឈានដែលច្រឡំដោយបីតិ ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិ យកទ្រព្យដែល គេមិនបានឲ្យ និយាយពាក្យកុហក និយាយពាក្យញុះញង់ និយាយពាក្យឥត ប្រយោជន៍ កាត់ទី-ត លបឆក់យកទ្រព្យគេ បួនយកផ្ទះមួយ ឈរចាំស្អាត់ កណ្តាលផ្លូវ គប់រកប្រពន្ធបុគ្គលដទៃ សម្លាប់អ្នកស្រុក សម្លាប់អ្នកនិគម ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិ សទ្ធាដែលច្រឡំដោយបីតិ ... សីល សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា រាគៈ មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលច្រឡំដោយបីតិ នៃសីល សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា រាគៈ មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥២៩] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលច្រឡំដោយ សុខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តរូប- និស្ស័យ និងបកត្ថបនិស្ស័យ ។ បកត្ថបនិស្ស័យ គឺ (បុគ្គល) អាស្រ័យសទ្ធា

ដែលច្រឡំដោយបីតិ ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយសុខ ។ បេ ។
 ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើងមានៈ ប្រកាន់ទិដ្ឋិ (អាស្រ័យ)
 សីល ដែលច្រឡំដោយបីតិ ... សុតៈ ចាតៈ បញ្ញា រាគៈ មោហាៈ មានៈ
 ទិដ្ឋិ ... អាស្រ័យសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយ
 សុខ ។ បេ ។ ញ៉ាំងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យដោយ
 ចិត្តដែលច្រឡំដោយសុខ ... សម្លាប់អ្នកនិគម សទ្ធាដែលច្រឡំដោយបីតិ ...
 សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលច្រឡំដោយសុខ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា
 និងកាយវិញ្ញាណ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥៣០] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
 ឧបេក្ខា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អាម្មណ្យបនិស្សយ អនន្តរុប-
 និស្សយ និងបកត្ថបនិស្សយ ។ បកត្ថបនិស្សយ គឺបុគ្គលអាស្រ័យសទ្ធា
 ដែលច្រឡំដោយបីតិហើយឲ្យទាន ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... ញ៉ាំង
 អភិញ្ញាឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិ (អាស្រ័យ)
 សីលដែលច្រឡំដោយបីតិ ... អាស្រ័យសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យទាន ដោយ
 ចិត្តដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... សម្លាប់អ្នកនិគម សទ្ធាដែលច្រឡំដោយបីតិ ...
 សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា និងសេចក្តីប្រាថ្នា
 ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥៣១] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិផង ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់

អារម្មណ្តុបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតុបនិស្ស័យ ។ បកតុបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា ដែលច្រឡំដោយបីតិ ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីលដែល ច្រឡំដោយបីតិ ច្រឡំដោយសុខ ... អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នាហើយឲ្យទាន ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ... សម្លាប់អ្នកនិគម សទ្ធាដែលច្រឡំដោយបីតិ ... សេចក្តីប្រាថ្នាជាបច្ច័យនៃសទ្ធាដែលច្រឡំដោយ បីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥៣២] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលច្រឡំដោយ សុខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ្តុបនិស្ស័យ អនន្តរូប- និស្ស័យ និងបកតុបនិស្ស័យ ។ បកតុបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា ដែលច្រឡំដោយសុខ ហើយឲ្យទានដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយសុខ ... ប្រកាន់ ទិដ្ឋិ នូវសីលដែលច្រឡំដោយសុខ ... នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ... អាស្រ័យនូវ កាយវិញ្ញាណ ដែលច្រឡំដោយសុខ ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្តដែលច្រឡំ ដោយសុខ ... សម្លាប់អ្នកនិគម សទ្ធា ដែលច្រឡំដោយសុខ ... សេចក្តី ប្រាថ្នា ... កាយវិញ្ញាណដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃសទ្ធាដែលច្រឡំ ដោយសុខ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា នៃកាយវិញ្ញាណដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥៣៣] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលច្រឡំដោយ បីតិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ្តុបនិស្ស័យ អនន្តរូប-

និស្ស័យ និងបកត្តបនិស្ស័យ ។ បកត្តបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា
 ដែលច្រឡំដោយសុខ ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិ ...
 ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីលដែលច្រឡំដោយសុខ ... នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ... អាស្រ័យ
 នូវកាយវិញ្ញាណដែលច្រឡំដោយសុខ ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្តដែលច្រឡំ
 ដោយបីតិ ... សម្លាប់អ្នកនិគម សទ្ធាដែលច្រឡំដោយសុខ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ...
 កាយវិញ្ញាណដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលច្រឡំដោយបីតិ
 នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥៣៤] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
 ឧបេក្ខា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ្តបនិស្ស័យ អនន្តរូប-
 និស្ស័យ និងបកត្តបនិស្ស័យ ។ បកត្តបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា
 ដែលច្រឡំដោយសុខ ហើយឲ្យទានដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ...
 ញាំងអភិញ្ញា ឲ្យកើតឡើង ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីលដែលច្រឡំដោយសុខ ...
 នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ... អាស្រ័យនូវកាយវិញ្ញាណដែលច្រឡំដោយសុខ ហើយ
 ឲ្យទាន ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... សម្លាប់អ្នកនិគម សទ្ធាដែល
 ច្រឡំដោយសុខ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ... កាយវិញ្ញាណដែលច្រឡំដោយសុខ ជា
 បច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្ស-
 យប្បច្ច័យ ។

[៥៣៥] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិផង ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់

អារម្មណ្តបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យនិងបកតុបនិស្ស័យ ។ បកតុបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា ដែលច្រឡំដោយសុខ ហើយឲ្យទានដោយចិត្ត ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីលដែល ច្រឡំដោយសុខ ... នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ... អាស្រ័យនូវកាយវិញ្ញាណដែលច្រឡំ ដោយសុខ ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយ សុខផង ... សម្លាប់អ្នកនិគម ។ បេ។ សទ្ធាដែលច្រឡំដោយសុខ ... សេចក្តី ប្រាថ្នា ... កាយវិញ្ញាណដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលច្រឡំ ដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្ស័យ យប្បច្ច័យ ។

[៥៣៦] ធម៌ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំ ដោយឧបេក្ខា ដោយឧបនិស្ស័យយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ្តបនិស្ស័យ អ- នន្តរូបនិស្ស័យនិងបកតុបនិស្ស័យ ។ បកតុបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យ នូវសទ្ធាដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយ ឧបេក្ខា ... ញ៉ាំងអភិញ្ញាឲ្យកើតឡើង ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីលដែលច្រឡំដោយ ឧបេក្ខា ... អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យទានដោយចិត្ត ដែលច្រឡំ ដោយឧបេក្ខា ... សម្លាប់អ្នកនិគម សទ្ធាដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... សេចក្តី ប្រាថ្នា ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយ ឧបនិស្ស័យយប្បច្ច័យ ។

[៥៣៧] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំ

ដោយបីតិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ្តបនិស្ស័យ អនន្ត-
 រូបនិស្ស័យ និងបកត្តបនិស្ស័យ ។ បកត្តបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវ
 សទ្ធាដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ហើយឲ្យទានដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិ ...
 ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នា
 ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិ ... សម្លាប់អ្នកនិគម សទ្ធា
 ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... សេចក្តីប្រាថ្នាជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលច្រឡំ
 ដោយបីតិ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥៣៨] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំ
 ដោយសុខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ្តបនិស្ស័យ
 អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកត្តបនិស្ស័យ ។ បកត្តបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវ
 សទ្ធា ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយ
 សុខ ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីលដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... អាស្រ័យនូវសេចក្តី
 ប្រាថ្នា ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយសុខ ... សម្លាប់អ្នកនិគម
 សទ្ធាដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យនៃសទ្ធាដែលច្រឡំ
 ដោយសុខ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា នៃកាយវិញ្ញាណដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយ
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥៣៩] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំ
 ដោយបីតិផង ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បាន
 ដល់ អារម្មណ្តបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកត្តបនិស្ស័យ ។ បកត្ត-

បនិស្ស័យ គឺបុគ្គល អាស្រ័យនូវសទ្ធា ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ហើយឲ្យ
 ទាន ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិ
 នូវសីល ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យ
 ទាន ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ... សម្លាប់អ្នក
 និគម សទ្ធាដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... សេចក្តីប្រាថ្នាជាបច្ច័យនៃសទ្ធា
 ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយ
 ឧបនិស្ស័យប្បច្ច័យ ។

[៥៤០] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី ជា
 បច្ច័យនៃធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិ ដោយឧបនិស្ស័យប្បច្ច័យ បានដល់ អា-
 រម្មណ្តបនិស្ស័យ អនន្តបនិស្ស័យ និងបកត្តបនិស្ស័យ ។ បកត្តបនិស្ស័យ គឺ
 បុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធាដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ហើយ
 ឲ្យទាន ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិ ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិនូវសីល ដែលច្រឡំ
 ដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ... អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យ
 ទាន ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិ ... សម្លាប់អ្នកនិគម សទ្ធាដែលច្រឡំ
 ដោយបីតិក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែល
 ច្រឡំដោយបីតិ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្ស័យប្បច្ច័យ ។

[៥៤១] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី ជា
 បច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយឧបនិស្ស័យប្បច្ច័យ បានដល់
 អារម្មណ្តបនិស្ស័យ អនន្តបនិស្ស័យ និងបកត្តបនិស្ស័យ ។ បកត្តបនិស្ស័យ

គឺបុគ្គល អាស្រ័យនូវសទ្ធា ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយសុខ ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីលដែល ច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ... អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយ ឲ្យទាន ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយសុខ ... សម្លាប់អ្នកនិគម សទ្ធា ដែល ច្រឡំដោយបីតិក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី ... សេចក្តីប្រាថ្នាជាបច្ច័យនៃសទ្ធាដែល ច្រឡំដោយសុខ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា នៃកាយវិញ្ញាណ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥៤២] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី ជា បច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អាម្មណុបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតុបនិស្ស័យ ។ បកតុបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ហើយឲ្យទាន ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... ញ៉ាំងអភិញ្ញា ឲ្យកើត ឡើង ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីលដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ... អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យទានដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... សម្លាប់អ្នកនិគម សទ្ធាដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី ... សេចក្តី ប្រាថ្នា ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥៤៣] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី ជា បច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយ

ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ្តបនិស្ស័យ អនន្តបនិស្ស័យ និងបក-
ត្តបនិស្ស័យ ។ បកត្តបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា ដែលច្រឡំ
ដោយបីតិផង ដែលច្រឡំដោយសុខផង ហើយឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើ
ឧបាសថកម្ម ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ញ៉ាំង
ឈាន ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំង
វិបស្សនា ... ញ៉ាំងមគ្គ ... ញ៉ាំងសមាបត្តិ ... ញ៉ាំងមានៈ ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវ
សីលដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ... នូវសុតៈ ចាគៈ បញ្ញា
រាគៈ មោហាៈ មានៈ ទិដ្ឋិ ... អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នាហើយឲ្យទាន សមា-
ទានសីល ធ្វើឧបាសថកម្ម ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយ
សុខផង ញ៉ាំងឈានដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ... ញ៉ាំង
វិបស្សនា ... ញ៉ាំងមគ្គ ... ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង កាន់យកទ្រព្យដែល
គេមិនបានឲ្យ និយាយពាក្យកុហក និយាយពាក្យញុះញង់ និយាយពាក្យឥត
ប្រយោជន៍ កាត់នូវទី-ត លបឆក់ទ្រព្យគេ ប្លន់យកទ្រព្យក្នុងផ្ទះមួយ ឈរ
ស្អាតកណ្តាលផ្លូវ គប់រកនូវប្រពន្ធអ្នកដទៃ សម្លាប់អ្នកស្រុក សម្លាប់អ្នក
និគម ដោយចិត្តដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង សទ្ធាដែល
ច្រឡំដោយបីតិក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី ... សេចក្តីប្រាថ្នាជាបច្ច័យនៃសទ្ធាដែល
ច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្ស-
យប្បច្ច័យ ។

[៥៤៤] ធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ

បីតិ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ បានដល់ ខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ដោយអា-
 សេវនប្បច្ច័យ អនុលោមដែលច្រឡំដោយបីតិ (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រកូ
 ដែលច្រឡំដោយបីតិ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃវេទានៈ គោត្រកូ (ជា
 បច្ច័យ) នៃមគ្គ វេទានៈជាបច្ច័យនៃមគ្គ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៥៤៥] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
 សុខ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលច្រឡំដោយបីតិ
 ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយអាសេវ-
 នប្បច្ច័យ អនុលោមដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃគោត្រកូ ដែលច្រឡំ
 ដោយសុខ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ អនុលោម ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជា
 បច្ច័យនៃវេទានៈ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គោត្រកូ
 ដែលច្រឡំដោយបីតិ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គដែលច្រឡំដោយសុខ វេទានៈ
 ដែលច្រឡំដោយបីតិ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយ
 អាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៥៤៦] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិផង ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំង
 ឡាយមុនៗ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែល
 ច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។ សេចក្តី
 បង្រួញ ។ វេទានៈដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃមគ្គដែលច្រឡំដោយ

បីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៥៤៧] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខ ... នៃធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិ ... ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។ សេចក្តី**បង្រៀន** ។ បណ្ឌិតគប្បីឃើញនូវបីតិន័យ ហើយគប្បីធ្វើចុះ ។

[៥៤៨] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខារោទានៈដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យនៃមគ្គ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខាដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៥៤៩] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិ ... នៃធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខ ... ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិផង នៃធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។ សេចក្តី**បង្រៀន** ។ រោទានៈដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ច្រឡំដោយសុខក្តី ជាបច្ច័យនៃមគ្គដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៥៥០] ធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ

បីតិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺចេតនា ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយ កម្មប្បច្ច័យ ចេតនាដែលច្រឡំដោយបីតិជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ក្នុង ខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺចេតនាដែលច្រឡំ ដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ជាវិបាកដែលច្រឡំដោយបីតិ ដោយ កម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៥១] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ សុខ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺចេតនាដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដែលច្រឡំ ដោយសុខ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនាដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដែលច្រឡំដោយសុខ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយ កម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺចេតនាដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃ ខន្ធទាំងឡាយជាវិបាក ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៥២] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ ឧបេក្ខា ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់ នានាខណិកៈ គឺចេតនាដែលច្រឡំ ដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ជាវិបាក ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៥៣] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ បីតិផង ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត

និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺចេតនាដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃ
 ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដែលច្រឡំដោយបីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ដោយ
 កម្មប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ឯនានាខណិកៈ គឺចេតនាដែលច្រឡំ
 ដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយជាវិបាក ដែលច្រឡំដោយបីតិផង
 ច្រឡំដោយសុខផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៥៤] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលច្រឡំ
 ដោយសុខ ... ។ បណ្ឌិតគប្បីឃើញនូវការរាប់ ៤ យ៉ាង ហើយធ្វើចុះ ។

[៥៥៥] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំ
 ដោយឧបេក្ខា ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ ...
 ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ
 គឺ ... ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយកម្មប្បច្ច័យ នានាខណិកៈ
 គឺចេតនាដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... ។ ... ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិផង ច្រឡំដោយសុខផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ នានាខណិកៈ គឺចេតនា
 ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ... ។ ធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិក្តី ច្រឡំដោយសុខ
 ក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិ ... វារៈទាំង ៤ នេះ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ
 ចុះ ។ បណ្ឌិតកាលអនុម័តិ្តនូវធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ គប្បីចែកផងចុះ ។

[៥៥៦] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
 បីតិ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ជាវិបាកដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យ
 នៃខន្ធ ៣ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ២ ខន្ធ ១

ដែលច្រឡំដោយបីតិ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ
២ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ២ ។ បញ្ហា ១០ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារ ដូចជាក្នុង
ហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៥៥៧] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
បីតិ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយ
ឈានប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយមគ្គប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ
ជាបច្ច័យ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។ បញ្ហា ១០ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។
ជាបច្ច័យដោយនត្តិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយវិគតប្បច្ច័យ ។ នត្តិប្បច្ច័យក្តី
វិគតប្បច្ច័យក្តី ប្រហែលគ្នានឹងអនន្តរប្បច្ច័យដែរ ។ ជាបច្ច័យដោយអវិគ-
តប្បច្ច័យ ។

[៥៥៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ១៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៦ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ
១៦ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៦ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ
១០ ក្នុងអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០
ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៦ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០
ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៦ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអាហា-
រប្បច្ច័យ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ ក្នុងសម្ប-
យុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងអត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងនត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៦
ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ។ បណ្ឌិត

កាលអនុម័តនូវកុសលត្ថិកៈ ជាអនុលោម គប្បីរាប់ចុះ ។

អនុលោម ចប់

[៥៥៩] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
បីតិ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៦០] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
សុខ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៦១] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
ឧបេក្ខា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥៦២] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
បីតិផង ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយ
កម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៦៣] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
សុខ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៦៤] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
បីតិ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ

ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៦៥] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
ឧបេក្ខា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជា
បច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៦៦] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយសុខ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយ
បីតិផន្ត ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខផន្ត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយ
កម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៦៧] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំ
ដោយឧបេក្ខា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជា
បច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៦៨] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលច្រឡំ
ដោយបីតិ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជា
បច្ច័យដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៦៩] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំ
ដោយសុខ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជា
បច្ច័យដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៧០] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំ
ដោយបីតិផន្ត ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខផន្ត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជា

បច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៧១] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្កិ ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខក្កិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៧២] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្កិ ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខក្កិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៧៣] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្កិ ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខក្កិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលច្រឡំដោយឧបេក្ខា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៧៤] ធម៌ ដែលច្រឡំដោយបីតិក្កិ ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខក្កិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលច្រឡំដោយបីតិផន្ទ ធម៌ដែលច្រឡំដោយសុខផន្ទ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥៧៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៦ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ មានវារៈ ១៦ គឺក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ នអធិបតិប្បច្ច័យ នអនន្តរាប្បច្ច័យ នសមនន្តរាប្បច្ច័យ នសហជាតប្បច្ច័យ នអញ្ញាមញ្ញាប្បច្ច័យ ននិស្សយប្បច្ច័យ

នឧបនិស្សយប្បច្ច័យ នបុរេជាតប្បច្ច័យ នបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ នអាសេវ-
 នប្បច្ច័យ នកម្មប្បច្ច័យ នវិបាកប្បច្ច័យ នអាហារប្បច្ច័យ នតន្ត្រិយប្បច្ច័យ
 នឈានប្បច្ច័យ នមគ្គប្បច្ច័យ នសម្បយុត្តប្បច្ច័យ នវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
 នោអត្ថិប្បច្ច័យ នោនត្ថិប្បច្ច័យ នោវិគតប្បច្ច័យ និងនោអវិគតប្បច្ច័យ ។
 បណ្ឌិតកាលអនុម័តនូវបច្ចនីយៈ គប្បីរាប់ផងចុះ ។

បច្ចនីយៈ ចប់

[៥៧៦] ក្នុងនិទានមូលប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...
 ក្នុងនិទានបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ គឺក្នុងនិទានន្តរ-
 នសមន្តរ-
 នឧបនិស្សយប្បច្ច័យ នបុរេជាតប្បច្ច័យ នបច្ឆាជា-
 តប្បច្ច័យ នអាសេវនប្បច្ច័យ នកម្មប្បច្ច័យ នវិបាកប្បច្ច័យ នអាហារ-
 ប្បច្ច័យ នតន្ត្រិយប្បច្ច័យ នឈានប្បច្ច័យ នមគ្គប្បច្ច័យ នវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
 នោនត្ថិប្បច្ច័យ និងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ។ បណ្ឌិតកាលអនុម័ត
 នូវអនុលោមប្បច្ចនីយៈ គប្បីរាប់ផងចុះ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ចប់

[៥៧៧] ក្នុងនិទានមូលប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៦ ព្រោះនិហេតុប្បច្ច័យ ...
 ក្នុងនិទានបតិប្បច្ច័យ អនន្តរ-
 សហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុង
 និស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៦ ក្នុង

អាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៦ ក្នុងវិបាក
 ប្បច្ច័យមាន វារៈ ១០ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ១០ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ១០ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០
 ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៦ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៦ ក្នុងអវិគ-
 តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ។ បណ្ឌិតកាលអនុម័តនូវបច្ចនីយានុលោម គប្បី
 រាប់ផងចុះ ។

បច្ចនីយានុលោម ចប់

បីតិតិកៈទី ៧ ចប់

អដ្ឋកថា

បីតិវិញ្ញាណៈ

[៤៦៦-៥៧៧] ក្នុងបីតិវិញ្ញាណៈ បទថា សុខសហគតំ ភវន្តំ ឧបក្កា-
 សហគតស្ស ភវន្តស្ស អនន្តរវ្យាប្បយេន បច្ចយោ^(១) ព្រះមានព្រះភាគ
 ត្រាស់ដោយអំណាចរបស់តទារម្មណៈ ភវន្តំ ទិដ្ឋិមូលភវន្តំ ។ ពាក្យដ៏សេស
 ក្នុងអធិការនេះ គប្បីជ្រាបដោយអំណាចបាលីនោះឯង ។^{១៣៣}

អដ្ឋកថាបីតិវិញ្ញាណៈ ចប់

១- បិដកខ្មែរ លេខប្បាច ៤១៨ ។

អភិធម្មបិដក

ធស្សនត្ថកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៥៧៨] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ
 ១ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ដែលមិន
 គួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូបអាស្រ័យ
 ខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ។ ធម៌ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ
 ក្តី ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនាក្តី អាស្រ័យ
 ធម៌ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣
 ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ខន្ធ ២
 ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[៥៧៩] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ
 ដោយការវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១
 ដែលគួរលះដោយការវនា ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ដែលមិនគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះដោយ
 ការវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធ
 ទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយការវនា ។ ធម៌ដែលគួរលះដោយការវនាក្តី ធម៌
 ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនាក្តី អាស្រ័យធម៌ដែល

គួរលះដោយការវិនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្ត-
សមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលគួរលះដោយការវិនា ខន្ធ ២ ក្តី
ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[៥៨០] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ទើប
កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ
១ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ខន្ធ ២ ក្តី ចិត្ត-
សមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ៣ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១
ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
ខន្ធ ២ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ វត្ថុ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ខន្ធ
ទាំងឡាយ អាស្រ័យវត្ថុ មហាកុត ៣ អាស្រ័យមហាកុត ១ មហាកុត ២
អាស្រ័យមហាកុត ២ ចិត្តសមុជ្ជានរូប កដត្តារូបនិងឧបាទារូប អាស្រ័យ
មហាកុតទាំងឡាយ ។

[៥៨១] ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយ
ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺ
ចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈផង
មហាកុតទាំងឡាយផង ។

[៥៨២] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា

អាស្រ័យធម៌ដែលគួរលះដោយការវិនាស ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ
មិនគួរលះដោយការវិនាស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋប្បយ គឺចិត្ត-
សមុជ្ឈានុរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយការវិនាស មហាក្កត
ទាំងឡាយផង ។

[៥៨៣] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ
ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បដ្ឋប្បយ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យ
ខន្ធ ១ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[៥៨៤] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនាស អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ
ដោយការវិនាស ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បដ្ឋប្បយ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ
១ ដែលគួរលះដោយការវិនាស ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[៥៨៥] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាស
អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាស ទើប
កើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បដ្ឋប្បយ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនគួរ
លះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាស ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ៣
អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាស ក្នុង
ខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធទាំងឡាយ អាស្រ័យវត្ថុ ។

[៥៨៦] ធម៌ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ដែលគួរលះ
ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បដ្ឋប្បយ គឺមានវារៈ ៣ ។ ធម៌
ដែលគួរលះដោយការវិនាស អាស្រ័យធម៌ដែលគួរលះដោយការវិនាស ទើបកើត

ឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ ៣ ។ ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយ
 ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា អាស្រ័យធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ
 មិនគួរលះដោយការវិនា ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី
 ចិត្តសមុជ្ជានុបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរ
 លះដោយការវិនា ខន្ធ ២ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានុបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ មហាកុត
 ៣ អាស្រ័យមហាកុត ១ មហាកុត ២ អាស្រ័យមហាកុត ២ ចិត្ត-
 សមុជ្ជានុប និងឧបាទានុប អាស្រ័យមហាកុតទាំងឡាយ ។ ធម៌ដែលមិនគួរ
 លះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា អាស្រ័យធម៌ដែលគួរលះដោយ
 ទស្សនៈផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាផង
 ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានុប អាស្រ័យខន្ធទាំង
 ឡាយ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈផង មហាកុតទាំងឡាយផង ។ ធម៌ដែល
 មិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា អាស្រ័យធម៌ដែលគួរលះ
 ដោយការវិនាផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
 ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានុប អាស្រ័យខន្ធ
 ទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយការវិនាផង មហាកុតទាំងឡាយផង ។

[៥៨៧] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអនន្តរប្បច្ច័យ និងសមនន្តរប្បច្ច័យ ។
 ប្រហែលគ្នានឹងអារម្មណប្បច្ច័យដែរ ។

[៥៨៨] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ

ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ ៣ ។
 ដោយការវនា ... មានវារៈ ៣ ។ ដោយនេវទស្សនៈ ។ បេយ្យាលៈ ។
 អាស្រ័យមហាក្ខត ១ ... ពាហិរៈ ... អាហារសមុជ្ជាន ... ឧតុសមុជ្ជាន ...
 មហាក្ខត ១ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។ ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ
 មិនគួរលះដោយការវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈផង ធម៌
 ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនាផង ទើបកើតឡើង
 ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលគួរ
 លះដោយទស្សនៈផង មហាក្ខតទាំងឡាយផង ។ ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយ
 ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនា អាស្រ័យធម៌ដែលគួរលះដោយការវនាផង
 ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនាផង ទើបកើត
 ឡើង ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលគួរលះដោយការវនាផង មហាក្ខតទាំងឡាយផង ។

[៥៨៩] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ ១ ។
 ធម៌ដែលគួរលះដោយការវនា ... មានវារៈ ១ ។ ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយ
 ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនា អាស្រ័យធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ
 មិនគួរលះដោយការវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣
 អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនា ខន្ធ
 ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ

មិនគួរលះដោយការវិនា ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ វត្ថុ
 អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ខន្ធទាំងឡាយអាស្រ័យវត្ថុ មហាក្ខត ៣ អាស្រ័យ
 មហាក្ខត ១ មហាក្ខត ២ អាស្រ័យមហាក្ខត ២ ពាហិរៈ ... អាហារ-
 សមុជ្ឈាន ... ឧតុសមុជ្ឈាន ... របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... មហាក្ខត ២ អាស្រ័យ
 មហាក្ខត ២ ។

[៥៩០] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ប្រហែលគ្នានឹង
 ហេតុប្បច្ច័យដែរ ។ ព្រោះឧបនិស្សយប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ ៣ ។ ព្រោះ
 បុរេជាតប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ ៣ ។ បដិសន្ធិមិនមានទេ ។ ព្រោះអាសេវ-
 នប្បច្ច័យ គឺវិបាកប្បដិសន្ធិ មិនមានទេ ។ ព្រោះកម្មប្បច្ច័យ គឺអជ្ឈត្តិកក្តី
 មហាក្ខតរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វក្តី មានបរិបូណ៌ ។

[៥៩១] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
 អាស្រ័យធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ទើប
 កើតឡើង ព្រោះវិបាកប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ឈានរូបក្តី អាស្រ័យ
 វិបាកក្ខន្ធ ១ វត្ថុ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធទាំង
 ឡាយ អាស្រ័យវត្ថុ មហាក្ខត ១ ... ចិត្តសមុជ្ឈានរូប កដត្តារូប ឧបាទារូប
 អាស្រ័យមហាក្ខតទាំងឡាយ ។

[៥៩២] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអាហារប្បច្ច័យ ។ អជ្ឈត្តិកក្តី មហា-

ក្នុងក្តី អាហារសមុជ្ជានក្តី ក៏មានបរិបូណ៌ ។ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យប្រហែលគ្នានឹង
 កម្មប្បច្ច័យដែរ ។ ឈានប្បច្ច័យ មគ្គប្បច្ច័យ ប្រហែលគ្នានឹងហេតុប្បច្ច័យ
 ដែរ ។ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ ប្រហែលគ្នានឹងអារម្មណប្បច្ច័យដែរ ។ វិប្ប-
 យុត្តប្បច្ច័យប្រហែលគ្នានឹងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យក្នុងកុសលត្តិកៈដែរ ។ អត្តិប្បច្ច័យ
 ប្រហែលគ្នានឹងសហជាតប្បច្ច័យ ។ នត្តិប្បច្ច័យ ។ បេ ។ វិគតប្បច្ច័យ
 អវិគតប្បច្ច័យ ។

[៥៧៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន
 វារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣
 ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង
 អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 អាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងវិបា-
 កប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៧ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧
 ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង
 អត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ បណ្ឌិតកាលអនុម័តនូវ
 បទទាំងឡាយនេះ គប្បីរាប់នូវអនុលោមចុះ ។

អនុលោម ចប់

[៥៩៤] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ
ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺមោហៈ ដែលច្រឡំ
ដោយវិចិកិត្តា អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ។

[៥៩៥] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ
ដោយការវិនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺមោហៈ ដែលច្រឡំ
ដោយខន្ធច្នះ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយខន្ធច្នះ ។

[៥៩៦] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ទើប
កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យ
អហេតុកក្ខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
អហេតុកក្ខន្ធ អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ៣ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១
ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ វត្ថុអាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ខន្ធទាំងឡាយអាស្រ័យ
វត្ថុ មហាក្ខត ៣ អាស្រ័យមហាក្ខត ១ ចិត្តសមុជ្ជានរូប កដត្តារូប ឧបាទារូប
អាស្រ័យមហាក្ខតទាំងឡាយ **ពាហិរ** ... អាហារសមុជ្ជាន ... ឧតុសមុជ្ជាន ...
មហាក្ខត ៣ អាស្រ័យមហាក្ខត ១ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ កដត្តារូប ឧបា-
ទារូប អាស្រ័យមហាក្ខតទាំងឡាយ ។

[៥៩៧] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអា-

រម្មណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានុប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលគួរលះដោយ
ទស្សនៈ ។

[៥៩៨] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
អាស្រ័យធម៌ដែលគួរលះដោយការវិនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ
គឺចិត្តសមុជ្ជានុប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយការវិនា ។

[៥៩៩] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ទើប
កើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានុប អាស្រ័យខន្ធទាំង
ឡាយ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា កដត្តារូប
អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយ
ការវិនា ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុអាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ... មហាក្កត ១ ...
ពាហិរ ... អាហារសមុជ្ជាន ... ឧតុសមុជ្ជាន ... មហាក្កត ១ របស់ពួក
អសញ្ញាសត្វ ... ។

[៦០០] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
អាស្រ័យធម៌ដែលគួរលះដោយទស្សនៈផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ
មិនគួរលះដោយការវិនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺចិត្ត-
សមុជ្ជានុប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលគួរលះដោយទស្សនៈផង មហាក្កត
ទាំងឡាយផង ។

[៦០១] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា

អាស្រ័យធម៌ដែលគួរលះដោយការវិនាស ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ
មិនគួរលះដោយការវិនាស ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺ
ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលគួរលះដោយការវិនាស មហាក្ខត
ទាំងឡាយផង ។

[៦០២] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ដែលគួរលះដោយ
ទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។ (នអធិបតិប្បច្ច័យ)
ដ៏បរិបូណ៌ ប្រហែលគ្នានឹងហេតុប្បច្ច័យដែរ ។ ព្រោះនអនន្តរ្យប្បច្ច័យ
នសមនន្តរ្យប្បច្ច័យ នអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ និងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ... ។

[៦០៣] ... ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១
ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ក្នុងអរូបភព ។ ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ
មិនគួរលះដោយការវិនាស អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ទើបកើត
ឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ
ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ។ ធម៌ដែលគួរលះដោយការវិនាស អាស្រ័យធម៌
ដែលគួរលះដោយការវិនាស ។ បេ ។ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលគួរលះ
ដោយការវិនាស ក្នុងអរូបភព ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ដែលមិនគួរ
លះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាស អាស្រ័យធម៌ដែលគួរលះដោយ
ការវិនាស ។ បេ ។ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយ
ការវិនាស ។ ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាស អា-
ស្រ័យធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាស ទើបកើត

ឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ក្នុងអរូបកត ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ
 ២ ចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ
 មិនគួរលះដោយការវិនា ខន្ធ ៣ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិន
 គួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២
 ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ វត្ថុ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ខន្ធទាំងឡាយ
 អាស្រ័យវត្ថុ មហាក្ខត ៣ អាស្រ័យមហាក្ខត ១ ។ បេ។ ពាហិរ ... អាហារ-
 សមុជ្ជាន ... ឧតុសមុជ្ជាន ... មហាក្ខត ១ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។ ធម៌
 ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា អាស្រ័យធម៌ដែល
 គួរលះដោយទស្សនៈផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
 ដោយការវិនាផង ។ បេ។ ចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរ
 លះដោយទស្សនៈផង មហាក្ខតទាំងឡាយផង ។ ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយ
 ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា អាស្រ័យធម៌ដែលគួរលះដោយការវិនាផង
 ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាផង ទើបកើត
 ឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលគួរលះដោយការវិនាផង មហាក្ខតទាំងឡាយផង ។

[៦០៤] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបច្ចាជាតប្បច្ច័យ នអាសេវនប្បច្ច័យ
 និន័នកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនា ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យខន្ធទាំង

ឡាយ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ។

[៦០៥] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ
ដោយការវិនាទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលគួរលះដោយ
ការវិនា អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយការវិនា ។ ធម៌ដែលមិន
គួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា អាស្រ័យធម៌ដែលមិនគួរលះ
ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ
គឺចេតនាដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា អាស្រ័យ
ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
ពាហិរ ... អាហារសម្បជ្ជាន ... ឧតុសម្បជ្ជាន ... មហាក្កត ១ របស់ពួក
អសញ្ញាសត្វ ... ។

[៦០៦] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះ
ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ ។ ប្រហែលគ្នានឹងអធិ-
បតិប្បច្ច័យដែរ ។ បេបេ បដិសន្ធិមិនមានទេ ។

[៦០៧] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ទើប
កើតឡើង ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ គឺពាហិរ ... ឧតុសម្បជ្ជាន ... មហាក្កត ១
របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។

[៦០៨] នូវធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយ
ការវិនា ។ បេបេ ព្រោះនតន្ត្រិយប្បច្ច័យ គឺពាហិរ ... អាហារសម្បជ្ជាន ... ឧតុ-

សមុជ្ជាន ... មហាកុត ១ រូបជីវិតិន្ទ្រិយ អាស្រ័យមហាកុតទាំងឡាយរបស់
ពួកអសញ្ញាសត្វ ។

[៦០៩] នូវធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយ
ការវិនា ។ បេ ។ ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំ
ដោយបញ្ចវិញ្ញាណ នូវខន្ធ ២ ... ពាហិរ ... អាហារសមុជ្ជាន ... ឧតុ-
សមុជ្ជាន ... មហាកុត ១ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។

[៦១០] នូវធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយ
ការវិនា ។ បេ ។ ព្រោះនមគ្គប្បច្ច័យ គឺនូវអហេតុកក្ខន្ធ ដែលមិនគួរលះដោយ
ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ... មហាកុត ១ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្ប-
ដិសន្តិ ... ពាហិរ ... អាហារសមុជ្ជាន ... ឧតុសមុជ្ជាន ... មហាកុត ១
របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។

[៦១១] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
អាស្រ័យធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនសម្ប-
យុត្តប្បច្ច័យ ។ ប្រហែលគ្នានឹងអារម្មណប្បច្ច័យដែរ ។

[៦១២] នូវធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ។ បេ ។ ព្រោះនវិប្ប-
យុត្តប្បច្ច័យ គឺអាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ក្នុងអរូបភព ។
នូវធម៌ដែលគួរលះដោយការវិនា ។ បេ ។ ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺនូវខន្ធ ១
ដែលគួរលះដោយការវិនា ក្នុងអរូបភព ... ។ នូវធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយ
ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ... ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺពាហិររូប

អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ក្នុង
អរូបភព ... អាហារសមុជ្ជាន ... ឧតុសមុជ្ជាន ... របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។

[៦១៣] (ធម៌) ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយ
ការវិនា អាស្រ័យធម៌ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ... ព្រោះនោនតិប្បច្ច័យ និង
នោវិតតប្បច្ច័យ ។ ប្រហែលគ្នានឹងនិរម្មណប្បច្ច័យដែរ ។

[៦១៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិរម្មណប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥
ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង
នឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង
នបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង
នកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអាហារ-
រូប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនតន្ត្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោនតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥
ក្នុងនោវិតតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ បណ្ឌិតដឹង (យ៉ាងនេះ) ហើយ
គប្បីរាប់ចុះ ។

បច្ចនីយៈ ចប់

[៦១៥] ក្នុងនិរម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...
ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង
នសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង

នឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង
 នបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុង
 នកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសម្ប-
 យុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 នោនត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ បណ្ឌិត
 កាលអនុម័តយ៉ាងនេះ ហើយគប្បីរាប់ចុះ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ចប់

[៦១៦] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...
 ក្នុងអនន្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសមនន្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 សហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 និស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 បុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 កម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនត្តិប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៣ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ៣ ។ បណ្ឌិតកាលអនុម័តយ៉ាងនេះ គប្បីរាប់ចុះ ។

បច្ចនីយានុលោម ចប់

បដិច្ចវារៈ ចប់

សហជាតវារៈ

[៦១៧] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ កើតជាមួយនឹងធម៌ ដែលគួរ
លះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋប្បយ គឺខន្ធ ៣ កើតជា
មួយនឹងខន្ធ ១ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ (ខន្ធ ២) កើតជាមួយនឹង
ខន្ធ ២ ។ បេ។

សហជាតវារៈ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

បច្ចុយវារៈ

[៦១៨] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ
ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋប្បយ គឺមានវារៈ ៣ ។ (ធម៌
ដែលគួរលះ) ដោយការវា នា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះដោយការវា នា ...
មានវារៈ ៣ ។

[៦១៩] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវា នា
ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវា នា ទើប
កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋប្បយ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក
នឹងខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវា នា នឹងខន្ធ
២ ... ខន្ធ ៣ ក្តី កដត្តារូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះដោយ
ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវា នា ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ពឹងផ្អែកនឹង
ខន្ធ ២ វត្ថុពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ខន្ធទាំងឡាយពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ មហាក្ខត
៣ ពឹងផ្អែកនឹងមហាក្ខត ១ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប ឧបាទារូប ពឹងផ្អែក

នឹងមហាក្កតទាំងឡាយ ខន្ធទាំងឡាយដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរ
 លះដោយការវាវនា ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែក
 នឹងធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវាវនា ទើបកើតឡើង
 ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធទាំងឡាយដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹង
 វត្ថុ ។ ធម៌ដែលគួរលះដោយការវាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនគួរលះដោយ
 ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធ
 ទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយការវាវនា ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈក្តី ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវាវនា
 ក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវាវនា
 ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយ
 ទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងមហាក្កតទាំងឡាយ ។
 ធម៌ដែលគួរលះដោយការវាវនាក្តី ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
 ដោយការវាវនាក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
 ដោយការវាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធទាំងឡាយដែលគួរ
 លះដោយការវាវនា ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងមហាក្កតទាំង
 ឡាយ ។

[៦២០] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយ
 ការវាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១

ដែលគួរលះដោយទស្សនៈផង វត្ថុផង ខន្ធ ២ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ។ ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ពឹង ផ្អែកនឹងធម៌ដែលគួរលះដោយទស្សនៈផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋាន- រូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈផង មហាក្ខតទាំង ឡាយផង ។ ធម៌ដែលគួរលះដោយទស្សនៈក្តី ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយ ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះដោយ ទស្សនៈផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែល គួរលះដោយទស្សនៈផង វត្ថុផង ខន្ធ ២ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈផង មហាក្ខតទាំងឡាយផង ។

[៦២១] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការវិនាផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែល គួរលះដោយការវិនាផង វត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ... ។ ធម៌ដែលមិន គួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលគួរលះ ដោយការវិនាផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ

ទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយការវិនាស មហាក្សត្រទាំងឡាយផង ។ ធម៌
 ដែលគួរលះដោយការវិនាស ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
 ដោយការវិនាស ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនាស ធម៌ដែលមិន
 គួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាស ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 ហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលគួរលះដោយការវិនាស វត្ថុ
 ផង នឹងខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ... ចិត្តសមុជានុរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលគួរលះដោយការវិនាស មហាក្សត្រទាំងឡាយផង ។

[៦២២] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បដ្ឋយ គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក
 នឹងខន្ធ ១ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ នឹងខន្ធ ២ ... ។

[៦២៣] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនាស ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលគួរលះ
 ដោយការវិនាស ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បដ្ឋយ គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹង
 ខន្ធ ១ ដែលគួរលះដោយការវិនាស ។

[៦២៤] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាស
 ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាស ទើប
 កើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បដ្ឋយ គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមិន
 គួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាស នឹងខន្ធ ២ ... ខន្ធ ៣ ពឹង
 ផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាស ក្នុង
 ខណៈនៃបដិសន្ធិ នឹងខន្ធ ២ ... ខន្ធទាំងឡាយ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចក្ខុវិញ្ញាណ

ពឹងផ្អែកនឹងចក្ខុយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកនឹងកាយាយតនៈ ខន្ធទាំង
 ឡាយ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនា ពឹងផ្អែកនឹង
 វត្ថុ ។ ធម៌ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនគួរលះដោយ
 ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ
 ខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលគួរ
 លះដោយការវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
 ដោយការវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែល
 គួរលះដោយការវនា ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។

[៦២៥] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនា
 ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១
 ដែលគួរលះដោយទស្សនៈផង វត្ថុផង (ខន្ធ ២) ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ២ ផង
 វត្ថុផង ។

[៦២៦] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ
 ដោយការវនាផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនា
 ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១
 ដែលគួរលះដោយការវនាផង វត្ថុផង ខន្ធ ២ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ២ ផង វត្ថុ
 ផង ។

[៦២៧] ធម៌ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរ

លះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ ។ បរិបូណ៌ ។
បដិសន្ធិមិនមាន ។ អនន្តរប្បច្ច័យ សមនន្តរប្បច្ច័យ ប្រហែលគ្នានឹង
អារម្មណប្បច្ច័យដែរ ។

[៦២៨] ... ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលគួរលះដោយ
ទស្សនៈ ... មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ដែលគួរលះដោយការវិនា ... មានវារៈ ៣ ។
ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌
ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាទើបកើតឡើង ព្រោះ
សហជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែល
មិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ខន្ធ ២ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ២
វត្ថុ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធទាំងឡាយពឹងផ្អែក
នឹងវត្ថុ មហាក្ខត ៣ ពឹងផ្អែកនឹងមហាក្ខត ១ ពាហិរ ពឹងផ្អែកនឹងមហាក្ខត
ទាំងឡាយ ... អាហារសមុដ្ឋាន ... ឧតុសមុដ្ឋាន ... មហាក្ខត ១ របស់ពួក
អសញ្ញាសត្វ ... ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកនឹងចក្ខុយាតនៈ កាយវិញ្ញាណពឹងផ្អែក
នឹងកាយាតនៈ ខន្ធទាំងឡាយដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
ដោយការវិនា ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹង
ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ទើបកើតឡើង
ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ ។ គឺបច្ច័យទាំងឡាយដ៏សេស ប្រហែលគ្នានឹង
ហេតុប្បច្ច័យដែរ ។

[៦២៩] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរ

លះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអញ្ញាមញ្ញាប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ និងបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺបដិសន្ធិមិនមាន ។ ព្រោះអាសេ-
វនប្បច្ច័យ គឺបដិសន្ធិ និងវិបាកមិនមាន ។ ព្រោះកម្មប្បច្ច័យ វិបាកប្បច្ច័យ
អាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ឈានប្បច្ច័យ មគ្គប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ
វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ អត្តិប្បច្ច័យ វិគតប្បច្ច័យនិងអវិគតប្បច្ច័យ ។

[៦៣០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ៧ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧
ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុង
អញ្ញាមញ្ញាប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុង
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង
អាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងវិបា-
កប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១៧ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ
១៧ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧
ក្នុងអត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាង
នេះចុះ ។

អនុលោម ចប់

[៦៣១] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែលគួរលះ

ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺមោហៈដែលច្រឡំ
ដោយវិចិក្ខា ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិក្ខា ។

[៦៣២] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ
ដោយការវិនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺមោហៈ ដែលច្រឡំ
ដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

[៦៣៣] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ទើប
កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានុបក្កិ ពឹងផ្អែក
នឹងអហេតុកក្ខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
នឹងខន្ធ ២ ... វត្ថុ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ
ខន្ធទាំងឡាយពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ មហាក្ខត ១ ... ពាហិរ ... អាហារសមុជ្ជាន ...
ឧត្តសមុជ្ជាន ... របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ចក្ខុវិញ្ញាណពឹងផ្អែកនឹងចក្ខុយានៈ
កាយវិញ្ញាណពឹងផ្អែកនឹងកាយយានៈ អហេតុកក្ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនគួរ
លះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលគួរ
លះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
ដោយការវិនា ... ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺមោហៈដែលច្រឡំដោយវិចិក្ខា ពឹង
ផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលគួរលះដោយការវិនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនគួរ
លះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ... ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺមោហៈ
ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។

[៦៣៤] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលគួរលះ
ដោយទស្សនៈផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយ
ការវិនាសផង ... ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺមោហៈដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ពឹង
ផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តាផង វត្ថុផង ។

[៦៣៥] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ
ដោយការវិនាផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
ផង ... ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺមោហៈដែលច្រឡំដោយខន្ធច្នះ ពឹងផ្អែកនឹង
ខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយខន្ធច្នះផង វត្ថុផង ។

[៦៣៦] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអា-
រម្មណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះ
ដោយទស្សនៈ ។

[៦៣៧] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនអា-
រម្មណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះ
ដោយការវិនា ។

[៦៣៨] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ...
ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែល

មិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា កដត្តារូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ
 ទាំងឡាយដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ក្នុងខណៈ
 នៃបដិសន្ធិ វត្ថុ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ពាហិរូប ពឹងផ្អែកនឹងមហាក្កត
 ១ ... អាហារសម្បជ្ជាន ... ឧតុសម្បជ្ជាន ... របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ។ បេ ។

[៦៣៩] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
 ផង ... ព្រោះនអាមណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសម្បជ្ជានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលគួរលះដោយទស្សនៈផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ។

[៦៤០] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
 ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនាផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយ
 ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាផង ... ព្រោះនអាមណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសម្បជ្ជាន-
 រូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយការវិនាផង មហាក្កតទាំង
 ឡាយផង ។

[៦៤១] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ប្រហែលគ្នានឹង
 សហជាតប្បច្ច័យដែរ ។ ព្រោះនអនន្តរប្បច្ច័យ នសមនន្តរប្បច្ច័យ នអញ្ញ-
 មញ្ញប្បច្ច័យ និងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៦៤២] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរ
 លះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ (ខន្ធ ៣)

ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ក្នុងអរូបភព ។ ធម៌ដែល
មិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលគួរ
លះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជាន-
រូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ។

[៦៤៣] ធម៌ដែលគួរលះដោយការវិនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះ
ដោយការវិនា ... ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលគួរលះដោយការវិនា
ក្នុងអរូបភព ... ។ ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ... ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺចិត្ត-
សមុជ្ជានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយការវិនា ។ ធម៌
ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែល
មិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ... ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ
គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
ដោយការវិនា ក្នុងអរូបភព ចិត្តសមុជ្ជានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែល
មិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា កដត្តារូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ
ទាំងឡាយ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ខន្ធទាំង
ឡាយពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ មហាក្ខត ១ ... ពាហិរ ... អាហារសមុជ្ជាន ... ឧត្ត-
សមុជ្ជាន ... មហាក្ខត ១ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។ ធម៌ដែលមិនគួរលះ
ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះដោយ
ទស្សនៈផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាផង ...

ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយដែល
 គួរលះដោយទស្សនៈផង មហាកុតទាំងឡាយផង ។ ធម៌ដែលមិនគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលគួរលះដោយ
 ការវិនាផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាផង ...
 ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែល
 គួរលះដោយការវិនាផង មហាកុតទាំងឡាយផង ។ នឹងធម៌ដែលគួរលះដោយ
 ទស្សនៈ ។ បេ ។ ព្រោះនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ និងនអាសេវនប្បច្ច័យ ... ។

[៦៤៤] ... ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលគួរលះដោយទស្សនៈ
 ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ។ នឹងធម៌ដែលគួរ
 លះដោយការវិនា ... ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលគួរលះដោយការវិនា
 ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយការវិនា ។ នឹងធម៌ដែលមិនគួរ
 លះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ... ។ ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ
 ចេតនាដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ
 ទាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ពាហិរ ...
 អាហារសមុដ្ឋាន ... ឧតុសមុដ្ឋាន ... ។ ធម៌ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ពឹង
 ផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ... ព្រោះ
 នកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌
 ដែលគួរលះដោយការវិនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិន
 គួរលះដោយការវិនា ... ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលគួរលះដោយការវិនា

ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។

[៦៤៥] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែលគួរលះ
ដោយទស្សនៈផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវា
ផង ... ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ពីងផ្អែកនឹង
ខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈផង វត្ថុផង ។ ធម៌ដែលគួរលះ
ដោយការវា ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែលគួរលះដោយការវាផង ធម៌ដែលមិនគួរ
លះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវាផង ... ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ
ចេតនា ដែលគួរលះដោយការវា ពីងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះ
ដោយការវាផង វត្ថុផង ។

[៦៤៦] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែលគួរលះ
ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ ។ មានវារៈបរិបូណ៌ ។
បដិសន្ធិមិនមានទេ ។ ... ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ គឺពាហិរ ... ឧតុសមុជ្ជាន ...
របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។ ... ព្រោះនតន្ត្រិយប្បច្ច័យ ពាហិរ ... អាហារ-
សមុជ្ជាន ... ឧតុសមុជ្ជាន ... រូបជីវិតន្ត្រិយ ពីងផ្អែកនឹងមហាកុតទាំងឡាយ
របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ។ ... ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ គឺបញ្ចវិញ្ញាណ ... ពាហិរ
... ។ បេ។ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។ ... ព្រោះនមគ្គប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣
ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី ពីងផ្អែកនឹងអហេតុកក្ខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះដោយ
ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវា មហាកុត ១ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្ប-
ដិសន្ធិ ... របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។ ... ព្រោះនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ... ព្រោះ

នវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺតឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ក្នុង
អរូបភព ខន្ធ ៣ តឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលគួរលះដោយការវិនាក្នុងអរូបភព ។
ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា តឹងផ្អែកនឹងធម៌
ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ។ បេ ។ ខន្ធ ៣ តឹង
ផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ក្នុង
អរូបភព នឹងខន្ធ ២ ... ពាហិរ ... អាហារសម្មជ្ជាន ... ឧតុសម្មជ្ជាន ...
របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។ ព្រោះនោនត្ថិប្បច្ច័យ និងនោវិគតប្បច្ច័យ ។

[៦៤៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ
៥ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥
ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧
ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧
ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុង
នអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនតន្រ្តិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុង
នឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្ប-
យុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោ-
នត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

បច្ចុនីយៈ ចប់

[៦៤៨] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...
ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង

នសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង
 នឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង
 នបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧
 ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុង
 នសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 នោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ចប់

[៦៤៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...
 ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង
 សហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង
 និស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង
 បុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង
 កម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៧ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ៧ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង
 វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៧ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ៧ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

បច្ចនីយានុលោម ចប់

បច្ចយវារៈ ចប់

និស្សយវារៈ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យប្រហែលគ្នានឹងបច្ចុយវារៈដែរ ។

សំសង្ខារៈ

[៦៥០] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទេស្យនៈ ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទេស្យនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលគួរលះដោយទេស្យនៈ ខន្ធ ២ ច្រឡំនឹងខន្ធ ២ ។

[៦៥១] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវនា ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយការវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ (ខន្ធ ៣) ច្រឡំ នឹងខន្ធ ១ ដែលគួរលះដោយការវនា ។

[៦៥២] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទេស្យនៈ មិនគួរលះដោយការវនា ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទេស្យនៈ មិនគួរលះដោយការវនា ... ខន្ធ ៣ ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះដោយទេស្យនៈ មិនគួរលះដោយ ការវនា ។ បេ។ (ខន្ធ ៣) ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះដោយទេស្យនៈ មិនគួរលះដោយការវនា ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៦៥៣] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទេស្យនៈ ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទេស្យនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ បទទាំងអស់ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ សុទ្ធតែមានវារៈបីៗ ។

[៦៥៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង

អញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧប-
 និស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 អាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហា-
 រយ្យច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 នត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៣ ។

អនុលោម ចប់

[៦៥៥] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺមោហៈដែលប្រព្រឹត្ត
 ទៅ មួយអន្លើដោយវិចិកិត្តា ច្រឡំនឹងខន្ធទាំងឡាយដែលប្រព្រឹត្តទៅ មួយ
 អន្លើដោយវិចិកិត្តា ។

[៦៥៦] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវនា ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលគួរលះ
 ដោយការវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺមោហៈដែលប្រព្រឹត្ត
 ទៅ មួយអន្លើដោយឧទ្ធច្ចៈ ច្រឡំនឹងខន្ធទាំងឡាយដែលប្រព្រឹត្តទៅ មួយ
 អន្លើដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

[៦៥៧] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនា
 ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនា ទើប

កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធ ៣ ប្រឡំនឹងអហេតុកក្ខន្ធ ១ ដែល
មិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនា ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្ប-
ដិសន្ធិ ... ។

[៦៥៨] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ ប្រឡំដោយធម៌ ដែលគួរ
លះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បដ្ឋយ នបុរេជាតប្បដ្ឋយ
នបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ នអាសេវនប្បដ្ឋយ នកម្មប្បដ្ឋយ និងនវិបាកប្បដ្ឋយ ។
ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនា ។បេ។ ព្រោះ
នឈានប្បដ្ឋយ គឺបញ្ចវិញ្ញាណ ។ ... ព្រោះនមគ្គប្បដ្ឋយ គឺអហេតុកក្ខន្ធ ។
(ធម៌) ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនា ។បេ។
ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ គឺមានវារៈ ៣ ។

[៦៥៩] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មាន
វារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ
៣ ក្នុងនអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុង
នវិបាកប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឈានប្បដ្ឋយ មានវារៈ ១ ក្នុង
នមគ្គប្បដ្ឋយ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ។

ចច្ចនីយៈ ចប់

[៦៦០] ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ ... ក្នុង
នបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣
ក្នុង នអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុង

នវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ចប់

[៦៦១] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...
 ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 សហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 និស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 បុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 កម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនត្តិប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៣ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន
 វារៈ ៣ ។

បច្ចនីយានុលោម ចប់

សំសដ្ឋវារៈ ចប់

[៦៦២] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ប្រកបដោយធម៌ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។
 សម្បយុត្តវារៈ ប្រហែលគ្នានឹងសំសដ្ឋវារៈដែរ ។

បញ្ហាវារៈ

[៦៦៣] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ
ដោយទស្សនៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុដែលគួរលះដោយទស្សនៈ
ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៤] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនគួរ
លះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួក
ហេតុ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយ
ហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៥] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលគួរ
លះដោយទស្សនៈផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយ
ការវិនាផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជា
បច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ។

[៦៦៦] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ
ដោយការវិនា ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុដែលគួរលះដោយការវិនា ជា
បច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៧] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនគួរ
លះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ... គឺពួកហេតុដែលគួរលះដោយ
ការវិនា ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៨] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ
ដោយការវិនាផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា

ផង ... គឺពួកហេតុដែលគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ
ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៩] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ... គឺ
ពួកហេតុដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យ
នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ពួក
ហេតុ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃ
ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយ
ហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៧០] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ
ដោយទស្សនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺបុគ្គលត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះ
រាគៈដែលគួរលះដោយទស្សនៈ រាគៈដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ប្រារព្ធនូវ
រាគៈនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង វិចិកិច្ចាកើតឡើង ទោមនស្សដែល
គួរលះដោយទស្សនៈកើតឡើង បុគ្គលត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះទិដ្ឋិ រាគៈ
ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ប្រារព្ធនូវទិដ្ឋិនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង
វិចិកិច្ចាកើតឡើង ទោមនស្សដែលគួរលះដោយទស្សនៈ កើតឡើង វិចិកិច្ចា
ប្រារព្ធនូវវិចិកិច្ចា កើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង ទោមនស្សដែលគួរលះដោយ
ទស្សនៈកើតឡើង ទោមនស្សដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ប្រារព្ធនូវទោមនស្ស
ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង វិចិកិច្ចាកើតឡើង ។

[៦៧១] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនគួរ
 លះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺព្រះ
 អរិយៈទាំងឡាយ ពិចារណានូវពួកកិលេសដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ដែល
 លះបង់ហើយ ដឹងនូវពួកកិលេស ដែលធ្លាប់សន្សំមកហើយ ក្នុងកាលមុន
 ឃើញច្បាស់នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ថាមិនទៀង ជា
 ទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ដឹងចិត្តនៃបុគ្គលអ្នកប្រកបដោយចិត្ត ដែលគួរលះដោយ
 ទស្សនៈ ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ខន្ធទាំងឡាយដែលគួរលះដោយទស្សនៈ
 ជាបច្ច័យនៃការពិចារណានូវចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ
 យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៦៧២] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ
 ដោយការវិនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺបុគ្គលត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះរាគៈ
 ដែលគួរលះដោយការវិនា រាគៈដែលគួរលះដោយការវិនា ប្រារព្ធនូវរាគៈនោះ
 ទើបកើតឡើង ខ្លួនច្នៃកើតឡើង ទោមនស្សដែលគួរលះដោយការវិនា កើត
 ឡើង ខ្លួនច្នៃប្រារព្ធនូវខ្លួនច្នៃ ទើបកើតឡើង ទោមនស្សដែលគួរលះដោយ
 ការវិនា ទើបកើតឡើង ទោមនស្ស ដែលគួរលះដោយការវិនា ប្រារព្ធនូវ
 ទោមនស្សដែលគួរលះដោយការវិនា ទើបកើតឡើង ខ្លួនច្នៃកើតឡើង ។

[៦៧៣] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺបុគ្គលត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះ
 រាគៈ ដែលគួរលះដោយការវិនា រាគៈដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ប្រារព្ធនូវ

រាគៈនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង វិចិត្រកើតឡើង ទោមនស្សដែល
 គួរលះដោយទស្សនៈ កើតឡើង ទិដ្ឋិប្រាណនូវខន្ធច្នះទើបកើតឡើង វិចិត្រ
 កើតឡើង ទោមនស្សដែលគួរលះដោយទស្សនៈ កើតឡើង ទោមនស្ស
 ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ប្រាណនូវទោមនស្ស ដែលគួរលះដោយការវនា
 ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង វិចិត្រកើតឡើង ។

[៦៧៤] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនគួរ
 លះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺព្រះ
 អរិយៈទាំងឡាយ ពិចារណានូវកិលេស ដែលគួរលះដោយការវនា ដែល
 លះបង់ហើយ ពិចារណានូវកិលេសដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ឃើញច្បាស់
 នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយការវនា ដែលធ្លាប់សន្សំមកហើយ ក្នុង
 កាលមុន ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន ដឹងនូវចិត្តនៃបុគ្គលអ្នកប្រកប
 ដោយចិត្តដែលគួរលះដោយការវនា ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលគួរលះដោយការវនា ជាបច្ច័យនៃការពិចារណា នូវចេតោបរិយញ្ញាណ
 បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មបគញ្ញាណ និងអនាគតិសញ្ញាណ
 ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៦៧៥] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនា
 ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនា
 ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺបុគ្គលឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម
 ហើយពិចារណានូវកុសលនោះ ពិចារណានូវកុសលទាំងឡាយ ដែលធ្លាប់

សន្សំមកហើយ ក្នុងកាលមុន ចេញអំពីឈាន ហើយពិចារណានូវឈាន
 ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ ចេញអំពីមគ្គ ហើយពិចារណានូវមគ្គ ពិចារណានូវ
 និព្វាន ព្រះនិព្វានជាបច្ច័យនៃការពិចារណានូវគោត្រកូ វោទានៈ មគ្គ និងផល
 ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ បុគ្គលឃើញច្បាស់នូវចក្ខុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិន
 មែនខ្លួន នូវសោតៈ ... នូវឃានៈ ជិវ្ហា កាយ ពួករូប ពួកសំឡេង ពួកក្លិន
 ពួករស ពួកផោដ្ឋព្វៈ ... នូវវត្ថុ ឃើញច្បាស់នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនគួរ
 លះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខ្លួន
 ឃើញរូបដោយទិព្វចក្ខុ (៧) សំឡេងដោយទិព្វសោតធាតុ ... ដឹងចិត្តនៃ
 បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយចិត្ត ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយ
 ការវិនា ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃ
 វិញ្ញាណញ្ញាយតនៈ អាកិញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃនេវសញ្ញានា-
 សញ្ញាយតនៈ រូបាយតនៈ ជាបច្ច័យនៃចក្ខុវិញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ
 ផោដ្ឋញ្ញាយតនៈ ជាបច្ច័យនៃកាយវិញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធទាំង
 ឡាយ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃ
 ការពិចារណានូវឥន្ទ្រិធិញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ
 យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៦៧៦] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
 ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺបុគ្គល
 ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ហើយត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះ

កុសលនោះ រាគៈដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ប្រារព្ធនូវកុសលនោះ ទើប
 កើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង វិចិត្តិកើតឡើង ទោមនស្ស ដែលគួរលះដោយ
 ទស្សនៈ កើតឡើង (ព្រះអរិយបុគ្គល) ពិចារណានូវកុសលទាំងឡាយ
 ដែលធ្លាប់សន្សំមកហើយ ក្នុងកាលមុន ចេញអំពីឈាន ហើយត្រេកអរ
 ចំពោះឈាន រាគៈដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ប្រារព្ធនូវឈាននោះ ... ទិដ្ឋិ ...
 វិចិត្តិកើតឡើង ... កាលបើឈានសាបសូន្យហើយ វិប្បដិសារិបុគ្គល ... ទោមនស្ស
 ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ កើតឡើង ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះចក្ខុ ចំពោះ
 សោតៈ ... ចំពោះឃានៈ ជិវ្ហា កាយ ពួករូប ពួកសំឡេង ពួកក្លិន ពួករស
 ពួកផោដ្ឋព្វៈ ... វត្ថុ ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះខន្ធទាំងឡាយដែលមិនគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនា រាគៈ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ
 ប្រារព្ធនូវខន្ធនោះ ... ទិដ្ឋិ ... វិចិត្តិកើតឡើង ... ។

[៦៧៧] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនា
 ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះដោយការវនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺបុគ្គល
 ឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ហើយត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះ
 កុសលនោះ រាគៈប្រារព្ធនូវកុសលនោះ ទើបកើតឡើង ខន្ធច្នះកើតឡើង
 ទោមនស្សដែលគួរលះដោយការវនា កើតឡើង នូវកុសលទាំងឡាយដែល
 ធ្លាប់សន្សំមកហើយ ក្នុងកាលមុន ... ចេញអំពីឈាន ... ចំពោះចក្ខុ ... វត្ថុ ...
 ត្រេកអរចំពោះខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយ
 ការវនា រាគៈដែលគួរលះដោយការវនា ប្រារព្ធនូវខន្ធនោះទើបកើតឡើង ខន្ធច្នះ

កើតឡើង ទោមនស្សដែលគួរលះដោយការវិនា កើតឡើង ។

[៦៧៨] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ និងសហ- ជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺបុគ្គលធ្វើនូវរាគៈ ដែលគួរលះដោយ ទស្សនៈ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈដែលគួរលះដោយ ទស្សនៈធ្វើនូវរាគៈនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង បុគ្គល ធ្វើនូវទិដ្ឋិឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ដែលគួរលះដោយ ទស្សនៈ ធ្វើនូវទិដ្ឋិនោះឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង ។ ឯ សហជាតាធិបតិ គឺធម៌ជាអធិបតិ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៦៧៩] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនគួរ លះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាតាធិបតិ គឺធម៌ជាអធិបតិ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃពួកចិត្តសមដ្ឋានរូប ។

[៦៨០] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈផង ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាតាធិបតិ គឺធម៌ជាអធិបតិដែល គួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមដ្ឋាន- រូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៦៨១] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ ដោយការវិនា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺបុគ្គលធ្វើនូវរាគៈ ដែលគួរលះដោយការវិនា ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈដែលគួរលះដោយការវិនា ធ្វើនូវរាគៈឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺធម៌ជាអធិបតិ ដែលគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៦៨២] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ គឺបុគ្គលធ្វើនូវរាគៈដែលគួរលះដោយការវិនា ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ធ្វើនូវរាគៈនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង ។

[៦៨៣] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាតាធិបតិ គឺធម៌ជាអធិបតិ ដែលគួរលះដោយការវិនា (ជាបច្ច័យ) នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ។

[៦៨៤] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ ដោយការវិនាផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាតាធិបតិ គឺធម៌ជាអធិបតិដែល

គួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធដង ពួកចិត្តសមដ្ឋានរូប ផង ។

[៦៨៥] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺបុគ្គលឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើនូវឧបោសថកម្ម ធ្វើ នូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណានូវកុសលទាំងឡាយ ដែល ធ្លាប់សន្សំមកហើយ ក្នុងកាលមុន ... ចេញអំពីឈាន ធ្វើនូវឈានឲ្យជាទី គោរព ហើយពិចារណា ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ ចេញអំពីមគ្គ ធ្វើនូវមគ្គឲ្យ ជាទីគោរព ហើយពិចារណា ធ្វើនូវផលឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ធ្វើ នូវព្រះនិព្វានឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យនៃគោត្រកូ រោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺធម៌ ជាអធិបតិ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធដង ពួកចិត្តសមដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៦៨៦] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ គឺបុគ្គលឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ធ្វើនូវ កុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ធ្វើនូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិកើត

ឡើង ធ្វើនូវកុសលទាំងឡាយ ដែលធ្លាប់សន្សំមកហើយ ក្នុងកាលមុន ឲ្យ
 ជាទីគោរព ... ចេញអំពីឈាន ហើយធ្វើនូវឈានឲ្យជាទីគោរព ... នូវវត្ថុ ធ្វើ
 នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ឲ្យ
 ជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ធ្វើ
 នូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង ។

[៦៨៧] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
 (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលគួរលះដោយការវិនា ... បានដល់ អារម្មណាធិបតិ
 គឺបុគ្គលឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ហើយត្រេកអរ រីករាយ
 ចំពោះកុសលនោះ រាគៈដែលគួរលះដោយការវិនា ធ្វើនូវកុសលនោះ ឲ្យជា
 ទីគោរព ទើបកើតឡើង ក្នុងកាលមុន ។ បេ ។ ធ្វើនូវខន្ធទាំងឡាយដែលមិន
 គួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ
 រីករាយ រាគៈដែលគួរលះដោយការវិនា ធ្វើនូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើប
 កើតឡើង ។

[៦៨៨] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ ដោយអនន្តរច្បច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលគួរលះដោយ
 ទស្សនៈ ដោយអនន្តរច្បច័យ ។

[៦៨៩] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនគួរ
 លះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ... គឺខន្ធទាំងឡាយដែលគួរលះ

ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃវុជ្ជានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៦៩០] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ ដោយការវិនា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលគួរលះដោយ ការវិនា ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលគួរលះដោយការវិនា ដោយ អនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៦៩១] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំង ឡាយដែលគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃវុជ្ជានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៦៩២] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ។ បេ។ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុ- លោម (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រកូ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃវោទានៈ គោត្រកូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ វោទានៈ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ មគ្គ (ជា បច្ច័យ) នៃផល ផល (ជាបច្ច័យ) នៃផល អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃផលសមាបត្តិ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ របស់បុគ្គល កាលចេញអំពី និរោធ ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៦៩៣] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា

ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ។ បេ។ អារជ្ជនៈ ជាបច្ច័យនៃ
ខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៦៩៤] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺអារជ្ជនៈ
ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយការវិនា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៦៩៥] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ
ដោយទស្សនៈដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ។ ប្រហែលគ្នានឹងអនន្តរប្បច្ច័យដែរ ។

[៦៩៦] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ
ដោយទស្សនៈ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ ៣ ។

[៦៩៧] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែល
គួរលះដោយការវិនា ... គឺមានវារៈ ៣ ។

[៦៩៨] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
ដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយសហ-
ជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ខន្ធទាំងឡាយជាបច្ច័យនៃវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ វត្ថុ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធទាំងឡាយ មហាក្ខត ១
(ជាបច្ច័យ) នៃមហាក្ខត ៣ មហាក្ខតទាំងឡាយ (ជាបច្ច័យ) នៃពួក
ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពាហិរ ... អាហារសមុដ្ឋាន ... ឧតុសមុដ្ឋាន ... របស់ពួក

អសញ្ញាសត្វ ... ។

[៦៩៩] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈក្តី ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាសក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាស ... គឺខន្ធទាំងឡាយដែលគួរលះដោយទស្សនៈក្តី មហាក្ខតទាំងឡាយក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃពួកចិត្តសមុជ្ជានរូប ។

[៧០០] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនាសក្តី ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាសក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាស ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយដែលគួរលះដោយការវិនាសក្តី មហាក្ខតទាំងឡាយក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃពួកចិត្តសមុជ្ជានរូប ។

[៧០១] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ដោយអញ្ញាមញ្ញាប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ... ។

[៧០២] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនាស (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលគួរលះដោយការវិនាស ... គឺខន្ធ ១ ដែលគួរលះដោយការវិនាស (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ។

[៧០៣] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាស (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាស ... គឺខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាស

ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ខន្ធ ១ ដែលមិនគួរ
 លះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង វត្ថុផង
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ខន្ធទាំងឡាយ
 (ជាបច្ច័យ) នៃវត្ថុ វត្ថុ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធទាំងឡាយ មហាក្កត ១
 ជាបច្ច័យនៃមហាក្កត ៣ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។

[៧០៤] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ ៣ ។ ដោយការវិនា ... គឺ
 មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
 (ជាបច្ច័យនៃធម៌) ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយ
 ការវិនា ។ បេ។ គឺខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយ
 ការវិនា (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ខន្ធ ២ ...
 ខន្ធទាំងឡាយ (ជាបច្ច័យ) នៃវត្ថុក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុ (ជាបច្ច័យ)
 នៃខន្ធទាំងឡាយ មហាក្កត ១ ... របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ចក្ខុយតនៈ (ជា
 បច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ។ បេ។ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយ-
 វិញ្ញាណ វត្ថុ ... ។

[៧០៥] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
 ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺវត្ថុជា
 បច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។
 ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា (ជាបច្ច័យ)

នៃធម៌ដែលគួរលះដោយការវិនា ... គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរ
លះដោយការវិនា ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧០៦] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈក្តី ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយ
ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលគួរលះដោយ
ទស្សនៈ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈក្តី វត្ថុ
ក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ។

[៧០៧] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈក្តី ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយ
ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមិនគួរលះ
ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ... គឺខន្ធទាំងឡាយដែលគួរលះដោយ
ទស្សនៈក្តី មហាក្ខតទាំងឡាយក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ។

[៧០៨] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនាក្តី ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយ
ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះដោយការវិនា
ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលគួរលះដោយការវិនាក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ
នៃខន្ធ ៣ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ។

[៧០៩] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនាក្តី ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយ
ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយ
ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ
ដែលគួរលះដោយការវិនាក្តី មហាក្ខតទាំងឡាយក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃពួក
ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ។

[៧១០] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ៍បនិស្ស័យ
 អនន្តបនិស្ស័យ និងបកត្ថបនិស្ស័យ ។ បកត្ថបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យ
 នូវរាគៈដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ហើយសម្លាប់សត្វ កាន់យកទ្រព្យដែល
 គេមិនឲ្យ ... បំបែកសង្ឃ នូវទោសៈ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ... នូវ
 មោហៈ ... នូវទិដ្ឋិ ... អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយសម្លាប់សត្វ ... បំបែក
 សង្ឃ រាគៈដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ... ទោសៈ មោហៈ ទិដ្ឋិ ... សេចក្តី
 ប្រាថ្នា ជាបច្ច័យនៃរាគៈ ទោសៈ មោហៈ ទិដ្ឋិ និងសេចក្តីប្រាថ្នាដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧១១] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែល
 មិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ... បានដល់ អនន្តប-
 និស្ស័យ និងបកត្ថបនិស្ស័យ ។ បកត្ថបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវរាគៈ
 ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ហើយឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ។
 សេចក្តី**បង្រួញ** ។ ញ៉ាំងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង នូវទោសៈដែលគួរលះដោយ
 ទស្សនៈ ... អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យទាន ... ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យ
 កើតឡើង រាគៈដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ... ទោសៈ មោហៈ ទិដ្ឋិ ... សេចក្តី
 ប្រាថ្នា ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា បញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ និងផលសមាបត្តិ
 ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧១២] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលគួរលះ

ដោយការវេទនា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ្តបនិស្ស័យ អនន្តបនិស្ស័យ និងបកត្តបនិស្ស័យ ។ បកត្តបនិស្ស័យ គឺរាគៈដែលគួរ លះដោយការវេទនា ... ទោសៈ មោហៈ មានៈ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យនៃ រាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានៈ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដែលគួរលះដោយការវេទនា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧១៣] ធម៌ដែលគួរលះដោយការវេទនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ្តបនិស្ស័យនិង បកត្តបនិស្ស័យ ។ បកត្តបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវរាគៈ ដែលគួរលះ ដោយការវេទនា ហើយសម្លាប់សត្វ ... បំបែកសង្ឃី នូវទោសៈដែលគួរលះ ដោយការវេទនា ... នូវមោហៈ ... នូវមានៈ ... អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយ សម្លាប់សត្វ ... បំបែកសង្ឃី រាគៈ ដែលគួរលះដោយការវេទនា ... ទោសៈ មោហៈ មានៈ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យនៃរាគៈ ទោសៈ មោហៈ ទិដ្ឋិ និងសេចក្តីប្រាថ្នាដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ឆន្ទ- រាគៈក្នុងកណ្តៈរបស់ខ្លួន ជាបច្ច័យនៃឆន្ទរាគៈក្នុងកណ្តៈនៃបុគ្គលដទៃ ដោយ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ឆន្ទរាគៈ ក្នុងទ្រព្យដែលខ្លួនហ្នឹងហែងហើយ ជាបច្ច័យ នៃឆន្ទរាគៈ ក្នុងទ្រព្យដែលបុគ្គលដទៃហ្នឹងហែងហើយ ដោយឧបនិស្ស- យប្បច្ច័យ ។

[៧១៤] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវេទនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវេទនា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់

អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកត្ថបនិស្ស័យ ។ បកត្ថបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យ
 នូវរាគៈដែលគួរលះដោយការវិនាហើយឲ្យទាន ... ញ៉ាំងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង
 នូវទោសៈដែលគួរលះដោយការវិនា ... នូវមោហៈ ... នូវមានៈ ... អាស្រ័យ
 នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យទាន ... ញ៉ាំងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង រាគៈដែលគួរ
 លះដោយការវិនា ... ទោសៈ មោហៈ មានៈ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យនៃ
 សទ្ធា និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្ស័យប្បច្ច័យ ។

[៧១៥] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
 ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
 ដោយឧបនិស្ស័យប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ្តបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ
 និងបកត្ថបនិស្ស័យ ។ បកត្ថបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា ហើយ
 ឲ្យទាន ... ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង នូវសីល ... នូវសុតៈ ចាគៈ បញ្ញា
 កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ រដូវ កោជន ... អាស្រ័យនូវសេនាសនៈ ហើយ
 ឲ្យទាន ... ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង សទ្ធា ... សីល សុតៈ ចាគៈ បញ្ញា
 កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ រដូវ កោជន ... សេនាសនៈ ជា បច្ច័យនៃសទ្ធា
 បញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្ស័យប្បច្ច័យ ។

[៧១៦] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
 ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ដោយឧបនិស្ស័យប្បច្ច័យ បាន
 ដល់ អារម្មណ្តបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកត្ថបនិស្ស័យ ។ បកត្ថ-
 បនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល ... អាស្រ័យ

នូវសេនាសនៈ ហើយសម្លាប់សត្វ ... បំបែកសង្ឃី សទ្ធា ... សេនាសនៈ ជា
បច្ច័យនៃរាគៈ ទោសៈ មោហៈ ទិដ្ឋិ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដែលគួរលះដោយ
ទស្សនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧១៧] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បាន
ដល់ អារម្មណ៍បនិស្សយ អនន្តបនិស្សយ និងបកត្តបនិស្សយ ។ បកត្ត-
បនិស្សយ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា ហើយដំឡើងមានៈ នូវសីល ... នូវ
បញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ រដូវ ភោជន ... អាស្រ័យនូវសេនាសនៈ
ហើយដំឡើងមានៈ សទ្ធា ... បញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ រដូវ ភោជន ...
សេនាសនៈ ជាបច្ច័យនៃរាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានៈ និងសេចក្តីប្រាថ្នា
ដែលគួរលះដោយការវិនា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧១៨] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ៍បុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អា-
រម្មណ៍បុរេជាត គឺបុគ្គលឃើញច្បាស់នូវចក្ខុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែន
ខ្លួន នូវសោតៈ ... នូវឃានៈ ជ្រូក កាយ ពួករូប ពួកសំឡេង ពួកក្លិន
ពួករស ពួកផោដ្ឋព្វៈ វត្ថុ ... ឃើញរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮសំឡេងដោយ
ទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ
ជាបច្ច័យនៃកាយវិញ្ញាណ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ

ចក្ខុយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៧១៩] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺបុគ្គលត្រេកអរ រីករាយចំពោះចក្ខុ រាគៈដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ប្រារព្ធនូវចក្ខុនោះ ទើប កើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង វិចិកិច្ចាកើតឡើង ទោមនស្សដែលគួរលះដោយ ទស្សនៈ កើតឡើង ។ បេ បុគ្គលត្រេកអរ រីករាយចំពោះវត្ថុ រាគៈដែល គួរលះដោយទស្សនៈ ប្រារព្ធនូវវត្ថុនោះទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង វិចិកិច្ចា កើតឡើង ទោមនស្សដែលគួរលះដោយទស្សនៈកើតឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ដោយបុរេជា- តប្បច្ច័យ ។

[៧២០] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺបុគ្គលត្រេកអរ រីករាយចំពោះចក្ខុ រាគៈដែលគួរលះដោយការវិនា ប្រារព្ធនូវចក្ខុនោះ ទើប កើតឡើង ឧទ្ធច្នៈកើតឡើង ទោមនស្សដែលគួរលះដោយការវិនា កើតឡើង នូវសោតៈ ... កាយ ពួករូប ... ពួកផោដ្ឋព្វៈ ... ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះវត្ថុ

រាគៈដែលគួរលះដោយការវិនា ប្រាណ្យនូវវត្ថុនោះ ទើបកើតឡើង ឧទ្ធច្ចៈកើត
ឡើង ទោមនស្ស ដែលគួរលះដោយការវិនា កើតឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេជាត
គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយការវិនា ដោយបុរេជា-
តប្បច្ច័យ ។

[៧២១] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនគួរ
លះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ដោយបច្ច័យជាតប្បច្ច័យ បានដល់
បច្ច័យជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ
ដែលកើតមុន ដោយបច្ច័យជាតប្បច្ច័យ ។

[៧២២] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនគួរលះ
ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ដោយបច្ច័យជាតប្បច្ច័យ បានដល់
បច្ច័យជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ
ដែលកើតមុន ដោយបច្ច័យជាតប្បច្ច័យ ។

[៧២៣] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ដោយ
បច្ច័យជាតប្បច្ច័យ បានដល់ បច្ច័យជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលមិនគួរលះដោយ
ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃកាយនេះដែលកើតមុន ដោយ
បច្ច័យជាតប្បច្ច័យ ។

[៧២៤] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ
ដោយទស្សនៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលគួរលះ

ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៧២៥] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ ដោយការវិនា ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលគួរលះ ដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៧២៦] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រកូ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃវោទានៈ គោត្រកូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ វោទានៈ ជាបច្ច័យនៃមគ្គ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៧២៧] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ដែលគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៧២៨] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតិ និងនានាខណិកៈ ។ សហជាតិ គឺចេតនាដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺចេតនាដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង្ស ពួកកដ្ឋានរូប

ផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៧២៩] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយ ការវាវនាផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៧៣០] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវាវនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ ដោយការវាវនា ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលគួរលះដោយការវាវនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៧៣១] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវាវនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវាវនា ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលគួរ លះដោយការវាវនា ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៧៣២] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវាវនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ ដោយការវាវនាផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវាវនា ផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលគួរលះដោយការវាវនា ជាបច្ច័យនៃពួក សម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៧៣៣] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវាវនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវាវនា ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត នឹងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវាវនា ជាបច្ច័យនៃ

ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធដង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនា
 ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវាទា ជាបច្ច័យនៃពួកសម្ប-
 យុត្តកក្ខន្ធដង ពួកកដត្តារូបផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ
 ចេតនាដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវាទា ជាបច្ច័យនៃ
 ពួកវិបាកកក្ខន្ធដង ពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៧៣៤] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវាទា
 ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវាទា ដោយ
 វិបាកប្បច្ច័យ គឺវិបាកកក្ខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
 ដោយការវាទា ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយ
 វិបាកប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយជាបច្ច័យនៃវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយ
 វិបាកប្បច្ច័យ ។

[៧៣៥] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបង្រួញ ។ កតទ្បឺង្ហា-
 រាហារ ។ បញ្ញា ៧ ។ ... ជាបច្ច័យដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ចក្ខុន្ទ្រិយក្តី រូប-
 ជីវិតន្ទ្រិយក្តី ។ បញ្ញា ៧ ។ ជាបច្ច័យដោយឈានប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
 ដោយមគ្គប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយវិប្ប-
 យុត្តប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺខន្ធទាំង
 ឡាយ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយ
 វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលគួរលះដោយទស្សនៈ

ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៧៣៦] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ បទនេះប្រហែលគ្នានឹងទស្សនៈដែរ ។

[៧៣៧] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ដោយ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ជា បច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុជ្ជានុរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយដែលមិន គួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តានុរូប ក្នុង ខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយជាបច្ច័យនៃវត្ថុ ដោយ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺចក្ខុយានៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយានៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិន គួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯ បច្ឆាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយ ការវិនា ជាបច្ច័យនៃកាយនេះដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៧៣៨] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បាន

ដល់ បុរេជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ
ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៧៣៩] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់
បុរេជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយការវិនា ដោយ
វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៧៤០] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ
ដោយទស្សនៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជា
បច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ។

[៧៤១] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនគួរ
លះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់
សហជាត និងបច្ចាជាត ។ សហជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយ
ទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ចាជាត
គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែល
កើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[៧៤២] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ
ដោយទស្សនៈផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ (ជាបច្ច័យ)
នៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ខន្ធ ២ ... ។ ធម៌ដែលគួរលះដោយ

ការវនា (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលគួរលះដោយការវនា ... គឺមានវារៈ ៣ ។
បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យប្រហែលគ្នាដោយទស្សនៈដែរ ។

[៧៤៣] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនា
ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនា
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត បុរេជាត បច្ចាជាត អាហារ និង
ឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺខន្ធ ១ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះ
ដោយការវនា ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយ
អត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ (ជាបច្ច័យ) នៃវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុ
ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ មហាក្កត ១ ។ សេចក្តី
បង្រៀន ។ មហាក្កត ១ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។ ឯបុរេជាត គឺបុគ្គល
ឃើញច្បាស់នូវចក្ខុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខន្ធ នូវសោតៈ ... កាយ
ពួករូប ... ពួកផោដ្ឋព្វៈ ... ឃើញច្បាស់នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែន
ខន្ធ ឃើញនូវរូបដោយទិព្វចក្ខុ ឮសំឡេងដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ
(ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយ-
វិញ្ញាណ ចក្ខុយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជា
បច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនគួរលះ
ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនា ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ចាជាត គឺ
ខន្ធទាំងឡាយដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវនាជាបច្ច័យ
នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ កតទ្បិញ្ញាហារ (ជា

បច្ច័យ) នៃកាយនេះ រូបជីវិតន្រ្ទិយ (ជាបច្ច័យ) នៃពួកកដត្តារូប ។

[៧៤៤] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ បានដល់
បុរេជាត គឺបុគ្គលត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះចក្ខុ ភគៈដែលគួរលះដោយ
ទស្សនៈ ប្រារព្ធនូវចក្ខុនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង វិចិកិច្ចាកើតឡើង
ទោមនស្សកើតឡើង ចំពោះសោតៈ ... បុគ្គលត្រេកអរចំពោះវត្ថុ វត្ថុជាបច្ច័យ
នៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។

[៧៤៥] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះដោយការវិនា ដោយអត្តិប្បច្ច័យ បានដល់ បុរេ-
ជាត គឺបុគ្គលត្រេកអរ រីករាយចំពោះចក្ខុ ភគៈដែលគួរលះដោយការវិនា
ប្រារព្ធនូវចក្ខុនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង ទោមនស្សដែលគួរលះ
ដោយការវិនា ... ចំពោះសោតៈ ... បុគ្គលត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះវត្ថុ វត្ថុ
ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយការវិនា ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។

[៧៤៦] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈក្តី ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយ
ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ
ដោយអត្តិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺខន្ធ ១
ដែលគួរលះដោយទស្សនៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ
ខន្ធ ២ ក្តី វត្ថុក្តី ... ។

[៧៤៧] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈក្តី ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយ

ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាសក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយ
 ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាស ដោយអត្តិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត
 បច្ចាជាត អាហារនិងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលគួរលះដោយ
 ទស្សនៈក្តី មហាក្ខតទាំងឡាយក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយ
 អត្តិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ចាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈក្តី
 កតទ្បិញ្ញាហារក្តី ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ចាជាត គឺ
 ខន្ធទាំងឡាយ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈក្តី រូបជីវិតន្ទ្រិយក្តី ជាបច្ច័យនៃពួក
 កដត្តារូប ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។

[៧៤៨] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនាសក្តី ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយ
 ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាសក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលគួរលះដោយ
 ការវិនាស ... ។ បេ ។ បញ្ហា ២ គប្បីធ្វើចុះ ។

[៧៤៩] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ ដោយនត្តិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយវិគតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
 ដោយអវិគតប្បច្ច័យ ។

[៧៥០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ មាន
 វារៈ ៨ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអនន្តរូបប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧
 ក្នុងសមនន្តរូបប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុង
 អញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុង
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង

បច្ចាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 កម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៧ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ៧ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងនត្តិប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៧ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ១៣ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

អនុលោម ចប់

[៧៥១] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ
 ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧៥២] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនគួរ
 លះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
 ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយ
 បច្ចាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៧៥៣] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ
 ដោយទស្សនៈផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
 ផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[៧៥៤] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ ដោយការវិនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជា បច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧៥៥] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ ដោយទស្សនៈដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧៥៦] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនគួរលះ ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយ បច្ចាជាតប្បច្ច័យ ។

[៧៥៧] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះ ដោយការវិនាផង ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[៧៥៨] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបច្ចា- ជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយអាហារប្បច្ច័យ ជា បច្ច័យដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។

[៧៥៩] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា

ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៧៦០] ធម៌ ដែលមិនគួរលះដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា
ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលគួរលះដោយការវិនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៧៦១] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈក្តី ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយ
ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលគួរលះដោយ
ទស្សនៈ ... បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។

[៧៦២] ធម៌ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈក្តី ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយ
ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមិនគួរលះ
ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ... បានដល់ សហជាត បច្ច័យជាត
អាហារ និងតន្ត្រីយ ។

[៧៦៣] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនាក្តី ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយ
ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលគួរលះដោយ
ការវិនា ... បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។

[៧៦៤] ធម៌ ដែលគួរលះដោយការវិនាក្តី ធម៌ដែលមិនគួរលះដោយ
ទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនាក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមិនគួរលះ
ដោយទស្សនៈ មិនគួរលះដោយការវិនា ... បានដល់ សហជាត បច្ច័យជាត
អាហារ និងតន្ត្រីយ ។

[៧៦៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ១៤ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មាន
 វារៈ ១៤ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុងនសហជាតប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ១០ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងននិស្សយប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ១០ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុងនបុរេជា-
 តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១២ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុង
 នអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុង
 នវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុង
 នតន្ត្រីយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុង
 នមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុង
 នវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងនោអត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុង
 នោនត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុងនោវិតតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុង
 នោអវិតតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

បច្ចុន័យៈ ចប់

[៧៦៦] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...
 ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង

នសមន្តរាប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអញ្ញាមញ្ញាប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 នឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង
 នបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង
 នកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអាហារ-
 ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៧ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន
 វារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧
 ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ចប់

[៧៦៧] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...
 ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអនន្តរាប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង
 សមន្តរាប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុង
 អញ្ញាមញ្ញាប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុង
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 បច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង

កម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៧ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ៧ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងនត្តិប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៧ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ១៣ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

បច្ចនីយានុលោម ចប់

ទស្សនត្តិកៈទី ៨ ចប់

អដ្ឋកថា

ទស្សនត្ថិកៈ

[៥៧៨-៧៦៧] ក្នុងទស្សនត្ថិកៈ បទទាំងឡាយថា ទស្សនេន
 បហាតត្វោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ^(១) ជាដើម អ្នកសិក្សាគប្បីជ្រាបថា ធម៌
 ដែលកើតឡើងដល់ព្រះអរិយបុគ្គលខាងក្រោម រមែងមិនកើតឡើងដល់ព្រះ
 អរិយបុគ្គលខាងលើយ៉ាងនេះ គឺរាគៈគប្បីលះដោយទស្សនៈ (សោតា-
 បត្តិមគ្គ) រមែងកើតដល់បុថុជ្ជន រាគៈដែលគប្បីលះដោយការវិនា (មគ្គ
 ខាងលើ ៣) រមែងកើតដល់ព្រះសោតាបន្ទក៏បាន ធម៌ដែលគប្បីលះ
 ដោយទស្សនៈ រមែងមិនជាបច្ច័យដល់ធម៌ដែលគប្បីលះដោយការវិនាដោយ
 បច្ច័យណាមួយ ។ ពាក្យដ៏សេសក្នុងអធិការនេះ អ្នកសិក្សាគប្បីពិនិត្យ
 ពិច័យតាមបាលី ហើយជ្រាបដោយអំណាចនៃលក្ខណៈ ដែលពោលក្នុង
 កុសលត្ថិកៈ ។^{១២៣}

អដ្ឋកថាទស្សនត្ថិកៈ ចប់

១- បិដកខ្មែរ លេខប្បាច ៦៧០ ។

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន បញ្ចមភាគ

ទស្សនេនបហាតពុហោតុកត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ
 ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... ខន្ធ ២ ។ ធម៌
 ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនា អាស្រ័យ
 ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
 គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយ
 ទស្សនៈ ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ធម៌ដែលមានហេតុ
 មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ
 ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយ
 ទស្សនៈ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[២] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា អាស្រ័យធម៌ ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣
 អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ... ខន្ធ ២ ។ ធម៌
 ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនា អាស្រ័យ

ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយ ការវាវនា ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនាក្តី ដែលមានហេតុមិនត្រូវ លះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនាក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលមានហេតុ ត្រូវលះដោយការវាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្ត- សមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនា ... ខន្ធ ២ ។

[៣] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយ ការវាវនា អាស្រ័យធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ ដោយការវាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្ត- សមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនា ខន្ធ ២ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យមោហៈ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ចា ក្នុងខណៈនៃ បដិសន្ធិ ខន្ធ ៣ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមានហេតុមិនត្រូវ លះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនា ... ខន្ធ ២ វត្ថុ អាស្រ័យខន្ធទាំង ឡាយ ខន្ធទាំងឡាយអាស្រ័យវត្ថុ ចិត្តសមុជ្ជានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យមហាកុត ១ អាស្រ័យមហាកុតទាំងឡាយ ។ ធម៌ដែលមានហេតុ ត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកសម្ប-

យុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យមោហាៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចា ធម៌ដែលមានហេតុ
ត្រូវលះដោយការវនា អាស្រ័យធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ
មិនត្រូវលះដោយការវនា ... គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យមោហាៈ ដែល
ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ធម៌ដែល
មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាក្តី អាស្រ័យធម៌
ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនា ... គឺពួក
សម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យមោហាៈដែលច្រឡំដោយវិចិ-
កិច្ចា ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនាក្តី ធម៌ដែលមានហេតុមិន
ត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមាន
ហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនា ... គឺពួកសម្ប-
យុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យមោហាៈដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

[៤] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ដែល
មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ
មិនត្រូវលះដោយការវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣
អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាផង មោហាៈផង ខន្ធ ២ អាស្រ័យ
ខន្ធ ២ ផង មោហាៈផង ។ ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ
មិនត្រូវលះដោយការវនា អាស្រ័យធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ
ផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាផង
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំង

ឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាផង មោហៈ ផង ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែលមានហេតុមិនត្រូវ លះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលមានហេតុ ត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវ លះដោយការវនាផង ... គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាផង មោហៈផង អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង មោហៈ ផង ... ។

[៥] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា អាស្រ័យធម៌ដែល មានហេតុត្រូវលះដោយការវនាផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាផង ... គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយ ខន្ធច្នះផង មោហៈផង ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង មោហៈផង ។ ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនា អាស្រ័យធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនាផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាផង ... គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនាផង មហាក្កតទាំងឡាយ ផង ចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយខន្ធច្នះផង មោហៈផង ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនាក្តី ដែលមានហេតុមិន ត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមាន

ហេតុ ត្រូវលះដោយការវិនាស ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ
មិនត្រូវលះដោយការវិនាស ... គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានុបក្កិ អាស្រ័យ
ខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយខន្ធច្នះផង មោហៈផង ។

[៦] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ដែល
មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ
ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ខន្ធ ២
អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវ
លះដោយការវិនាស អាស្រ័យធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើប
កើតឡើងព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺមោហៈដែលច្រឡំដោយវិចិក្ខុ អាស្រ័យ
ខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិក្ខុ ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយ
ទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយ
ការវិនាស អាស្រ័យធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... ព្រោះ
អារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយ
វិចិក្ខុ ខន្ធ ២ ក្តី មោហៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[៧] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាស អាស្រ័យធម៌ដែលមាន
ហេតុត្រូវលះដោយការវិនាស ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ (បាន
ដល់ ពាក្យបុច្ឆា និងវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។ (ដំណើរនេះ) បណ្ឌិតគប្បី
ចែកដូចជាទស្សនៈដែរ ។

[៨] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ

ដោយការវា អាស្រ័យធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិន
 ត្រូវលះដោយការវា ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អា-
 ស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយ
 ការវា ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធទាំងឡាយអាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃ
 បដិសន្ធិ ។

[៩] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌
 ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវា ... ព្រោះ
 អារម្មណប្បច្ច័យ គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យមោហាៈ ដែលច្រឡំដោយ
 វិចិកិច្ចា ។

[១០] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវា អាស្រ័យធម៌
 ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវា ... ព្រោះ
 អារម្មណប្បច្ច័យ គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យមោហាៈ ដែលច្រឡំដោយ
 ឧទ្ធច្ចៈ ។

[១១] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ
 មិនត្រូវលះដោយការវាផង ... ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យ
 ខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាផង មោហាៈផង ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២
 ផង មោហាៈផង ។

[១២] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវា អាស្រ័យធម៌ ដែល

មានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាសផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ
 មិនត្រូវលះដោយការវិនាសផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ គឺខន្ធ
 ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយខន្ធច្នះផង មោហៈផង ខន្ធ ២
 អាស្រ័យខន្ធ ២ ផង មោហៈផង ។

[១៣] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើងព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ (បាន
 ដល់ ពាក្យបុច្ឆា និនវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។ (វារៈនេះ) ដូចគ្នានឹង
 ហេតុប្បច្ច័យ ។ អាស្រ័យធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ... (បាន
 ដល់ ពាក្យបុច្ឆា និនវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។ (វារៈនេះ) ដូចគ្នានឹង
 ហេតុប្បច្ច័យ ។ មោហៈ មិនមានក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យទេ ។

[១៤] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
 ដោយការវិនា អាស្រ័យធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិន
 ត្រូវលះដោយការវិនា ... ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី
 អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយ
 ការវិនា ... ខន្ធ ២ មហាកុត្តរូប ៣ អាស្រ័យមហាកុត្តរូប ១ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 ឧបាទរូប អាស្រ័យមហាកុត្តរូបទាំងឡាយ ។

[១៥] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
 ដោយការវិនា អាស្រ័យធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែល
 មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាផង ... ព្រោះ

អធិបតិប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានុរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុ ត្រូវលះដោយទស្សនៈផង មហាកុត្តរូបទាំងឡាយផង ។

[១៦] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ ដោយការវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនាផង ដែល មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាផង ... ព្រោះ អធិបតិប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានុរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុ ត្រូវលះដោយការវនាផង មហាកុត្តរូបទាំងឡាយផង ។ ដោយទស្សនៈមិន ត្រូវលះដោយការវនា ។ បេ។ ព្រោះអនន្តរុប្បច្ច័យ ព្រោះសមនន្តរុប្បច្ច័យ ។ (ពាក្យនេះ) ដូចគ្នានឹងអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១៧] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ដែល មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវ លះដោយការវនា អាស្រ័យធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... ព្រោះ សហជាតប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានុរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលមានហេតុ ត្រូវលះដោយទស្សនៈ មោហៈក្តី ចិត្តសមុជ្ជានុរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចា ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែល មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាក្តី អាស្រ័យ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ

៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានុបក្កី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយ
ទស្សនៈ ខន្ធ ២ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានុបក្កី អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ៣ ក្តី
មោហៈក្តី ចិត្តសមុជ្ជានុបក្កី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ។

[១៨] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា អាស្រ័យធម៌ ដែល
មានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺ
ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ខន្ធ ២
អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវ
លះដោយការវនា អាស្រ័យធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ... ព្រោះ
សហជាតប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានុប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលមានហេតុ
ត្រូវលះដោយការវនា មោហៈក្តី ចិត្តសមុជ្ជានុបក្តី អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ
ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនាក្តី ដែល
មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាក្តី អាស្រ័យធម៌
ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ... ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី
ចិត្តសមុជ្ជានុបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ខន្ធ
២ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានុបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី ចិត្ត-
សមុជ្ជានុបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

[១៩] ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
ដោយការវនា អាស្រ័យធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវ
លះដោយការវនា ... ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានុបក្តី

អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
 ដោយការវេទនា ខន្ធ ២ ... ចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យមោហាៈដែលច្រឡំដោយ
 វិចិកិត្តា ច្រឡំដោយខន្ធច្នះ វត្ថុអាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
 ខន្ធទាំងឡាយ អាស្រ័យវត្ថុ មហាកុតរូប ៣ អាស្រ័យមហាកុតរូប ១
 ពាហិរូប ... អាហារសមុជ្ជានរូប ... ឧត្តសមុជ្ជានរូប ... មហាកុត ១ របស់
 ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ
 ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវេទនា ... ព្រោះ
 សហជាតប្បច្ច័យ គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យមោហាៈដែលច្រឡំដោយ
 វិចិកិត្តា ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវេទនា អាស្រ័យធម៌ដែលមាន
 ហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវេទនា ... ព្រោះសហជា-
 តប្បច្ច័យ ។ សេចក្តី**បង្រៀន** ។ ពាក្យនេះ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យដូចជា
 ហេតុប្បច្ច័យ ។

[២០] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... ព្រោះអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បុរេជាតប្បច្ច័យ អាសេវនប្បច្ច័យ កម្មប្បច្ច័យ វិបា-
 កប្បច្ច័យ អាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ឈានប្បច្ច័យ មគ្គប្បច្ច័យ
 សម្បយុត្តប្បច្ច័យ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ អត្ថិប្បច្ច័យ នត្ថិប្បច្ច័យ វិតតប្បច្ច័យ
 និងអវិតតប្បច្ច័យ ។

[២១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន

វារៈ ១១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១
 ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧
 ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧
 ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១
 ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុង
 វិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុង
 ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុង
 មគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុង
 វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុង
 នត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងអវិគ-
 តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះ ។

អនុលោម ចប់

[២២] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
 ដោយការវនា អាស្រ័យធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើត
 ឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺមោហៈដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា អាស្រ័យខន្ធ
 ទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ។

[២៣] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
 ដោយការវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ទើបកើត
 ឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺមោហៈដែលច្រឡំដោយខន្ធច្នះ អាស្រ័យខន្ធ

ទាំងឡាយ ដែលប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

[២៤] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវេទនា អាស្រ័យធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវេទនា ... ខន្ធ ២ វត្ថុអាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បជិសន្តិ ខន្ធទាំងឡាយអាស្រ័យវត្ថុ អាស្រ័យមហាកូត្តរូប ១ ពាហិរូប ... អាហារសមុជ្ជានរូប ... ឧត្តសមុជ្ជានរូប ... របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។

[២៥] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវេទនា អាស្រ័យធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាមុណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ។

[២៦] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវេទនា អាស្រ័យធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាមុណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវេទនា ដែលប្រឡំដោយវិចិត្តិច្ឆា ... ។

[២៧] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវេទនា អាស្រ័យធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិន

ត្រូវលះដោយការវិនា ទើបកើតឡើងព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវ
 លះដោយការវិនា ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យមោហៈដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចា
 ច្រឡំដោយខន្ធច្នះ កងត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុមិន
 ត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុ
 អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ មហាកុត្តរូប ១ ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ របស់ពួក
 អសញ្ញាសត្វ ... ។

[២៨] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយ
 ការវិនា អាស្រ័យធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមាន
 ហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាផង ទើបកើតឡើង
 ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលមាន
 ហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង មហាកុត្តរូបទាំងឡាយផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាផង មោហៈផង ។

[២៩] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយ
 ការវិនា អាស្រ័យធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាផង ដែលមានហេតុ
 មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 នអារម្មណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមាន
 ហេតុត្រូវលះដោយការវិនាផង មហាកុត្តរូបទាំងឡាយផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយខន្ធច្នះផង មោហៈផង ។

[៣០] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយ ការវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។ (ពាក្យនេះ) ដូចសហជាតប្បច្ច័យ ។ (ធម៌ នោះទើបកើតឡើង) ព្រោះនអន្តរាប្បច្ច័យ នសមន្តរាប្បច្ច័យ នអញ្ញាមញ្ញាប្បច្ច័យ និងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៣១] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ដែល មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ក្នុងអរូបភព ... ។ ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ នបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺមោហៈដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ក្នុងអរូបភព ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំង ឡាយដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះ ដោយទស្សនៈក្តី ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយ ការវនាក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ... គឺខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តីអាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តាក្នុងអរូបភព ខន្ធ ២ ... ។ អាស្រ័យធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ (ពាក្យនេះ) ប្រាកដស្មើដោយទស្សនៈ (បានដល់ ពាក្យបុច្ឆា និងវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។

[៣២] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយ
 ការវនា អាស្រ័យធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
 ដោយការវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យ
 ខន្ធ ១ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនា
 ក្នុងអរូបភព ... ខន្ធ ២ ចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមាន
 ហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនា ចិត្តសមុជ្ជានរូប
 អាស្រ័យមោហាៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងខណៈនៃ
 បដិសន្ធិ ។ សេចក្តី**បង្រៀន** ។ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។ ធម៌ដែលមាន
 ហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ
 ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ
 គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យមោហាៈដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ។ ធម៌ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយការវនា អាស្រ័យធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ
 ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ
 គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យមោហាៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងអរូប-
 ភព ។

[៣៣] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយ
 ការវនា អាស្រ័យធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមាន
 ហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាផង ទើបកើតឡើង
 ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា

ផង មោហៈផងក្នុងអរូបភព ។ ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ
 មិនត្រូវលះដោយការវនា អាស្រ័យធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ
 ផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាផង ...
 គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយ
 ទស្សនៈផង មហាកុត្តរូបទាំងឡាយផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំង
 ឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាផង មោហៈផង ។

[៣៤] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា អាស្រ័យធម៌ ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយការវនាផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ
 មិនត្រូវលះដោយការវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ វារៈ
 ទាំង ២ នេះ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ (ដូចមុន) ។

[៣៥] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបច្ចាជាតប្បច្ច័យ
 នអាសេវនប្បច្ច័យ និងនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនា ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយ
 ទស្សនៈ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ។

[៣៦] ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា អាស្រ័យធម៌ ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ... ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលមានហេតុ
 ត្រូវលះដោយការវនា អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយ
 ការវនា ។

[៣៧] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយ

ការវនា អាស្រ័យធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
 ដោយការវនា ... ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ
 ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនា អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលមានហេតុមិន
 ត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនា (អាស្រ័យ) ពាហិរ ...
 អាហារសមុជ្ឈាន ... ឧតុសមុជ្ឈាន ... ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយ
 ទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
 ដោយការវនា ... ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលប្រកបព្រម អាស្រ័យ
 មោហៈដែលច្រឡំដោយវិចិក្ខុ ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា
 អាស្រ័យធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយ
 ការវនា ... គឺចេតនាដែលប្រកបព្រមអាស្រ័យមោហៈដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

[៣៨] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ
 មិនត្រូវលះដោយការវនាផង ... គឺចេតនាដែលប្រកបព្រម អាស្រ័យខន្ធទាំង
 ឡាយដែលច្រឡំដោយវិចិក្ខុផង មោហៈផង ។

[៣៩] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា អាស្រ័យធម៌ ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយការវនាផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ
 មិនត្រូវលះដោយការវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនា
 ដែលប្រកបព្រម អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង មោហៈ
 ផង ។

[៤០] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ ។ បដិសន្ធិមិនមានទេ ។

[៤១] មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ។ បេ។ ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ គឺពាហិរ ... ឧតុសមុជ្ជាន ... របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។ ព្រោះនតន្ត្រិយប្បច្ច័យ គឺពាហិរ ... អាហារសមុជ្ជាន ... ឧតុសមុជ្ជាន ... រូបជីវិតន្ត្រិយ អាស្រ័យមហាកុត្តរូបទាំងឡាយ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ ។ បញ្ចវិញ្ញាណ ។ មហាកុត្តរូបទាំងឡាយ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ ។ ... ព្រោះនមគ្គប្បច្ច័យ គឺអាស្រ័យខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ... របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ព្រោះនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៤២] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ក្នុងអរូបភព ។ ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា អាស្រ័យធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺមោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចា អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចា ក្នុងអរូបភព ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវ

លះដោយការវាណា អាស្រ័យធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើប
កើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បថ្នយ គឺខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១
ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចា ក្នុងអរូបភព ... ខន្ធ ២ ។

[៤៣] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាណា អាស្រ័យធម៌ ដែល
មានហេតុត្រូវលះដោយការវាណា ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បថ្នយ គឺ
(ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះ) ដោយការវាណា ក្នុងអរូបភព ... (ពាក្យបុច្ឆា
និងវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។

[៤៤] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយ
ការវាណា អាស្រ័យធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
ដោយការវាណា ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បថ្នយ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យ
ខន្ធ ១ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាណា
ក្នុងអរូបភព អាស្រ័យខន្ធ ២ ... ពាហិរ ... អាហារសមុជ្ជាន ... ឧតុ-
សមុជ្ជាន ... របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយ
ទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
ដោយការវាណា ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បថ្នយ គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ
អាស្រ័យមោហៈដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចា ក្នុងអរូបភព ។ ធម៌ដែលមាន
ហេតុត្រូវលះដោយការវាណា អាស្រ័យធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ
ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាណា ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បថ្នយ
គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យមោហៈ ដែលច្រឡំដោយខន្ធច្នះ ក្នុងអរូប-

ភព ។

[៤៥] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយការវិនាសផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាផង មោហៈផង ក្នុងអរូបភព អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[៤៦] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាស អាស្រ័យធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាសផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយការវិនាសផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយខន្ធច្នះផង មោហៈផង ក្នុងអរូបភព ... ខន្ធ ២ ព្រោះនោនត្តិប្បច្ច័យ និងនោវិតតប្បច្ច័យ ។

[៤៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងនបច្ចុជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្ប-

យុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុង
នោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ បណ្ឌិតគប្បី
រាប់យ៉ាងនេះ ។

បច្ចុនីយៈ ចប់

[៤៨] ក្នុងនអាមម្ពណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...
ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង
នសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង
នឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣
ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧
ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុង
នសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១
ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។
បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះ ។

អនុលោមប្បច្ចុនីយៈ ចប់

[៤៩] ក្នុងនអាមម្ពណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...
ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
សហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
និស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង

បុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 កម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនត្តិប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៣ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ៣ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះ ។

បច្ចនីយានុលោម ចប់

បដិច្ចវារៈ ចប់

សហជាតវារៈ ប្រាកដដូចជាបដិច្ចវារៈដែរ ។

បច្ចុយវារៈ

[៥០] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ (បាន
 ដល់ ពាក្យបុច្ឆា និងវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។ (ពាក្យនេះ) ប្រាកដដូច
 បដិច្ចវារៈដែរ ។ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ...
 (បានដល់ ពាក្យបុច្ឆា និងវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។ (ពាក្យនេះ) ប្រាកដ
 ដូចបដិច្ចវារៈដែរ ។ (ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះ) ដោយទស្សនៈ
 មិនត្រូវលះដោយការវនា ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ

ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវា ... (បានដល់ ពាក្យបុច្ឆា និងវិសជ្ជនា)
 ១ លើក ។ (ពាក្យនេះ) ប្រាកដដូចបដិច្ចវារៈដែរ ។ ខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវា ពឹងផ្អែក
 នឹងវត្ថុ ។

[៥១] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែល
 មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវា ទើបកើតឡើង
 ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ
 ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែកនឹងមោហៈ ដែលច្រឡំដោយ
 វិចិកិត្តា ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែល
 មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវា ទើបកើតឡើង
 ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវា ពឹង
 ផ្អែកនឹងវត្ថុ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែកនឹងមោហៈ ដែលច្រឡំដោយ
 ឧទ្ធច្ចៈ ។ ពួកធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែលមានហេតុ
 មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវាក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែល
 មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវា ... គឺខន្ធទាំង
 ឡាយដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមដ្ឋានរូប
 ពឹងផ្អែកនឹងមហាកុត្តរូប ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក
 នឹងមោហៈដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ។ ពួកធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយ
 ការវាវាក្តី ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវា

ក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
 ដោយការវិនា ... គឺខន្ធទាំងឡាយដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ពឹងផ្អែក
 នឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកមហាកុត ពួកសម្បយុត្តកក្កនក្តី
 ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងមោហៈដែលច្រឡំដោយខន្ធច្នះ ។

[៥២] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌
 ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ
 ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាផង ... គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង វត្ថុផង (ពឹងផ្អែក) នឹងខន្ធ ២
 ផង ... ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាផង មោហៈផង
 ខន្ធ ២ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ២ ផង មោហៈផង ។ ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវ
 លះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានហេតុ
 ត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវ
 លះដោយការវិនាផង ... គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយដែលមាន
 ហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង មហាកុតរូបទាំងឡាយផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាផង មហាកុតរូបទាំងឡាយ
 ផង ។ ពួកធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែលមានហេតុមិន
 ត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមាន
 ហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ
 មិនត្រូវលះដោយការវិនាផង ... គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមានហេតុ

ត្រូវលះដោយទស្សនៈផង វត្ថុផង ខន្ធ ២ ពីងផ្អែកនឹងខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ចិត្តសមុជ្ជានរូប ពីងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយ ទស្សនៈផង មហាកុត្តរូបទាំងឡាយផង ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី ពីង ផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាផង មោហៈផង ។

[៥៣] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែល មានហេតុត្រូវលះដោយការវនាផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ (បានដល់ ពាក្យបុព្វា និងវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។

[៥៤] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើងព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ (បានដល់ ពាក្យបុព្វា និងវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។ (វារៈនេះ) ប្រាកដ ដូចអារម្មណប្បច្ច័យ ក្នុងបដិច្ចវារៈដែរ ។ ដោយការវនា ... (បានដល់ ពាក្យ បុព្វា និងវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។ (ពាក្យនេះ) ប្រាកដដូចបដិច្ចវារៈដែរ ។ ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនា ពីង ផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយ ការវនា ... គឺខន្ធ ៣ ពីងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនា ... ខន្ធ ២ ខន្ធទាំងឡាយ ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពីងផ្អែកនឹងចក្ខុយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពីងផ្អែកនឹងកាយាយតនៈ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ

ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវា ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។

[៥៥] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវា ... ព្រោះ អារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹង ផ្អែកនឹងវត្ថុ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែកនឹងមោហៈ ដែលច្រឡំដោយ វិចិកិច្ចា ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែល មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវា ... ព្រោះអារ- ម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវា ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែកនឹងមោហៈ ដែលច្រឡំដោយខន្ធច្នះ ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវាក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវ លះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវា ... ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាក្តី មោហៈក្តី ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវាក្តី ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវាក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវា ... ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយខន្ធច្នះក្តី មោហៈក្តី ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។

[៥៦] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ

ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនាផង ... ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ តឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង វត្ថុផង (តឹងផ្អែក) នឹងខន្ធ ២ ... ខន្ធ ៣ តឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលប្រឡំដោយ វិចិកិច្ចាផង មោហៈផង ខន្ធ ២ តឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ២ ផង មោហៈផង ។ ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនា តឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនាផង ... ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺមោហៈដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ចា តឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយដែលប្រឡំដោយ វិចិកិច្ចាផង វត្ថុផង ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនាក្តី តឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនាផង ... គឺខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី តឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ចាផង វត្ថុផង (តឹងផ្អែក) នឹងខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ... ។

[៥៧] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនា តឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនាផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ តឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនាផង វត្ថុផង ... ខន្ធ ២ ខន្ធ ៣ តឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង មោហៈផង ... ខន្ធ

២ ។ ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវា
 ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាផង ដែលមានហេតុមិន
 ត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 អារម្មណប្បច្ច័យ គឺមោហៈដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង វត្ថុផង ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយ
 ការវាក្តី ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវា
 ក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាផង ដែលមានហេតុ
 មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាផង ទើបកើតឡើងព្រោះ
 អារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលច្រឡំ
 ដោយឧទ្ធច្ចៈផង វត្ថុផង (ពឹងផ្អែក) នឹងខន្ធ ២ ផង ... ។

[៥៨] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌
 ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ
 (បានដល់ ពាក្យបុច្ឆា និងវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។ ដោយការវា ... (បាន
 ដល់ ពាក្យបុច្ឆា និងវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។ ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះ
 ដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានហេតុមិន
 ត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវា ... ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ
 (បានដល់ ពាក្យបុច្ឆា និងវិសជ្ជនា) ១ លើក ។ ខន្ធទាំងឡាយដែលមាន
 ហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវា ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។
 ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានហេតុមិន

ត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិ-
 បតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពីងផ្អែក
 នឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនា ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែល
 មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនា ទើបកើតឡើង
 ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនា
 ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែលមាន
 ហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនាក្តី ពីងផ្អែកនឹងធម៌
 ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនា ទើបកើត
 ឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយ
 ទស្សនៈ ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពីងផ្អែកនឹងមហាក្ខតទាំងឡាយ ។
 ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនាក្តី ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ
 ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនាក្តី ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវ
 លះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិប-
 តិប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនា ពីងផ្អែកនឹង
 វត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពីងផ្អែកនឹងមហាក្ខតទាំងឡាយ ។

[៥៧] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពីងផ្អែកនឹងធម៌
 ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ
 ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ
 គឺខន្ធ ៣ ពីងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង វត្ថុ

ផង (ពឹងផ្អែកនឹង) ខន្ធ ២ ផង ... ។ ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះ
 ដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានហេតុត្រូវ
 លះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវ
 លះដោយការវិនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជានុរូប
 ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង មហាក្ខត
 ទាំងឡាយផង ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែលមាន
 ហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌
 ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ
 ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ
 គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង វត្ថុ
 ផង (ពឹងផ្អែក) នឹងខន្ធ ២ ផង ... ចិត្តសមុជានុរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំង
 ឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង មហាក្ខតទាំងឡាយផង ។

[៦០] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ
 មិនត្រូវលះដោយការវិនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣
 ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាផង វត្ថុផង (បាន
 ដល់ ពាក្យបុច្ឆា និងវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។ (វារៈនេះ) ប្រាកដស្មើ
 ដោយទស្សនវារៈដែរ ។ ព្រោះអនន្តរុប្បច្ច័យ និងសមនន្តរុប្បច្ច័យ ។

[៦១] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌

ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើងព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ។ ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនា ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះសហ- ជាតប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែលមានហេតុត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ មោហៈដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តាភិ ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹង ផ្អែកនឹងពួកខន្ធដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយ ទស្សនៈក្តី ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយ ការវនាក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយ ទស្សនៈ ខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែល ច្រឡំដោយវិចិកិត្តា (ពឹងផ្អែក) នឹងខន្ធ ២ ... ។ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែល មានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ វារៈ ៣ ។ (វារៈ នេះ) ដូចគ្នានឹងទស្សនវារៈដែរ ។

[៦២] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយ ការវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ ដោយការវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្ត- សមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនា ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងមោហៈដែលច្រឡំដោយ

វិចិត្រា ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ វត្ថុ ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
 ពួកខន្ធពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ មហាក្ខត ៣ ពឹងផ្អែកនឹងមហាក្ខត ១ ចក្ខុវិញ្ញាណ
 ពឹងផ្អែកនឹងចក្ខុយតនៈ របស់ពួកអសញ្ញត្ត ពឹងផ្អែកនឹងកាយាយតនៈ ...
 ពួកខន្ធ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវា
 ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌
 ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវា ទើបកើត
 ឡើង ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ
 ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែកនឹងមោហៈ ដែលប្រឡំដោយ
 វិចិត្រា ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែល
 មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវា ... គឺពួកខន្ធ
 ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវា ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ពឹង
 ផ្អែកនឹងមោហៈដែលប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយ
 ទស្សនៈក្តី ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវា
 ក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
 ដោយការវា ... គឺពួកខន្ធដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹង
 វត្ថុ ចិត្តសម្បជានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកមហាក្ខត ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្ត-
 សម្បជានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងមោហៈ ដែលប្រឡំដោយវិចិត្រា ពួកខន្ធដែល
 ប្រឡំដោយវិចិត្រាក្តី មោហៈក្តី ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវ
 លះដោយការវាក្តី ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ

ដោយការវាណក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិន
 ត្រូវលះដោយការវាណា ... ពួកខន្ធដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាណា ពឹងផ្អែក
 នឹងវត្ថុ ចិត្តសមុជានុរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកមហាកុត ពួកសម្បយុត្តកកន្តក្តី ចិត្ត-
 សមុជានុរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងមោហាៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ពួកខន្ធដែល
 ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហាៈក្តី ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។

[៦៣] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌
 ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ
 ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាណាផង ទើបកើតឡើងព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ
 គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង វត្ថុ
 ផង ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាផង មោហាៈផង ។
 ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាណា ពឹង
 ផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវ
 លះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាណាផង ទើបកើតឡើងព្រោះសហ-
 ជាតប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជានុរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែលមានហេតុត្រូវលះ
 ដោយទស្សនៈផង ពួកមហាកុតផង ចិត្តសមុជានុរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ
 ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាផង មោហាៈផង មោហាៈដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចា
 ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាផង វត្ថុផង ។ ធម៌ដែលមាន
 ហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិន
 ត្រូវលះដោយការវាណាក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ

ផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែល មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង វត្ថុផង ខន្ធ ២ ... ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ពួកមហាក្កត ផង ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយ វិចិត្តិក្ខាផង មោហៈផង ខន្ធ ២ ... ខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយវិចិត្តិក្ខាផង វត្ថុផង ខន្ធ ២ ក្តី មោហៈក្តី ពឹងផ្អែកនឹង ខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ។

[៦៤] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែល មានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនាផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ (បាន ដល់ ពាក្យបុព្វា និងវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។

[៦៥] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ និងស្សយប្បច្ច័យ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បុរេជាតប្បច្ច័យ អាសេវនប្បច្ច័យ កម្មប្បច្ច័យ វិបាកប្បច្ច័យ អាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ឈានប្បច្ច័យ មគ្គប្បច្ច័យ និងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ... ។

[៦៦] ... គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមានហេតុត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ (ពឹងផ្អែក) នឹងខន្ធ ២ ។ បេ។ ពួក

ខន្ធ (ពឹងផ្អែក) នឹងវត្ថុ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ដែលមានហេតុ
 មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ
 ចិត្តសមុជ្ជានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ
 (ពឹងផ្អែកនឹង) ពួកខន្ធ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មោហៈក្តី ចិត្តសមុជ្ជានរូប
 ក្តី ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា មោហៈ (ពឹងផ្អែក) នឹង
 វត្ថុ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុជ្ជានរូប (ពឹងផ្អែក) នឹងពួកខន្ធ ព្រោះ
 វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែលមាន
 ហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌
 ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី ពឹង
 ផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ខន្ធ ២ ។ បេ ។ ពួក
 ខន្ធពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុជ្ជានរូប (ពឹងផ្អែក)
 នឹងពួកខន្ធ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី
 ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ខន្ធ ២ ... ពួកខន្ធក្តី មោហៈក្តី
 (ពឹងផ្អែក) នឹងវត្ថុ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុជ្ជានរូប ពឹងផ្អែកនឹង
 ពួកខន្ធ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៦៧] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ... (បានដល់ ពាក្យបុច្ឆា និងវិសជ្ជនា) ៣
 លើក ។ (វារៈនេះ) ដូចគ្នានឹងទស្សនវារៈដែរ ។

[៦៨] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
ដោយការវិនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិន
ត្រូវលះដោយការវិនា ទើបកើតឡើង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី
ចិត្តសម្មជានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា
ខន្ធ ២ ... ពួកខន្ធ (ពឹងផ្អែក) នឹងវត្ថុ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្ត-
សម្មជានរូប (ពឹងផ្អែក) នឹងពួកខន្ធ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ នឹងមោហៈ
ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ... ចិត្តសម្មជានរូប ពឹងផ្អែកនឹងមោហៈដែលច្រឡំ
ដោយឧទ្ធច្ចៈ (ពឹងផ្អែក) នឹងមោហៈ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វត្ថុ ពឹងផ្អែក
នឹងពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ពួកខន្ធ (ពឹង
ផ្អែក) នឹងវត្ថុ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វត្ថុ (ពឹងផ្អែក) នឹងពួកខន្ធ ព្រោះ
វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មហាកុត ៣ ពឹងផ្អែកនឹងមហាកុត ១ ចិត្តសម្មជានរូប
ពឹងផ្អែកនឹងពួកមហាកុត កដត្តារូប និងឧបាទារូប (ពឹងផ្អែក) នឹងពួកខន្ធ
ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែក
នឹងធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ...
ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹង
ផ្អែកនឹងវត្ថុ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែកនឹងមោហៈ
ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា (ពឹងផ្អែក) នឹងវត្ថុ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។
ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមានហេតុមិន
ត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ... គឺពួកខន្ធដែលមានហេតុ

ត្រូវលះដោយការវាវា ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ (ពឹងផ្អែក) នឹងវត្ថុ ព្រោះវិប្ប-
 យុត្តប្បដ្ឋយ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែកនឹងមោហាៈដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ
 (ពឹងផ្អែក) នឹងវត្ថុ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះ
 ដោយទស្សនៈក្តី ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយ
 ការវាវាក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវ
 លះដោយការវាវា ... គឺពួកខន្ធដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែក
 នឹងវត្ថុ ចិត្តសម្មជានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកមហាកុត ពួកខន្ធពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុព្រោះ
 វិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ ចិត្តសម្មជានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ
 ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសម្មជានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងមោហាៈដែលច្រឡំដោយ
 វិចិក្ខា ពួកខន្ធ (ពឹងផ្អែក) នឹងវត្ថុ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ ចិត្ត-
 សម្មជានរូប (ពឹងផ្អែក) នឹងមោហាៈ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ ពួកខន្ធ
 ដែលច្រឡំដោយវិចិក្ខាក្តី មោហាៈក្តី ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ (ពឹងផ្អែក) នឹងវត្ថុ
 ព្រោះវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវាក្តី ដែល
 មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវាក្តី ពឹងផ្អែកនឹង
 ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវា ...
 ដោយការវាវាពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ បេ។ (ពាក្យនេះ) ដូចគ្នានឹងទស្សនៈដែរ ។

[៦៩] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌
 ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះ
 ដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវាផង ... គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១

ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង វត្ថុផង ខន្ធ ២ ... (ពឹងផ្អែក)
នឹងវត្ថុ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយ
វិចិកិច្ចាផង មោហៈផង ខន្ធ ២ ... (ពឹងផ្អែក) នឹងវត្ថុ ព្រោះវិប្ប-
យុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
ដោយការវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ធម៌
ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាផង ... គឺ
ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ
ផង ពួកមហាក្ខតផង (ពឹងផ្អែក) នឹងពួកខន្ធ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាផង មោហៈ
ផង (ពឹងផ្អែក) នឹងពួកខន្ធផង មោហៈផង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
មោហៈដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចា ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចា
ផង វត្ថុផង (ពឹងផ្អែក) នឹងវត្ថុ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ពួកធម៌ដែល
មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ
មិនត្រូវលះដោយការវនាក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយ
ទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយ
ការវនាផង ... គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយ
ទស្សនៈផង វត្ថុផង ខន្ធ ២ ... ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែល
មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ពួកមហាក្ខតផង ពួកខន្ធ (ពឹងផ្អែក)
នឹងវត្ថុ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ព្រោះ

វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមដ្ឋានរូបក្តី (ពឹងផ្អែក) នឹងខន្ធ ១
 ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ចាផង វត្ថុផង មោហៈផង និងខន្ធ ២ ផង ... ពួក
 ខន្ធ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ចិត្តសមដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួក
 ខន្ធផង មោហៈផង ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី ពឹងផ្អែក
 នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ចាផង វត្ថុផង និងខន្ធ ២ ផង ... ពឹងផ្អែក
 នឹងវត្ថុ ព្រោះវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ដោយការវិនា ... (បានដល់ ពាក្យបុច្ឆា
 នឹងវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។ (វារៈទាំងនេះ) ដូចគ្នានឹងទស្សនវារៈ ។ ធម៌
 ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវ
 លះដោយទស្សនៈ ... ព្រោះអត្ថិប្បច្ច័យ នត្ថិប្បច្ច័យ វិគតប្បច្ច័យ និង
 អវិគតប្បច្ច័យ ។

[៧០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន
 វារៈ ១៧ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ១៧ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ១៧ ក្នុងអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧
 ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧
 ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុង
 វិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុង
 ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុង
 មគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងវិប្ប-

យុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអត្ថប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនត្ថប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១៧ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ
១៧ ។ បណ្ឌិតត្រូវរាប់យ៉ាងនេះ ។

អនុលោម ចប់

[៧១] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
ដោយការវនា ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើប
កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺមោហៈដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ពីងផ្អែក
នឹងពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ។

[៧២] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយ
ការវនា ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ... គឺមោហៈ
ដែលច្រឡំដោយខន្ធច្នះ ពីងផ្អែកនឹងពួកខន្ធដែលច្រឡំដោយខន្ធច្នះ ។

[៧៣] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
ដោយការវនា ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិន
ត្រូវលះដោយការវនា ... គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជានុបក្តី ពីងផ្អែកនឹងខន្ធ ១
ជាអហេតុកៈ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយ
ការវនា ជាអហេតុកៈ ក្នុងអហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណៈ ... ។ បរិបូណ៌ ។ ចក្ក-
វិញ្ញាណ ពីងផ្អែកនឹងចក្កាយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពីងផ្អែកនឹងកាយាយតនៈ
ពួកខន្ធ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនា
ជាអហេតុកៈ ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ មោហៈដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ច្រឡំដោយ

ឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។

[៧៤] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនាផង ... គឺមោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចា ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាផង វត្ថុផង ។

[៧៥] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនាផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺមោហៈដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង វត្ថុផង ។

[៧៦] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ។

[៧៧] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនា ... គឺចិត្តសមដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនា ។

[៧៨] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ

ដោយការវាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិន
 ត្រូវលះដោយការវាវនា ... គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធដែលមានហេតុ
 មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនា កដត្តារូប ពឹងផ្អែកនឹង
 ពួកខន្ធ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនា
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុ ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ មហាក្កត ១ ... ពាហិរ ...
 អាហារសមុជ្ជាន ... ឧត្តសមុជ្ជានរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ។

[៧៩] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
 ដោយការវាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែល
 មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនាផង ... គឺចិត្ត-
 សមុជ្ជានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង
 ពួកមហាក្កតផង ចិត្តសមុជ្ជានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធដែលប្រឡំដោយ
 វិចិកិច្ចាផង មោហៈផង ។

[៨០] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
 ដោយការវាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនាផង ដែល
 មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនាផង ទើបកើត
 ឡើង ព្រោះនការម្មណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនាផង ពួកមហាក្កតផង ចិត្តសមុជ្ជានរូប ពឹង
 ផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែលប្រឡំដោយខន្ធច្នះផង មោហៈផង ។

[៨១] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌

ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ ។
 (ពាក្យនេះ) ដូចគ្នានឹងសហជាតប្បច្ច័យដែរ ។ ព្រោះនអនន្តរប្បច្ច័យ
 នសមនន្តរប្បច្ច័យ នអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ នឧបនិស្សយប្បច្ច័យ និងនបុរេជា-
 តប្បច្ច័យ ។ (ពាក្យនេះ) ដូចគ្នានឹងបច្ចុនីយៈក្នុងបដិច្ចវារៈដែរ ។ បញ្ញា
 ១៣ មិនផ្សេងគ្នាទេ ។ ព្រោះនបច្ចាជាតប្បច្ច័យ និងនអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៨២] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពីងផ្អែកនឹងធម៌
 ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺ
 ចេតនាដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពីងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែលមាន
 ហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ។

[៨៣] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនា
 ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ពីងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែលមានហេតុត្រូវ
 លះដោយការវនា ។

[៨៤] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
 ដោយការវនា ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិន
 ត្រូវលះដោយការវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលមាន
 ហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនា ពីងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ
 ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនា ពាហិរ ...
 អាហារសម្បជ្ជាន ... ឧតុសម្បជ្ជាន ... ចេតនាដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ

ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវា ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវា ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បប្បយ គឺចេតនាដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ សម្បយុត្តកចេតនា ពឹងផ្អែកនឹងមោហៈដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ចា ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវា ... គឺចេតនាដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវា ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ សម្បយុត្តកចេតនា ពឹងផ្អែកនឹងមោហៈដែលប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

[៨៥] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវាផង ... គឺចេតនា ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង វត្ថុផង សម្បយុត្តកចេតនា ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ចាផង មោហៈផង ។

[៨៦] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវាផង ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បប្បយ គឺចេតនាដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវា ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវាផង វត្ថុផង សម្បយុត្តកចេតនា ពឹងផ្អែកនឹងពួកខន្ធដែល

ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង មោហៈផង ។

[៨៧] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌
 ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ ។
 បរិបូណ៌ ។ បដិសន្ធិមិនមានទេ ។ ... ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ ពាហិរ ... ឧតុ-
 សម្បជ្ជាន ... របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។ ... ព្រោះនតន្ត្រិយប្បច្ច័យ ពាហិរ ...
 អាហារសម្បជ្ជាន ... ឧតុសម្បជ្ជាន ... រូបជីវិតន្ត្រិយ ពឹងផ្អែកនឹងពួកមហាក្ខត
 របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ។ ... ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយ
 បញ្ចវិញ្ញាណ ... ពាហិរ ... អាហារសម្បជ្ជាន ... ឧតុសម្បជ្ជាន ... របស់ពួក
 អសញ្ញាសត្វ ... ។ ... ព្រោះនមគ្គប្បច្ច័យ (ខន្ធ) ១ ជាអហេតុកៈ ... ព្រោះ
 នសម្បយុត្តប្បច្ច័យ និងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ពាក្យនេះមិនផ្សេងគ្នាទេ ដូចគ្នា
 នឹងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងបដិច្ចវាប្បច្ច័យនៃវិដេរ ។ មានវារៈ ១១ ។
 ព្រោះនោនត្តិប្បច្ច័យ និងនោវិតតប្បច្ច័យ ។

[៨៨] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មាន
 វារៈ ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ៥ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥
 ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣
 ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧
 ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុង
 នអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនតន្ត្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុង

នឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្ប-
 យុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុង
 នោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ បណ្ឌិតគប្បី
 រាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

បច្ចនីយៈ ចប់

[៨៩] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...
 ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង
 នសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង
 នឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣
 ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧
 ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុង
 នសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុង
 នោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ បណ្ឌិត
 គប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ចប់

[៩០] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...
 ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង
 នសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង

និស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង
 បុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង
 កម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៥ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ៥ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង
 វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនត្តិប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៥ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ៥ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះ ។

បច្ចុនីយានុលោម ចប់

បច្ចុយវារៈ ចប់ (តែប៉ុណ្ណោះ)

និយស្សយវារៈ ដូចគ្នានឹងបច្ចុយវារៈដែរ ។

សំសង្ខារៈ

[៧១] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ច្រឡំនឹងធម៌ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ
 ៣ ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ខន្ធ ២ ច្រឡំ
 នឹងខន្ធ ២ ។

[៧២] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ច្រឡំនឹងធម៌ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ... គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលមានហេតុ

ត្រូវលះដោយការវាវា ខន្ធ ២ ប្រឡំនឹងខន្ធ ២ ។

[៧៣] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវា ប្រឡំនឹងធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវា ... គឺខន្ធ ៣ ប្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវា ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ ... ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ប្រឡំនឹងធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវា ... ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ប្រឡំនឹងមោហៈដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ចា ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវា ប្រឡំនឹងធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវា ... គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ប្រឡំនឹងមោហៈដែលប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

[៧៤] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ប្រឡំនឹងធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវាផង ... គឺខន្ធ ៣ ប្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ចាផង មោហៈផង ... ខន្ធ ២ ។

[៧៥] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវា ប្រឡំនឹងធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវាផង ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវាផង ... ខន្ធ ៣ ប្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង មោហៈផង ខន្ធ ២ ... ។

[៧៦] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ

ដោយការវា ច្រឡំនឹងធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើត
ឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលមានហេតុ
ត្រូវលះដោយទស្សនៈ ខន្ធ ២ ... ។ ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ
ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវា ច្រឡំនឹងធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយ
ទស្សនៈ គឺមោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចា ច្រឡំនឹងពួកខន្ធដែលច្រឡំ
ដោយវិចិកិច្ចា ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ធម៌ដែលមាន
ហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាក្តី ច្រឡំនឹងធម៌ដែល
មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... គឺខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី ច្រឡំនឹងខន្ធ ១
ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចា ខន្ធ ២ ... ។ ច្រឡំនឹងធម៌ដែលមានហេតុត្រូវ
លះដោយការវា ... (បានដល់ ពាក្យបុច្ឆា និងវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។

[៧៧] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
ដោយការវា ច្រឡំនឹងធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវ
លះដោយការវា ... គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះ
ដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវា ខន្ធ ២ ច្រឡំនឹងខន្ធ ២ ក្នុង
បដិសន្ធិក្ខណៈ ... ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
ដោយការវា ច្រឡំនឹងធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវ
លះដោយការវា ... គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ច្រឡំនឹងមោហៈដែលច្រឡំដោយ
វិចិកិច្ចា ។ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវា ច្រឡំនឹងធម៌ដែលមាន
ហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវា ... គឺពួកសម្បយុត្ត-

កក្កន្ធ ប្រឡំនឹងមោហៈដែលប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

[៩៨] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ប្រឡំនឹងធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនាផង ... គឺខន្ធ ៣ ប្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ចាផង មោហៈផង ប្រឡំនឹងខន្ធ ២ ផង មោហៈផង ។

[៩៩] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនា ប្រឡំនឹងធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនាផង ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ប្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង មោហៈផង ខន្ធ ២ ... ។

[១០០] ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ប្រឡំនឹងធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ប្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ (ប្រឡំ) នឹងខន្ធ ២ ... ។ ... ប្រឡំនឹងធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនា ... ខន្ធ ១ ។ ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនា ប្រឡំនឹងធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ប្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនា ខន្ធ ២ ... ព្រោះអនន្តរប្បច្ច័យ និងសមនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១០១] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ប្រឡំនឹងធម៌ដែល

មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះសហជាតប្បច្ច័យ
អញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បុរេជាតប្បច្ច័យ អា-
សេវនប្បច្ច័យ កម្មប្បច្ច័យ វិបាកប្បច្ច័យ អាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ
ឈានប្បច្ច័យ មគ្គប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ អត្ថិប្បច្ច័យ
នត្ថិប្បច្ច័យ វិគតប្បច្ច័យ និងអវិគតប្បច្ច័យ ។

[១០២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ១១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១
ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១
ក្នុងអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១
ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១
ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុង
វិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងឥន្ទ្រិ-
យប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១១ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១១ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១
ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ។ បណ្ឌិត
គប្បីរាប់យ៉ាងនេះ ។

អនុលោម ចប់

[១០៣] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ

ដោយការវា ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺមោហៈដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ច្រឡំនឹងពួកខន្ធដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ។

[១០៤] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវា ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវា ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺមោហៈដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ច្រឡំនឹងពួកខន្ធដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

[១០៥] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវា ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវា ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋយ គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវា ខន្ធ ២ ច្រឡំនឹងខន្ធ ២ ក្នុងអហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណៈ ... ។

[១០៦] នឹងធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... ព្រោះនអធិបតិប្បដ្ឋយ ។ ដូចគ្នានឹងសហជាតប្បដ្ឋយដែរ ។ ព្រោះនបុរេជាតប្បដ្ឋយ នបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ នអាសេវនប្បដ្ឋយ និងនកម្មប្បដ្ឋយ បានដល់ វារៈ ៧ ។ ព្រោះនវិបាកប្បដ្ឋយ នឈានប្បដ្ឋយ នមគ្គប្បដ្ឋយ និងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ ។

[១០៧] ក្នុងនហេតុប្បដ្ឋយ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បដ្ឋយ មានវារៈ ១១ ក្នុងនបុរេជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ ១១ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បដ្ឋយ មានវារៈ ១១ ក្នុងនអាសេវនប្បដ្ឋយ មានវារៈ ១១ ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ មានវារៈ

៧ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងនណានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុង
នមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ។ បណ្ឌិត
គប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

បច្ចនីយៈ ចប់

[១០៨] ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...^(១)
ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង
នអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង
នវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ បណ្ឌិត
គប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ចប់

[១០៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...
ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
សហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
និស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
បុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
កម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ

១- បាលីច្បាប់ធម្មសង្គាយនា និងច្បាប់របស់ស្យាមថា ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា សត្ត
ដែលប្រែថា ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ។

មានវារៈ ៣ ក្នុងតន្ត្រីយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនត្តិប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៣ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ៣ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

បច្ចនីយានុលោម ចប់

សម្បយុត្តវារៈ ដូចគ្នានឹងសំសង្ការៈដែរ

បញ្ហាវារៈ

[១១០] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយ
 ហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ។

[១១១] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាទា ដោយ
 ហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃ
 ពួកចិត្តសមុជ្ជានុរូប ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១២] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ

ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាណាផង ដោយហេតុប្បដ្ឋាន គឺពួកហេតុដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួក
 ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បដ្ឋាន ។ ដោយការវាណា ... បានដល់ វារៈ
 ៣ ។ បេ។ ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយ
 ការវាណា (ដែលមានហេតុ) មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយ
 ការវាណា ... បានដល់ វារៈ ១ ។

[១១៣] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
 ដោយការវាណា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយ
 ហេតុប្បដ្ឋាន គឺមោហៈដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្ត-
 កក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បដ្ឋាន ។

[១១៤] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
 ដោយការវាណា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាណា ដោយ
 ហេតុប្បដ្ឋាន គឺមោហៈដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្ត-
 កក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បដ្ឋាន ។

[១១៥] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
 ដោយការវាណា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ធម៌
 ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាណាផង ដោយ
 ហេតុប្បដ្ឋាន គឺមោហៈដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្ត-
 កក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បដ្ឋាន ។

[១១៦] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាផង ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺមោហៈដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៧] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះរាគៈ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ រាគៈ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ប្រារព្ធនូវរាគៈនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង វិចិកិច្ឆាកើតឡើង ទោមនស្ស ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈកើតឡើង (បុគ្គល) ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះទិដ្ឋិ រាគៈដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ប្រារព្ធនូវទិដ្ឋិនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង វិចិកិច្ឆាកើតឡើង ទោមនស្ស ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈកើតឡើង វិចិកិច្ឆាប្រារព្ធនូវវិចិកិច្ឆាទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង ទោមនស្ស ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ កើតឡើង ទោមនស្សដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ប្រារព្ធនូវទោមនស្ស ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង វិចិកិច្ឆាកើតឡើង ។

[១១៨] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ដោយ

អារម្មណប្បច្ច័យ គឺពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណាពួកកិលេស ដែលមានហេតុ
ត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដែលលះបង់ហើយ នូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់
សង្កិនហើយ ... ក្នុងកាលមុន ។ បេ ។ (ពិចារណា) នូវពួកខន្ធ ដែលមាន
ហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខន្ធ ... ដោយ
ចេតោបរិយញ្ញាណ ពួកខន្ធដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យ
នៃការពិចារណានូវចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថា-
កម្មុបគញ្ញាណ អនាគតសញ្ញាណ និងមោហៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១១៩] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះ
ដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាសផង ... គឺពួកខន្ធ ដែលប្រឡំដោយ
វិចិត្រភិក្ខុក្តី មោហៈក្តី ប្រារព្ធនូវពួកខន្ធ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ
ទើបកើតឡើង ។

[១២០] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាស ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាស ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល)
ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះរាគៈ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាស រាគៈ
ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាស ប្រារព្ធនូវរាគៈនោះ ទើបកើតឡើង ខន្ធច្នះ
កើតឡើង ទោមនស្សដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាស កើតឡើង ខន្ធច្នះ
ប្រារព្ធនូវខន្ធច្នះ ទើបកើតឡើង ទោមនស្ស ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយ
ការវិនាសកើតឡើង ទោមនស្សដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាស ប្រារព្ធនូវ

ទោមនស្ស ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ទើបកើតឡើង ឧទ្ធច្ចៈកើតឡើង ។

[១២១] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... គឺ (បុគ្គល) ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះរាគៈដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា រាគៈដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ប្រារព្ធនូវរាគៈនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង វិចិកិច្ចាកើតឡើង ទោមនស្សដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ កើតឡើង ទិដ្ឋិប្រារព្ធនូវឧទ្ធច្ចៈ ទើបកើតឡើង វិចិកិច្ចាកើតឡើង ទោមនស្ស ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ កើតឡើង ទោមនស្ស ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ប្រារព្ធនូវទោមនស្ស ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង វិចិកិច្ចាកើតឡើង ។

[១២២] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ... គឺពួកព្រះអរិយបុគ្គល ពិចារណានូវកិលេស ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ដែលលះបង់ហើយ នូវកិលេសដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ... (ពួកកិលេស) ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ... ពួកខន្ធដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ថាមិនទៀង ... ពួកខន្ធដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ជាបច្ច័យនៃការពិចារណានូវចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មបគញ្ញាណ អនាគតសញ្ញាណ និងមោហៈ

ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១២៣] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំង ឡាយដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាភិ មោហៈភិ ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែល មានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ទើបកើតឡើង ។

[១២៤] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនាផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាផង ... គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយ ឧទ្ធច្នៈភិ មោហៈភិ ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយ ការវនា ទើបកើតឡើង ។

[១២៥] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ ដោយការវនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិន ត្រូវលះដោយការវនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យទាន ... ។ (ពាក្យនេះ) ប្រាកដស្មើដោយទស្សនត្តិកៈដែលបណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារ ។ ... ជាបច្ច័យនៃការពិចារណាផង នៃមោហៈផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១២៦] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ ដោយការវនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយ អារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យទាន ... ។ ដូចទស្សនត្តិកៈ ។

[១២៧] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
ដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ដោយ
អារម្មណប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ឲ្យទាន ... ។ ដូចទស្សនត្តិកៈ ។

[១២៨] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
ដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែល
មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាផង ... គឺខន្ធទាំង
ឡាយដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាភិ មោហៈភិ ប្រារព្ធនូវចក្ខុ ទើបកើតឡើង
នូវសោតៈ ... នូវវត្ថុ ... ខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាភិ មោហៈភិ
ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវ
លះដោយការវិនា ទើបកើតឡើង ។

[១២៩] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
ដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាផង ដែល
មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាផង ដោយអា-
រម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយដែលច្រឡំដោយខន្ធច្នះភិ មោហៈភិ ប្រារព្ធ
នូវចក្ខុ ... នូវវត្ថុ ... នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ
ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ទើបកើតឡើង ។

[១៣០] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែលមានហេតុ
មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះ

ដោយទស្សនៈ ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាផង មោហៈ
ផង ទើបកើតឡើង ។

[១៣១] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែលមានហេតុ
មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនា ដោយអា-
រម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិន
ត្រូវលះដោយការវនាក្តី មោហៈក្តី ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយដែលច្រឡំដោយ
វិចិកិច្ចាផង មោហៈផង ទើបកើតឡើង ។

[១៣២] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែលមានហេតុ
មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ
មិនត្រូវលះដោយការវនាផង ... គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាក្តី
មោហៈក្តី ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាផង មោហៈផង
ទើបកើតឡើង ។

[១៣៣] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនាក្តី ដែលមានហេតុ
មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះ
ដោយទស្សនៈ ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង មោហៈ
ផង ទើបកើតឡើង ។

[១៣៤] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាស ដែលមានហេតុ
 មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាស ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាស គឺខន្ធទាំងឡាយដែលមានហេតុត្រូវលះដោយ
 ការវិនាស ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង មោហៈផង ទើប
 កើតឡើង ។

[១៣៥] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាស ដែលមានហេតុ
 មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាស ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែល
 មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាស ... គឺខន្ធទាំង
 ឡាយ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាស
 មោហៈក្តី ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង មោហៈផង
 ទើបកើតឡើង ។

[១៣៦] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាស ដែលមានហេតុ
 មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាស ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ
 មិនត្រូវលះដោយការវិនាសផង ... គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តាភិ
 មោហៈក្តី ប្រារព្ធនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង មោហៈផង
 ទើបកើតឡើង ។

[១៣៧] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាស ដែលមានហេតុ
 មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាស ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល

មានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាសផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ
មិនត្រូវលះដោយការវិនាសផង ... គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នះភ្នំ
មោហៈភ្នំ ប្រាសាទនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នះផង មោហៈផង
ទើបកើតឡើង ។

[១៣៨] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ (ពាក្យនេះ)
ប្រាកដស្មើដោយទស្សនត្តិកៈដែរ ។ ប្រស្នា ១០ **យ៉ាង** ។

[១៣៩] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយអនន្តរាប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ
មុនៗ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ
ក្រោយៗ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយអនន្តរាប្បច្ច័យ ។

[១៤០] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ដោយ
អនន្តរាប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលច្រឡំដោយវិចិត្រភិក្ខុ ជាបច្ច័យនៃ
មោហៈក្រោយៗ ដោយអនន្តរាប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយដែលមានហេតុត្រូវលះ
ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃវុដ្ឋានៈ (ការចេញ) ដោយអនន្តរាប្បច្ច័យ ។

[១៤១] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ
ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាផង ដោយអនន្តរាប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ

មុនៗ ដែលច្រឡំដោយវិចិត្រភិក្ខុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែល
ច្រឡំដោយវិចិត្រភិក្ខុផង មោហៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៤២] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ
ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ
ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៤៣] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ... គឺខន្ធទាំង
ឡាយមុនៗ ដែលច្រឡំដោយខន្ធច្នះ ជាបច្ច័យនៃមោហៈក្រោយៗ ដោយ
អនន្តរប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យ
នៃវុជ្ជានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៤៤] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ
ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាផង ... គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលច្រឡំ
ដោយខន្ធច្នះ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលច្រឡំដោយខន្ធច្នះផង
មោហៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៤៥] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
ដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិន
ត្រូវលះដោយការវិនា ... គឺមោហៈមុនៗ ដែលច្រឡំដោយវិចិត្រភិក្ខុ ច្រឡំដោយ

ឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យនៃមោហៈក្រោយៗ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ច្រឡំដោយ
 ឧទ្ធច្ចៈ ដោយអនន្តរហ្សច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះ
 ដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនា ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ
 ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនា ដោយ
 អនន្តរហ្សច្ច័យ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រកូ អនុលោម (ជា
 បច្ច័យ) នៃវោទានៈ ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ
 (របស់ព្រះអរិយបុគ្គល) កាលចេញអំពីនិរោធិ ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ
 ដោយអនន្តរហ្សច្ច័យ ។

[១៤៦] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
 ដោយការវនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... គឺ
 មោហៈមុនៗ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ
 ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ដោយអនន្តរហ្សច្ច័យ អារវជ្ជនៈ (ការពិចារណា)
 ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយ
 អនន្តរហ្សច្ច័យ ។

[១៤៧] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
 ដោយការវនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ... គឺមោហៈ
 មុនៗ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលច្រឡំ
 ដោយឧទ្ធច្ចៈ ដោយអនន្តរហ្សច្ច័យ អារវជ្ជនៈជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ដោយអនន្តរហ្សច្ច័យ ។

[១៤៨] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាផង ... គឺមោហៈមុនៗ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តាផង មោហៈផង ដោយអនន្តរហ្សច្ច័យ អារជ្ជនៈ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តាផង មោហៈផង ដោយអនន្តរហ្សច្ច័យ ។

[១៤៩] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាផង ... គឺមោហៈមុនៗ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង មោហៈផង ដោយអនន្តរហ្សច្ច័យ អារជ្ជនៈជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង មោហៈផង ដោយអនន្តរហ្សច្ច័យ ។

[១៥០] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយអនន្តរហ្សច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តាក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ដោយអនន្តរហ្សច្ច័យ ។

[១៥១] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែលមានហេតុ

មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាណក្ខី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌
 ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាណា ... គឺខន្ធ
 ទាំងឡាយមុនៗ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តាភិ មោហៈភិ ជាបច្ច័យនៃមោហៈ
 ក្រោយៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តាភិ
 មោហៈភិ ជាបច្ច័យនៃវដ្តានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៥២] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈភិ ដែលមានហេតុ
 មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាណក្ខី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌
 ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ
 ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាណាផង ... គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលច្រឡំ
 ដោយវិចិកិត្តាភិ មោហៈភិ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលច្រឡំ
 ដោយវិចិកិត្តាផង មោហៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៥៣] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាណក្ខី ដែលមានហេតុ
 មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាណក្ខី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយការវាណា ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ (បានដល់ ពាក្យបុព្វា
 និនវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។ ដំណើរ (នេះ) ប្រាជកស្មើដោយទស្សនៈ
 ដែរ ។

[១៥៤] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ។ (ពាក្យ
 នេះ) ប្រាកដស្មើដោយអនន្តរប្បច្ច័យដែរ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសហជា-

តប្បច្ច័យ ។ សេចក្តី**បង្រៀន** ។ (ពាក្យនេះ) ប្រាកដស្មើដោយសហជា-
 តប្បច្ច័យ ក្នុងបដិច្ចវារៈដែរ ។ ជាបច្ច័យដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ។ សេចក្តី
បង្រៀន ។ (ពាក្យនេះ) ប្រាកដស្មើដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ក្នុងបដិច្ចវារៈ
 ដែរ ។ ជាបច្ច័យដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។ សេចក្តី**បង្រៀន** ។ (ពាក្យនេះ)
 ប្រាកដស្មើដោយនិស្សយវារៈ ក្នុងបច្ច័យវារៈដែរ ។ តំណផ្សេងគ្នា (នៃធម៌
 ទាំងនោះ) មិនមានទេ ។

[១៥៥] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់
 អារម្មណ្តបនិស្ស័យ អនន្តបនិស្ស័យ និងបកត្តបនិស្ស័យ ។ បកត្តបនិស្ស័យ
 គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវរាគៈ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ហើយសម្លាប់
 សត្វ ... បំបែកសង្ឃី នូវទោសៈដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... នូវ
 មោហៈ ... នូវទិដ្ឋិ ... អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយសម្លាប់សត្វ ... បំបែក
 សង្ឃី រាគៈដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... ទោសៈ មោហៈ ទិដ្ឋិ
 ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យនៃរាគៈ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដែលមានហេតុត្រូវ
 លះដោយទស្សនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៥៦] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ដោយ
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អនន្តបនិស្ស័យ និងបកត្តបនិស្ស័យ ។ បក-
 ត្តបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវរាគៈ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ

ហើយឲ្យទាន ... ញ៉ាំងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង នូវទោសៈដែលមានហេតុត្រូវ
 លះដោយទស្សនៈ ... នូវមោហៈ ... នូវទិដ្ឋិ ... អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នា
 ហើយឲ្យទាន ... ញ៉ាំងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង រាគៈដែលមានហេតុត្រូវលះ
 ដោយទស្សនៈ ... សេចក្តីប្រាថ្នាជាបច្ច័យនៃសទ្ធា បញ្ញា កាយិកសុខ កាយិ-
 កទុក្ខ ផលសមាបត្តិ និងមោហៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៥៧] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ
 ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាសផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់
 អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតុបនិស្ស័យ ។ បកតុបនិស្ស័យ គឺរាគៈដែលមាន
 ហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... ទោសៈ មោហៈ ទិដ្ឋិ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជា
 បច្ច័យនៃខន្ធតាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិត្រាផង នៃមោហៈផង ដោយ
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៥៨] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាស ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាស ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់
 អារម្មណ្តុបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតុបនិស្ស័យ ។ បកតុបនិស្ស័យ
 គឺរាគៈ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាស ... ទោសៈ មោហៈ មានៈ ...
 សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យនៃរាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានៈ និងសេចក្តីប្រាថ្នា
 ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាស ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៥៩] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាស ជាបច្ច័យនៃធម៌

ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់
 អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តបនិស្ស័យ និងបកត្ថបនិស្ស័យ ។ បកត្ថបនិស្ស័យ
 គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវរាគៈដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ហើយសម្លាប់
 សត្វ ... បំបែកសង្ឃ នូវទោសៈដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ... នូវ
 មោហៈ ... នូវមានៈ អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយសម្លាប់សត្វ ... បំបែក
 សង្ឃ រាគៈដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ
 នៃរាគៈ ទោសៈ មោហៈ ទិដ្ឋិ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដែលមានហេតុត្រូវលះ
 ដោយទស្សនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ឆន្ទរាគៈ ក្នុងទ្រព្យរបស់ខ្លួន ជា
 បច្ច័យនៃឆន្ទរាគៈក្នុងទ្រព្យរបស់បុគ្គលដទៃ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ឆន្ទ-
 រាគៈក្នុងការហ្នឹងហែងរបស់ខ្លួន ជាបច្ច័យនៃឆន្ទរាគៈក្នុងការហ្នឹងហែង របស់
 បុគ្គលដទៃ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៦០] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនា ដោយ
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អនន្តបនិស្ស័យ និងបកត្ថបនិស្ស័យ ។ បក-
 ត្ថបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវរាគៈ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា
 ហើយឲ្យទាន ... ញ៉ាំងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង នូវទោសៈ ដែលមានហេតុត្រូវ
 លះដោយការវនា ... នូវមោហៈ ... នូវមានៈ ... អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នា
 ហើយឲ្យទាន ... ញ៉ាំងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង រាគៈ ដែលមានហេតុត្រូវលះ
 ដោយការវនា ... សេចក្តីប្រាថ្នាជាបច្ច័យនៃសទ្ធាបញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ

ផលសមាបត្តិ និងមោហា: ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៦១] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវេទនា (ជាបច្ច័យ) នៃ ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវេទនាផង ... បកតុបនិស្ស័យ គឺភក្តៈដែល មានហេតុត្រូវលះដោយការវេទនា ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តាផង មោហា:ផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៦២] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវេទនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវេទនាផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវេទនាផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតុបនិស្ស័យ ។ បកតុបនិស្ស័យ គឺភក្តៈដែលមាន ហេតុត្រូវលះដោយការវេទនា ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយដែល ច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈផង នៃមោហា:ផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៦៣] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ ដោយការវេទនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិន ត្រូវលះដោយការវេទនា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ្តុប- និស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតុបនិស្ស័យ ។ បកតុបនិស្ស័យ គឺបុគ្គល អាស្រ័យនូវសន្ធា ហើយឲ្យទាន ... ញ៉ាំងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង នូវសីល ... នូវបញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ រដូវ កោជន សេនាសនៈ ... អាស្រ័យ នូវមោហា: ហើយឲ្យទាន ... សន្ធា ... មោហា: ជាបច្ច័យនៃសន្ធា នៃផល-

សមាបត្តិ និងមោហា: ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៦៤] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ ដោយការវេទនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ្តុបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និង បកតុបនិស្ស័យ ។ បកតុបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា ... ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល ... នូវបញ្ញា នូវកាយិកសុខ នូវកាយិកទុក្ខ នូវសេនាសនៈ ... អាស្រ័យនូវមោហា:ហើយសម្លាប់សត្វ ... បំបែកសង្ឃ សទ្ធា ... សេនាសនៈ ... និងមោហា: ជាបច្ច័យនៃរាគៈ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដែលមានហេតុត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៦៥] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ ដោយការវេទនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវេទនា ដោយ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ្តុបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតុបនិស្ស័យ ។ បកតុបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យសទ្ធា ... ដំឡើងមានៈ អាស្រ័យមោហា: ដំឡើងមានៈ សទ្ធា ... សេនាសនៈ ... និងមោហា: ជា បច្ច័យនៃរាគៈ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវេទនា ដោយ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៦៦] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ ដោយការវេទនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែល មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវេទនាផង ដោយ

ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកត្ថបនិស្ស័យ ។
 បកត្ថបនិស្ស័យ គឺសទ្ធា ... បញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ សេនាសនៈ ...
 និងមោហាៈ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាផង នៃ
 មោហាៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៦៧] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
 ដោយការវេទនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវេទនាផង ដែល
 មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវេទនាផង ដោយ
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកត្ថបនិស្ស័យ ។ បក-
 ត្ថបនិស្ស័យ គឺសទ្ធា ... សេនាសនៈ ... និងមោហាៈជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលច្រឡំដោយខន្ធច្នះផង នៃមោហាៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៦៨] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែលមានហេតុ
 មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវេទនាក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់
 អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកត្ថបនិស្ស័យ ។ បកត្ថបនិស្ស័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាក្តី មោហាៈក្តី ជាបច្ច័យនៃរាគៈនៃសេចក្តីប្រាថ្នាដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៦៩] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែលមានហេតុ
 មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវេទនាក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែល
 មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវេទនា ដោយឧប-

និស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកត្ថបនិស្ស័យ ។ បក-
 ត្ថបនិស្ស័យ គឺខន្ធទាំងឡាយដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆាភិ មោហះភិ ជាបច្ច័យ
 នៃសទ្ធា បញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ ផលសមាបត្តិផង នៃមោហះផង
 ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៧០] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនះភិ ដែលមានហេតុ
 មិនត្រូវលះដោយទស្សនះ មិនត្រូវលះដោយការវិនាភិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនះផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនះ
 មិនត្រូវលះដោយការវិនាផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អនន្ត-
 រូបនិស្ស័យ និងបកត្ថបនិស្ស័យ ។ បកត្ថបនិស្ស័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែល
 ប្រឡំដោយវិចិកិច្ឆាភិ មោហះភិ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលប្រឡំដោយ
 វិចិកិច្ឆាផង នៃមោហះផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៧១] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាភិ ដែលមានហេតុ
 មិនត្រូវលះដោយទស្សនះ មិនត្រូវលះដោយការវិនាភិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនះ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អនន្ត-
 រូបនិស្ស័យ និងបកត្ថបនិស្ស័យ ។ បកត្ថបនិស្ស័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែល
 ប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈភិ មោហះភិ ជាបច្ច័យនៃរាគៈ នៃសេចក្តីប្រាថ្នាដែលមាន
 ហេតុត្រូវលះដោយទស្សនះ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៧២] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាភិ ដែលមានហេតុ
 មិនត្រូវលះដោយទស្សនះ មិនត្រូវលះដោយការវិនាភិ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល

មានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អនន្ត-
 រូបនិស្ស័យ និងបកតុបនិស្ស័យ ។ បកតុបនិស្ស័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែល
 ច្រឡំដោយឧទ្ធច្នះក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យនៃរាគៈ នៃសេចក្តីប្រាថ្នាដែលមាន
 ហេតុត្រូវលះដោយការវាវនា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៧៣] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនាក្តី ដែលមានហេតុ
 មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនាក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនា ដោយឧប-
 និស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតុបនិស្ស័យ ។ បកតុ-
 បនិស្ស័យ គឺខន្ធទាំងឡាយដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នះក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យនៃ
 សទ្ធា នៃផលសមាបត្តិផង នៃមោហៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៧៤] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនាក្តី ដែលមានហេតុ
 មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនាក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌
 ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ
 ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនាផង ... គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយ
 ឧទ្ធច្នះក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិក្ខាផង
 នៃមោហៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៧៥] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនាក្តី ដែលមានហេតុ
 មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនាក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 មានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនាផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ

មិនត្រូវលះដោយការវិនាសផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អនន្តរូប-
 និស្ស័យ និងបកត្ថបនិស្ស័យ ។ បកត្ថបនិស្ស័យ គឺខន្ធទាំងឡាយដែលច្រឡំ
 ដោយឧទ្ធច្នះក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នះ
 ផង នៃមោហៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៧៦] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
 ដោយការវិនាស ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិន
 ត្រូវលះដោយការវិនាស ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណបុរេជាត និង
 វត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺបុគ្គលឃើញច្បាស់នូវចក្ខុ ថាមិនទៀង ...
 ឃើញច្បាស់នូវសោតៈ ... នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ... នូវរូបដោយចក្ខុដូចជា
 ទិព្វ ... ដោយទិព្វសោតធាតុ ... រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ
 ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យនៃកាយវិញ្ញាណ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ឯ
 វត្ថុបុរេជាត គឺចក្ខុយតនៈ ... កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ
 វត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិន
 ត្រូវលះដោយការវិនាសផង នៃមោហៈផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[១៧៧] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
 ដោយការវិនាស ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយ
 បុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណ-
 បុរេជាត គឺបុគ្គលត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះចក្ខុ ... ចំពោះវត្ថុ រាគៈដែលមាន
 ហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ប្រារព្ធនូវចក្ខុនោះ ... ទិដ្ឋិ ... វិចិត្តិច្ឆា ... ទោមនស្ស

ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ កើតឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺវត្ថុជា
បច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយ
បុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[១៧៨] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
ដោយការវនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ដោយ
បុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណ-
បុរេជាត គឺបុគ្គលត្រេកអរ រីករាយចំពោះចក្ខុ ... ចំពោះវត្ថុ រាគៈដែលមាន
ហេតុត្រូវលះដោយការវនា ប្រារព្ធនូវវត្ថុនោះ ទើបកើតឡើង ឧទ្ធច្នៈកើតឡើង
ទោមនស្សដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា កើតឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេជាត
គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនា ដោយ
បុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[១៧៩] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
ដោយការវនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែល
មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាផង ដោយ
បុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណ-
បុរេជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ចាភិ មោហៈភិ ប្រារព្ធនូវ
ចក្ខុ ... នូវវត្ថុ ទើបកើតឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំង
ឡាយដែលប្រឡំដោយវិចិកិច្ចាផង នៃមោហៈផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[១៨០] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ

ដោយការវា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាផង ដែល
 មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាផង ដោយ
 បុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណ-
 បុរេជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយខន្ធច្នះក្តី មោហៈក្តី ប្រារព្ធរូ
 ចក្ខុ ... នូវវត្ថុ ទើបកើតឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំង
 ឡាយ ដែលច្រឡំដោយខន្ធច្នះផង នៃមោហៈផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[១៨១] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវា ដោយ
 បច្ចាជាតប្បច្ច័យ បានដល់ បច្ចាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលមានហេតុត្រូវលះ
 ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃកាយនេះដែលកើតមុន ដោយបច្ចាជាតប្បច្ច័យ ។

[១៨២] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវា ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវា ដោយ
 បច្ចាជាតប្បច្ច័យ បានដល់ បច្ចាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលមានហេតុត្រូវលះ
 ដោយការវា ជាបច្ច័យនៃកាយនេះដែលកើតមុន ដោយបច្ចាជាតប្បច្ច័យ ។

[១៨៣] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
 ដោយការវា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិន
 ត្រូវលះដោយការវា ដោយបច្ចាជាតប្បច្ច័យ បានដល់ បច្ចាជាត គឺខន្ធទាំង
 ឡាយ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវា
 ជាបច្ច័យនៃកាយនេះដែលកើតមុន ដោយបច្ចាជាតប្បច្ច័យ ។

[១៨៤] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែលមានហេតុ
 មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាសក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាស ដោយបច្ច័-
 ជាតប្បច្ច័យ បានដល់ បច្ច័ជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាភិ
 មោហៈក្តី ជាបច្ច័យនៃកាយនេះដែលកើតមុន ដោយបច្ច័ជាតប្បច្ច័យ ។

[១៨៥] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាសក្តី ដែលមានហេតុ
 មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាសក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
 មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាស ដោយបច្ច័-
 ជាតប្បច្ច័យ បានដល់ បច្ច័ជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី
 មោហៈក្តី ជាបច្ច័យនៃកាយនេះដែលកើតមុន ដោយបច្ច័ជាតប្បច្ច័យ ។

[១៨៦] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំង
 ឡាយមុនៗ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ
 ក្រោយៗ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[១៨៧] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
 ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាស ... គឺខន្ធទាំង
 ឡាយមុនៗ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចា ជាបច្ច័យនៃមោហៈក្រោយៗ ដោយ
 អាសេវនប្បច្ច័យ ។

[១៨៨] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌

ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ
ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនាផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំង
ឡាយមុនៗ ដែលច្រឡំដោយវិចិត្រិក្ខា ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ
ដែលច្រឡំដោយវិចិត្រិក្ខាផង នៃមោហៈផង ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[១៨៩] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនា ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ ពាក្យទាំងនេះ បានដល់
វារៈ ៣ លើក ។ មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនា ។ បេយ
(កិលេសជាត) ដែលបុគ្គលត្រូវលះ (ជាបច្ច័យ) នៃការចេញផង
នៃការពិចារណាផង ដូចក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ ជាមូល ។ បញ្ញា ១៧ ដ៏
បរិបូណ៌ ប្រាកដស្មើដោយអនន្តប្បច្ច័យ ។

[១៩០] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនា ដែល
មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយ
កម្មប្បច្ច័យ ។

[១៩១] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនា ដោយ
កម្មប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺចេតនា
ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃមោហៈផង ពួកចិត្ត-
សមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺចេតនាដែលមាន

ហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ជាវិបាកផង ពួក
កងត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[១៧២] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ
ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនាផង ... គឺចេតនា ដែលមានហេតុត្រូវលះ
ដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង មោហៈផង ពួកចិត្ត-
សមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[១៧៣] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនា ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលមានហេតុ
ត្រូវលះដោយការវាវនា ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[១៧៤] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនា ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនា ដោយ
កម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនា ជាបច្ច័យនៃមោហៈ
ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[១៧៥] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនា ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវនាផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ
ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវនាផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលមាន
ហេតុត្រូវលះដោយការវាវនា ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង មោហៈផង
ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[១៧៦] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងនានា-ខណិកៈ ។ សហជាត គឺចេតនាដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធដង ពួកចិត្តសមុជ្ជាន-រូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ឯនានាខណិកៈ គឺចេតនាដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃខន្ធនាំឡាយជាវិបាកផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[១៧៧] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ។ បវត្តិប្បដិសន្ធិ ។ ខន្ធនាំឡាយជាវិបាក ជាបច្ច័យនៃវត្ថុ ។

[១៧៨] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយអាហារប្បច្ច័យ បានដល់ អាហារដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។

[១៧៩] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ... បានដល់ អាហារដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃមោហៈផង

ពួកចិត្តសមុជ្ជានុរូបផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។

[២០០] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាសផង ... បានដល់ អាហារដែលមានហេតុត្រូវ លះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង មោហៈផង ពួកចិត្ត- សមុជ្ជានុរូបផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ ដោយការវិនាស ... (បានដល់ ពាក្យបុច្ឆា និន្ទវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។ (ពាក្យនេះ) ប្រាកដស្មើដោយទស្សនៈ ។

[២០១] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ ដោយការវិនាស ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិន ត្រូវលះដោយការវិនាស ដោយអាហារប្បច្ច័យ បានដល់ អាហារដែលមានហេតុ មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាស ជាបច្ច័យនៃពួកសម្ប- យុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុជ្ជានុរូបផង ដោយអាហារប្បច្ច័យ កតទ្បិញ្ញា- រាហារ ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[២០២] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... ជាបច្ច័យដោយ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ (បានដល់ ពាក្យបុច្ឆា និន្ទវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។ (ពាក្យ នេះ) ប្រាកដស្មើដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ មោហៈក៏បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ (ឲ្យ ដូចគ្នា) ដោយការវិនាស ... (បានដល់ ពាក្យថា បុច្ឆា និន្ទវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។

[២០៣] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ

ដោយការវាវា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវា ... គឺឥន្ទ្រិយទាំងឡាយដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវា ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយិន្ទ្រិយ ... រូបដីវិតិន្ទ្រិយ ជាបច្ច័យនៃកដត្តារូបទាំងឡាយ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឈានប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយមគ្គប្បច្ច័យ ។ ពួកធម៌ដែលប្រព្រឹត្តទៅមួយអង្វើដោយហេតុទាំងនេះ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ ។ ជាបច្ច័យដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ (ពាក្យនេះ) ប្រាកដស្មើដោយសម្បយុត្តវារៈ ក្នុងបដិច្ចវារៈ ។

[២០៤] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវា ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ (ពាក្យនេះ) ប្រាកដស្មើដោយទស្សនត្តិកៈ ។

[២០៥] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវា ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ (ពាក្យនេះ) ប្រាកដស្មើដោយទស្សនត្តិកៈ ។

[២០៦] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិន

ត្រូវលះដោយការវាវា ... បានដល់ សហជាត បុរេជាត និងបច្ចុប្បន្នជាត ។
 (ពាក្យនេះ) ប្រាកដស្មើដោយទស្សនត្តិកៈ ។ បច្ចុប្បន្នជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវាក្តី មោហៈ
 ក្តី ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ។

[២០៧] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
 ដោយការវាវា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... ។
 បុរេជាត គឺវត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយ
 ទស្សនៈ ។

[២០៨] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
 ដោយការវាវា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវា ... ។ បុរេ-
 ជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវា ។

[២០៩] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
 ដោយការវាវា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង
 ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវាផង ... ។
 បុរេជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិក្ខាផង នៃ
 មោហៈផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[២១០] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
 ដោយការវាវា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវាវាផង ដែល
 មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវាវាផង ... ។

បុរេជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នះផង មោហៈ
ផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច័យ ។

[២១១] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែលមានហេតុ
មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនា ដោយវិប្ប-
យុត្តប្បច័យ បានដល់ សហជាត និងបច្ចាជាត ។ សហជាត គឺខន្ធទាំង
ឡាយដែលច្រឡំដោយវិចិត្រក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យនៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំង
ឡាយ ដោយវិប្បយុត្តប្បច័យ ។ ឯបច្ចាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំ
ដោយវិចិត្រក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យនៃកាយនេះដែលកើតមុន ដោយវិប្ប-
យុត្តប្បច័យ ។

[២១២] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវនាក្តី ដែលមានហេតុ
មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនា ដោយវិប្ប-
យុត្តប្បច័យ បានដល់ សហជាត និងបច្ចាជាត ។ សហជាត គឺខន្ធទាំង
ឡាយ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នះក្តី មោហៈក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃពួកចិត្ត-
សមុដ្ឋានរូប ។ ឯបច្ចាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នះក្តី
មោហៈក្តី ជាបច្ច័យនៃកាយនេះដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច័យ ។

[២១៣] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយអត្ថិប្បច័យ គឺខន្ធ ១ ដែល

មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ... ។

[២១៤] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ដោយ អត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ (មួយទៀត) សហជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែល ច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆាជាបច្ច័យនៃមោហៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយ អត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយ ទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃកាយនេះដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[២១៥] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាផង ... គឺខន្ធ ១ ដែលមានហេតុ ត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង នៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយ ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង មោហៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ដែលមានហេតុ ត្រូវលះដោយការវិនា ... (បានដល់ ពាក្យបុច្ឆា និងវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។

[២១៦] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ ដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិន ត្រូវលះដោយការវិនា ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត បុរេជាត

បច្ចាជាត អាហារនិងតន្ត្រីយ ។ សហជាត គឺខន្ធ ១ ដែលមានហេតុមិន
ត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនា ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង នៃ
ចិត្តសមុជានុបទាំងឡាយផង ដោយអត្ថិប្បច័យ មោហៈដែលច្រឡំដោយ
វិចិក្ខា ច្រឡំដោយឧទ្ធចៈ ជាបច្ច័យនៃចិត្តសមុជានុបទាំងឡាយ ដោយ
អត្ថិប្បច័យ នៃពួកអសញ្ញាសត្វ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ឯបុរេជាត គឺ
(បុគ្គលត្រេកអរ រីករាយ) ចំពោះចក្ខុ ... ចំពោះវត្ថុ ... ថាមិនទៀង ...
បុគ្គលឃើញរូបដោយទិព្វចក្ខុ ឮសំឡេងដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ
(ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ដោយព្រាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយ-
វិញ្ញាណ ចក្ខុវិញ្ញាណ ... កាយាយតនៈ ... វត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយដែល
មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាផង នៃមោហៈ
ផង ដោយអត្ថិប្បច័យ ។ ឯបច្ចាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលមានហេតុមិន
ត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យនៃ
កាយនេះដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច័យ ។ កតឡើង្ការហារ (ជាបច្ច័យ)
នៃកាយនេះ រូបជីវិតិន្រ្ទិយ (ជាបច្ច័យ) នៃកដត្តារូបទាំងឡាយ ។

[២១៧] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
ដោយការវនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយ
អត្ថិប្បច័យ បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺមោហៈដែល
ច្រឡំដោយវិចិក្ខា ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយ ដោយអត្ថិប្បច័យ ។
ឯបុរេជាត គឺបុគ្គលត្រេកអរ រីករាយចំពោះចក្ខុ ... ចំពោះវត្ថុ រាគៈដែលមាន

ហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ប្រារព្ធនូវចក្ខុនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង វិចិកិច្ចា ... ទោមនស្ស ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈកើតឡើង វត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយ អត្ថិប្បច្ច័យ ។

[២១៨] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ ដោយការវេទនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវេទនា ដោយ អត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺមោហៈដែល ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺបុគ្គលត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះចក្ខុ វត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំង ឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវេទនា ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[២១៩] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ ដោយការវេទនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែល មានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវេទនាផង ដោយ អត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺមោហៈដែល ច្រឡំដោយវិចិកិច្ចា ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង នៃចិត្ត- សមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាក្តី មោហៈក្តី ប្រារព្ធនូវចក្ខុ ទើបកើតឡើង វត្ថុ ប្រារព្ធនូវវត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាផង នៃ មោហៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[២២០] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺមោហៈដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង នៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈក្តី មោហៈក្តី ប្រារព្ធរូបក្តី ទើបកើតឡើង វត្តប្រារព្ធរូបវត្ត ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្នៈផង នៃមោហៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[២២១] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺខន្ធ ១ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី វត្តក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ចាក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ។

[២២២] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ... បាន

ដល់ សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងតន្ត្រីយ ។ សហជាត គឺ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី មហាក្កតទាំងឡាយ ក្តី ជាបច្ច័យនៃចិត្តសមុជ្ជានុបទាំងឡាយ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។ (មួយទៀត) សហជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលច្រឡំដោយវិចិក្ខាក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃចិត្តសមុជ្ជានុបទាំងឡាយ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។ (មួយវិញទៀត) សហជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិក្ខាក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃ មោហៈ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលច្រឡំដោយ វិចិក្ខាក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យនៃកាយនេះដែលកើតមុន ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។ (មួយទៀត) បច្ឆាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយ ទស្សនៈក្តី កតទ្យិង្គារហារក្តី ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។ (មួយវិញទៀត) បច្ឆាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានហេតុត្រូវលះ ដោយទស្សនៈក្តី រូបជីវិតន្ត្រីយក្តី ជាបច្ច័យនៃកដត្តារូបទាំងឡាយ ដោយ អត្តិប្បច្ច័យ ។

[២២៣] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែលមានហេតុ មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវនាផង ដោយអត្តិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និង បុរេជាត ។ សហជាត គឺខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយវិចិក្ខាក្តី វត្ថុក្តី ជា បច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង មោហៈផង ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយវិចិក្ខាក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង នៃចិត្ត-

សមុជ្ជានុបទាំងឡាយផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ក្តី មោហៈ ក្តី ... ។

[២២៤] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាសក្តី ដែលមានហេតុ
មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាសក្តី ដោយការវិនាស ... ។
សេចក្តីបង្រៀន ។ ប្រស្នា ៣ យ៉ាង បណ្ឌិតគប្បីចែកតាមទស្សនន័យ ។
ពាក្យថា ខន្ធច្នះ បណ្ឌិតគប្បីកំណត់បាន ។

នតិវិតតអវិតតប្បច្ច័យ ចប់

[២២៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ ២១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ១៧ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ១៧ ក្នុងអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ១៧ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ៥ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ
១៧ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុង
អាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងតន្រ្តិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង
ឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសម្ប-
យុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១៧ ក្នុងនតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងវិតតប្បច្ច័យ មានវារៈ
១៧ ក្នុងអវិតតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះ ។

អនុលោម ចប់

[២២៦] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២២៧] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ដោយ អារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្ស- យប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[២២៨] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២២៩] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយ សហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៣០] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៣១] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ដោយ

អារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧប-
និស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

[២៣២] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ
ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៣៣] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ
មិនត្រូវលះដោយការវិនាផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហ-
ជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៣៤] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
ដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិន
ត្រូវលះដោយការវិនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ
ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជា
បច្ច័យដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយ
អាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយតន្ត្រីប្បច្ច័យ ។

[២៣៥] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះ
ដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយ
អារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧប-

និស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[២៣៦] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[២៣៧] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[២៣៨] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[២៣៩] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ សហជាតប្បច្ច័យ

និងបុរេជាតិប្បច្ច័យដែលតាំងនៅក្នុងការច្រឡំគ្នា រមែងមានក្នុងទីនេះ បណ្ឌិត
គប្បីធ្វើតាម (ឲ្យដូច) ក្នុងបាលី បណ្ឌិតគប្បីពិចារណាហើយរាប់ (តាម
លំដាប់) នៃការរាប់ ។

[២៤០] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែលមានហេតុ
មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាសក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌
ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាស ... បាន
ដល់ សហជាតិ បុរេជាតិ បច្ចាជាតិ អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ ពួកអារម្ម-
ណាប្បច្ច័យ និងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ រមែងមានក្នុងទីនេះដែរ មិនមានក្នុង
បាលីទេ បណ្ឌិតកាលរាប់ គប្បីពិចារណាហើយរាប់ចុះ ។

[២៤១] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ដែលមាន
ហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាសក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌
ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយ
ទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាសផង ដោយអារម្មណាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយសហជាតិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ សហជា-
តិប្បច្ច័យ និងបុរេជាតិប្បច្ច័យ ដែលជាមិស្សកប្បញ្ញា ក៏មានក្នុងទីនេះដែរ
បណ្ឌិតកុំគប្បីធ្វើដូចក្នុងបាលីឡើយ ។

[២៤២] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាសក្តី ដែលមានហេតុ
មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាសក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល
មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដោយអារម្មណាប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយ

ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៤៣] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាស ដែលមានហេតុ មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាស ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល មានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយ សហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ សហជាតប្បច្ច័យ និងបុរេជាតប្បច្ច័យ ដែលជាមិស្សកប្បញ្ញា ក៏មានក្នុងទីនេះដែរ ។

[២៤៤] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាស ដែលមានហេតុ មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាស (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនា ... បាន ដល់ សហជាត បុរេជាត បច្ច័យជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ អារម្មណប្បច្ច័យ និងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ក៏មានក្នុងទីនេះដែរ ។

[២៤៥] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាស ដែលមានហេតុ មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាស ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧប- និស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៤៦] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាស ដែលមានហេតុ មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយការវិនាស ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែល មានហេតុត្រូវលះដោយការវិនាផង ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ

មិនត្រូវលះដោយការវិនាសផង ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហ-
 ជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ សហជាតប្បច្ច័យ និង
 បុរេជាតប្បច្ច័យ ក៏មានក្នុងទីនេះដែរ ពួកប្រស្នាណា ដែលលោកមិនបាន
 សរសេរហើយ ពួកប្រស្នានោះ មិនសមដោយព្យញ្ជនៈរបស់លោក កាល
 រាប់ក្នុងបាលី ពួកប្រស្នានោះ លោកមិនបានសរសេរទុកក្នុងបាលីទេ តែការ
 រាប់ ក៏រមែងប្រាកដ បើសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើង បណ្ឌិតគប្បីពិនិត្យមើល
 ក្នុងអត្ថប្បច្ច័យ ដែលជាអនុលោមចុះ ។

[២៤៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងនអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ
 ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ ក្នុង
 នសហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ក្នុងននិស្សយប្បច្ច័យ ក្នុងនឧប-
 និស្សយប្បច្ច័យ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ក្នុងនអា-
 សេវនប្បច្ច័យ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ
 ក្នុងនតន្ត្រិយប្បច្ច័យ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ ក្នុងនសម្ប-
 យុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងនោអត្ថិប្បច្ច័យ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ
 ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ទាំងអស់ ។
 បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះ ។

បច្ចនីយៈ ចប់

[២៤៨] ក្នុងនអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...
 ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ

១១ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ក្នុង
 នបុរេជាតប្បច្ច័យ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ ក្នុង
 នកម្មប្បច្ច័យ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ ក្នុងនតន្ត្រីយប្បច្ច័យ
 ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនោនត្តិប្បច្ច័យ មាន
 វារៈ ១១ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះ
 ចុះ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ចប់

[២៤៩] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...
 ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុង
 នសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុង
 នអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុង
 នឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង
 នបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុង
 នកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ

មានវារៈ ៧ ក្នុងត្រៃវិប្បជ្ជយ មានវារៈ ៧ ក្នុងឈានប្បជ្ជយ មានវារៈ
 ៧ ក្នុងមគ្គប្បជ្ជយ មានវារៈ ៧ ក្នុងសម្បយុត្តប្បជ្ជយ មានវារៈ ១១ ក្នុង
 វិប្បយុត្តប្បជ្ជយ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិប្បជ្ជយ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនត្ថិប្បជ្ជយ
 មានវារៈ ១៧ ក្នុងវិគតប្បជ្ជយ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអវិគតប្បជ្ជយ មានវារៈ
 ១៧ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះ ។

បច្ចុនីយានុលោម ចប់

ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកត្តិកៈទី ៩ ចប់

អដ្ឋកថា

ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកត្តិកៈ

[១-២៤៧] ក្នុងទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ អ្នកសិក្សាគប្បីជ្រាប ការចែកធម៌ ដែលមានហេតុដែលគប្បីលះដោយទស្សនៈ ដោយន័យដែល លោកពោលទុក ក្នុងអដ្ឋកថាកណ្ណ (ក្នុងធម្មសង្កណី) មោហៈដែល សហគតៈដោយវិចិកិច្ចា និងឧទ្ធច្ចៈ រាប់ចូលក្នុងពួកទី ៣ ព្រោះមិនមាន ហេតុ ។ ក្នុងអធិការនេះ ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ដែល មានហេតុត្រូវលះដោយការវិនា ដូចពោលមកហើយនោះ ធម៌ទាំងនោះ ឈ្មោះ ថា ធម៌ដែលមានហេតុត្រូវលះ ។ ធម៌ទាំងឡាយណាមិនមានហេតុ ធម៌ទាំង ឡាយនោះ ឈ្មោះថា ធម៌ដែលមានហេតុមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវ លះដោយការវិនា អ្នកសិក្សាគប្បីជ្រាបវិភាគនៃបហាតព្វហេតុកធម៌ និងនប- ហាតព្វហេតុកធម៌ ដូច្នោះហើយ គប្បីជ្រាបពាក្យដ៏សេសសតាមគន្លងនៃលក្ខណៈ ដែលសម្តែងទុកក្នុងទស្សនេនបហាតព្វត្តិកៈ និងកុសលត្តិកៈ ។^{១៣៣}

អដ្ឋកថាទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ ចប់

អភិធម្មបិដក

អាចយតាមិត្តិកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២៥០] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ អាស្រ័យធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលដល់នូវការសន្សំ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ អាស្រ័យធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានុរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំ ។ ធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំក្តី ធម៌ដែលមិនដែលដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានុរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលដល់នូវការសន្សំ ខន្ធ ២ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានុរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[២៥១] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ អាស្រ័យធម៌ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ អាស្រ័យធម៌ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានុរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ។ ធម៌ដែលដល់នូវការមិនសន្សំក្តី ធម៌ដែលមិន

ដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលដល់នូវការ
មិនសន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋប្បយ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានុបក្តី
អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ខន្ធ ២ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានុបក្តី
អាស្រ័យខន្ធ ២ ។

[២៥២] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ
អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ទើបកើត
ឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋប្បយ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានុបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១
ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ នូវខន្ធ ២ ... ខន្ធ ៣ ក្តី
កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិន
សន្សំ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ នូវខន្ធ ២ ... វត្ថុ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ខន្ធ
ទាំងឡាយអាស្រ័យវត្ថុ មហាកុត ៣ អាស្រ័យមហាកុត ១ មហាកុត ២
អាស្រ័យមហាកុត ២ ចិត្តសមុជ្ជានុប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ
មហាកុតទាំងឡាយ ។

[២៥៣] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ
អាស្រ័យធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំផង ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិន
ដល់នូវការមិនសន្សំផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋប្បយ គឺចិត្តសមុជ្ជានុ-
ប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំផង មហាកុតទាំងឡាយ
ផង ។ ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ អាស្រ័យធម៌
ដែលដល់នូវការមិនសន្សំផង ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការ

មិនសន្សំផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ
ខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ។

[២៥៤] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ អាស្រ័យធម៌ដែលដល់នូវការ
សន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១
ដែលដល់នូវការសន្សំ នូវខន្ធ ២ ... ។

[២៥៥] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ អាស្រ័យធម៌ ដែលដល់នូវ
ការមិនសន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យ
ខន្ធ ១ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ នូវខន្ធ ២ ... ។

[២៥៦] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ
អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ទើបកើត
ឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនដល់នូវ
ការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ អាស្រ័យខន្ធ ២ ... ខន្ធទាំងឡាយ
អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[២៥៧] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ អាស្រ័យធម៌ ដែលដល់នូវការ
សន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ (បានដល់ ពាក្យបុច្ឆា និង
វិសជ្ជនា) ៣ លើក ។ ... ធម៌ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ... ព្រោះអធិ-
បតិប្បច្ច័យ (បានដល់ ពាក្យបុច្ឆា និងវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។ ធម៌ដែល
មិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនដល់
នូវការសន្សំ ... មិនដល់នូវការមិនសន្សំ បានដល់ វារៈ ១ ។ បដិសន្ធិ

មិនមានទេ ។ មហាក្កត ៣ អាស្រ័យមហាក្កត ១ ។ បេ។ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
និងឧបាទារូប អាស្រ័យមហាក្កតទាំងឡាយ ។ ធម៌ដែលមិនដល់នូវការ
សន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ អាស្រ័យធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំផង ធម៌
ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំផង ទើបកើតឡើង ព្រោះ
អធិបតិប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការ
សន្សំផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ។ ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់
នូវការមិនសន្សំ អាស្រ័យធម៌ដែលដល់នូវការមិនសន្សំផង មិនដល់នូវការ
សន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំផង ... ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប
អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំផង មហាក្កតទាំងឡាយ
ផង ។

[២៥៨] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ អាស្រ័យធម៌ ដែលដល់នូវការ
សន្សំ ... ព្រោះអនន្តរប្បច្ច័យ សមនន្តរប្បច្ច័យ និងសហជាតប្បច្ច័យ ឯ
មហាក្កតទាំងអស់ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចុះ ។ ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី កដត្តារូបក្តី
ឧបាទារូបក្តី មិនមានព្រោះអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យទេ ។ ព្រោះនិស្សយប្បច្ច័យ
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បុរេជាតប្បច្ច័យ អាសេវនប្បច្ច័យ កម្មប្បច្ច័យ វិបា-
កប្បច្ច័យ អាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ឈានប្បច្ច័យ មគ្គប្បច្ច័យ
សម្បយុត្តប្បច្ច័យ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ អត្ថិប្បច្ច័យ នត្ថិប្បច្ច័យ វិតតប្បច្ច័យ
និងអវិតតប្បច្ច័យ ។

[២៥៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន

វារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣
 ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុង
 អញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុង
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 អាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបា-
 កប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងត្រ័យប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៩ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩
 ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩
 ក្នុងអតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះ ។

អនុលោម ចប់

[២៦០] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ អាស្រ័យធម៌ ដែលដល់នូវការ
 សន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះនរហេតុប្បច្ច័យ គឺមោហៈ ដែលច្រឡំដោយ
 វិចិកិត្តា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា
 ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

[២៦១] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ
 អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ... ព្រោះ
 នរហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិន
 ដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាអហេតុកៈ នូវខន្ធ ២ ... វត្ថុ

អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បជិសន្តិ ខន្ធទាំងឡាយ
 អាស្រ័យវត្ថុ មហាក្ខត ១ ... ពាហិរ ... អាហារសមុជ្ឈាន ... ឧតុសមុជ្ឈាន ...
 អាស្រ័យមហាក្ខត ១ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ។

[២៦២] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ
 អាស្រ័យធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ... ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺចិត្ត-
 សមុជ្ឈានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំ ។ ធម៌ដែលមិន
 ដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ អាស្រ័យធម៌ដែលមិនដល់នូវការ
 មិនសន្សំ ... ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ឈានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំង
 ឡាយ ដែលមិនដល់នូវការមិនសន្សំ ។

[២៦៣] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ
 អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ... ព្រោះ
 នអារម្មណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ឈានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលមិនដល់
 នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ វត្ថុអាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ក្នុងខណៈ
 នៃបដិសន្តិ មហាក្ខត ១ ... ពាហិរ ... អាហារសមុជ្ឈាន ... ឧតុសមុជ្ឈាន ...
 របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។

[២៦៤] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ
 អាស្រ័យធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំផង ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិន
 ដល់នូវការមិនសន្សំផង ... ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ឈានរូប អាស្រ័យ
 ខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំផង មហាក្ខតទាំងឡាយផង ។

[២៦៥] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ អាស្រ័យធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំផង ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំផង ... ព្រោះនអាមណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំផង មហាក្កតទាំងឡាយ ផង ។

[២៦៦] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ អាស្រ័យធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ (បានដល់ ពាក្យបុច្ឆា និង វិសជ្ជនា) ៣ លើក ។ ធម៌ដែលមិនដល់នូវការមិនសន្សំ អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនដល់នូវការមិនសន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ អធិបតិ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ។ ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ អាស្រ័យធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ... ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ នូវខន្ធ ២ ... វត្ថុ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធទាំងឡាយ អាស្រ័យវត្ថុ មហាក្កត ១ ... ពាហិរ ... ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ នូវមហាក្កត ១ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។

[២៦៧] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ អាស្រ័យធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំផង ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំផង ... ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូបអាស្រ័យ

ខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ។

[២៦៨] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ អាស្រ័យធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ... ព្រោះនអនន្តរប្បច្ច័យ នសមនន្ត- រប្បច្ច័យ នអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ នឧបនិស្សយប្បច្ច័យ និងនបុរេជាតប្បច្ច័យ ប្រស្នាទាំង ៧ (នេះ) ប្រាកដស្មើដោយកុសលត្ថិកៈដែរ ។ ព្រោះនបច្ច័- ជាតប្បច្ច័យ ។

[២៦៩] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ អាស្រ័យធម៌ ដែលដល់នូវការ សន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ (បានដល់ ពាក្យបុច្ឆា និង វិសជ្ជនា) ៣ លើក ។ ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិន សន្សំ អាស្រ័យធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះ នអាសេវនប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវ ការមិនសន្សំ ។ ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ អាស្រ័យធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ... ព្រោះ នអាសេវនប្បច្ច័យ បានដល់ បញ្ញា ១ ។ មហាក្កតទាំងអស់ បណ្ឌិតគប្បី ធ្វើ ។

[២៧០] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ អាស្រ័យធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំផង ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិន ដល់នូវការមិនសន្សំផង ... ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ។ ធម៌

ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ អាស្រ័យធម៌ដែលដល់
នូវការសន្សំផង ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំផង
ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធ
ទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ។

[២៧១] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ អាស្រ័យធម៌ ដែលដល់នូវការ
សន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលដល់នូវការសន្សំ
អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំ ។ ធម៌ដែលដល់នូវការមិន
សន្សំ អាស្រ័យធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ ... ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនា
ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ។
ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ អាស្រ័យធម៌ដែល
មិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ... ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនា
ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ
ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ពាហិរ ... អាហារ-
សមុដ្ឋាន ... ឧតុសមុដ្ឋាន មហាក្កត ១ ... ។

[២៧២] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ អាស្រ័យធម៌ ដែលដល់នូវការ
សន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ គឺបដិសន្ធិដ៏បរិបូណ៌ មិនមាន
ទេ ។ បេ ។ ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ នតន្ត្រិយប្បច្ច័យ នឈានប្បច្ច័យ
នមគ្គប្បច្ច័យ នសម្បយុត្តប្បច្ច័យ និងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ (បានដល់ ពាក្យ
បុច្ឆា និងវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។ ព្រោះនោនត្តិប្បច្ច័យ និងនោវិតតប្បច្ច័យ ។

[២៧៣] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនតន្ត្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោនត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់យ៉ាងនេះ ។

បច្ចនីយៈ ចប់

[២៧៤] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង

នោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនោរិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ បណ្ឌិត
គប្បីរាប់យ៉ាងនេះ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ចប់

[២៧៥] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...
ក្នុងអនន្តរុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុង
សហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ
ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុង
វិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឥន្ទ្រិ-
យប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុង
អត្ថិប្បច្ច័យ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ
២ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះ ។

បច្ចនីយានុលោម ចប់

បដិច្ចវារៈ ចប់

សហជាតវារៈ ប្រាកដស្មើដោយបដិច្ចវារៈដែរ ។

បច្ចុយវារៈ

[២៧៦] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលដល់នូវ
ការសន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ពីងផ្អែកនឹងខន្ធ ១

ដែលដល់នូវការសន្សំ ខន្ធ ២ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ២ ។ ធម៌ដែលមិនដល់នូវ
 ការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំ ...
 ព្រោះហេតុប្បដ្ឋាយ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់
 នូវការសន្សំ ។ ធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំក្តី (ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ
 មិនដល់នូវការមិនសន្សំក្តី) ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំ ... គឺខន្ធ
 ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលដល់នូវការសន្សំ នឹងខន្ធ
 ២ ... ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ... (បានដល់ ពាក្យបុច្ឆា
 និនវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។

[២៧៧] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ពឹង
 ផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ... ព្រោះ
 ហេតុប្បដ្ឋាយ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមិន
 ដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ នឹងខន្ធ ២ ... វត្ថុ ពឹងផ្អែកនឹង
 ខន្ធទាំងឡាយ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធទាំងឡាយ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ពឹងផ្អែក
 នឹងមហាកុត ១ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការ
 មិនសន្សំ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌
 ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ... ព្រោះហេតុប្បដ្ឋាយ គឺ
 ខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលដល់នូវ
 ការមិនសន្សំ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិន
 សន្សំ ... គឺខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌

ដែលដល់នូវការសន្សំ ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ... គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុជ្ជានុប ពីងផ្អែកនឹងមហាក្កតទាំងឡាយ ។ ធម៌ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ... គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុជ្ជានុប ពីងផ្អែកនឹងមហាក្កតទាំងឡាយ ។

[២៧៨] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំផង ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំផង ... ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ពីងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលដល់នូវការសន្សំផង វត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ ... ។ ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំផង ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំផង ... ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានុប ពីងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ។ ធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំ ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំផង ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ពីងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលដល់នូវការសន្សំផង វត្ថុផង នូវខន្ធ ២ ...

ចិត្តសមុជានុរូប តឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវការសន្សំផង មហាកុត
 ទាំងឡាយផង ។ ធម៌ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ តឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលដល់
 នូវការមិនសន្សំផង ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ
 ផង ... (បានដល់ ពាក្យបុច្ឆា និងវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។

[២៧៩] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ តឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលដល់នូវការ
 សន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺតឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែល
 ដល់នូវការសន្សំ ។ តឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ... បានដល់
 វារៈ ១ ។

[២៨០] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ តឹង
 ផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ... គឺខន្ធ ៣
 តឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ នូវ
 ខន្ធ ២ ... ខន្ធទាំងឡាយតឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ចក្ខុវិញ្ញាណ
 តឹងផ្អែកនឹងចក្ខុយតនៈ កាយវិញ្ញាណ តឹងផ្អែកនឹងកាយាយតនៈ ខន្ធទាំង
 ឡាយដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ តឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។
 ធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំ តឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់
 នូវការមិនសន្សំ ... គឺខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវការសន្សំ តឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។
 ធម៌ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ តឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិន
 ដល់នូវការមិនសន្សំ ... គឺខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវការមិនសន្សំ តឹងផ្អែក
 នឹងវត្ថុ ។

[២៨១] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំផង ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំផង ... គឺខន្ធ ៣ ពីងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលដល់នូវការសន្សំផង វត្ថុផង (ពីងផ្អែក) នឹងខន្ធ ២ ... ។

[២៨២] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែលដល់នូវការមិនសន្សំផង ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ពីងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំផង វត្ថុផង (ពីងផ្អែក) នឹងខន្ធ ២ ... ។

[២៨៣] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ វារៈ ៣ ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ គឺមានវារៈ ៣ លើក ។ ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ... (ពីងផ្អែក) នឹងខន្ធ ១ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ ... ខន្ធទាំងឡាយដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ... ។ តំណក្នុងទីនេះ ប្រាកដស្មើដោយហេតុប្បច្ច័យដែរ ។

[២៨៤] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះអនន្តរប្បច្ច័យ សមនន្តរប្បច្ច័យ និងសហជាតប្បច្ច័យ បានដល់ វារៈ ៣ ។ ធម៌ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ មានវារៈ

៣ លើក ។ ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ពឹង
 ផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ... ព្រោះ
 សហជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែល
 មិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ នូវខន្ធ ២ ... ក្នុងខណៈនៃ
 បដិសន្ធិ ។ សេចក្តី**បង្រួញ** ។ (ពឹងផ្អែក) នឹងមហាក្ខត ១ របស់ពួក
 អសញ្ញាសត្វ ... ចក្ខុវិញ្ញាណពឹងផ្អែកនឹងចក្ខុយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក
 នឹងកាយាយតនៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំ ពឹងផ្អែកនឹង
 ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ... ព្រោះសហជា-
 តប្បច្ច័យ ។ សេចក្តី**បង្រួញ** ។ តំណទាំងអស់ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចុះ ។

[២៨៥] ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ... ព្រោះអញ្ញ-
 មញ្ញប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បុរេជាតប្បច្ច័យ
 អាសេវនប្បច្ច័យ កម្មប្បច្ច័យ វិបាកប្បច្ច័យ អាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ
 ឈានប្បច្ច័យ មគ្គប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ អត្តិប្បច្ច័យ
 នត្តិប្បច្ច័យ វិគតប្បច្ច័យ អវិគតប្បច្ច័យ ។

[២៨៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន
 វារៈ ៧ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧
 ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុង
 អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុង
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង

អាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ឈានប្បច្ច័យ និងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះ ។

អនុលោម ចប់

[២៨៧] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺមោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ... ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ២ ... ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ។ សេចក្តី**បង្រួញ** ។ (ពឹងផ្អែក) នឹងមហាកុត ១ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកនឹងចក្ខុយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកនឹងកាយាយតនៈ ខន្ធទាំងឡាយ ជាអហេតុកៈ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ពឹងផ្អែក

នឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ... ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺមោហៈ ដែល ច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។

[២៨៨] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំផង ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំផង ... ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺមោហៈដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង វត្ថុផង ។

[២៨៩] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ... ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ ពាក្យនេះ ប្រាកដស្មើដោយបដិច្ចវារៈ ។

[២៩០] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ វារៈ ៣ លើក ។ ធម៌ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ... ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺធម៌ជាអធិបតិ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ។ (ពឹងផ្អែក) នឹងធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ ចក្កវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកនឹងចក្ខុយានៈ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ (ពឹងផ្អែក) នឹងកាយាយានៈ ... ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវ

ការមិនសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងធម៌
 ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ... ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ
 គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលដល់
 នូវការមិនសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការ
 មិនសន្សំ ... ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺធម៌ជាអធិបតិ ដែលដល់នូវការមិន
 សន្សំ ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំក្តី ធម៌ដែលមិនដល់នូវ
 ការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំក្តី ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនដល់នូវការ
 សន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ... ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលដល់នូវការសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុជ្ជានុប ពីងផ្អែកនឹងមហាកុត
 ទាំងឡាយ ។

[២៧១] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលដល់នូវការ
 សន្សំផង ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំផង ... ព្រោះ
 នអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ពីងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលដល់នូវការសន្សំផង
 វត្ថុផង ពីងផ្អែកនឹងខន្ធ ២ ... ។ ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់
 នូវការមិនសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំផង ធម៌ដែលមិនដល់
 នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំផង ... គឺចិត្តសមុជ្ជានុប ពីងផ្អែកនឹង
 ខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំផង មហាកុតទាំងឡាយផង ។ ធម៌ដែល
 ដល់នូវការសន្សំក្តី ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំក្តី
 ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំផង ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិន

ដល់នូវការមិនសន្សំផង ... គឺខន្ធ ៣ ពីងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលដល់នូវការសន្សំផង វត្ថុផង (ពីងផ្អែក) នឹងខន្ធ ២ ... ចិត្តសមុជ្ជានរូប ពីងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំផង មហាកុតទាំងឡាយផង ។

[២៩២] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំផង ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំផង ... ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺធម៌ជាអធិបតិ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំផង វត្ថុផង ។ ព្រោះនអន្តរុប្បច្ច័យ នសមន្តរុប្បច្ច័យ នអញ្ញាមញ្ញុប្បច្ច័យ នឧបនិស្សយប្បច្ច័យ និងនបុរេជាតប្បច្ច័យ បញ្ញា ៧ ប្រាកដស្មើដោយបដិច្ចវារៈ ។ ព្រោះនបច្ច្ឆា-ជាតប្បច្ច័យ (នេះ) ជាពាក្យគ្រប់គ្រាន់ ។

[២៩៣] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ... ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ បានដល់ វារៈ ៣ លើក ។ ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ... ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប ពីងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ។ ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ។ សេចក្តី**បង្រួញ** ។ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ខន្ធទាំងឡាយដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងចក្ខុយានតនៈ ពីងផ្អែកនឹងកាយាយានតនៈ ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំ ពីង

ផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ... ព្រោះ
 នអាសវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវការសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។
 ធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំក្តី ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការ
 មិនសន្សំក្តី ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិន
 សន្សំ ... គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្ត-
 សមុដ្ឋានរូប ពីងផ្អែកនឹងមហាកុតទាំងឡាយ ។

[២៧៤] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែលដល់នូវ
 ការសន្សំផង ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំផង ... គឺ
 ខន្ធ ៣ ពីងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលដល់នូវការសន្សំផង វត្ថុផង (ពីងផ្អែក)
 នឹងខន្ធ ២ ... ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ពីង
 ផ្អែកនឹងធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំផង ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់
 នូវការមិនសន្សំផង ... គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពីងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែល
 ដល់នូវការសន្សំផង នឹងមហាកុតទាំងឡាយផង ។ ធម៌ដែលដល់នូវការ
 សន្សំក្តី ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំក្តី ពីងផ្អែក
 នឹងធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំផង ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវ
 ការមិនសន្សំផង ... គឺខន្ធ ៣ ពីងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលដល់នូវការសន្សំផង
 វត្ថុផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពីងផ្អែកនឹងខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលដល់នូវការសន្សំផង មហាកុតទាំងឡាយផង ។ ធម៌ដែលមិនដល់នូវ
 ការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ

ផង ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំផង ... ព្រោះ
អាសេវនប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវ
ការមិនសន្សំផង មហាកុតទាំងឡាយផង ។

[២៧៥] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលដល់នូវ
ការសន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលដល់នូវការ
សន្សំ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំ ។ ធម៌ដែលដល់នូវ
ការមិនសន្សំ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ... ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ
គឺចេតនាដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវ
ការមិនសន្សំ ។ ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ពឹង
ផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ... ព្រោះ
នកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ
ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ
ពាហិរ ... អាហារសមុដ្ឋាន ... ឧតុសមុដ្ឋាន ... ចេតនាដែលមិនដល់នូវការ
សន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលដល់នូវការ
សន្សំ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ...
ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលដល់នូវការសន្សំ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌
ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិន
ដល់នូវការមិនសន្សំ ... ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលដល់នូវការមិន
សន្សំ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។

[២៩៦] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំផង ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំផង ... ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលដល់នូវការសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវការសន្សំផង វត្ថុផង ។

[២៩៧] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំផង ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំផង ... ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលដល់នូវការសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំផង វត្ថុផង ។

[២៩៨] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ... ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ ។ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ (គ្រប់បទទាំងអស់) ។ (អាចយគាមិធម៌) មិនមានក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិទេ ។

[២៩៩] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ... ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ គឺពាហិរ ... ឧតុសមុដ្ឋាន ... របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។

[៣០០] ... ព្រោះនតន្ត្រិយប្បច្ច័យ គឺពាហិរ ... អាហារសមុដ្ឋាន ... ឧតុសមុដ្ឋាន ... រូបជីវិតន្ត្រិយ ពីងផ្អែកនឹងមហាក្ខតទាំងឡាយ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ។

[៣០១] ... ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ គឺបញ្ចវិញ្ញាណ (ពីងផ្អែក) នឹងពាហិរ ... អាហារសមុដ្ឋាន ... ឧតុសមុដ្ឋាន ... របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ចក្ខុ-

វិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកនឹងចក្ខុយតនៈ (កាយវិញ្ញាណពឹងផ្អែក) នឹងកាយ-
យតនៈ ... ។

[៣០២] ... ព្រោះនមគ្គប្បច្ច័យ គឺធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិន
ដល់នូវការមិនសន្សំ ជាអហេតុកៈ ។ សេចក្តី**បង្រៀញ** ។ មហាក្ខត ១
របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកនឹងចក្ខុយតនៈ (កាយ-
វិញ្ញាណ) ពឹងផ្អែកនឹងកាយយតនៈ ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ ជា
អហេតុកៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ... ព្រោះនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ និងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។
(វារៈនៃបុច្ឆា និងវិសជ្ជនា) ៣ លើក ប្រាកដស្មើដោយបដិច្ចវារៈដែរ ។
ព្រោះនោនត្តិប្បច្ច័យ និងនោវិតតប្បច្ច័យ ។

[៣០៣] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១២ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ៥ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ នអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ និងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៥ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ១៧ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ
៧ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ នតន្រ្ទិយប្បច្ច័យ
នឈានប្បច្ច័យ និងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោនត្តិប្បច្ច័យ និងនោវិត-
តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះ ។

ចច្ចនីយៈ ចប់

[៣០៤] ក្នុងនិរុទ្ធិប្បដ្ឋាន មានវារៈ ៥ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋាន ...
 ក្នុងនិរុទ្ធិប្បដ្ឋាន មានវារៈ ១២ ក្នុងនិរុទ្ធិប្បដ្ឋាន និរុទ្ធិប្បដ្ឋាន
 និរុទ្ធិប្បដ្ឋាន និងនិរុទ្ធិប្បដ្ឋាន មានវារៈ ៥ ក្នុងនិរុទ្ធិប្បដ្ឋាន
 មានវារៈ ៧ ក្នុងនិរុទ្ធិប្បដ្ឋាន មានវារៈ ១៧ ក្នុងនិរុទ្ធិប្បដ្ឋាន
 មានវារៈ ១១ ក្នុងនិរុទ្ធិប្បដ្ឋាន មានវារៈ ៧ ក្នុងនិរុទ្ធិប្បដ្ឋាន
 មានវារៈ ១៧ ក្នុងនិរុទ្ធិប្បដ្ឋាន មានវារៈ ៥ ក្នុងនិរុទ្ធិប្បដ្ឋាន
 មានវារៈ ៣ ក្នុងនិរុទ្ធិប្បដ្ឋាន និងនិរុទ្ធិប្បដ្ឋាន មានវារៈ ៥ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់
 យ៉ាងនេះ ។

អនុលោមប្បដ្ឋានីយៈ ចប់

[៣០៥] ក្នុងនិរុទ្ធិប្បដ្ឋាន មានវារៈ ៤ ព្រោះនិរុទ្ធិប្បដ្ឋាន ...
 ក្នុងនិរុទ្ធិប្បដ្ឋាន សមនិរុទ្ធិប្បដ្ឋាន សហនិរុទ្ធិប្បដ្ឋាន និរុទ្ធិប្បដ្ឋាន
 និរុទ្ធិប្បដ្ឋាន និរុទ្ធិប្បដ្ឋាន និរុទ្ធិប្បដ្ឋាន និរុទ្ធិប្បដ្ឋាន និរុទ្ធិប្បដ្ឋាន
 មានវារៈ ៤ ក្នុងនិរុទ្ធិប្បដ្ឋាន មានវារៈ ១ ក្នុងនិរុទ្ធិប្បដ្ឋាន
 មានវារៈ ៤ ក្នុងនិរុទ្ធិប្បដ្ឋាន និងនិរុទ្ធិប្បដ្ឋាន មានវារៈ ៤ ក្នុងនិរុទ្ធិប្បដ្ឋាន
 មានវារៈ ៣ ក្នុងនិរុទ្ធិប្បដ្ឋាន និរុទ្ធិប្បដ្ឋាន និរុទ្ធិប្បដ្ឋាន
 និងនិរុទ្ធិប្បដ្ឋាន មានវារៈ ៤ ក្នុងនិរុទ្ធិប្បដ្ឋាន មានវារៈ ៤ ។ បណ្ឌិត
 គប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

បច្ចនីយានុលោម ចប់

បច្ចយវារៈ ចប់

និស្សយវារៈ ប្រាកដស្មើដោយបច្ចយវារៈដែរ ។

សំសង្ខារៈ

[៣០៦] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលដល់នូវការសន្សំ ច្រឡំនឹងខន្ធ ២ ។

[៣០៧] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ នឹងខន្ធ ២ ... ។

[៣០៨] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ... គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ នឹងខន្ធ ២ ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៣០៩] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ អធិបតិប្បច្ច័យ អនន្តរប្បច្ច័យ សមនន្តរប្បច្ច័យ សហជាតប្បច្ច័យ អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បុរេជាតប្បច្ច័យ អាសេវនប្បច្ច័យ កម្មប្បច្ច័យ វិបាកប្បច្ច័យ អាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ឈានប្បច្ច័យ មគ្គប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ អត្ថិប្បច្ច័យ នត្ថិប្បច្ច័យ វិគតប្បច្ច័យ និងអវិគតប្បច្ច័យ ។

[៣១០] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋាន មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បដ្ឋាន អធិបតិប្បដ្ឋាន អនន្តរប្បដ្ឋាន សមនន្តរប្បដ្ឋាន សហជាតប្បដ្ឋាន អញ្ញាមញ្ញប្បដ្ឋាន និស្សយប្បដ្ឋាន ឧបនិស្សយប្បដ្ឋាន បុរេជាតប្បដ្ឋាន អាសេវនប្បដ្ឋាន និងកម្មប្បដ្ឋាន មានវារៈ ៣ ទាំងអស់ ។ ក្នុងវិបាកប្បដ្ឋាន មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បដ្ឋាន មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បដ្ឋាន ឈានប្បដ្ឋាន មគ្គប្បដ្ឋាន សម្បយុត្តប្បដ្ឋាន វិប្បយុត្តប្បដ្ឋាន អត្ថិប្បដ្ឋាន នត្ថិប្បដ្ឋាន វិតតប្បដ្ឋាន និងអវិតតប្បដ្ឋាន មានវារៈ ៣ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះ ។

អនុលោម ចប់

[៣១១] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋាន គឺមោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិត្រិកិច្ចា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ច្រឡំនឹងខន្ធទាំងឡាយដែលច្រឡំដោយវិចិត្រិកិច្ចា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

[៣១២] ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ... ព្រោះនហេតុប្បដ្ឋាន គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ នឹងខន្ធ ២ ... ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ... ។

[៣១៣] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ច្រឡំនឹងធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំ ... ព្រោះនអធិបតិប្បដ្ឋាន នបុរេជាតប្បដ្ឋាន នបច្ឆាជាតប្បដ្ឋាន និងនអាសេវនប្បដ្ឋាន គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលដល់នូវការសន្សំ នឹង

ខន្ធ ២ ... ។

[៣១៤] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ... ព្រោះ នអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលមិនដល់នូវការ សន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ នវិបាកប្បច្ច័យ នឈានប្បច្ច័យ នមគ្គប្បច្ច័យ និងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៣១៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង នវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុង នមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះ ។

បច្ចនីយៈ ចប់

[៣១៦] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង នអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង នវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បណ្ឌិត គប្បីរាប់យ៉ាងនេះ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ចប់

[៣១៧] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...
 ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ សមនន្តរប្បច្ច័យ សហជាតប្បច្ច័យ អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ
 និស្សយប្បច្ច័យ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បុរេជាតប្បច្ច័យ អាសេវនប្បច្ច័យ និង
 កម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ទាំងអស់ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុង
 អាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឈា-
 នប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ អត្តិប្បច្ច័យ នត្តិប្បច្ច័យ វិគតប្បច្ច័យ
 អវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះ ។

បច្ចុនីយានុលោម ចប់

សំសដ្ឋវារៈ ចប់

សម្បយុត្តវារៈ ប្រាកដស្មើដោយសំសដ្ឋវារៈដែរ ។

បញ្ហាវារៈ

[៣១៨] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវការ
 សន្សំ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺហេតុទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជា
 បច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣១៩] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនដល់នូវ
 ការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺហេតុទាំងឡាយដែល
 ដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣២០] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវ
ការសន្សំផង នៃធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំផង
ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺហេតុទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃ
ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣២១] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់
នូវការមិនសន្សំ ដោយហេតុប្បច្ច័យ (បានដល់ វារៈនៃបុច្ឆា និនវិសជ្ជនា)
៣ លើក ។

[៣២២] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជា
បច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយ
ហេតុប្បច្ច័យ គឺហេតុទាំងឡាយ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការ
មិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង នៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំង
ឡាយផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ហេតុទាំងឡាយ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ
មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង នៃកដត្តា-
រូបទាំងឡាយផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៣២៣] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវ
ការសន្សំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺបុគ្គលឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើ
ឧបោសថកម្ម ពិចារណានូវបុញ្ញកម្មនោះ ពិចារណានូវបុញ្ញកម្មទាំងឡាយ
ដែលបានសន្សំទុកល្អហើយ ក្នុងកាលមុន ចេញអំពីឈានហើយ ពិចារណា
នូវឈាន (ចំណែកខាង) សេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយ ពិចារណានូវកិលេស

ទាំងឡាយ ដែលបានលះបង់ហើយ ពិចារណានូវកិលេសទាំងឡាយ ដែល
បានសង្កត់សង្កិនហើយ ស្គាល់នូវកិលេសទាំងឡាយដែលពុះពោរឡើង ក្នុង
កាលមុន សេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី បុប្ផជនទាំងឡាយក្តី ឃើញច្បាស់នូវ
ខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវការសន្សំ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ ជាអនត្តា រមែង
ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈប្រារព្ធនូវអំពើនោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ ... វិចិត្តិច្ឆា ...
ឧទ្ធច្ចៈ ... ទោមនស្សកើតឡើង លោកទាំងនោះ រមែងដឹងនូវចិត្តរបស់បុគ្គល
អ្នកព្រមព្រៀងដោយចិត្ត ដែលដល់នូវការសន្សំ ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ
អាកាសានញ្ញាយតនកុសល ជាបច្ច័យនៃវិញ្ញាណញ្ញាយតនកុសល ដោយ
អារម្មណប្បច្ច័យ អាកិញ្ញញ្ញាយតនកុសល ជាបច្ច័យនៃនេវសញ្ញានាសញ្ញា-
យតនកុសល ខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃឥទ្ធិវិធាណ
នៃចេតោបរិយញ្ញាណ នៃបុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ នៃយថាកម្មបគញ្ញាណ
នៃអនាគតសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៣២៤] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនដល់
នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺព្រះអរហន្ត
ពិចារណានូវកិលេសទាំងឡាយ ដែលលះបានហើយ ស្គាល់នូវកិលេសទាំង
ឡាយ ដែលពុះពោរឡើងក្នុងកាលមុន ឃើញច្បាស់នូវខន្ធទាំងឡាយដែល
ដល់នូវការសន្សំ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ ជាអនត្តា ស្គាល់នូវចិត្តរបស់បុគ្គល
អ្នកព្រមព្រៀងដោយចិត្ត ដែលដល់នូវការសន្សំ ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ
សេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី បុប្ផជនទាំងឡាយក្តី រមែងឃើញច្បាស់នូវខន្ធទាំង

ឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ ជាអនត្តា កាលបើ
 កុសលរលត់ហើយ វិបាកក៏កើតឡើង ព្រោះតទារម្មណ៍ បុគ្គលត្រេកអរ
 រីករាយ ចំពោះខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំ រាគៈប្រាណ្ឌនូវសេចក្តី
 ត្រេកអរនោះ ទើបកើតឡើង ទោមនស្សកើតឡើង កាលបើអកុសលរលត់
 ហើយ វិបាកក៏កើតឡើង ព្រោះតទារម្មណ៍ អាកាសានញាយតនកុសល
 ជាបច្ច័យនៃវិញ្ញាណញាយតនវិបាកផង នៃកិរិយាផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ
 អាកិញ្ញញាយតនកុសល ជាបច្ច័យនៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនវិបាកផង នៃ
 កិរិយាផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំ
 ជាបច្ច័យនៃការពិចារណានូវចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ
 យថាកម្មបគញ្ញាណ និងអនាគតសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៣២៥] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់
 នូវការសន្សំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺសេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយ ចេញពីមគ្គ
 ពិចារណានូវមគ្គ ស្គាល់នូវចិត្ត របស់បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយចិត្តដែល
 ដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវ
 ការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ
 និងអនាគតសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៣២៦] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនដល់
 នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺព្រះអរហន្ត
 ចេញអំពីមគ្គពិចារណានូវមគ្គ ស្គាល់នូវចិត្តរបស់បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយ

ចិត្ត ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ខន្ធទាំងឡាយ
ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃការពិចារណានូវចេតោបរិយញ្ញាណ
បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៣២៧] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជា
បច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយ
អារម្មណប្បច្ច័យ គឺព្រះអរហន្ត ពិចារណានូវផល ពិចារណានូវព្រះនិព្វាន
(ព្រោះថា) ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យនៃការពិចារណានូវផល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ព្រះអរហន្តឃើញច្បាស់នូវចក្ខុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ ជាអនត្តា
ឃើញច្បាស់នូវសោតៈ ... នូវវត្ថុ ... នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនដល់នូវការ
សន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ ជាអនត្តា ឃើញនូវរូប
ដោយចក្ខុដូចជាទិព្វ ឮនូវសំឡេងដោយសោតជាតុដូចជាទិព្វ ស្គាល់នូវចិត្ត
របស់បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយចិត្ត ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវ
ការមិនសន្សំ ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ឯអាកាសានញ្ញាយតនកិរិយា ជា
បច្ច័យនៃវិញ្ញាណញ្ញាយតនកិរិយា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ អាកិញ្ញញ្ញាយ-
តនកិរិយា ជាបច្ច័យនៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនកិរិយា រូបាយតនៈ ជាបច្ច័យ
នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋញ្ញាយតនៈ ជាបច្ច័យនៃកាយវិញ្ញាណ ខន្ធទាំងឡាយ
ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃការពិចារណា
នូវឥន្ទ្រិវិញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ និងអនា-
គតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៣២៨] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជា បច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺសេក្ខបុគ្គល ទាំងឡាយ ពិចារណានូវផល ពិចារណានូវព្រះនិព្វាន (ព្រោះថា) ព្រះ និព្វានជាបច្ច័យនៃគោត្រកូ នៃវោទានៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ សេក្ខបុគ្គល ទាំងឡាយក្តី បុប្ផជនទាំងឡាយក្តី ឃើញច្បាស់នូវចក្ខុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ ជាអនត្តា រមែងត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ប្រារព្ធនូវសេចក្តីត្រេកអរនោះ ទើប កើតឡើង ទោមនស្សកើតឡើង ឃើញច្បាស់នូវសោតៈ ... នូវវត្ថុ ... នូវខន្ធ ទាំងឡាយដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ ជាអនត្តា រមែងត្រេកអរ រីករាយ រាគៈប្រារព្ធនូវសេចក្តីត្រេកអរ នោះ ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង វិចិកិច្ចា ... ទោមនស្ស ... ឃើញនូវរូប ដោយចក្ខុដូចជាទិព្វ ព្វនូវសំឡេងដោយសោតជាតុដូចជាទិព្វ ស្គាល់នូវចិត្ត របស់បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយចិត្ត ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវ ការមិនសន្សំ ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ខន្ធទាំងឡាយដែលមិនដល់នូវការ សន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃឥទ្ធិវិធាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ និងអនាគតសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៣២៩] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺព្រះ និព្វាន ជាបច្ច័យនៃមគ្គ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៣៣០] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវការ

សន្សំដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។
 អារម្មណាធិបតិ គឺបុគ្គលឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ធ្វើនូវ
 បុញ្ញកម្មនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ធ្វើនូវបុញ្ញកម្មទាំងឡាយដែល
 បានសន្សំលើហើយក្នុងកាលមុន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ចេញអំពី
 ឈាន ធ្វើឈានឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ធ្វើនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែល
 ដល់នូវការសន្សំឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈធ្វើនូវបុញ្ញកម្ម
 នោះឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង ទិដ្ឋិ ក៏កើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ
 គឺធម៌ជាអធិបតិដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយ
 ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៣៣១] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនដល់នូវ
 ការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ សហ-
 ជាតាធិបតិ គឺធម៌ជាអធិបតិដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃចិត្តសមុដ្ឋាន-
 រូបទាំងឡាយ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៣៣២] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវការ
 សន្សំផង នៃធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំផង ដោយ
 អធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាតាធិបតិ គឺធម៌ជាអធិបតិ ដែលដល់នូវ
 ការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង នៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំង
 ឡាយផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៣៣៣] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវ

ការមិនសន្សំ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាតាធិបតិ គឺធម៌ជា
អធិបតិដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយ ដោយ
អធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៣៣៤] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវ
ការសន្សំ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ គឺសេក្ខបុគ្គល
ទាំងឡាយ ចេញអំពីមគ្គ ធ្វើនូវមគ្គឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ។

[៣៣៥] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនដល់
នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អា-
រម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺព្រះអរហន្ត ចេញ
អំពីមគ្គ ធ្វើនូវមគ្គឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ
ធម៌ជាអធិបតិ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ (ជាបច្ច័យ) នៃចិត្តសមុដ្ឋានរូប
ទាំងឡាយ ។ បេ។

[៣៣៦] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវ
ការមិនសន្សំផង នៃធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ
ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាតាធិបតិ គឺធម៌ជាអធិបតិ
ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង នៃចិត្ត-
សមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៣៣៧] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជា
បច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយ

អធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណា-
 ធិបតិ គឺព្រះអរហន្តធ្វើនូវផល ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ធ្វើនូវព្រះ
 និព្វាន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា (ចំណែកខាង) ព្រះនិព្វាន ក៏ជា
 បច្ច័យនៃផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ សហជាតាធិបតិ គឺធម៌ជាអធិបតិ
 ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធ
 ទាំងឡាយផង នៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៣៣៨] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជា
 បច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អា-
 រម្មណាធិបតិ គឺសេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយ ធ្វើនូវផល ឲ្យជាទីគោរព ហើយ
 ពិចារណា ធ្វើនូវព្រះនិព្វានឲ្យជាទីគោរពហើយពិចារណា (ចំណែកខាង)
 ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យនៃគោត្រកូ នៃរោទានៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បុគ្គល
 ធ្វើនូវចក្ខុឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ នូវវត្ថុ ... ធ្វើនូវខន្ធទាំងឡាយ ដែល
 មិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ
 រីករាយ រាគៈ ធ្វើនូវសេចក្តីត្រេកអរនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទើបកើតឡើង
 ទិដ្ឋិ ... ។

[៣៣៩] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជា
 បច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់
 អារម្មណាធិបតិ គឺព្រះនិព្វានជាបច្ច័យនៃមគ្គ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ បេ។
 ជាបច្ច័យ ។

[៣៤០] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំ ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលដល់នូវការសន្សំ ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រកូ អនុលោមជាបច្ច័យនៃ វោទានៈ ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ ។

[៣៤១] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំ ... គោត្រកូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ វោទានៈ ជាបច្ច័យនៃមគ្គ ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ ។

[៣៤២] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃវដ្តានៈ ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ អនុលោម របស់សេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយ (ជាបច្ច័យ) នៃផលសមាបត្តិ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនកុសល របស់បុគ្គលកាលចេញអំពីនិរោធ ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ ។

[៣៤៣] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ គឺមគ្គជាបច្ច័យនៃផល ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ ។

[៣៤៤] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយ

អនន្តរឃ្យច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវ
 ការមិនសន្សំ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ កវន្តៈ (ជាបច្ច័យ)
 នៃអាវជ្ជនៈ កិរិយា (ជាបច្ច័យ) នៃវុជ្ជនៈ អនុលោមរបស់ព្រះអរហន្ត
 (ជាបច្ច័យ) នៃផលសមាបត្តិ នៅសញ្ញានាសញ្ញាយតនកិរិយា របស់
 បុគ្គល កាលចេញអំពីនិរោធិ ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដោយអនន្ត-
 រឃ្យច្ច័យ ។

[៣៤៥] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ (ជា
 បច្ច័យ) នៃធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំ ... អាវជ្ជនៈ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំង
 ឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំ ដោយអនន្តរឃ្យច្ច័យ ។

[៣៤៦] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវការ
 សន្សំ ដោយសមនន្តរឃ្យច្ច័យ (ពាក្យនេះ) ប្រាកដស្មើដោយអនន្តរឃ្យច្ច័យ
 ដែរ ។ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានបញ្ញា ៩ ប្រាកដស្មើដោយសហជា-
 តប្បច្ច័យ ក្នុងបដិច្ចវារៈដែរ ។ ក្នុងអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានបញ្ញា ៣ ប្រាកដ
 ស្មើដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ក្នុងបដិច្ចវារៈដែរ ។ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មាន
 បញ្ញាប្រាកដស្មើដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ក្នុងបច្ច័យវារៈដែរ ។ បញ្ញា ៤ យ៉ាង
 មិនមានផ្សេងអំពីតំណ (នៃបច្ច័យទាំងនោះ) ទេ ។ បញ្ញា ១៣ ។

[៣៤៧] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវការ
 សន្សំ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តរឃ្យ-
 និស្ស័យ និងបកត្ថបនិស្ស័យ ។ បកត្ថបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា

ដែលដល់នូវការសន្សំ ហើយឲ្យទាន នូវសីល ... នូវឧបោសថកម្ម ... ញ៉ាំង
 ឈាន ... ញ៉ាំងវិបស្សនា ... ញ៉ាំងអភិញ្ញា ... ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង
 ដំឡើងមានៈ ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីលដែលដល់នូវការសន្សំ ... នូវសុតៈ ចាគៈ
 បញ្ញា រាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានៈ ទិដ្ឋិ ... អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នាហើយ
 ឲ្យទាន នូវសីល ... នូវឧបោសថកម្ម ... ញ៉ាំងឈាន ... ញ៉ាំងវិបស្សនា ...
 ញ៉ាំងអភិញ្ញា ... ញ៉ាំងសមាបត្តិ ... សម្លាប់សត្វ បំបែកសង្ឃី សទ្ធាដែល
 ដល់នូវការសន្សំ ... បញ្ញា រាគៈ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែល
 ដល់នូវការសន្សំ នៃបញ្ញា នៃរាគៈ នៃសេចក្តីប្រាថ្នាដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
 បរិកម្មនៃបឋមជ្ឈានជាបច្ច័យនៃបឋមជ្ឈាន ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ បេ ។
 បរិកម្មនៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ ជាបច្ច័យនៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ
 ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បឋមជ្ឈានជាបច្ច័យនៃទុតិយជ្ឈាន ។ បេ ។
 អាកិញ្ញាយតនៈ ជាបច្ច័យនៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ ដោយ
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៣៤៨] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវការ
 មិនសន្សំ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកត្ថុ-
 បនិស្ស័យ ។ បកត្ថុបនិស្ស័យ គឺបរិកម្មនៃមគ្គទី ១ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ
 ទី ១ បរិកម្មនៃមគ្គទី ៤ ជាបច្ច័យនៃមគ្គទី ៤ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៣៤៩] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនដល់នូវ
 ការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់

អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកត្ថបនិស្ស័យ ។ បកត្ថបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យ
 នូវសទ្ធា ដែលដល់នូវការសន្សំ ហើយញ៉ាំងខ្លួនឲ្យក្តៅទូទៅ ឲ្យក្តៅជុំវិញ
 ទទួលនូវទុក្ខដែលមានការស្វែងរកជាមូល នូវសីលដែលដល់នូវការសន្សំ ...
 នូវបញ្ញា ... នូវរាគៈ ... អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយញ៉ាំងខ្លួនឲ្យក្តៅទូទៅ
 ឲ្យក្តៅជុំវិញ ទទួលនូវទុក្ខ ដែលមានការស្វែងរកជាមូល សទ្ធាដែលដល់នូវ
 ការសន្សំ ... បញ្ញា ... រាគៈ ... សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យនៃកាយិកសុខ នៃ
 កាយិកទុក្ខ នៃផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ កុសលាកុសល-
 កម្ម ជាបច្ច័យនៃវិបាក ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៣៥០] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវ
 ការមិនសន្សំ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ បកត្ថបនិស្ស័យ គឺមគ្គទី
 ១ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គទី ២ មគ្គទី ៣ ជាបច្ច័យនៃមគ្គទី ៤ ដោយ
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៣៥១] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការមិនសន្សំ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌
 ដែលដល់នូវការសន្សំ ... បានដល់ អារម្មណ្តបនិស្ស័យ និងបកត្ថបនិស្ស័យ ។
 បកត្ថបនិស្ស័យ គឺសេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវមគ្គ ហើយញ៉ាំង
 សមាបត្តិដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើង ចូលកាន់សមាបត្តិដែលកើតឡើង
 ហើយ ឃើញច្បាស់នូវសន្ធិរទាំងឡាយ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ ជាអនត្តា
 មគ្គ ជាបច្ច័យនៃអត្ថប្បដិសម្មិទា នៃធម្មប្បដិសម្មិទា នៃនិរុត្តិប្បដិសម្មិទា នៃ
 បដិកាណប្បដិសម្មិទា នៃឋានាឋានកោសល្យ របស់សេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយ

ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៣៥២] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែល
មិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ... បានដល់ អារម្មណ្តូប-
និស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកត្តូបនិស្ស័យ ។ បកត្តូបនិស្ស័យ គឺព្រះ
អរហន្ត អាស្រ័យនូវមគ្គ ញ៉ាំងកិរិយាសមាបត្តិដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើត
ឡើង ចូលកាន់កិរិយាសមាបត្តិដែលកើតឡើងហើយ ... ជាបច្ច័យនៃឋានា-
ឋានកោសល ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មគ្គ ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៣៥៣] ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជា
បច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយ
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ្តូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យនិង
បកត្តូបនិស្ស័យ ។ បកត្តូបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវកាយិកសុខ ញ៉ាំង
ខ្លួនឲ្យក្តៅទូទៅ ឲ្យក្តៅជុំវិញ ទទួលនូវទុក្ខដែលមានការស្វែងរកជាមូល នូវ
កាយិកទុក្ខ ... នូវរដូវ ... នូវកោជន ... អាស្រ័យនូវសេនាសនៈ ញ៉ាំងខ្លួន
ឲ្យក្តៅទូទៅ ឲ្យក្តៅជុំវិញ កាយិកសុខ ... កាយិកទុក្ខ ... រដូវ ... កោជន ...
សេនាសនៈ ជាបច្ច័យនៃកាយិកសុខ នៃកាយិកទុក្ខ នៃផលសមាបត្តិ ដោយ
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ព្រះអរហន្ត អាស្រ័យនូវកាយិកសុខ ញ៉ាំងកិរិយា-
សមាបត្តិ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ។ បេ ។ ឃើញច្បាស់នូវកាយិកទុក្ខ ... នូវ
រដូវ ... នូវកោជន ... អាស្រ័យនូវសេនាសនៈ ។ បេ ។ ឃើញច្បាស់ ។

[៣៥៤] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជា បច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តបនិស្ស័យ និងបកត្ថបនិស្ស័យ ។ បកត្ថបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវកាយិកសុខ ហើយឲ្យទាន ... ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើត ឡើង សម្រាប់សត្វ បំបែកសង្ឃី នូវកាយិកទុក្ខ ... នូវរដូវ ... នូវកោជន ... អាស្រ័យនូវសេនាសនៈ ហើយឲ្យទាន ... បំបែកសង្ឃី កាយិកសុខ ... សេនាសនៈ ជាបច្ច័យនៃសទ្ធាដែលដល់នូវការសន្សំ នៃបញ្ញា នៃរាគៈ នៃ សេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៣៥៥] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជា បច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តបនិស្ស័យ និងបកត្ថបនិស្ស័យ ។ បកត្ថបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវកាយិកសុខ ហើយញ៉ាំងមគ្គឲ្យកើត នូវកាយិកទុក្ខ ... អាស្រ័យនូវសេនាសនៈ ហើយញ៉ាំងមគ្គឲ្យកើត នូវកាយិកសុខ ... នូវ កាយិកទុក្ខ ... សេនាសនៈ ជាបច្ច័យនៃមគ្គដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៣៥៦] ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជា បច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយ បុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ៍បុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណ៍- បុរេជាត គឺព្រះអរហន្ត ឃើញច្បាស់នូវចក្ខុ ... នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ ជាអនត្តា ឃើញរូបដោយចក្ខុដូចជាទិព្វ ឮសំឡេងដោយសោតជាតុដូចជា

ទិព្វ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យ
 នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺចក្ខុយតនៈ
 (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយ-
 វិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់
 នូវការមិនសន្សំ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៣៥៧] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជា
 បច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់ អា-
 រម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺសេក្ខបុគ្គលទាំង
 ឡាយក្តី បុថុជនទាំងឡាយក្តី រមែងឃើញច្បាស់នូវចក្ខុ ... នូវវត្ថុ ថាមិន
 ទៀង ជាទុក្ខ ជាអនត្តា ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈប្រាណនូវសេចក្តី
 រីករាយនោះ ទើបកើតឡើង ទោមនស្សកើតឡើង ឃើញរូបដោយចក្ខុដូចជា
 ទិព្វ ព្វសំឡេងដោយសោតធាតុដូចជាទិព្វ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យ
 នៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៣៥៨] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជា
 បច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់
 វត្ថុបុរេជាត គឺវត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ
 ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៣៥៩] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនដល់នូវ
 ការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយបច្ច័យជាតប្បច្ច័យ បានដល់ បច្ច័យ-

ជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែល
កើតមុន ដោយបច្ច័យជាតប្បច្ច័យ ។

[៣៦០] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនដល់
នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយបច្ច័យជាតប្បច្ច័យ បានដល់
បច្ច័យជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ
ដែលកើតមុន ដោយបច្ច័យជាតប្បច្ច័យ ។

[៣៦១] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជា
បច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយបច្ច័យ-
ជាតប្បច្ច័យ បានដល់ បច្ច័យជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលមិនដល់នូវការសន្សំ
មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ច័យ-
ជាតប្បច្ច័យ ។

[៣៦២] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវការ
សន្សំ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលដល់នូវការសន្សំ
ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលដល់នូវការសន្សំ ដោយអាសេ-
វនប្បច្ច័យ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃគោត្រកូ អនុលោម ជាបច្ច័យនៃ
វោទានៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣៦៣] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវ
ការមិនសន្សំ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺគោត្រកូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ
វោទានៈ ជាបច្ច័យនៃមគ្គ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣៦៤] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ... គឺខន្ធទាំងឡាយមុនៗ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយក្រោយៗ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៣៦៥] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនា ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៦៦] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាតនិងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺចេតនាដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺចេតនាដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃវិបាកក្ខន្ធទាំងឡាយផង នៃកដត្តារូបទាំងឡាយផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៦៧] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំផង នៃធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំផង ... គឺចេតនាដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង នៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៦៨] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវ

ការមិនសន្សំ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនា ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ជា បច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៦៩] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនដល់ នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត នឹងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺចេតនាដែលដល់នូវការមិនសន្សំ (ជា បច្ច័យ) នៃចិត្តសមុជ្ជានុបទាំងឡាយ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺចេតនាដែល ដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃវិបាកក្ខន្ធទាំងឡាយ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៧០] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវ ការមិនសន្សំផង នៃធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនា ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃ សម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង នៃចិត្តសមុជ្ជានុបទាំងឡាយផង ដោយ កម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៧១] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជា បច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយ កម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជា បច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង នៃចិត្តសមុជ្ជានុបទាំងឡាយផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនា ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិន សន្សំ ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង នៃកដត្តានុបទាំងឡាយផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៧២] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជា
 បច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយវិបាក
 កប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ជាវិបាកដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិន
 សន្សំ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ខន្ធទាំងឡាយ ជាបច្ច័យនៃវត្ថុ ក្នុងខណៈ
 នៃបដិសន្ធិ ដោយវិបាកកប្បច្ច័យ ។

[៣៧៣] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវការ
 សន្សំ ដោយអាហារកប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយតន្ត្រីយកប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយ
 ឈានកប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយមគ្គកប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសម្បយុត្តកប្បច្ច័យ ។

[៣៧៤] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនដល់នូវ
 ការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយវិប្បយុត្តកប្បច្ច័យ បានដល់ សហ-
 ជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវការសន្សំ ជា
 បច្ច័យនៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយ ដោយវិប្បយុត្តកប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត
 គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃកាយនេះដែលកើតមុន
 ដោយវិប្បយុត្តកប្បច្ច័យ ។

[៣៧៥] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនដល់នូវ
 ការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយវិប្បយុត្តកប្បច្ច័យ បានដល់ សហ-
 ជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ
 ជាបច្ច័យនៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយ ដោយវិប្បយុត្តកប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត
 គឺខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើត

មុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៣៧៦] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជា
 បច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយ
 វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត
 គឺខន្ធទាំងឡាយដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យ
 នៃចិត្តសមុជ្ជានុបទាំងឡាយ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយដែលមិន
 ដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃកដត្តារូបទាំងឡាយ
 ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធទាំងឡាយ ជាបច្ច័យនៃវត្ថុ
 ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។
 ឯបុរេជាត គឺចក្ខុយតនៈ ... កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ
 វត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិន
 សន្សំ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលមិនដល់
 នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយនេះ ដែល
 កើតមុន ។

[៣៧៧] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជា
 បច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់ បុរេ-
 ជាត គឺវត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំ ដោយវិប្ប-
 យុត្តប្បច្ច័យ ។

[៣៧៨] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជា

បច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់ បុរេជាត គឺវត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៣៧៩] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវការ សន្សំ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលដល់នូវការសន្សំ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ។

[៣៨០] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនដល់នូវ ការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបច្ច័យជាត ។ សហជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យ នៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ច័យជាត គឺខន្ធទាំង ឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃកាយនេះដែលកើតមុន ដោយ អត្ថិប្បច្ច័យ ។

[៣៨១] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវការ សន្សំផង នៃធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំផង ដោយ អត្ថិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង នៃ ចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ។ ធម៌ដែល ដល់នូវការមិនសន្សំ ... (វារៈនៃបុច្ឆា និងវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើតាមន័យក្នុងអាចយគាមិធម៌ ។

[៣៨២] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជា

បច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយ
អត្តិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត បុរេជាត បច្ច្រាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។
សហជាត គឺខន្ធ ១ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជា
បច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង នៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង ដោយអត្តិប្បច្ច័យ
ខន្ធ ២ ... ខន្ធទាំងឡាយ ជាបច្ច័យនៃវត្ថុ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃ
បដិសន្ធិ វត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ មហាកុត ១ ...
ពាហិរ ... អាហារ ... ឧតុ ... នៃពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។ ឯបុរេជាត គឺ
ព្រះអរហន្ត ឃើញច្បាស់នូវចក្ខុ ... នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ មិនមែនខន្ធ
(ឃើញ) រូបដោយចក្ខុដូចជាទិព្វ ... ឮសំឡេងដោយសោតជាតុដូចជាទិព្វ
រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ)
នៃកាយវិញ្ញាណ ចក្ខុយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ... កាយា-
យតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ
ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។ ឯ
បច្ច្រាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ
ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។ កតទ្បិដ្ឋារាហារ
(ជាបច្ច័យ) នៃកាយនេះ រូបជីវិតិទ្រិយ (ជាបច្ច័យ) នៃកដត្តារូបទាំង
ឡាយ ។

[៣៨៣] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជា
បច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ បានដល់ បុរេជាត

គឺសេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី បុប្ផជនទាំងឡាយក្តី ឃើញច្បាស់នូវចក្ខុ ថាមិន
 ទៀង ជាទុក្ខ ជាអនត្តា ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ប្រារព្ធនូវសេចក្តី
 រីករាយនោះ ... ទោមនស្សកើតឡើង នូវសោតៈ ... ឃើញច្បាស់នូវវត្ថុ ថា
 មិនទៀង ... ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ប្រារព្ធនូវសេចក្តីរីករាយនោះ ...
 ទោមនស្ស កើតឡើង នូវរូបដោយចក្ខុដូចជាទិព្វ ... ឮសំឡេងដោយសោត-
 ធាតុដូចជាទិព្វ វត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំ ដោយ
 អត្តិប្បច្ច័យ ។

[៣៨៤] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជា
 បច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ បានដល់ បុរេជាត
 គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។

[៣៨៥] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំក្តី ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ
 មិនដល់នូវការមិនសន្សំក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ដោយ
 អត្តិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺខន្ធ ១ ដែល
 ដល់នូវការសន្សំក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ។

[៣៨៦] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំក្តី ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ
 មិនដល់នូវការមិនសន្សំក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិន
 ដល់នូវការមិនសន្សំដោយអត្តិប្បច្ច័យ គឺបានដល់សហជាត បច្ឆាជាត អាហារ
 និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវការសន្សំក្តី មហាក្ខត
 ទាំងឡាយក្តី ជាបច្ច័យនៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។

ឯបច្ឆាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវការសន្សំក្តី កតឡើងរាហារក្តី ជា
បច្ច័យនៃកាយនេះ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែល
ដល់នូវការសន្សំក្តី រូបជីវិតន្រ្ទិយក្តី ជាបច្ច័យនៃកដត្តារូបទាំងឡាយ ដោយ
អត្តិប្បច្ច័យ ។

[៣៨៧] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំក្តី ធម៌ដែលមិនដល់នូវការ
សន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ
ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។ បច្ច័យទាំងពីរ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើតាមន័យដែលសម្តែង
រួចហើយ ។ (ធម៌) ជាបច្ច័យ ដោយនត្តិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយវិត-
តប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយអវិតតប្បច្ច័យ ។

[៣៨៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ៧ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦
ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុង
អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុង
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
បច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
កម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៧ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ
៧ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុង

នត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១៣ ។

អនុលោម ចប់

[៣៨៩] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវការ
សន្សំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ បេ។ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជា
បច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៣៩០] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវការ
មិនសន្សំ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៣៩១] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនដល់នូវ
ការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបច្ច័-
ជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៣៩២] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវការ
សន្សំផង នៃធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំផង ដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ ។

[៣៩៣] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវ
ការមិនសន្សំ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៣៩៤] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវ
ការសន្សំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៣៧៥] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនដល់
នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយ
បច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

[៣៧៦] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវ
ការមិនសន្សំផង នៃធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ
ផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[៣៧៧] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជា
បច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយ
អារម្មណ៍ប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្ស-
យប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ
ជាបច្ច័យដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយតន្ត្រីប្បច្ច័យ ។

[៣៧៨] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជា
បច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំ ដោយអារម្មណ៍ប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយ
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៣៧៩] ធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជា
បច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៤០០] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំក្តី ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ

មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវការសន្សំ ... បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។

[៤០១] ធម៌ ដែលដល់នូវការសន្សំ ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិន ដល់នូវការមិនសន្សំ ... បានដល់ សហជាត បច្ច័យជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។

[៤០២] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ... បាន ដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។

[៤០៣] ធម៌ ដែលដល់នូវការមិនសន្សំ ធម៌ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិនដល់នូវការមិនសន្សំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនដល់នូវការសន្សំ មិន ដល់នូវការមិនសន្សំ ... បានដល់ សហជាត បច្ច័យជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។

[៤០៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ នអធិបតិប្បច្ច័យ នអនន្តរប្បច្ច័យ និងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ក្នុង នសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងនអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងននិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងនបច្ច័យជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ក្នុងនអាសវនប្បច្ច័យ នកម្មប្បច្ច័យ នវិបាកប្បច្ច័យ នអាហារប្បច្ច័យ នឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ នឈានប្បច្ច័យ និងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ក្នុង នសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុង

នោអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ក្នុង
នោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។
បណ្ឌិត គប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

បច្ចនីយៈ ចប់

[៤០៥] ក្នុងនអាម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...^(១)
ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ នអនន្តរប្បច្ច័យ និងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង
នអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧
ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ នបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ នអាសេវនប្បច្ច័យ នកម្មប្បច្ច័យ
នវិបាកប្បច្ច័យ នអាហារប្បច្ច័យ នតន្រ្តិយប្បច្ច័យ នឈានប្បច្ច័យ និង
នមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
នវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង
នោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ចប់

[៤០៦] ក្នុងនអាម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...
ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុង
នសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុង

១- ច្បាប់ឆដ្ឋសន្តិយនា និងច្បាប់របស់ស្យាមថា ហេតុបច្ចយា នអាម្មណេ សត្ត ដែលប្រែថា
ក្នុងនអាម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ។

អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុង
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 បច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 កម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៧ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ឈានប្បច្ច័យ និងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧
 ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង
 អត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាង
 នេះចុះ ។

បច្ចុនីយានុលោម ចប់
 អាចយគាមិត្តិកៈទី ១០ ចប់

អដ្ឋកថា

អាចយគាមិត្តិកៈ

[២៥០-៤០៦] អនុលោមប្បដ្ឋាន ក្នុងបដិច្ចវារៈ និងសំសដ្ឋវារៈ ក្នុង
អាចយគាមិត្តិកៈ ដូចគ្នាក្នុងកុសលត្តិកៈ ពាក្យដ៏សេសស លោកអធិប្បាយ
ទៅតាមបុរាណនោះឯង ទាំងដោយវិសជ្ជនា និងការគណនា ។^{១៣៣}

អដ្ឋកថាអាចយគាមិត្តិកៈ ចប់

អភិធម្មបិដក

សេក្ខត្ថកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៤០៧] ធម៌ ដែលជាបស្ចេកបុគ្គល អាស្រ័យនូវធម៌ដែលជាបស្ចេកបុគ្គល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលជាបស្ចេកបុគ្គល ខន្ធ ២ ... ។ ធម៌ដែលមិនមែនជាបស្ចេកបុគ្គល មិនមែនជាបស្ចេកបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ដែលជាបស្ចេកបុគ្គល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានុរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ជាបស្ចេកបុគ្គល ។ ធម៌ដែលជាបស្ចេកបុគ្គលក្តី ធម៌ដែលមិនមែនជាបស្ចេកបុគ្គល មិនមែនជាបស្ចេកបុគ្គលក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលជាបស្ចេកបុគ្គល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានុរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលជាបស្ចេកបុគ្គល ខន្ធ ២ ... ។

[៤០៨] ធម៌ ដែលជាបស្ចេកបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ដែលជាបស្ចេកបុគ្គល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺអាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលជាបស្ចេកបុគ្គល ។ ធម៌ដែលមិនមែនជាបស្ចេកបុគ្គល មិនមែនជាបស្ចេកបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ ដែលជាបស្ចេកបុគ្គល ... គឺចិត្តសមុជ្ជានុរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ជាបស្ចេកបុគ្គល ។ ធម៌ដែលជាបស្ចេកបុគ្គលក្តី ធម៌ដែលមិនមែនជាបស្ចេកបុគ្គល មិនមែនជាបស្ចេកបុគ្គលក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលជាបស្ចេកបុគ្គល ... គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានុរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលជាបស្ចេកបុគ្គល ខន្ធ

២ ... ។

[៤០៩] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជា
 របស់អសេក្ខបុគ្គល ... គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែល
 មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ខន្ធ ២ ... វត្ថុ
 អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធទាំងឡាយអាស្រ័យវត្ថុ មហាក្ខត
 ៣ អាស្រ័យមហាក្ខត ១ មហាក្ខត ២ អាស្រ័យមហាក្ខត ២ ចិត្តសមុដ្ឋាន-
 រូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យមហាក្ខតទាំងឡាយ ។

[៤១០] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គលផង ធម៌ដែលមិនមែន
 ជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 ហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលជារបស់សេក្ខ-
 បុគ្គលផង មហាក្ខតទាំងឡាយផង ។

[៤១១] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គលផង ធម៌ដែលមិន
 មែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គលផង ទើបកើតឡើង
 ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គលផង មហាក្ខតទាំងឡាយផង ។

[៤១២] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ដែលជារបស់
 សេក្ខបុគ្គល ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ និងអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ
 បដិសន្ធិមិនមានទេ ។ ពួកមហាក្កតទាំងអស់ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើតាមទំនងអន្ត-
 រប្បច្ច័យ សមន្តរប្បច្ច័យ និងសហជាតប្បច្ច័យ ។ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១
 ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ ឧប-
 និស្សយប្បច្ច័យ បុរេជាតប្បច្ច័យ និងអាសេវនប្បច្ច័យ នូវខន្ធ ២ ... ។

[៤១៣] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជា
 របស់អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យ ខន្ធ ១
 ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល នូវខន្ធ
 ២ ... ។ ព្រោះកម្មប្បច្ច័យ និងវិបាកប្បច្ច័យ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យវិបាកក្ខន្ធ ១
 ជារបស់សេក្ខបុគ្គល នូវខន្ធ ២ ... ។ វារៈ ៣ ជាពាក្យគ្រប់គ្រាន់ ។

[៤១៤] ធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ដែលជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះវិបាកប្បច្ច័យ គឺអាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល ... វារៈ ៣ ។

[៤១៥] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជា
 របស់អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះវិបាកប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានុបក្ខី
 អាស្រ័យវិបាកក្ខន្ធ ១ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់

អសេក្ខុបុគ្គល នូវខន្ធ ២ ... វត្ថុ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ក្នុងខណៈនៃ
បដិសន្ធិ ខន្ធទាំងឡាយអាស្រ័យវត្ថុ នូវមហាក្ខត ១ ... ។

[៤១៦] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់
អសេក្ខុបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ដែលជារបស់សេក្ខុបុគ្គលផង ធម៌ដែលមិនមែន
ជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខុបុគ្គលផង ... ព្រោះវិបាកប្បច្ច័យ
គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យវិបាកក្នុងទាំងឡាយ ជារបស់សេក្ខុបុគ្គលផង
មហាក្ខតទាំងឡាយផង ។

[៤១៧] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់
អសេក្ខុបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គលផង ធម៌ដែលមិន
មែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខុបុគ្គលផង ... ព្រោះវិបា-
កប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយជារបស់សេក្ខុបុគ្គល
ផង មហាក្ខតទាំងឡាយផង ។

[៤១៨] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខុបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ជារបស់សេក្ខុ-
បុគ្គល ... ព្រោះអាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ឈានប្បច្ច័យ មគ្គប្បច្ច័យ
សម្បយុត្តប្បច្ច័យ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ អត្ថិប្បច្ច័យ នត្ថិប្បច្ច័យ វិតតប្បច្ច័យ
និងអវិតតប្បច្ច័យ ។

[៤១៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣
ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុង

អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុង
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 អាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ
 អាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ឈានប្បច្ច័យ និងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩
 ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុង
 អត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះ
 ចុះ ។

អនុលោម ចប់

[៤២០] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជា
 របស់អសេក្ខបុគ្គល ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី
 ចិត្តសមុជ្ជានុបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ ដែលមិនមែនជារបស់
 សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល នូវខន្ធ ២ ... វត្ថុ អាស្រ័យខន្ធ
 ទាំងឡាយ ក្នុងអហេតុកប្បជិសន្តិ ខន្ធទាំងឡាយ អាស្រ័យវត្ថុ អាស្រ័យ
 មហាកុត ១ នូវពាហិរ ... នូវអាហារសមុជ្ជាន ... នូវឧតុសមុជ្ជាន ... នូវ
 មហាកុត ១ ដែលជារបស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... មោហាៈ ដែលច្រឡំដោយ
 វិចិក្ខា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលច្រឡំដោយវិចិក្ខា
 ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

[៤២១] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនអាម្ម-
 ណាប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលជារបស់សេក្ខ-
 បុគ្គល ។

[៤២២] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនអា-
 ម្មណាប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល ។

[៤២៣] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជា
 របស់អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនអាម្មណាប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ
 ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខ-
 បុគ្គល វត្ថុ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ នូវមហាកុត ១ ...
 របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។

[៤២៤] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គលផង ធម៌ដែលមិន
 មែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គលផង ... ព្រោះនអា-
 ម្មណាប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលជារបស់
 សេក្ខបុគ្គលផង មហាកុតទាំងឡាយផង ។

[៤២៥] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គលផង ធម៌ដែលមិន
 មែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គលផង ... ព្រោះនអា-
 រម្មណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានុប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គលផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ។

[៤២៦] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ដែលជារបស់
 សេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអធិបតិ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល
 អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ។ ធម៌ដែលជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនអធិ-
 បតិប្បច្ច័យ គឺអធិបតិដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ។ ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិន
 មែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល
 មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺបដិសន្ធិក្តី មហា-
 ក្កតទាំងអស់ក្តី រមែងមានដោយគ្រប់គ្រាន់ ។ វារៈ ៧ ប្រាកដស្មើដោយ
 កុសលត្តិកៈ ព្រោះនអនន្តរប្បច្ច័យ នសមនន្តរប្បច្ច័យ នអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ
 នឧបនិស្សយប្បច្ច័យ និន្ទនបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ព្រោះនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ... ។

[៤២៧] ... ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យវិបាកក្ខន្ធ ១
 ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល នូវខន្ធ ២ ... ។ ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់
 សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ ដែលជារបស់

សេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធ
 ទាំងឡាយ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ។ ធម៌ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គលក្តី
 ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គលក្តី
 អាស្រ័យធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធ
 ៣ ក្តី ចិត្តសមដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យវិបាកកន្ល ១ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល
 នូវខន្ធ ២ ... ។ ធម៌ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ ដែលជា
 របស់អសេក្ខបុគ្គល ... (បានដល់ វារៈនៃពាក្យបុច្ឆា និងវិសជ្ជនា) ៣
 លើក ។ ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខ-
 បុគ្គល អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលមិនមែនជារបស់
 សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ... (វារៈនេះ) ជាវារៈគ្រប់
 គ្រាន់ ។ នូវធម៌ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គលផង ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់
 សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គលផង ... ។ តំណ (នៃវារៈនេះ)
 មានគ្រប់គ្រាន់ ។ វារៈ ៩ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យដូចជាវារៈ ២ ដែរ ។

[៤២៨] ... ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនា ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល
 អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ។ ធម៌ដែលមិនមែនជា
 របស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ ដែលមិន
 មែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ
 គឺចេតនា ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល

អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
អសេក្ខបុគ្គល នូវពាហិរ ... អាហារសម្មជ្ជាន ... ឧត្តសម្មជ្ជាន មហាក្ខត
១ ... ។

[៤២៩] ធម៌ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ដែលជារបស់
សេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ គឺអាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលជារបស់សេក្ខ-
បុគ្គល ។ ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខ-
បុគ្គល អាស្រ័យធម៌ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ គឺ
ចិត្តសម្មជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ។ ធម៌
ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គលក្តី ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែន
ជារបស់អសេក្ខបុគ្គលក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះ
នវិបាកប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសម្មជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែល
ជារបស់សេក្ខបុគ្គល ។

[៤៣០] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជា
របស់អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ គឺ (វារៈនេះ) ជាវារៈ
គ្រប់គ្រាន់ បដិសន្ធិមិនមានទេ ។

[៤៣១] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គលផង ធម៌ដែលមិន
មែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គលផង ... ព្រោះនវិបា-

កប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលជារបស់សេក្ខ-
បុគ្គលផង មហាកុតទាំងឡាយផង ។

[៤៣២] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជា
របស់អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ នតន្ត្រិយប្បច្ច័យ នឈា-
នប្បច្ច័យ និងនមគ្គប្បច្ច័យ ។ ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិន
មែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះ
នសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៤៣៣] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ ដែលជារបស់
សេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល
ក្នុងអរូបជ្ឈាន ... ។ ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌
ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលជា
របស់អសេក្ខបុគ្គល ក្នុងអរូបជ្ឈាន ... ។ ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខ-
បុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល អាស្រ័យធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់
សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ
ខន្ធ ១ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល
ក្នុងអរូបជ្ឈាន ... ពាហិរ ... អាហារសមុដ្ឋាន ... ឧតុសមុដ្ឋាន ... របស់ពួក
អសញ្ញាសត្វ ... ព្រោះនោនត្តិប្បច្ច័យ និងនោវិតតប្បច្ច័យ ។

[៤៣៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មាន

វារៈ ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ នសម-
 នន្តរប្បច្ច័យ នអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ និងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង
 នបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុង
 នអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុង
 នវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុង
 នឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុង
 នមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនវិប្ប-
 យុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនោវិគ-
 តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

បច្ចុនីយៈ ចប់

[៤៣៥] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...
 ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ នសមនន្តរប្បច្ច័យ
 នអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ និងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបុរេជា-
 តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ នអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ៨ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង
 នសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 នោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ បណ្ឌិត
 គប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

អនុលោមប្បច្ចុនីយៈ ចប់

[៤៣៦] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...
 ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ សមនន្តរប្បច្ច័យ សហជាតប្បច្ច័យ អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ
 និស្សយប្បច្ច័យ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បុរេជាតប្បច្ច័យ អាសេវនប្បច្ច័យ
 កម្មប្បច្ច័យ វិបាកប្បច្ច័យ អាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ឈានប្បច្ច័យ
 មគ្គប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ អត្តិប្បច្ច័យ នត្តិប្បច្ច័យ
 វិតតប្បច្ច័យ និងអវិតតប្បច្ច័យ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

បច្ចនីយានុលោម ចប់

បដិច្ចវារៈ ចប់

សហជាតវារៈ ប្រាកដស្មើដោយបដិច្ចវារៈដែរ ។

បច្ចុយវារៈ

[៤៣៧] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលជារបស់
 សេក្ខបុគ្គល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺវារៈ ៣ យ៉ាង ប្រាកដ
 ស្មើដោយបដិច្ចវារៈដែរ ។ ធម៌ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌
 ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺវារៈ ៣ យ៉ាង
 ប្រាកដស្មើដោយបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៤៣៨] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជា
 របស់អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ (វារៈនេះ) ជាវារៈគ្រប់

គ្រាន់ ចិត្តសមដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប ពឹងផ្អែកនឹងមហាកុតទាំងឡាយ
 ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខ
 បុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌
 ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ទើបកើត
 ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ពឹង
 ផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនមែន
 ជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 ហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។
 ធម៌ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គលក្តី ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិន
 មែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គលក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខ-
 បុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
 គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមដ្ឋានរូប
 ពឹងផ្អែកនឹងមហាកុតទាំងឡាយ ។ ធម៌ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គលក្តី ធម៌
 ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គលក្តី ពឹងផ្អែក
 នឹងធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល
 ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលជារបស់អសេក្ខ-
 បុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងមហាកុតទាំងឡាយ ។

[៤៣៩] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលជារបស់
 សេក្ខបុគ្គលផង ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់

អសេក្ខុបុគ្គលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក
 នឹងខន្ធ ១ ដែលជារបស់សេក្ខុបុគ្គលផង វត្ថុផង ខន្ធ ២ ... ។ ធម៌ដែល
 មិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌
 ដែលជារបស់សេក្ខុបុគ្គលផង ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិន
 មែនជារបស់អសេក្ខុបុគ្គលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្ត-
 សមុជ្ជានុរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយដែលជារបស់សេក្ខុបុគ្គលផង មហាក្ខត
 ទាំងឡាយផង ។ ធម៌ដែលជារបស់សេក្ខុបុគ្គលក្តី ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់
 សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខុបុគ្គលក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលជារបស់
 សេក្ខុបុគ្គលផង ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 សេក្ខុបុគ្គលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹង
 ខន្ធ ១ ដែលជារបស់សេក្ខុបុគ្គលផង វត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ ... ចិត្តសមុជ្ជានុ-
 រូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលជារបស់សេក្ខុបុគ្គលផង មហាក្ខតទាំង
 ឡាយផង ។ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គលផង ធម៌ដែលមិន
 មែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខុបុគ្គលផង ... វារៈ ៣
 ប្រាកដស្មើដោយធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខុបុគ្គលដែរ ។

[៤៤០] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខុបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលជា
 របស់សេក្ខុបុគ្គល ទើបកើតឡើងព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ បានដល់វារៈ ១ ។
 ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ... បានដល់ វារៈ ១ ។ ពឹង
 ផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខុ-

បុគ្គល ... បានដល់ វារៈ ១ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខ-
 បុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹង
 ផ្អែកនឹងចកាយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកនឹងកាយាយតនៈ ខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែក
 នឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមែនជា
 របស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ
 គឺខន្ធទាំងឡាយ ជារបស់សេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែន
 ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។

[៤៤១] ធម៌ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលជា
 របស់សេក្ខបុគ្គលផង ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គលផង ... ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១
 ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គលផង វត្ថុផង ខន្ធ ២ ... ។

[៤៤២] ធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គលផង ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គលផង ... ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១
 ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គលផង វត្ថុផង ខន្ធ ២ ... ។

[៤៤៣] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលជារបស់

សេក្ខបុគ្គល ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ អនន្តរប្បច្ច័យ សមនន្ត-
 រប្បច្ច័យ សហជាតប្បច្ច័យ អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ ឧបនិស្ស-
 យប្បច្ច័យ បុរេជាតប្បច្ច័យ និងអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ
 ១ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ។

[៤៤៤] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែន
 ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិន
 មែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១
 ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែក
 នឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមែនជា
 របស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ... ខន្ធទាំងឡាយដែលជា
 របស់សេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។

[៤៤៥] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលជារបស់
 សេក្ខបុគ្គលផង ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គលផង ... ព្រោះអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១
 ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គលផង វត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ ... ។

[៤៤៦] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលជារបស់
 សេក្ខបុគ្គល ទើបកើតឡើង ព្រោះកម្មប្បច្ច័យ និងវិបាកប្បច្ច័យ គឺ (ពឹង
 ផ្អែក) នឹងវិបាកក្នុង ១ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះអាហារប្បច្ច័យ

ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ឈានប្បច្ច័យ មគ្គប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ វិប្ប-
យុត្តប្បច្ច័យ អត្ថិប្បច្ច័យ នត្ថិប្បច្ច័យ វិគតប្បច្ច័យ និងអវិគតប្បច្ច័យ ។

[៤៤៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ៧ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧
ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧
ក្នុងអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុង
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង
អាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងវិបា-
កប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ
ឈានប្បច្ច័យ និងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ
៧ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុង
នត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១៧ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

អនុលោម ចប់

[៤៤៨] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
អសេក្ខបុគ្គល ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែន
ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ និង
ចិត្តសមុជ្ជានុប ពីងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ ដែលមិនមែនជារបស់
សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ... ខន្ធ ២ វត្ថុ ពីងផ្អែកនឹងខន្ធ

ទាំងឡាយ ក្នុងខណៈនៃអហេតុប្បដិសន្ធិ ខន្ធទាំងឡាយ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ពឹង
 ផ្អែកនឹងមហាក្ខត ១ ពាហិរ ... អាហារ ... ឧត្ត ... របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ...
 ពឹងផ្អែកនឹងចក្ខុយតនៈ ... កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកនឹងកាយាយតនៈ ខន្ធទាំង
 ឡាយ ជាអហេតុកៈ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ មោហៈដែលច្រឡំដោយវិចិក្ខា ... ច្រឡំដោយ
 ឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយដែលច្រឡំដោយវិចិក្ខា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ
 ផង វត្ថុផង ។ ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនអា-
 រម្មណប្បច្ច័យ ។

[៤៤៩] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលជារបស់
 សេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអធិបតិ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល
 ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ។ ធម៌ដែលជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនអធិប-
 តិប្បច្ច័យ គឺអធិបតិដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ។ ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិន
 មែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល
 មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ (ពាក្យនេះ)
 ជាពាក្យគ្រប់គ្រាន់របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ចក្ខុយតនៈ ... អធិបតិធម៌ដែល
 មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។

ធម៌ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល
 មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអធិបតិដែលជា
 របស់សេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ពឹង
 ផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខ-
 បុគ្គល ... ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអធិបតិដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ពឹង
 ផ្អែកនឹងវត្ថុ ។

[៤៥០] ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គលផង ធម៌ដែលមិន
 មែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គលផង ... ព្រោះនអធិ-
 បតិប្បច្ច័យ គឺអធិបតិដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គលផង វត្ថុផង ។ ធម៌ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល
 ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គលផង ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់
 សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គលផង ... ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ
 អធិបតិ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលជា
 របស់អសេក្ខបុគ្គលផង វត្ថុផង ។

[៤៥១] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនអនន្ត-
 រយ្យច្ច័យ នសមនន្តរយ្យច្ច័យ នអញ្ញាមញ្ញាប្បច្ច័យ នឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
 នបុរេជាតប្បច្ច័យ និងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ បានដល់ វារៈ ៧ ។ ព្រោះ
 នអាសេវនប្បច្ច័យ ... ។

[៤៥២] ... ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនា ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ពីងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ។ ធម៌ដែលមិនមែន ជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែល មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះ នកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនា ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់ អសេក្ខបុគ្គល ពីងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ពាហិរ ... អាហារ ... ឧត្ត ... ចេតនាដែលមិន មែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខ- បុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែល ជារបស់សេក្ខបុគ្គល ពីងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ពីង ផ្អែកនឹងធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គលផង ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខ- បុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គលផង ... ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនា ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ពីងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលជារបស់សេក្ខ- បុគ្គលផង វត្ថុផង ។

[៤៥៣] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលជា របស់សេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ ។ ក្នុងសេក្ខមូលកៈ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខ-

បុគ្គល ... ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ ។ ក្នុងនេវសេក្ខានសេក្ខមូលកៈ មានវារៈ
 ៣ ។ ធម៌ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខ-
 បុគ្គលផង ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខ-
 បុគ្គលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ ។ ក្នុងតំណនៃធម៌ដែលជា
 របស់សេក្ខបុគ្គល មានវារៈ ៣ ។

[៤៥៤] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែន
 ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ នតន្ត្រិយប្បច្ច័យ នឈា-
 នប្បច្ច័យ នមគ្គប្បច្ច័យ នសម្បយុត្តប្បច្ច័យ នវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
 នោនត្តិប្បច្ច័យ និងនោវិតតប្បច្ច័យ ។

[៤៥៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មាន
 វារៈ ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥
 ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥
 ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧
 ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧
 ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុង
 នអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនតន្ត្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុង
 នឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្ប-
 យុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង

នោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនោរិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ បណ្ឌិត
គប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

បច្ចនីយៈ ចប់

[៤៥៦] ក្នុងនអាមណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...
ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ នសមនន្តរប្បច្ច័យ
នអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ និងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៧ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១៧ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ
៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣
ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនោរិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។
បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ចប់

[៤៥៧] ក្នុងនអាមណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...
ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ សមនន្តរប្បច្ច័យ សហជាតប្បច្ច័យ និងអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១ ។ សេចក្តី**បង្រួញ** ។ ក្នុងនរិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។
បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

បច្ចនីយានុលោម ចប់

បច្ចយវារៈ ចប់

និស្សយវារៈ ប្រាកដស្មើដោយបច្ច័យវារៈដែរ ។

សំសដ្ឋវារៈ

[៤៥៨] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល នឹងខន្ធ ២ ... ។ ធម៌ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ច្រឡំនឹងធម៌ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល នឹងខន្ធ ២ ... ។ ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ច្រឡំនឹងធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល នឹងខន្ធ ២ ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៤៥៩] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ច្រឡំនឹងធម៌ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ និងអធិបតិប្បច្ច័យ ។ សេចក្តី**បង្រួញ** ។ ព្រោះបុរេជាតប្បច្ច័យ និងអាសេវនប្បច្ច័យ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ (ឲ្យដូចគ្នា) ទាំងពីរបទ ។ បេ។ ព្រោះអវិគតប្បច្ច័យ ។

[៤៦០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ សមនន្តរប្បច្ច័យ សហជាតប្បច្ច័យ អញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ និងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុង

កម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

អនុលោម ចប់

[៤៦១] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់ អសេក្ខបុគ្គល ច្រឡំនឹងធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជា របស់អសេក្ខបុគ្គល ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំ នឹងអហេតុកក្ខន្ធ ១ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់ អសេក្ខបុគ្គល នឹងខន្ធ ២ ... មោហៈដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ច្រឡំដោយ ឧទ្ធច្ចៈ ច្រឡំនឹងខន្ធទាំងឡាយដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ។

[៤៦២] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលជារបស់ សេក្ខបុគ្គល ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអធិបតិដែលជារបស់ សេក្ខបុគ្គល ច្រឡំនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ។ ធម៌ដែល ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ច្រឡំនឹងធម៌ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ... គឺអធិបតិ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ច្រឡំនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលជារបស់អសេក្ខ- បុគ្គល ។ ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខ- បុគ្គល ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់ អសេក្ខបុគ្គល ... ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ វារៈ ១ ជាវារៈគ្រប់ គ្រាន់ ។

[៤៦៣] ធម៌ ដែលជាវរបស់សេក្ខបុគ្គល ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលជាវរបស់
 សេក្ខបុគ្គល ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ នបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ
 នអាសេវនប្បច្ច័យ និងនកម្មប្បច្ច័យ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ (ឲ្យដូចគ្នា) ទាំងពីរ
 បទ ។ ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ (ឲ្យដូចគ្នា) ទាំងពីរបទ ។
 ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ នមគ្គប្បច្ច័យ និងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៤៦៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មាន
 វារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មាន
 វារៈ ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២
 ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុង
 នមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បណ្ឌិត
 គប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

បច្ចុនីយៈ ចប់

[៤៦៥] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...
 ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ នអាសេវ-
 នប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាង
 នេះចុះ ។

អនុលោមប្បច្ចុនីយៈ ចប់

[៤៦៦] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...
 ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ សមនន្តរប្បច្ច័យ សហជាតប្បច្ច័យ អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ
 និស្សយប្បច្ច័យ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បុរេជាតប្បច្ច័យ អាសេវនប្បច្ច័យ
 កម្មប្បច្ច័យ វិបាកប្បច្ច័យ អាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ឈានប្បច្ច័យ
 មគ្គប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ អត្តិប្បច្ច័យ នត្តិប្បច្ច័យ
 វិតតប្បច្ច័យ និងអវិតតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះ
 ចុះ ។

បច្ចនីយានុលោម ចប់

សំសដ្ឋវារៈ ចប់

សម្បយុត្តវារៈ ប្រាកដស្មើដោយសំសដ្ឋវារៈដែរ ។

បញ្ហាវារៈ

[៤៦៧] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលជារបស់
 សេក្ខបុគ្គលដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺហេតុទាំងឡាយដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល
 ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៦៨] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមែន
 ជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ
 ហេតុទាំងឡាយ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំង
 ឡាយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៦៩] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គលផង នៃធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គលផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺហេតុទាំងឡាយដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង នៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៧០] ធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ... បានដល់ វារៈ ៣ ។ ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺហេតុទាំងឡាយ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង នៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៤៧១] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺពួកព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមគ្គ ហើយពិចារណានូវមគ្គ ពិចារណានូវផល ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ដឹងនូវចិត្តរបស់បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយចិត្ត ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ខន្ធទាំងឡាយដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃការពិចារណានូវចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ និងអនាគតសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៤៧២] ធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមែន
 ជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ
 គឺព្រះអរហន្ត រមែងពិចារណានូវផល ដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ដឹងនូវ
 ចិត្ត របស់បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយចិត្ត ដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ដោយ
 ចេតោបរិយញ្ញាណ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យ
 នៃការពិចារណានូវចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ និងអនា-
 គត្តសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៤៧៣] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែន
 ជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺបុគ្គលឲ្យទាន សមាទាន
 សីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ហើយពិចារណានូវបុញ្ញកម្មនោះ នូវបុញ្ញកម្មទាំង
 ឡាយ ដែលខ្លួនសន្សំទុកលើក្នុងកាលមុន ... បុគ្គលចេញអំពីឈាន
 ហើយពិចារណានូវឈាន ពួកព្រះអរិយៈពិចារណានូវព្រះនិព្វាន (ព្រោះ
 ថា) ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យនៃការពិចារណានូវគោត្រក្ខុ និងវេទនា ដោយ
 អារម្មណប្បច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណានូវកិលេសទាំងឡាយដែលលះ
 បង់ហើយ ពិចារណានូវកិលេសទាំងឡាយ ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹងនូវ
 កិលេសទាំងឡាយ ដែលពុះពោរក្នុងកាលមុន ពួកជនរមែងឃើញច្បាស់នូវ
 ចក្ខុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ ជាអនត្តា ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ប្រារព្ធ
 ហើយនូវសេចក្តីរីករាយនោះ ទើបកើតឡើង ទោមនស្សក៏កើតឡើង នូវ

សោតៈ ... នូវវត្ថុ ... ឃើញច្បាស់នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមែនជារបស់
 សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ ជាអនត្តា
 ត្រេកអរ រីករាយ ទោមនស្ស ... នូវរូបដោយចក្ខុដូចជាទិព្វ ... នូវសំឡេង
 ដោយសោតធាតុដូចជាទិព្វ ... ដឹងនូវចិត្តរបស់បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយចិត្តដែល
 មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយចេតោ-
 បរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ញាយតនៈ
 អាកិញ្ញាយតនៈ ជាបច្ច័យនៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ ដោយអារម្ម-
 ណប្បច្ច័យ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋញ្ញាយតនៈ
 (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ខន្ធទាំងឡាយដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខ-
 បុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល (ជាបច្ច័យ) នៃការពិចារណានូវ
 ឥទ្ធិវិធាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្ម-
 បគញ្ញាណ និងអនាគតសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៤៧៤] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ដោយអារម្ម-
 ណប្បច្ច័យ គឺព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យនៃមគ្គ និងផល ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល
 ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៤៧៥] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ដោយអារម្ម-
 ណប្បច្ច័យ គឺព្រះនិព្វានជាបច្ច័យនៃផលដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយ

អារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៤៧៦] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៤៧៧] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺពួកអរិយបុគ្គល ចេញអំពីមគ្គ ធ្វើនូវមគ្គ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ធ្វើនូវផល ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៤៧៨] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គលផង នៃធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គលផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង នៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៤៧៩] ធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាតាធិបតិ គឺ

អធិបតិ ដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៤៨០] ធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមែន ជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺព្រះ អរហន្ត ធ្វើនូវផល ដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ឲ្យជាទីគោរព ហើយ ពិចារណា ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ជា បច្ច័យនៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៤៨១] ធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជា របស់អសេក្ខុបុគ្គលផង នៃធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែន ជារបស់អសេក្ខុបុគ្គលផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយ ផង នៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៤៨២] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់ អសេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែន ជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ... បានដល់ អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺបុគ្គលឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ធ្វើនូវ បុញ្ញកម្មនោះឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ធ្វើនូវបុញ្ញកម្មទាំងឡាយដែល សន្សំទុកល្អហើយ ក្នុងកាលមុន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ចេញអំពី

ឈាន ធ្វើនូវឈាន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ពួកអរិយបុគ្គល ធ្វើ
 នូវព្រះនិព្វានឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ព្រះនិព្វានជាបច្ច័យនៃគោត្រកូ
 និងរោទានៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បុគ្គលធ្វើនូវចក្ខុ ឲ្យជាទីគោរព ហើយ
 ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ធ្វើនូវចក្ខុនោះឲ្យជាទីគោរព ហើយកើតឡើង ទិដ្ឋិ
 ក៏កើតឡើង ធ្វើនូវសោតៈ ... នូវវត្ថុ ... នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមែនជា
 របស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ឲ្យជាទីគោរព ហើយ
 ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈធ្វើនូវអំពើនោះ ឲ្យជាទីគោរពហើយកើតឡើង ទិដ្ឋិ
 ក៏កើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខ-
 បុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយ
 ផង នៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៤៨៣] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ដោយអធិប-
 តិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ គឺព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យនៃមគ្គ និងផល
 ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៤៨៤] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអធិប-
 តិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ គឺព្រះនិព្វានជាបច្ច័យនៃផល ដែលជា
 របស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៤៨៥] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជា

របស់សេក្ខបុគ្គល ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលជារបស់
 សេក្ខបុគ្គល មានក្នុងកាលមុនៗ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលជារបស់
 សេក្ខបុគ្គល មានក្នុងកាលក្រោយៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មគ្គ (ជាបច្ច័យ)
 នៃផល ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ផលដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល (ជា
 បច្ច័យ) នៃផល ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៤៨៦] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជា
 របស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺមគ្គជាបច្ច័យនៃផល ដែលជា
 របស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៤៨៧] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមែន
 ជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ
 គឺផលដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃវដ្តានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៤៨៨] ធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជា
 របស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល មានក្នុងកាលមុនៗ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល មានក្នុងកាលក្រោយៗ ផលដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល (ជា
 បច្ច័យ) នៃផលដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៤៨៩] ធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែល
 មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអនន្ត-
 រប្បច្ច័យ គឺផល ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃវដ្តានៈ ដោយ

អនន្តរហ្សច្ច័យ ។

[៤៩០] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែន
ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអនន្តរហ្សច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមែន
ជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល មានក្នុងកាលមុនៗ (ជា
បច្ច័យ) នៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជា
របស់អសេក្ខបុគ្គល មានក្នុងកាលក្រោយៗ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃ
គោត្រកូ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃវោទានៈ អាវជ្ជនៈ (ជាបច្ច័យ)
នៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
អសេក្ខបុគ្គល ដោយអនន្តរហ្សច្ច័យ ។

[៤៩១] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ដោយអនន្ត-
រហ្សច្ច័យ គឺគោត្រកូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ វោទានៈ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ
អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃផលសមាបត្តិ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល
នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ របស់បុគ្គលកាលចេញអំពីនិរោធិ ជាបច្ច័យនៃ
ផលសមាបត្តិ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ដោយអនន្តរហ្សច្ច័យ ។

[៤៩២] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអនន្ត-
រហ្សច្ច័យ គឺអនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃផលសមាបត្តិ ដែលជារបស់

អសេក្ខុបុគ្គល នៅសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈរបស់បុគ្គលកាលចេញអំពីនិរោធ
ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៤៩៣] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជា
របស់សេក្ខុបុគ្គល ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ គឺបញ្ញា ៨ យ៉ាង ប្រាកដស្មើ
ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៤៩៤] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជា
របស់សេក្ខុបុគ្គល ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺបញ្ញា ៩ យ៉ាង ប្រាកដស្មើ
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងបដិច្ចវារៈ ។ បញ្ញា ៣ យ៉ាង ប្រាកដស្មើដោយ
អញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ក្នុងបដិច្ចវារៈ ក្នុងអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ។ បញ្ញា ១៣ យ៉ាង
ប្រាកដស្មើដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ក្នុងកុសលត្ថិកៈ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៤៩៥] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលជារបស់
សេក្ខុបុគ្គល ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អនន្តរូបនិស្សយ នឹងបក-
ត្ថុបនិស្សយ ។ បកត្ថុបនិស្សយ គឺមគ្គទី ១ ជាបច្ច័យនៃមគ្គទី ២ ដោយ
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មគ្គទី ២ ជាបច្ច័យនៃមគ្គទី ៣ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
មគ្គទី ៣ ជាបច្ច័យនៃមគ្គទី ៤ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មគ្គជាបច្ច័យនៃ
ផលសមាបត្តិ ដែលជារបស់សេក្ខុបុគ្គល ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៤៩៦] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលជារបស់
អសេក្ខុបុគ្គល ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អនន្តរូបនិស្សយ នឹង
បកត្ថុបនិស្សយ ។ បកត្ថុបនិស្សយ គឺមគ្គជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដែល

ជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៤៩៧] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ្តុបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកត្តុបនិស្ស័យ ។ ឯបកត្តុបនិស្ស័យ គឺពួកអរិយបុគ្គល អាស្រ័យនូវមគ្គ ញ៉ាំងសមាបត្តិដែលមិនទាន់កើតឲ្យកើតឡើង រមែងចូលកាន់សមាបត្តិ ដែលកើតឡើងហើយ ឃើញច្បាស់នូវសង្ខារទាំងឡាយ ថាមិនទៀង ... មគ្គរបស់ពួកអរិយបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃអត្តប្បដិសម្ពិទា ធម្មប្បដិសម្ពិទា និរុត្តិប្បដិសម្ពិទា បដិកាណប្បដិសម្ពិទា និងវាណាវាណកោសល្លៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ផលសមាបត្តិដែលជារបស់សេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃកាយិកសុខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៤៩៨] ធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អនន្តរូបនិស្ស័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គលមុនៗ (ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ) ក្រោយៗ ... ផលដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃផលដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៤៩៩] ធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ... គឺអារម្មណ្តុបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកត្តុបនិស្ស័យ ។ បកត្តុបនិស្ស័យ

គឺផលសមាបត្តិដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃកាយិកសុខ ដោយ
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥០០] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់
អសេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែន
ជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ គឺអារម្មណ្តុបនិស្ស័យ
អនន្តរូបនិស្ស័យ បកត្តុបនិស្ស័យ ។ ឯបកត្តុបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យ
នូវសំឡេងដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល
ហើយឲ្យទាន សីល ... នូវឧបោសថកម្ម ... នូវឈាន ... នូវវិបស្សនា ... នូវ
អភិញ្ញា ... ញាំងសមាបត្តិឲ្យកើត ដំឡើងមានៈ នូវទិដ្ឋិ ... នូវសីល ដែល
មិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ... នូវបញ្ញា នូវ
រាគៈ នូវមោហៈ នូវកាយិកសុខ នូវរដូវ នូវកោជន ... បុគ្គលអាស្រ័យនូវ
សេនាសនៈទើបឲ្យទាន សីល ... ញាំងសមាបត្តិឲ្យកើត សម្លាប់សត្វ បំបែក
សង្ឃី សទ្ធាដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខុ-
បុគ្គល ... បញ្ញា រាគៈ បត្តនា កាយិកសុខ ... សេនាសនៈ ជាបច្ច័យនៃ
សទ្ធា ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល នៃ
បញ្ញា នៃរាគៈ នៃបត្តនា នៃកាយិកសុខ នៃកាយិកទុក្ខ ដោយឧបនិស្ស-
យប្បច្ច័យ បរិកម្មរបស់បឋមជ្ឈាន ជាបច្ច័យនៃបឋមជ្ឈាន ដោយឧបនិស្ស-
យប្បច្ច័យ បរិកម្ម របស់នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃ
នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ បឋមជ្ឈាន ជាបច្ច័យនៃទុតិយជ្ឈាន ដោយ

ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ អាកិញ្ញាយតនៈជាបច្ច័យនៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥០១] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ដោយឧបនិស្ស-
យប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ្តបនិស្ស័យ អនន្តបនិស្ស័យ និងបកត្តប-
និស្ស័យ ។ បកត្តបនិស្ស័យ គឺបរិកម្មរបស់មគ្គទី ១ ជាបច្ច័យនៃមគ្គទី ១
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បរិកម្មរបស់មគ្គទី ៤ ជាបច្ច័យនៃមគ្គទី ៤ ដោយ
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥០២] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយឧបនិស្ស-
យប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ្តបនិស្ស័យ អនន្តបនិស្ស័យ និងបកត្តប-
និស្ស័យ ។ បកត្តបនិស្ស័យ គឺកាយិកសុខ ... កាយិកទុក្ខ រដូវ កោជន ...
សេនាសនៈ ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយ
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥០៣] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែន
ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺអារម្មណបុរេជាត វត្ថុបុរេ-
ជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺបុគ្គលឃើញច្បាស់នូវចក្ខុ ដោយសេចក្តីថា
មិនទៀង ... ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈប្រារព្ធនូវចក្ខុនោះ ទើបកើតឡើង

ទោមនស្ស ... បុគ្គលឃើញច្បាស់នូវសោតៈ ... នូវវត្ថុ ... ដោយសេចក្តីថា
 មិនទៀង ជាទុក្ខ ជាអនត្តា ... ទោមនស្ស កើតឡើង នូវរូបដោយចក្ខុដូច
 ជាទិព្វ ... នូវសំឡេងដោយសោតជាតុដូចជាទិព្វ ... រូបាយតនៈ ជាបច្ច័យនៃ
 ចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យនៃកាយវិញ្ញាណ ដោយបុរេជា-
 តប្បច្ច័យ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺចក្ខុយតនៈ ជាបច្ច័យនៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយា-
 យតនៈ ជាបច្ច័យនៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិន
 មែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយបុរេជា-
 តប្បច្ច័យ ។

[៥០៤] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ដោយបុរេជា-
 តប្បច្ច័យ បានដល់ វត្ថុបុរេជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលជា
 របស់សេក្ខបុគ្គល ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៥០៥] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយបុរេជា-
 តប្បច្ច័យ បានដល់ វត្ថុបុរេជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលជា
 របស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៥០៦] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមែន
 ជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយបច្ច័យជាតប្បច្ច័យ
 បានដល់ បច្ច័យជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យ

នៃកាយនេះដែលកើតមុន ដោយបច្ចាជាតប្បច្ច័យ ។

[៥០៧] ធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយបច្ចាជាតប្បច្ច័យ បានដល់ បច្ចាជាត គឺខន្ធឡានិទ្ធជាយដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ... ។

[៥០៨] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយបច្ចាជាតប្បច្ច័យ បានដល់ បច្ចាជាត គឺខន្ធឡានិទ្ធជាយ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល (ជាបច្ច័យ) នៃកាយនេះដែលកើតមុន ។

[៥០៩] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធឡានិទ្ធជាយមុនៗ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃខន្ធឡានិទ្ធជាយក្រោយៗ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ អនុលោមជាបច្ច័យនៃគោត្រភូ អនុលោម ជាបច្ច័យនៃវោទានៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៥១០] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ដោយអាសេវ-

នប្បច្ច័យ គឺគោត្រកុ ជាបច្ច័យនៃមគ្គ វោទានៈ ជាបច្ច័យនៃមគ្គ ដោយ
អាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៥១១] ធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលជារបស់
សេក្ខបុគ្គល ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺសហជាត នឹងនានាខណិកៈ សហជាត
គឺចេតនា ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយ
ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺចេតនាដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល
ជាបច្ច័យនៃវិបាកក្ខន្ធទាំងឡាយដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥១២] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជា
របស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់ នានាខណិកៈ គឺចេតនា
ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយដែលជារបស់អសេក្ខ-
បុគ្គល ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥១៣] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិន
មែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយកម្មប្បច្ច័យ
បានដល់ សហជាត គឺចេតនាដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃចិត្ត-
សមុជ្ឈានរូបទាំងឡាយ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥១៤] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជា
របស់សេក្ខបុគ្គលផង នៃធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជា
របស់អសេក្ខបុគ្គលផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល
ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង នៃចិត្តសមុជ្ឈានរូបទាំងឡាយផង

ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥១៥] ធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥១៦] ធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥១៧] ធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គលផង នៃធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខុបុគ្គលផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង នៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥១៨] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺសហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺចេតនា ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃសម្បយុត្តកក្ខន្ធទាំងឡាយផង នៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ឯនានាខណិកៈ

គឺចេតនាដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជា
បច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
អសេក្ខបុគ្គល ជាវិបាកផង នៃកដត្តារូបទាំងឡាយផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៥១៩] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជា
របស់សេក្ខបុគ្គល ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺវិបាកក្នុង ១ ដែលជារបស់សេក្ខ-
បុគ្គល ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ។ ក្នុងសេក្ខមូលកៈ មានវារៈ ៣ ។

[៥២០] ធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជា
របស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលជារបស់អសេក្ខ-
បុគ្គល (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ... ។ ក្នុងអសេក្ខមូលកៈ មានវារៈ ៣ ។

[៥២១] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
អសេក្ខបុគ្គល (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិន
មែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺវិបាកក្នុង ១ ដែលមិន
មែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល (ជាបច្ច័យ) នៃ
ខន្ធ ៣ ខន្ធទាំងឡាយ ជាបច្ច័យនៃវត្ថុ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃ
បដិសន្ធិ ។

[៥២២] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលជារបស់
សេក្ខបុគ្គល ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយណាសប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយមគ្គប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសម្ប-
យុត្តប្បច្ច័យ ។

[៥២៣] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមែន
 ជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
 បានដល់ សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលជារបស់
 សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។
 ឯបច្ឆាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ
 ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៥២៤] ធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែល
 មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយវិប្ប-
 យុត្តប្បច្ច័យ គឺសហជាត និងបច្ឆាជាត ប្រាកដស្មើដោយសេក្ខធម៌ ។

[៥២៥] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែន
 ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺសហជាត បុរេជាត និង
 បច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល
 មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយ ដោយ
 វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែន
 ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃកដត្តារូបទាំងឡាយ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធទាំងឡាយ ជាបច្ច័យនៃវត្ថុ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
 វត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ បុរេជាត គឺចក្ខុ-
 យតនៈ ជាបច្ច័យនៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយ-

វិញ្ញាណ វត្ថុ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមែនជារបស់ សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯ បច្ចាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់ អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃកាយនេះដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៥២៦] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់ អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ដោយវិប្ប- យុត្តប្បច្ច័យ បានដល់ បុរេជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលជា របស់សេក្ខបុគ្គល ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៥២៧] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់ អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយវិប្ប- យុត្តប្បច្ច័យ បានដល់ បុរេជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលជា របស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៥២៨] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជា របស់សេក្ខបុគ្គល ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ។

[៥២៩] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិន មែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបច្ចាជាត ។ សហជាត គឺពួកខន្ធ ដែលជារបស់ សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ចា-

ជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែល
កើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[៥៣០] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលជារបស់
សេក្ខបុគ្គលផង នៃធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
អសេក្ខបុគ្គលផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល
ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង នៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
ខន្ធ ២ ... ។

[៥៣១] ធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជា
របស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ វារៈ ៣ ប្រាកដស្មើដោយ
ធម៌ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ។

[៥៣២] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែន
ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺសហជាត បុរេជាត បច្ច័យជាត
អាហារ និងឥន្រ្ទិយ ។ សហជាត គឺខន្ធ ១ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខ-
បុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង នៃចិត្ត-
សមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ខន្ធទាំងឡាយ
ជាបច្ច័យនៃវត្ថុ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធ
ទាំងឡាយ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បេ។ នូវមហាកុត ១ ... នូវពាហិរ ។
សេចក្តីបង្រៀន ។ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។ បុរេជាត គឺបុគ្គលឃើញ

ច្បាស់នូវចក្ខុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ ជាអនត្តា ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ
 ប្រារព្ធនូវចក្ខុនោះ ទើបកើតឡើង ទោមនស្ស ... បុគ្គលឃើញច្បាស់នូវ
 សោតៈ ... នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ... នូវរូបដោយចក្ខុដូចជាទិព្វ ... នូវសំឡេង
 ដោយសោតជាតុដូចជាទិព្វ ... រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ
 ផោដ្ឋញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ចក្ខុយតនៈ (ជាបច្ច័យ)
 នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុជាបច្ច័យ
 នៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ចាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលមិន
 មែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃកាយ
 នេះដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ កតឡើង្ហាហារ (ជាបច្ច័យ) នៃ
 កាយនេះ រូបជីវិតិទ្រ្តិយជាបច្ច័យនៃកដត្តារូបទាំងឡាយ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[៥៣៣] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
 បានដល់ បុរេជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលជារបស់សេក្ខ-
 បុគ្គល ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[៥៣៤] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ
 បានដល់ បុរេជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃខន្ធទាំងឡាយ ដែលជារបស់អសេក្ខ-
 បុគ្គល ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[៥៣៥] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គលក្តី ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គលក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ដោយអត្ថិប្បច័យ គឺសហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ១ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គលក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច័យ ខន្ធ ២ ... ។

[៥៣៦] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គលក្តី ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គលក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអត្ថិប្បច័យ គឺសហជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងតន្ត្រិយ សហជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គលក្តី មហាកុតទាំងឡាយក្តី ជាបច្ច័យនៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបទាំងឡាយ ដោយអត្ថិប្បច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គលក្តី កតឡឺង្ការាហារក្តី ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺខន្ធទាំងឡាយដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គលក្តី រូបជីវិតន្ត្រិយក្តី ជាបច្ច័យនៃកដត្តារូបទាំងឡាយ ដោយអត្ថិប្បច័យ ។

[៥៣៧] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គលក្តី ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គលក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអត្ថិប្បច័យ ។ បញ្ចា ២ យ៉ាង បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យប្រាកដស្មើដោយធម៌ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ។

[៥៣៨] ក្នុងហេតុប្បច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច័យ មាន

វារៈ ៥ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨
 ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុង
 អញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុង
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 បច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុង
 កម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ អាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ
 ឈានប្បច្ច័យ និងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុង
 នត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ១៣ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

អនុលោម ចប់

[៥៣៩] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលជារបស់
 សេក្ខបុគ្គល ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។
 ធម៌ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល
 ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥៤០] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមែន
 ជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ
 ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជា
 បច្ច័យដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

[៥៤១] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលជារបស់
សេក្ខបុគ្គលផង នៃធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
អសេក្ខបុគ្គលផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[៥៤២] ធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលជារបស់
អសេក្ខបុគ្គល ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥៤៣] ធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមែន
ជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ
ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជា
បច្ច័យដោយបច្ចាជាតប្បច្ច័យ ។

[៥៤៤] ធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជា
របស់អសេក្ខបុគ្គលផង នៃធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែន
ជារបស់អសេក្ខបុគ្គលផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[៥៤៥] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់
អសេក្ខបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជា
របស់អសេក្ខបុគ្គល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ
ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយបច្ចាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយអាហារ-
រាជ្ជប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយតន្ត្រីប្បច្ច័យ ។

[៥៤៦] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់

អសេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខុបុគ្គល ដោយឧបនិស្ស័យប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៥៤៧] ធម៌ ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ដោយឧបនិស្ស័យប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៥៤៨] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខុបុគ្គលក្តី ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខុបុគ្គលក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលជារបស់សេក្ខុបុគ្គល ... បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។

[៥៤៩] ធម៌ ដែលជារបស់សេក្ខុបុគ្គលក្តី ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខុបុគ្គលក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ... បានដល់ សហជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។

[៥៥០] ធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គលក្តី ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខុបុគ្គលក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ... បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។

[៥៥១] ធម៌ ដែលជារបស់អសេក្ខុបុគ្គលក្តី ធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខុបុគ្គលក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមិនមែនជារបស់សេក្ខុបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខុបុគ្គល ... បានដល់ សហជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។

[៥៥២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ
 នអធិបតិប្បច្ច័យ នអនន្តរប្បច្ច័យ និងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុង
 នសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងនអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០
 ក្នុងននិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ១៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១២ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ១៤ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ នកម្មប្បច្ច័យ នវិបាកប្បច្ច័យ នអាហារប្បច្ច័យ
 នតន្ត្រិយប្បច្ច័យ នឈានប្បច្ច័យ និងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុង
 នសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុង
 នោអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុង
 នោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ។
 បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

បច្ចនីយៈ ចប់

[៥៥៣] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...
 ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង
 នសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 នឧបនិស្សយប្បច្ច័យ នបុរេជាតប្បច្ច័យ នបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ នអាសេវ-
 នប្បច្ច័យ នកម្មប្បច្ច័យ នវិបាកប្បច្ច័យ នអាហារប្បច្ច័យ នតន្ត្រិយប្បច្ច័យ
 នឈានប្បច្ច័យ និងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន
 វារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ

៧ ក្នុងនោវិតតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ចប់

[៥៥៤] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...
 ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុង
 សមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុង
 អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុង
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 បច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុង
 កម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ អាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ
 ឈានប្បច្ច័យ និងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ
 ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុង
 នត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងវិតតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងអវិតតប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ១៣ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

បច្ចនីយានុលោម ចប់

បញ្ហាវារៈ ចប់

សេក្ខតិកៈ ជាគម្រប់ ១១ ចប់

អភិធម្មបិដក

បរិត្តត្ថកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៥៥៥] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចង្វាវ អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាពតូចង្វាវ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមានសភាពតូចង្វាវ នូវខន្ធ ២ ... ខន្ធ ៣ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមានសភាពតូចង្វាវ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ នូវខន្ធ ២ ... វត្ថុអាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ខន្ធទាំងឡាយអាស្រ័យវត្ថុ មហាកូត ៣ អាស្រ័យមហាកូត ១ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យមហាកូត ២ ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំអាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាពតូចង្វាវ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយដែលដល់សភាពធំ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ដែលមានសភាពតូចង្វាវក្តី ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមានសភាពតូចង្វាវ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យវត្ថុ កដត្តារូប អាស្រ័យមហាកូតទាំងឡាយ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៥៥៦] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំ ... ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំ នូវខន្ធ ២ ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែលមានសភាពតូចង្វាវ អាស្រ័យធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំ ... ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវសភាពធំ កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំង

ឡាយដែលដល់នូវសភាពធំ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ធម៌ដែលមានសភាព
តូចត្រូវក្តី ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលដល់នូវសភាព
ធំ ... ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១
ដែលដល់នូវសភាពធំ ខន្ធ ៣ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលដល់
នូវសភាពធំ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ នូវខន្ធ ២ ... ។

[៥៥៧] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យធម៌ ដែលមាន
ប្រមាណមិនបាន ... ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែល
មានប្រមាណមិនបាន នូវខន្ធ ២ ... ។ ធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អា-
ស្រ័យធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបាន ... ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប
អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលមានប្រមាណមិនបាន ។ ធម៌ដែលមានសភាព
តូចត្រូវក្តី ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបានក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលមានប្រមាណ
មិនបាន ... ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ
១ ដែលមានប្រមាណមិនបាន នូវខន្ធ ២ ... ។

[៥៥៨] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាព
តូចត្រូវផង ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបានផង ... ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្ត-
សមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលមានប្រមាណមិនបានផង មហាក្ខត
ទាំងឡាយផង ។

[៥៥៩] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាព
តូចត្រូវផង ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំផង ... ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្ត-

សមុជ្ជានុរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវសភាពធំផង មហាក្ខត
 ទាំងឡាយផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំអាស្រ័យ
 ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវផង ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំផង ... ព្រោះ
 ហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំផង វត្ថុផង
 ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ នូវខន្ធ ២ ... ។ ធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវក្តី ធម៌
 ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវផង ធម៌ដែល
 ដល់នូវសភាពធំផង ... ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែល
 ដល់នូវសភាពធំផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ នូវខន្ធ ២ ... កដត្តារូប
 អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវសភាពធំផង មហាក្ខតទាំងឡាយផង ។

[៥៦០] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាព
 តូចត្រូវ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១
 ដែលមានសភាពតូចត្រូវ នូវខន្ធ ២ ... ខន្ធទាំងឡាយ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុង
 ខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យធម៌ ដែលមាន
 សភាពតូចត្រូវ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយដែល
 ដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៥៦១] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យធម៌ ដែលដល់នូវ
 សភាពធំ ... ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលដល់
 នូវសភាពធំ នូវខន្ធ ២ ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៥៦២] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យធម៌ ដែលមាន

ប្រមាណមិនបាន ... ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១
ដែលមានប្រមាណមិនបាន នូវខន្ធ ២ ... ។

[៥៦៣] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យធម៌ ដែលមានសភាព
តូចត្រូវផង ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំផង ... ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ
៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំផង នូវវត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃ
បដិសន្ធិ នូវខន្ធ ២ ... ។

[៥៦៤] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាព
តូចត្រូវ ... ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ
ខន្ធ ១ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ខន្ធ ២ ... មហាកុត ៣ អាស្រ័យ
មហាកុត ១ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប និងឧបាទរូប អាស្រ័យមហាកុតទាំងឡាយ ។

[៥៦៥] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យធម៌ដែលដល់នូវសភាព
ធំ ... ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាព
ធំ នូវខន្ធ ២ ... ។ ធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យធម៌ដែលដល់
នូវសភាពធំ ... ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំង
ឡាយដែលដល់នូវសភាពធំ ។ ធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវក្តី ធម៌ដែលដល់
នូវសភាពធំក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំ ... ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ
គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំ
នូវខន្ធ ២ ... ។

[៥៦៦] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យធម៌ ដែលមាន

ប្រមាណមិនបាន ... ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែល
 មានប្រមាណមិនបាន នូវខន្ធ ២ ... ។ ធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យ
 ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបាន ... ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានុរូប
 អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ។ ធម៌ដែលមានសភាព
 តូចត្រូវក្តី ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបានក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលមានប្រមាណ
 មិនបាន ... ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានុរូបក្តី អាស្រ័យ
 ខន្ធ ១ ដែលមានប្រមាណមិនបាន នូវខន្ធ ២ ... ។

[៥៦៧] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាព
 តូចត្រូវផង ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបានផង ... ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ
 ចិត្តសមុជ្ជានុរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានប្រមាណមិនបានផង នូវ
 មហាកុតទាំងឡាយផង ។

[៥៦៨] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យធម៌ ដែលមាន
 សភាពតូចត្រូវផង ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំផង ... ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ
 ចិត្តសមុជ្ជានុរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវសភាពធំផង នូវ
 មហាកុតទាំងឡាយផង ។

[៥៦៩] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាព
 តូចត្រូវ ទើបកើតឡើង ព្រោះអនន្តរប្បច្ច័យ សមនន្តរប្បច្ច័យ និងសហជា-
 តប្បច្ច័យ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យដូចជាមហាកុតទាំងអស់ ។ ព្រោះអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ
 និងសរុយប្បច្ច័យ ឧបនិសរុយប្បច្ច័យ និងបុរេជាតប្បច្ច័យ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើបញ្ហា

ទាំង ៣ ។ ព្រោះអាសេវនប្បច្ច័យ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើបញ្ញាទាំង ៣ ។ ព្រោះ
កម្មប្បច្ច័យ និងវិបាកប្បច្ច័យ បណ្ឌិត (គប្បីធ្វើ) បញ្ញាទាំង ១៣ ។ ព្រោះ
អាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ឈានប្បច្ច័យ មគ្គប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ
វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ អត្ថិប្បច្ច័យ នត្ថិប្បច្ច័យ វិគតប្បច្ច័យ និងអវិគតប្បច្ច័យ ។

[៥៧០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៥ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ
៥ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣
ក្នុងអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុង
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
អាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងវិបា-
កប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ឈានប្បច្ច័យ
និងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង
វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុង
នត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១៣ ។

អនុលោម ចប់

[៥៧១] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាព
តូចត្រូវ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
ក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាហេតុកៈ នូវខន្ធ ២ ...

វត្ថុអាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ខន្ធទាំងឡាយ
 អាស្រ័យវត្ថុ ពាហិរ ... អាស្រ័យមហាក្ខត ១ ... អាហារសមុជ្ឈាន ... ឧតុ-
 សមុជ្ឈាន ... មោហៈដែលច្រឡំដោយវិចិកិត្តា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ
 មហាក្ខត ១ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលច្រឡំ
 ដោយវិចិកិត្តា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

[៥៧២] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាព
 តូចត្រូវទើបកើតឡើង ព្រោះនការមូលប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ឈានរូប អាស្រ័យ
 ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ កងត្តារូបអាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុអាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ
 នូវមហាក្ខត ១ ... ពាហិរ ... អាហារសមុជ្ឈាន ... ឧតុសមុជ្ឈាន ... មហាក្ខត
 ១ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។

[៥៧៣] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យធម៌ ដែលដល់នូវ
 សភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះនការមូលប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ឈានរូប អា-
 ស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវសភាពធំ កងត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំង
 ឡាយ ដែលដល់នូវសភាពធំ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៥៧៤] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យធម៌ ដែលមាន
 ប្រមាណមិនបាន ... ព្រោះនការមូលប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ឈានរូប អាស្រ័យ
 ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ។

[៥៧៥] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាព

តូចធ្មាវផង ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអា-
រម្មណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលមានប្រមាណ
មិនបានផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ។

[៥៧៦] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចធ្មាវ អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាព
តូចធ្មាវផង ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអា-
រម្មណប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវសភាព
ធំផង មហាក្កតទាំងឡាយផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់
នូវសភាពធំផង នូវមហាក្កតទាំងឡាយផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៥៧៧] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចធ្មាវ អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាព
តូចធ្មាវ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១
ដែលមានសភាពតូចធ្មាវ វត្ថុអាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
ខន្ធទាំងឡាយអាស្រ័យវត្ថុ នូវមហាក្កត ១ ... ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ របស់
ពួកអសញ្ញាសត្វ ។ បេ។ ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យធម៌ដែលមាន
សភាពតូចធ្មាវ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយដែល
ដល់នូវសភាពធំអាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ដែលមានសភាព
តូចធ្មាវក្តី ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមានសភាពតូច
ធ្មាវ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវ
សភាពធំ អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យមហាក្កត
ទាំងឡាយ ។

[៥៧៨] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺមហគ្គតាធិបតិ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាវិបាក ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវសភាពធំជាវិបាក កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវសភាពធំ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវក្តី ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាវិបាក នូវខន្ធ ២ ... ។ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៥៧៩] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអប្បមាណាធិបតិ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ។

[៥៨០] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវផង ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាវិបាកផង មហាកូតទាំងឡាយផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវសភាពធំផង នូវមហាកូតទាំងឡាយផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យធម៌ ដែលមានសភាពតូចច្រាវផង ធម៌
 ដែលដល់នូវសភាពធំផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣
 អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
 នូវខន្ធ ២ ... ។ ធម៌ដែលមានសភាពតូចច្រាវក្តី ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំ
 ក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាពតូចច្រាវផង ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំផង
 ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលដល់
 នូវសភាពធំផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ នូវខន្ធ ២ ... កដត្តារូប អា-
 ស្រ័យ ខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវសភាពធំផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ។

[៥៤១] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចច្រាវ អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាព
 តូចច្រាវ ... ព្រោះនអនន្តរឃ្យច្ច័យ នសមនន្តរឃ្យច្ច័យ នអញ្ញមញ្ញឃ្យច្ច័យ
 និននឧបនិស្សយឃ្យច្ច័យ ។

[៥៤២] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចច្រាវ អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាព
 តូចច្រាវ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១
 ដែលមានសភាពតូចច្រាវក្នុងអរូបភព នូវខន្ធ ២ ... ចិត្តសមុដ្ឋានរូបអាស្រ័យ
 ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានសភាពតូចច្រាវ ខន្ធ ៣ ក្តី កដត្តារូបក្តី អាស្រ័យ
 ខន្ធ ១ ដែលមានសភាពតូចច្រាវ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ នូវខន្ធ ២ ។ បេ។
 បណ្ឌិតគប្បីធ្វើមហាក្កតទាំងអស់ឲ្យពិស្តារ ។ បញ្ញា ៣ ក្នុងបរិត្តមូលកៈ
 (ក៏បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ) ។

[៥៤៣] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យធម៌ដែលដល់នូវសភាព

ធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ នូវខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាព
 ធំ ក្នុងអរូបភព ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវ
 អាស្រ័យធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ។ បេ ។ ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺចិត្ត-
 សមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវសភាពធំ កដត្តារូប អា-
 ស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវសភាពធំ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌
 ដែលមានសភាពតូចត្រូវក្តី ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី អាស្រ័យធម៌ដែល
 ដល់នូវសភាពធំ ... ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី កដត្តារូបក្តី អា-
 ស្រ័យខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ នូវខន្ធ ២ ... ។

[៥៤៤] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យធម៌ ដែលមាន
 ប្រមាណមិនបាន... ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលមានប្រមាណមិន
 បាន ក្នុងអរូប ... ។ ធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យធម៌ ដែលមាន
 ប្រមាណមិនបាន ... ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធ
 ទាំងឡាយ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ។

[៥៤៥] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាព
 តូចត្រូវផង ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបានផង ... ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ
 ចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានប្រមាណមិនបានផង
 មហាក្កតទាំងឡាយផង ។

[៥៤៦] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាព
 តូចត្រូវផង ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំផង ... ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺចិត្ត-

សមុជ្ឈានុរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវសភាពធំផង នូវមហាក្ខត
 ទាំងឡាយផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំអាស្រ័យ
 ធម៌ដែលមានសភាពតូចច្រាវផង ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំផង ... ព្រោះ
 នបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំផង
 វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ដែលមានសភាពតូចច្រាវក្តី ធម៌ដែល
 ដល់នូវសភាពធំក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមានសភាពតូចច្រាវផង ធម៌ដែល
 ដល់នូវសភាពធំផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣
 អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ
 នូវខន្ធ ២ ... កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវសភាពធំផង
 មហាក្ខតទាំងឡាយផង ។

[៥៤៧] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចច្រាវ អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាព
 តូចច្រាវ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបច្ចាជាតប្បច្ច័យ និងនអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធ
 ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ឈានុរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមានសភាពតូចច្រាវ នូវខន្ធ
 ២ ... វត្ថុ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធទាំងឡាយ
 អាស្រ័យវត្ថុ មហាក្ខត ១ ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ មហាក្ខត ១ របស់ពួក
 អសញ្ញាសត្វ ... ។

[៥៤៨] ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យធម៌ ដែលមានសភាព
 តូចច្រាវ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែល
 ដល់នូវសភាពធំអាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ដែលមានសភាព

តូចត្នារក្ខី ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមានសភាពតូច
ត្នារ ... ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវសភាពធំ
អាស្រ័យវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ កដត្តារូប អាស្រ័យមហាកុតទាំងឡាយ ។

[៥៨៩] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យធម៌ ដែលដល់នូវ
សភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ
១ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាវិបាក នូវខន្ធ ២ ... ខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១
ដែលដល់នូវសភាពធំ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ដែលមានសភាពតូចត្នារ
អាស្រ័យធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ... ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ គឺចិត្ត-
សមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវសភាពធំ ក្នុងខណៈនៃ
បដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែលមានសភាពតូចត្នារក្ខី ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី
អាស្រ័យធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំ ... ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី
ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាវិបាក នូវខន្ធ
២ ... ខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៥៩០] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យធម៌ ដែលមាន
ប្រមាណមិនបាន ... ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១
ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាវិបាក ខន្ធ ២ អាស្រ័យខន្ធ ២ ។ ធម៌
ដែលមានសភាពតូចត្នារ អាស្រ័យធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបាន ... ព្រោះ
នអាសេវនប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមាន
ប្រមាណមិនបាន ។ ធម៌ដែលមានសភាពតូចត្នារក្ខី ធម៌ដែលមានប្រមាណ

មិនបានក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ... ព្រោះនអាសេវ-
នប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានុបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមាន
ប្រមាណមិនបាន ជាវិបាក ។

[៥៧១] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាព
តូចត្រូវផង ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបានផង ... ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ
គឺចិត្តសមុជ្ជានុប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានប្រមាណមិនបានផង
មហាកុតទាំងឡាយផង ។

[៥៧២] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាព
តូចត្រូវផង ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំផង ... ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ
ចិត្តសមុជ្ជានុប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវសភាពធំផង មហា-
កុតទាំងឡាយផង កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវសភាព
ធំផង មហាកុតទាំងឡាយផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ដែលដល់នូវ
សភាពធំ អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវផង ធម៌ដែលដល់នូវសភាព
ធំផង ... ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលដល់
នូវសភាពធំផង វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ នូវខន្ធ ២ ... ។ ធម៌ដែល
មានសភាពតូចត្រូវក្តី ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី អាស្រ័យធម៌ ដែលមាន
សភាពតូចត្រូវផង ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំផង ទើបកើតឡើង ព្រោះ
នអាសេវនប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំផង
វត្ថុផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ នូវខន្ធ ២ ... កដត្តារូប អាស្រ័យខន្ធទាំង

ឡាយ ដែលដល់នូវសភាពធំផង មហាក្ខតទាំងឡាយផង ។

[៥៧៣] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាព
តូចត្រូវ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលមានសភាព
តូចត្រូវ អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ពាហិរ ...
អាហារសម្បជ្ជាន ... ឧតុសម្បជ្ជាន មហាក្ខត ១ ... ។

[៥៧៤] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យធម៌ដែលដល់នូវសភាព
ធំ ... ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យខន្ធទាំង
ឡាយ ដែលដល់នូវសភាពធំ ។

[៥៧៥] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យធម៌ ដែលមាន
ប្រមាណមិនបាន ... ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលមានប្រមាណមិនបាន
អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ។

[៥៧៦] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាព
តូចត្រូវ ... ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសម្បជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យ
ខន្ធ ១ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ នូវខន្ធ ២ ... មហាក្ខត ៣ អាស្រ័យ
មហាក្ខត ១ ចិត្តសម្បជ្ជានរូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យមហាក្ខតទាំងឡាយ
ពាហិរ ... អាហារ ... ឧតុ ... មហាក្ខត ១ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។

[៥៧៧] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យធម៌ដែលដល់នូវសភាព
ធំ ... ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសម្បជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១
ដែលដល់នូវសភាពធំ នូវខន្ធ ២ ... ។ ធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យ

ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំ ... ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប អា-
 ស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវសភាពធំ ។ ធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវ
 ក្តី ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី អាស្រ័យធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំ ទើប
 កើតឡើង ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យ
 ខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំ នូវខន្ធ ២ ... ។

[៥៩៨] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យធម៌ ដែលមាន
 ប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យ
 ខន្ធ ១ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ។ ធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អា-
 ស្រ័យ ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ
 គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ។
 ធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវក្តី ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបានក្តី អាស្រ័យ
 ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ គឺខន្ធ
 ៣ ក្តី ចិត្តសមុជ្ជានរូបក្តី អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមានប្រមាណមិនបាន នូវខន្ធ
 ២ ... ។

[៥៩៩] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាព
 តូចត្រូវផង ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិបា-
 កប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានប្រមាណ
 មិនបានផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ។

[៦០០] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាព

តូចត្រូវផង ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានុរូប អាស្រ័យខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវសភាពធំផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ។

[៦០១] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ អាស្រ័យធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ គឺពាហិរ ... ឧតុ ... របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។ ព្រោះនតន្ត្រិយប្បច្ច័យ ពាហិរ ... អាហារ ... ឧតុ ... រូបជីវិតន្ត្រិយ អាស្រ័យមហាក្កតទាំងឡាយ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយបញ្ចវិញ្ញាណ ... ពាហិរ ... ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ មហាក្កត ១ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ។ បេ។ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើនូវមហាក្កតទាំងអស់ ។ ព្រោះនមគ្គប្បច្ច័យ គឺនូវខន្ធ ១ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាអហេតុកៈ ... នូវខន្ធ ១ ក្នុងអហេតុកប្បដិសន្ធិ ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើនូវមហាក្កតទាំងអស់ ។ ព្រោះនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៦០២] ... ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ អាស្រ័យខន្ធ ១ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ក្នុងអរូប នូវខន្ធ ២ ... ពាហិរ ... អាហារ ... ឧតុ ... របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។ ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំ ក្នុងអរូប ... ។

[៦០៣] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យធម៌ ដែលមាន

ប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែល
មានប្រមាណមិនបាន ក្នុងអរូប ... ព្រោះនោនត្ថិប្បច្ច័យ និងនោវិគតប្បច្ច័យ ។

[៦០៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ៥ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ និង
នឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១២ ក្នុង
នបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣
ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុង
នអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ នឈានប្បច្ច័យ និង
នមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង
នវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង
នោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

បច្ចនីយៈ ចប់

[៦០៥] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...
ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង
នសមនន្តរប្បច្ច័យ នអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ និងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥
ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១២ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣
ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
នវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង

នវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោនតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង
នោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ចប់

[៦០៦] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...
ក្នុងអនន្តរុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តី**បង្រៀន** ។ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះ
ចុះ ។

បច្ចនីយានុលោម ចប់

បដិច្ចវារៈ ចប់

សហជាតវារៈ ប្រាកដស្មើដោយបដិច្ចវារៈដែរ ។

បច្ចយវារៈ

[៦០៧] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមាន
សភាពតូចត្រូវ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្ត-
សមុជ្ជានុបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ នឹងខន្ធ ២ ... វត្ថុ
ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធទាំងឡាយ ពឹងផ្អែកនឹង
វត្ថុ ឧបាទរូបពឹងផ្អែកនឹងមហាកូត ១ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានសភាព
តូចត្រូវ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែល
មានសភាពតូចត្រូវ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ខន្ធទាំងឡាយដែល

ដល់នូវសភាពធំ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធទាំងឡាយដែល
 ដល់នូវសភាពធំ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបាន ពឹងផ្អែក
 នឹងធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋប្បយ គឺខន្ធ
 ទាំងឡាយ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលមាន
 សភាពតូចត្រូវក្តី ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបានក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមាន
 សភាពតូចត្រូវ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋប្បយ គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែល
 មានប្រមាណមិនបាន ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងមហាក្កត
 ទាំងឡាយ ។ ធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវក្តី ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី
 ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋប្បយ
 គឺខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវសភាពធំ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប
 ពឹងផ្អែកនឹងមហាក្កតទាំងឡាយ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៦០៨] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលដល់នូវ
 សភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋប្បយ គឺពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលដល់
 នូវសភាពធំ នឹងខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។
 ធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ទើប
 កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋប្បយ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលដល់នូវសភាពធំ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែលមានសភាពតូច
 ត្រូវក្តី ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ
 ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បដ្ឋប្បយ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹង

ផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំ នឹងខន្ធ ២ ... នឹងខន្ធ ១ ដែល
ដល់នូវសភាពធំ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៦០៩] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ពីផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមាន
ប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺក្នុងអប្បមាណធម៌
មានវារៈ (នៃបុត្តា និងវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។

[៦១០] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ពីផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមាន
សភាពតូចត្រូវផង នឹងធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបានផង ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុជ្ជានរូប ពីផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលមាន
ប្រមាណមិនបានផង នឹងមហាកុតទាំងឡាយផង ។ ធម៌ដែលមានប្រមាណ
មិនបាន ពីផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវផង ដែលមានប្រមាណ
មិនបានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ពីផ្អែកនឹងខន្ធ ១
ដែលមានប្រមាណមិនបានផង នឹងវត្ថុផង ។ ធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវ
ក្តី ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបានក្តី ពីផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវ
ផង ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
គឺខន្ធ ៣ ពីផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមានប្រមាណមិនបានផង វត្ថុផង នឹងខន្ធ
២ ... ចិត្តសមុជ្ជានរូប ពីផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានប្រមាណមិន
បានផង មហាកុតទាំងឡាយផង ។

[៦១១] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ពីផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមាន
សភាពតូចត្រូវផង ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំផង ទើបកើតឡើង ព្រោះ

ហេតុប្បច្ច័យ (បានដល់ វារៈនៃបុច្ឆា និងវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។ សូម្បី
វារៈ (នៃបុច្ឆា និងវិសជ្ជនា) ៣ លើក ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ក៏បណ្ឌិត
គប្បីធ្វើ ។

[៦១២] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមាន
សភាពតូចត្រូវ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក
នឹងខន្ធ ១ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ នឹងខន្ធ ២ ... ខន្ធទាំងឡាយ ពឹងផ្អែក
នឹងវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកនឹងចក្ខុយានៈ ពឹងផ្អែក
នឹងកាយាយានៈ ... ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ពឹងផ្អែកនឹង
វត្ថុ ។ បញ្ញា ៦ យ៉ាងដ៏សេសស ប្រាកដស្មើដោយហេតុប្បច្ច័យ បណ្ឌិតគប្បី
ធ្វើឲ្យទៅជាបញ្ញា ៧ យ៉ាង ។ បដិសន្ធិដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មិនមានទេ
បញ្ញា ១៧ យ៉ាង មានគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។ ព្រោះអនន្តរប្បច្ច័យ ។ សេចក្តី
បង្រៀន ។ ព្រោះអវិតតប្បច្ច័យ ។

[៦១៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៧ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ
៧ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧
ក្នុងអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុង
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង
អាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងវិបា-
កប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងឥន្ទ្រិ-

យប្បច្ច័យ ឈានប្បច្ច័យ និងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៧ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ
១៧ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគ-
តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

អនុលោម ចប់

[៦១៤] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមាន
សភាពតូចត្រូវ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្ត-
សមុជ្ឈានុបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាអហេតុកៈ នឹង
ខន្ធ ២ ... វត្ថុ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ
ខន្ធទាំងឡាយ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ មហាក្ខត ១ ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ របស់ពួក
អសញ្ញាសត្វ ... ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកនឹងចក្ខុយានៈ នឹងកាយាយានៈ ...
ខន្ធទាំងឡាយដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាអហេតុកៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ មោហៈ
ដែលច្រឡំដោយវិចិក្ខា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយដែល
ច្រឡំដោយវិចិក្ខា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង វត្ថុផង ។

[៦១៥] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមាន
សភាពតូចត្រូវ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺវារៈ ៥ ប្រាកដ
ស្មើដោយបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៦១៦] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមាន
សភាពតូចត្រូវ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្ត-

សមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ នឹងខន្ធ ២ ... របស់
 ពួកអសញ្ញាសត្វ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ចក្ខុយតនៈ ... កាយាយតនៈ ...
 ខន្ធទាំងឡាយដែលមានសភាពតូចត្រូវ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌ដែលដល់នូវ
 សភាពធំ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 នអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអធិបតិធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ខន្ធ
 ទាំងឡាយ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាវិបាក ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ខន្ធទាំងឡាយ
 ដែលដល់នូវសភាពធំ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ដែល
 មានប្រមាណមិនបាន ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ទើបកើត
 ឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអប្បមាណាធិបតិ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ។ ធម៌
 ដែលមានសភាពតូចត្រូវក្តី ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ដែល
 មានសភាពតូចត្រូវ ... ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវ
 សភាពធំ ជាវិបាក ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងមហាក្កត
 ទាំងឡាយ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៦១៧] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលដល់នូវ
 សភាពធំ ... ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអធិបតិធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ
 ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវសភាពធំ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១
 ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាវិបាក នឹងខន្ធ ២ ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។
 ធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ទើប
 កើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំង

ឡាយដែលដល់នូវសភាពធំ ជាវិបាក ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែល
 មានសភាពតូចត្រូវក្តី ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែលដល់
 នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្ត-
 សមុដ្ឋានរូបក្តី ពីងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាវិបាក នឹងខន្ធ
 ២ ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៦១៨] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមាន
 ប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអធិបតិធម៌ដែល
 មានប្រមាណមិនបាន ពីងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយដែលមានប្រមាណមិនបាន ។

[៦១៩] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមាន
 សភាពតូចត្រូវផង ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 នអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអធិបតិធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ពីងផ្អែកនឹងខន្ធ
 ទាំងឡាយ ដែលមានប្រមាណមិនបានផង វត្ថុផង ។

[៦២០] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមាន
 សភាពតូចត្រូវផង ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំផង ទើបកើតឡើង ព្រោះ
 នអធិបតិប្បច្ច័យ គឺចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពីងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវ
 សភាពធំ ជាវិបាកផង មហាក្កតទាំងឡាយផង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។
 ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំ ពីងផ្អែកនឹងធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវផង ធម៌
 ដែលដល់នូវសភាពធំផង ... ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអធិបតិធម៌ដែលដល់
 នូវសភាពធំ ពីងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវសភាពធំផង វត្ថុផង

ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាវិបាកផង វត្ថុផង នឹង
 ខន្ធ ២ ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។ ធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវក្តី ធម៌
 ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវផង ធម៌
 ដែលដល់នូវសភាពធំផង ... ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែកនឹង
 ខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាវិបាកផង វត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ ... ចិត្ត-
 សមុជ្ជានុរូប ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាវិបាកផង
 មហាកុតទាំងឡាយផង ពឹងផ្អែកនឹងខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវសភាពធំ ក្នុង
 ខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៦២១] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ ដែលមាន
 សភាពតូចត្រូវ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអនន្តរប្បច្ច័យ នសមនន្តរប្បច្ច័យ
 នអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ នឧបនិស្សយប្បច្ច័យ និងនបុរេជាតប្បច្ច័យ ឯបញ្ញា ១២
 យ៉ាង ប្រាកដស្មើដោយបដិច្ចវារៈដែរ ។ ព្រោះនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ និងនអា-
 សេវនប្បច្ច័យ (ពាក្យនេះ) មានគ្រប់គ្រាន់ ។ ពាក្យថា វិបាក បណ្ឌិត
 គប្បីសម្តែង ។ ចិត្តសមុជ្ជានុរូប បណ្ឌិតមិនគប្បីធ្វើថា ដូចជាវិបាកទេ ។
 ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ និងនវិបាកប្បច្ច័យ ឯបដិសន្ធិនិងវិបាកមិនមានទេ ។ ព្រោះ
 នអាហារប្បច្ច័យ នតន្ត្រិយប្បច្ច័យ នឈានប្បច្ច័យ នមគ្គប្បច្ច័យ នសម្ប-
 យុត្តប្បច្ច័យ នវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ នោនត្តិប្បច្ច័យ និងនោវិតតប្បច្ច័យ ។

[៦២២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ
 មានវារៈ ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១២ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មាន

វារៈ ៥ ក្នុងនសមន្តរប្បច្ច័យ នអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ នឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
 និងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១២ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧
 ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង
 នវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ នតន្ត្រិយប្បច្ច័យ
 នឈានប្បច្ច័យ និងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន
 វារៈ ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោនត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥
 ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

បច្ចនីយៈ ចប់

[៦២៣] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...
 ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១២ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង
 នសមន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង
 នឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១២
 ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧
 ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុង
 នសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
 នោនត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ បណ្ឌិត
 គប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ចប់

[៦២៤] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ... ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ សមនន្តរប្បច្ច័យ សហជាតប្បច្ច័យ វិគតប្បច្ច័យ និង អវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

បច្ចនីយានុលោម ចប់

បច្ចយវារៈ ចប់

និស្សយវារៈ ប្រាកដស្មើដោយបច្ចយវារៈដែរ ។

សំសដ្ឋវារៈ

[៦២៥] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្នារ ច្រឡំនឹងធម៌ដែលមានសភាព តូចត្នារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែល មានសភាពតូចត្នារ នឹងខន្ធ ២ ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ... ។

[៦២៦] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ច្រឡំនឹងធម៌ដែលដល់នូវសភាព ធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលដល់ នូវសភាពធំ នឹងខន្ធ ២ ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៦២៧] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលមាន ប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំនឹង ខន្ធ ១ ដែលមានប្រមាណមិនបាន នឹងខន្ធ ២ ... ។

[៦២៨] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្នារ ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលមានសភាព តូចត្នារ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ បដិសន្ធិ

មិនមានទេ ។ ព្រោះអនន្តរប្បច្ច័យ សមនន្តរប្បច្ច័យ សហជាតប្បច្ច័យ
 អញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ និស្សយប្បច្ច័យ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ និងបុរេជាតប្បច្ច័យ
 បដិសន្ធិមិនមានទេ ។ ព្រោះអាសេវនប្បច្ច័យ វិបាកក្តី បដិសន្ធិក្តី ក៏មិន
 មាន ។ ព្រោះកម្មប្បច្ច័យ វិបាកប្បច្ច័យ អាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ
 ឈានប្បច្ច័យ មគ្គប្បច្ច័យ សម្បយុត្តប្បច្ច័យ វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ អត្តិប្បច្ច័យ
 នត្តិប្បច្ច័យ វិតតប្បច្ច័យ និងអវិតតប្បច្ច័យ ។

[៦២៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន
 វារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ ក្នុងអវិត-
 តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះ ។

អនុលោម ចប់

[៦៣០] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចង្អាត ច្រឡំនឹងធម៌ដែលមានសភាព
 តូចង្អាត ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំនឹងខន្ធ ១
 ដែលមានសភាពតូចង្អាត ជាអហេតុកៈ នឹងខន្ធ ២ ... មោហៈដែលច្រឡំ
 ដោយវិចិក្ខា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ច្រឡំនឹងខន្ធទាំងឡាយដែលច្រឡំដោយ
 វិចិក្ខា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ។

[៦៣១] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចង្អាត ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលមានសភាព
 តូចង្អាត ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំនឹងខន្ធ ១
 ដែលមានសភាពតូចង្អាត នឹងខន្ធ ២ ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៦៣២] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ច្រឡំនឹងធម៌ដែលដល់នូវសភាព

ធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអធិបតិធម៌ដែលដល់នូវសភាព
ធំ ច្រឡំនឹងខន្ធទាំងឡាយដែលដល់នូវសភាពធំ ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលដល់
នូវសភាពធំ ជាវិបាក ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៦៣៣] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលមាន
ប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ គឺអធិបតិធម៌ដែល
មានប្រមាណមិនបាន ច្រឡំនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ។

[៦៣៤] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ច្រឡំនឹងធម៌ដែលមានសភាព
តូចត្រូវ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺធម៌ដែលមានប្រមាណ
មិនបាន ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ក្នុងអរូប ក្នុងខណៈនៃ
បដិសន្ធិ ... ។

[៦៣៥] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ច្រឡំនឹងធម៌ដែលដល់នូវសភាព
ធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែល
ដល់នូវសភាពធំ ក្នុងអរូប ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៦៣៦] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលមាន
ប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំ
នឹងខន្ធ ១ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ក្នុងអរូប ។

[៦៣៧] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ច្រឡំនឹងធម៌ដែលមានសភាព
តូចត្រូវ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបច្ច័យជាតប្បច្ច័យ និងនអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ
ខន្ធ ៣ ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ... ។

[៦៣៨] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ច្រឡំនឹងធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ (ខន្ធ ៣) ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាវិបាក ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៦៣៩] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ (ខន្ធ ៣) ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាវិបាក ។

[៦៤០] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចង្វាវ ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលមានសភាពតូចង្វាវ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលមានសភាពតូចង្វាវ ច្រឡំនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានសភាពតូចង្វាវ ។

[៦៤១] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ច្រឡំនឹងធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនាដែលដល់នូវសភាពធំ ច្រឡំនឹងមហគ្គតក្ខន្ធទាំងឡាយ ។

[៦៤២] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនា ដែលមានប្រមាណមិនបាន ច្រឡំនឹងខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ។

[៦៤៣] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចង្វាវ ច្រឡំនឹងធម៌ដែលមានសភាពតូចង្វាវ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែលមានសភាពតូចង្វាវ ។

[៦៤៤] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ច្រឡំនឹងធម៌ដែលដល់នូវសភាព

ធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំនឹងខន្ធ ១ ដែល ដល់នូវសភាពធំ ។

[៦៤៥] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលមាន ប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ច្រឡំនឹង ខន្ធ ១ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ។

[៦៤៦] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលមានសភាព តូចត្រូវ ទើបកើតឡើង ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ នមគ្គប្បច្ច័យ និងនវិប្ប- យុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ក្នុងអរូប ... ។

[៦៤៧] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ច្រឡំនឹងធម៌ដែលដល់នូវសភាព ធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាព ធំ ក្នុងអរូប ... ។

[៦៤៨] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ច្រឡំនឹងធម៌ ដែលមាន ប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែល មានប្រមាណមិនបាន ក្នុងអរូប ... ។

[៦៤៩] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ចាជាតប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុង នមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បណ្ឌិត

គប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

បច្ចុនីយៈ ចប់

[៦៥០] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...
ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ នបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ នអាសេវនប្បច្ច័យ នកម្មប្បច្ច័យ
នវិបាកប្បច្ច័យ និងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាង
នេះចុះ ។

អនុលោមប្បច្ចុនីយៈ ចប់

[៦៥១] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...
ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តី**បង្រៀន** ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

បច្ចុនីយានុលោម ចប់

សម្បយុត្តវារៈ ប្រាកដស្មើដោយសំសដ្ឋវារៈដែរ ។

បញ្ហាវារៈ

[៦៥២] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន
សភាពតូចត្រូវ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជា
បច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធដង ពួកចិត្តសម្ពុជានុបដង ដោយហេតុប្បច្ច័យ
ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៦៥៣] ធម៌ ដលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ដោយហេតុប្បច្ច័យ (បានដល់ វារៈនៃបុច្ឆា និងវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។ បវត្តិកាល និងបដិសន្ធិកាល បណ្ឌិតគប្បីធ្វើផងចុះ ។

[៦៥៤] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ (បានដល់ វារៈនៃបុច្ឆា និងវិសជ្ជនា) ៣ លើក ។

[៦៥៥] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺបុគ្គលឲ្យទាន រក្សាសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ហើយពិចារណានូវកុសលនោះ ពិចារណានូវពួកកុសលដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណានូវគោត្រកូ ពិចារណានូវវោទានៈ ពិចារណានូវពួកកិលេសដែលលះហើយ ពិចារណានូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹងនូវពួកកិលេសដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ឃើញប្បវាសន៍នូវចក្ខុ ... នូវវត្ថុ ... នូវខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ថាមិនទៀង ... ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ប្រារព្ធនូវវត្ថុនោះ ទើបកើតឡើង ទោមនស្សកើតឡើង រូបាយតនៈ ចក្ខុ ។ បេ។ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យនៃកាយវិញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៦៥៦] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺបុគ្គលឃើញនូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ នូវសំឡេងដោយទិព្វសោតធាតុ ... ដឹងនូវចិត្តរបស់បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយ

ចិត្ត ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ខន្ធទាំងឡាយដែល
មានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃឥទ្ធិវិធាណាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេ-
និវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយ
អារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៦៥៧] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវ
សភាពធំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺអាកាសានញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ)
នៃវិញ្ញាណញ្ញាយតនៈ អាកិញ្ញាយតនៈ ជាបច្ច័យនៃនេវសញ្ញានាសញ្ញា-
យតនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ បុគ្គលដឹងនូវចិត្តរបស់បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀង
ដោយមហគ្គតចិត្ត ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ខន្ធទាំងឡាយ ដែលដល់នូវ
សភាពធំ ជាបច្ច័យនៃឥទ្ធិវិធាណាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្ស-
តិញ្ញាណ យថាកម្មបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៦៥៨] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានសភាព
តូចត្រូវ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺបុគ្គលពិចារណានូវបឋមជ្ឈាន ពិចារណា
នូវនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ ពិចារណានូវទិព្វចក្ខុ នូវទិព្វសោតធាត ... ពិចា-
រណានូវឥទ្ធិវិធាណាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ ... បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ ...
យថាកម្មបគញ្ញាណ ... ពិចារណានូវអនាគតំសញ្ញាណ ឃើញច្បាស់នូវខន្ធ
ទាំងឡាយដែលដល់នូវសភាពធំ ថាមិនទៀង ... ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ
ប្រារព្ធនូវវត្ថុនោះ កើតឡើង ទោមនស្សកើតឡើង ។

[៦៥៩] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន

ប្រមាណមិនបាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ព្រះនិព្វានជាបច្ច័យនៃមគ្គ និង ផល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៦៦០] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន សភាពតូចត្នារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺពួកព្រះអរិយៈចេញអំពីមគ្គហើយ ពិចារណានូវមគ្គ ពិចារណានូវផល ពិចារណានូវព្រះនិព្វាន (ព្រោះថា) ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យនៃការពិចារណា នូវគោត្រកូ និងវោទានៈ ដោយ អារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៦៦១] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់ នូវសភាពធំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺពួកព្រះអរិយៈដឹងនូវចិត្តរបស់បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយចិត្ត ដែលមានប្រមាណមិនបាន ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ពួកខន្ធ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វ- និវាសានុស្សតិញ្ញាណ និងអនាគតសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៦៦២] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្នារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន សភាពតូចត្នារ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ និងសហ- ជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺបុគ្គលឲ្យទាន រក្សាសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ធ្វើបុញ្ញកម្មនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ធ្វើបុញ្ញកម្មទាំងឡាយដែល សន្សំទុកល្អហើយ ក្នុងកាលមុន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ពួក សេក្ខបុគ្គល ធ្វើនូវគោត្រកូឲ្យធ្ងន់ (ក្នុងចិត្ត) ... ធ្វើនូវវោទានៈ ឲ្យធ្ងន់ (ក្នុងចិត្ត) ហើយពិចារណា ធ្វើនូវចក្ខុ ... នូវវត្ថុ ... ធ្វើនូវពួកខន្ធដែល

មានសភាពតូចង្វាវ ឲ្យធ្ងន់ (ក្នុងចិត្ត) ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ធ្វើ
 នូវវត្ថុនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង ។ ឯសហជាតា-
 ធិបតិ គឺអធិបតិធម៌ដែលមានសភាពតូចង្វាវ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ
 ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៦៦៣] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់
 នូវសភាពធំ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិធម៌
 ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៦៦៤] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានសភាព
 តូចង្វាវ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិ-
 បតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺបុគ្គលធ្វើនូវបឋមជ្ឈានឲ្យធ្ងន់ (ក្នុងចិត្ត) ...
 នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ ... ទិព្វចក្ខុ ... ធ្វើនូវអនាគតសញ្ញាណ ឲ្យធ្ងន់
 (ក្នុងចិត្ត) ហើយពិចារណា ធ្វើនូវពួកខន្ធដែលដល់នូវសភាពធំ ឲ្យធ្ងន់
 (ក្នុងចិត្ត) ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ធ្វើនូវវត្ថុនោះឲ្យជាទីគោរព
 ហើយកើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិធម៌ ដែល
 ដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៦៦៥] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានសភាព
 តូចង្វាវផង ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់
 សហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្ប-
 យុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៦៦៦] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមាន
 ប្រមាណមិនបាន ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ និងសហ-
 ជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យនៃមគ្គ និងផល ដោយ
 អធិបតិប្បច្ច័យ ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិធម៌ដែលមានប្រមាណមិន
 បាន ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៦៦៧] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន
 សភាពតូចត្នារ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ និងសហ-
 ជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺពួកព្រះអរិយៈចេញអំពីមគ្គ ធ្វើនូវមគ្គឲ្យ
 ធ្ងន់ (ក្នុងចិត្ត) ហើយពិចារណា ធ្វើនូវផលឲ្យធ្ងន់ (ក្នុងចិត្ត) ... ធ្វើ
 នូវព្រះនិព្វានឲ្យធ្ងន់ (ក្នុងចិត្ត) ... ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យនៃគោត្រកូ និង
 វោទានៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិធម៌ដែលមាន
 ប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៦៦៨] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន
 សភាពតូចត្នារផង ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបានផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ
 បានដល់ សហជាតាធិបតិ គឺអធិបតិធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យ
 នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៦៦៩] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្នារ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន
 សភាពតូចត្នារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធមុនៗ ដែលមានសភាពតូច
 ត្នារ ជាបច្ច័យនៃពួកខន្តក្រោយៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោម (ជា

បច្ច័យ) នៃគោត្រកូ អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃវោទានៈ អារវជ្ជនាជា
បច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៦៧០] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវ
សភាពធំ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺចុតិចិត្តដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យ
នៃឧបបត្តិចិត្ត ដែលដល់នូវសភាពធំ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកខន្ធដែលមាន
សភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃវដ្តាន ដែលដល់នូវសភាពធំ និងអនាគតសញ្ញាណ
ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ បរិកម្មបឋមជ្ឈាន ... បរិកម្មនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ ...
បរិកម្មទិព្វចក្ខុ ... បរិកម្មអនាគតសញ្ញាណ ជាបច្ច័យនៃអនាគតសញ្ញាណ
ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៦៧១] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន
ប្រមាណមិនបាន ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺគោត្រកូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ
វោទានៈ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ អនុលោម ជាបច្ច័យនៃផលសមាបត្តិ
ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៦៧២] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវ
សភាពធំ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធមុនៗ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជា
បច្ច័យនៃពួកខន្ធក្រោយៗ ដែលដល់នូវសភាពធំ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៦៧៣] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានសភាព
តូចត្រូវ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺចុតិចិត្តដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃ
ឧបបត្តិចិត្ត ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ កវន្តៈដែលដល់

នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃការពិចារណា ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ ពួកខន្ធដែល
ដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃវុជ្ជាន ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ដោយអនន្ត-
រហ្មត្ថយ ។

[៦៧៤] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន
ប្រមាណមិនបាន ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ គឺនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈជាបច្ច័យ
នៃផលសមាបត្តិ របស់បុគ្គលកាលចេញអំពីនិរោធដោយអនន្តរហ្មត្ថយ ។

[៦៧៥] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន
ប្រមាណមិនបាន ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ គឺពួកខន្ធមុនៗ ដែលមានប្រមាណ
មិនបាន ជាបច្ច័យក្រោយៗ ... ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ មគ្គ (ជាបច្ច័យ) នៃ
ផល ផលជាបច្ច័យនៃផល ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ ។

[៦៧៦] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន
សភាពតូចត្រូវ ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ គឺផលជាបច្ច័យនៃវុជ្ជាន ដែលមាន
សភាពតូចត្រូវ ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ ។

[៦៧៧] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់
នូវសភាពធំ ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ គឺផលជាបច្ច័យនៃវុជ្ជាន ដែលដល់នូវ
សភាពធំ ដោយអនន្តរហ្មត្ថយ ។ សមនន្តរហ្មត្ថយដូចគ្នានឹងអនន្តរហ្មត្ថយ
ដែរ ។

[៦៧៨] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន
សភាពតូចត្រូវ ដោយសហជាតហ្មត្ថយ គឺខន្ធ ១ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ

ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ
ខន្ធ ២ ... ពួកខន្ធ (ជាបច្ច័យ) នៃវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុជាបច្ច័យ
នៃពួកខន្ធ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ មហាកុត ១ ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ របស់
ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។

[៦៧៩] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវ
សភាពធំ ... វត្ថុ ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលដល់នូវសភាពធំ ដោយសហ-
ជាតប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៦៨០] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលដល់
នូវសភាពធំ ... ខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ខន្ធ
២ ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៦៨១] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមាន
សភាពតូចត្រូវ ... ពួកខន្ធដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋាន-
រូប ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃ
ពួកកដត្តារូប ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៦៨២] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមាន
សភាពតូចត្រូវផង នៃធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំផង ... គឺខន្ធ ១ ដែលដល់
នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយសហ-
ជាតប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៦៨៣] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌

ដែលមានប្រមាណមិនបាន ... គឺខន្ធ ១ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យ
នៃខន្ធ ៣ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[៦៨៤] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែល
មានសភាពតូចត្រូវ ... គឺពួកខន្ធដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃពួក
ចិត្តសមុជ្ជានរូប ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[៦៨៥] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌
ដែលមានសភាពតូចត្រូវផង ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបានផង ... គឺខន្ធ ១
ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុជ្ជានរូបផង
ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[៦៨៦] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវក្តី ធម៌ដែលមានប្រមាណមិន
បានក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ... គឺពួកខន្ធដែលមាន
ប្រមាណមិនបានក្តី ពួកមហាក្ចតក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុជ្ជានរូប ដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ ។

[៦៨៧] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវក្តី ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី
(ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ... គឺពួកខន្ធ ដែលដល់នូវ
សភាពធំក្តី ពួកមហាក្ចតក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុជ្ជានរូប ដោយសហជា-
តប្បច្ច័យ ពួកខន្ធដែលដល់នូវសភាពធំក្តី ពួកមហាក្ចតក្តី ជាបច្ច័យនៃពួក
កងត្តារូប ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៦៨៨] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវក្តី ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី

ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១
ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ
ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៦៨៩] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន
សភាពតូចត្រូវ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ
ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ពួកខន្ធជាបច្ច័យនៃវត្ថុ វត្ថុជា
បច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ មហាក្កត
១ ... របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ... ។

[៦៩០] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវ
សភាពធំ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលដល់នូវ
សភាពធំ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៦៩១] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលដល់
នូវសភាពធំ ... គឺខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយ
អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៦៩២] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមាន
សភាពតូចត្រូវ ... គឺពួកខន្ធដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃវត្ថុ ដោយ
អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៦៩៣] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមាន
សភាពតូចត្រូវផង ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំផង ... គឺខន្ធ ១ ដែលដល់នូវ

សភាពធំ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង វត្ថុផង ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ក្នុង ខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៦៨៤] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែល មានប្រមាណមិនបាន ... គឺខន្ធ ១ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃ ខន្ធ ៣ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ។

[៦៨៥] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៦៨៦] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន សភាពតូចត្រូវ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ពួកខន្ធ (ជាបច្ច័យ) នៃវត្ថុ វត្ថុជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដោយនិស្ស- យប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ មហាកុត ១ ។ បេ។ មហាកុត ១ របស់ ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ចក្ខុយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយា- យតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលមាន សភាពតូចត្រូវ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៦៨៧] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែល ដល់នូវសភាពធំ ... គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលដល់នូវសភាពធំ ដោយ

និស្សយប្បច្ច័យ វត្ថុជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធដែលដល់នូវសភាពធំ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៦៩៨] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបាន ... គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៦៩៩] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំ ... គឺខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំ (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ខន្ធ ២ ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ... ។

[៧០០] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ... គឺពួកខន្ធដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៧០១] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវផង ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំផង ... គឺខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៧០២] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបាន ... គឺខន្ធ ១ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧០៣] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ... គឺពួកខន្ធដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧០៤] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវផង ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបានផង ... គឺខន្ធ ១ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧០៥] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវក្តី ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបានក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ... គឺពួកខន្ធដែលមានប្រមាណមិនបានក្តី ពួកមហាក្ខតក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧០៦] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវក្តី ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបានក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបាន ... គឺខន្ធ ១ ដែលមានប្រមាណមិនបានក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ។

[៧០៧] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវក្តី ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ... គឺពួកខន្ធដែលដល់នូវសភាពធំក្តី ពួកមហាក្ខតក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ពួកខន្ធដែលដល់នូវសភាពធំក្តី ពួកមហាក្ខតក្តី ជាបច្ច័យនៃពួក

កដត្តារូប ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៧០៨] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវក្តី ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំ ... គឺខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ខន្ធ ២ ... ។

[៧០៩] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ៍បនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធាដែលមានសភាពតូចត្រូវ ហើយឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ញ៉ាំងវិបស្សនាឲ្យកើតឡើង ដំឡើងមានៈ ប្រកាន់ទិដ្ឋិ នូវសីល ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ... នូវបញ្ញា រាគៈ សេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ ... អាស្រ័យនូវសេនាសនៈហើយឲ្យទាន នូវសីល ... នូវឧបោសថកម្ម ... ញ៉ាំងវិបស្សនាឲ្យកើតឡើង សម្លាប់សត្វ បំបែកសង្ឃ សទ្ធាដែលមានសភាពតូចត្រូវ ... បញ្ញា រាគៈ សេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ ... សេនាសនៈជាបច្ច័យនៃសទ្ធាដែលមានសភាពតូចត្រូវ នៃបញ្ញា រាគៈ សេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ និងកាយិកទុក្ខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ កុសលាកុសលកម្ម ជាបច្ច័យនៃវិបាក ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បាណាតិបាត ជាបច្ច័យនៃបាណាតិបាត ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចក្កៈចុះ ។ មាតុយាតិកម្ម ជា

បច្ច័យនៃមាតុយាតិកម្ម ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើជាចក្កៈ
ឲ្យដូចគ្នានឹងកុសលត្តិកៈផងចុះ ។

[៧១០] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែល
ដល់នូវសភាពធំ ... បានដល់ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បកតូ-
បនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធាដែលមានសភាពតូចត្រូវ ហើយញ៉ាំង
មហគ្គតជ្ឈានឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងអភិញ្ញា ញ៉ាំងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង នូវ
សីលដែលមានសភាពតូចត្រូវ ... នូវបញ្ញា ... នូវរាគៈ ... អាស្រ័យនូវសេនា-
សនៈ ហើយញ៉ាំងមហគ្គតជ្ឈានឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងអភិញ្ញា ... ញ៉ាំងសមាបត្តិ
ឲ្យកើតឡើង សទ្ធាដែលមានសភាពតូចត្រូវ ... សេនាសនៈ ជាបច្ច័យនៃ
សទ្ធាដែលដល់នូវសភាពធំ និងបញ្ញា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បរិកម្មនៃ
បឋមជ្ឈាន ... បរិកម្មនៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ ជាបច្ច័យនៃនេវសញ្ញា-
នាសញ្ញាយតនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បរិកម្មនៃទិព្វចក្ខុ (ជាបច្ច័យ)
នៃអនាគតសញ្ញាណ ... ។

[៧១១] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន
ប្រមាណមិនបាន ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អនន្តរូបនិស្ស័យ និង
បកតូបនិស្ស័យ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា ដែលមាន
សភាពតូចត្រូវ ហើយញ៉ាំងអប្បមាណជ្ឈានឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងមគ្គ ... ញ៉ាំង
ផលសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង នូវសីល ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ... នូវបញ្ញា
រាគៈ សេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ ... អាស្រ័យនូវសេនាសនៈ ហើយញ៉ាំង

អប្បមាណជ្ឈានឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងមគ្គ ... ញ៉ាំងផលសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង
 សទ្ធា ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ... សេនាសនៈជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលមាន
 ប្រមាណមិនបាន នៃបញ្ញា មគ្គ និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
 បរិកម្មនៃបឋមមគ្គ ជាបច្ច័យនៃបឋមមគ្គ បរិកម្មនៃចតុត្ថមគ្គ ជាបច្ច័យនៃ
 ចតុត្ថមគ្គ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧១២] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវ
 សភាពធំ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកត្ថ-
 បនិស្ស័យ ។ បកត្ថបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា ដែលដល់នូវ
 សភាពធំ ហើយញ៉ាំងមហគ្គតជ្ឈាន ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងអភិញ្ញា ... ញ៉ាំង
 សមាបត្តិឲ្យកើតឡើង នូវសីលដែលដល់នូវសភាពធំ ... អាស្រ័យនូវបញ្ញា
 ហើយញ៉ាំងមហគ្គតជ្ឈាន ... ញ៉ាំងអភិញ្ញា ... ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង
 សទ្ធាដែលដល់នូវសភាពធំ ... បញ្ញាជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលដល់នូវសភាពធំ
 និងបញ្ញា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បឋមជ្ឈាន ជាបច្ច័យនៃទុតិយជ្ឈាន
 អាកិញ្ញាយតនៈ ជាបច្ច័យនៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ ដោយឧបនិស្ស-
 យប្បច្ច័យ ។

[៧១៣] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែលមាន
 សភាពតូចត្រូវ ... បានដល់ អារម្មណ្តបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបក-
 ត្ថបនិស្ស័យ ។ បកត្ថបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា ដែលដល់នូវ
 សភាពធំ ហើយឲ្យទាន សមាទានសីល ធ្វើឧបោសថកម្ម ញ៉ាំងវិបស្សនា

ឲ្យកើតឡើង ដំឡើងមានៈ ប្រកាន់ទិដ្ឋិ បុគ្គលអាស្រ័យសីលដែលដល់នូវ
 សភាពធំ ... អាស្រ័យនូវបញ្ញា ហើយឲ្យទាន ... ញ៉ាំងវិបស្សនា ឲ្យកើត
 ឡើង ។ បេ ។ សទ្ធាដែលដល់នូវសភាពធំ ... បញ្ញាជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែល
 មានសភាពតូចត្រូវ នៃបញ្ញា កាយិកសុខ និងកាយិកទុក្ខ ដោយឧបនិស្ស-
 យប្បច្ច័យ ។

[៧១៤] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ ដែល
 មានប្រមាណមិនបាន ... បានដល់ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។
 បកតូបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា ដែលដល់នូវសភាពធំ ហើយ
 ញ៉ាំងឈានដែលមានប្រមាណមិនបាន ឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងមគ្គ ញ៉ាំងផល-
 សមាបត្តិឲ្យកើតឡើង នូវសីលដែលដល់នូវសភាពធំ ... អាស្រ័យនូវបញ្ញា
 ហើយញ៉ាំងឈាន ដែលមានប្រមាណមិនបាន ... ញ៉ាំងមគ្គ ... ញ៉ាំងផល-
 សមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង សទ្ធាដែលដល់នូវសភាពធំ ... បញ្ញាជាបច្ច័យនៃ
 សទ្ធា ដែលមានប្រមាណមិនបាន នៃបញ្ញា មគ្គ និងផលសមាបត្តិ ដោយ
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧១៥] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ដែល
 មានប្រមាណមិនបាន ... បានដល់ អារម្មណ្តូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ
 និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា ដែល
 មានប្រមាណមិនបាន ហើយញ៉ាំងឈានដែលមានប្រមាណមិនបាន ឲ្យកើត
 ឡើង ញ៉ាំងមគ្គ ... ញ៉ាំងផលសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង នូវសីលដែលមាន

ប្រមាណមិនបាន ... អាស្រ័យនូវបញ្ញា ហើយញ្ចាំងឈានដែលមានប្រមាណ
 មិនបាន ... ញ្ចាំងមគ្គ ... ញ្ចាំងផលសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង សទ្ធាដែលមាន
 ប្រមាណមិនបាន ... បញ្ញាជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលមានប្រមាណមិនបាន និង
 បញ្ញា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បឋមមគ្គ (ជាបច្ច័យ) នៃទុតិយមគ្គ ...
 តតិយមគ្គ (ជាបច្ច័យ) នៃចតុត្ថមគ្គ ។

[៧១៦] ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន
 សភាពតូចត្រូវ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ៍បនិស្ស័យ
 អនន្តបនិស្ស័យនិងបកត្ថបនិស្ស័យ ។ បកត្ថបនិស្ស័យ គឺបុគ្គលអាស្រ័យ
 នូវសទ្ធាដែលមានប្រមាណមិនបាន ហើយឲ្យទាន ... នូវសីល ... នូវឧបោ-
 សថកម្ម ... ញ្ចាំងវិបស្សនាឲ្យកើតឡើង នូវសីលដែលមានប្រមាណមិនបាន ...
 អាស្រ័យនូវបញ្ញា ហើយឲ្យទាន ... នូវសីល ... នូវឧបោសថកម្ម ... ញ្ចាំង
 វិបស្សនា ... សទ្ធាដែលមានប្រមាណមិនបាន ... បញ្ញាជាបច្ច័យនៃសទ្ធាដែល
 មានសភាពតូចត្រូវ នៃបញ្ញា កាយិកសុខនិងកាយិកទុក្ខ ដោយឧបនិស្ស-
 យប្បច្ច័យ ផលសមាបត្តិជាបច្ច័យនៃកាយិកសុខ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ
 ពួកព្រះអរិយៈ អាស្រ័យនូវមគ្គ ហើយឃើញច្បាស់នូវពួកសង្ខារ ថាមិន
 ទៀង ... មគ្គជាបច្ច័យនៃអត្តប្បដិសម្មិទា ធម្មប្បដិសម្មិទា និងត្រិប្បដិសម្មិទា
 បដិកាណប្បដិសម្មិទា និងឋានាឋានកោសល របស់ពួកព្រះអរិយៈ ដោយ
 ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧១៧] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់

នូវសភាពធំ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អនន្តរូបនិស្សយនិង
 បកត្ថបនិស្សយ ។ បកត្ថបនិស្សយ គឺបុគ្គលអាស្រ័យនូវសទ្ធា ដែលមាន
 ប្រមាណមិនបាន ហើយញ្ចាំងឈានដែលដល់នូវសភាពធំ ... ញ្ចាំងអភិញ្ញា
 ... ញ្ចាំងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង បុគ្គលអាស្រ័យនូវសីលដែលមានប្រមាណមិន
 បាន ... អាស្រ័យនូវបញ្ញា ហើយញ្ចាំងឈានដែលដល់នូវសភាពធំ ... ញ្ចាំង
 អភិញ្ញា ... ញ្ចាំងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង សទ្ធាដែលមានប្រមាណមិនបាន ...
 បញ្ញាជាបច្ច័យនៃសទ្ធា ដែលដល់នូវសភាពធំ និងបញ្ញា ដោយឧបនិស្ស-
 យប្បច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈអាស្រ័យនូវមគ្គ ហើយញ្ចាំងសមាបត្តិ ដែលមិន
 ទាន់កើត ឲ្យកើតឡើង ចូលកាន់សមាបត្តិ ដែលកើតឡើងហើយ ។

[៧១៨] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន
 សភាពតូចត្រូវ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុ-
 បុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺបុគ្គលឃើញច្បាស់នូវចក្ខុ ថាមិនទៀង ...
 ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈប្រារព្ធចក្ខុនោះ ... ទោមនស្សកើតឡើង នូវសោត ...
 នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ... ទោមនស្ស កើតឡើង រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ)
 នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋពាយតនៈ ជាបច្ច័យនៃកាយវិញ្ញាណ ដោយបុរេជា-
 តប្បច្ច័យ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺចក្ខុយតនៈ ជាបច្ច័យនៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយា-
 យតនៈ ។ បេ ។ វត្ថុ ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ដោយ
 បុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៧១៩] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវ

សភាពធំ ដោយបុរេជាតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណ៍បុរេជាតិ នឹងវត្ថុ-
បុរេជាតិ ។ អារម្មណ៍បុរេជាតិ គឺនូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ... នូវសំឡេង ដោយ
ទិព្វសោតធាតុ ... ។ ឯវត្ថុបុរេជាតិ គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលដល់នូវ
សភាពធំ ដោយបុរេជាតិប្បច្ច័យ ។

[៧២០] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន
ប្រមាណមិនបាន ដោយបុរេជាតិប្បច្ច័យ គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលមាន
ប្រមាណមិនបាន ដោយបុរេជាតិប្បច្ច័យ ។

[៧២១] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន
សភាពតូចត្រូវ ដោយបច្ច័យជាតិប្បច្ច័យ បានដល់ បច្ច័យជាតិ គឺពួកខន្ធដែល
មានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ច័យជា-
តិប្បច្ច័យ ។

[៧២២] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន
សភាពតូចត្រូវ ដោយបច្ច័យជាតិប្បច្ច័យ បានដល់ បច្ច័យជាតិ គឺពួកខន្ធដែល
ដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃកាយនេះដែលកើតមុន ដោយបច្ច័យជាតិប្បច្ច័យ ។

[៧២៣] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន
សភាពតូចត្រូវ ដោយបច្ច័យជាតិប្បច្ច័យ បានដល់ បច្ច័យជាតិ គឺពួកខន្ធដែល
មានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ច័យជា-
តិប្បច្ច័យ ។

[៧២៤] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន

សភាពតូចត្រូវ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធដែលមានសភាពតូចត្រូវ មុនៗ (ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ) ក្រោយៗ ... អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃ គោត្រកូ អនុលោមជាបច្ច័យនៃវោទានៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៧២៥] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវ សភាពធំដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺបរិកម្មនៃបឋមជ្ឈាន ជាបច្ច័យនៃបឋមជ្ឈាន នោះវិញ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ បរិកម្មនៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ ជា បច្ច័យនៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈនោះវិញ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ បរិកម្ម នៃទិព្វចក្ខុ ... បរិកម្មនៃអនាគតសញ្ញាណ ជាបច្ច័យនៃអនាគតសញ្ញាណ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៧២៦] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន ប្រមាណមិនបាន ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺគោត្រកូ (ជាបច្ច័យ) នៃមគ្គ វោទានៈជាបច្ច័យនៃមគ្គ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៧២៧] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវ សភាពធំ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺពួកខន្ធដែលដល់នូវសភាពធំមុនៗ ជា បច្ច័យនៃពួកខន្ធក្រោយៗ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៧២៨] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន សភាពតូចត្រូវ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត នឹងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺចេតនាដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនាដែលមានសភាពតូចត្រូវ

ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ក្នុង
ខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺចេតនាដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជា
បច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាវិបាកផង ពួកកដត្តារូបផង
ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៧២៩] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវសភាព
ធំ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត
គឺចេតនា ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយ
កម្មប្បច្ច័យ ចេតនាដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ
ដោយកម្មប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺចេតនាដែល
ដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធដែលដល់នូវសភាពធំ ជាវិបាក ដោយ
កម្មប្បច្ច័យ ។

[៧៣០] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានសភាព
តូចត្រូវ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហ-
ជាត គឺចេតនាដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុជ្ឈានុរូប ដោយ
កម្មប្បច្ច័យ ចេតនាដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប ដោយ
កម្មប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺចេតនាដែលដល់នូវ
សភាពធំ ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៧៣១] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានសភាព
តូចត្រូវផង ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់

សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺចេតនា ដែលដល់នូវសភាពធំ
 ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធដង ពួកចិត្តសមុជ្ជានុបដង ដោយកម្មប្បច្ច័យ
 ចេតនាដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធដង ពួកកដត្តា-
 រូបដង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺចេតនា
 ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាវិបាក
 ផង ពួកកដត្តារូបដង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៧៣២] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន
 ប្រមាណមិនបាន ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងនានាខណិកៈ ។
 សហជាត គឺចេតនាដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្ត-
 កក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺចេតនា ដែលមានប្រមាណ
 មិនបាន ជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាវិបាក ដោយ
 កម្មប្បច្ច័យ ។

[៧៣៣] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន
 សភាពតូចត្នារ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺចេតនា ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជា
 បច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុជ្ជានុប ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៧៣៤] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន
 សភាពតូចត្នារផង ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបានផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ
 ចេតនា ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធដង ពួក
 ចិត្តសមុជ្ជានុបដង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៧៣៥] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាវិបាក ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ពួកខន្ធជាបច្ច័យនៃវត្ថុ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។

[៧៣៦] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺបញ្ញាទាំង ៣ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ តាំងអំពីបវត្តិកាល ដល់បដិសន្ធិកាល ។

[៧៣៧] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ដោយវិបាកប្បច្ច័យ (បានដល់ វារៈនៃបុច្ឆា និងវិសដ្ឋនា) ៣ លើក ។ បវត្តិកាលតែម្យ៉ាង ។

[៧៣៨] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឈានប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយមគ្គប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាតបុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺពួកខន្ធដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ពួកខន្ធដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ក្នុងបដិសន្ធិក្បាលៈ ពួកខន្ធ (ជាបច្ច័យ) នៃវត្ថុ វត្ថុជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ បុរេជាត គឺចក្ខុយតនៈ ជាបច្ច័យនៃចក្ខុវិញ្ញាណ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ

កាយាយតនៈ ជាបច្ច័យនៃកាយវិញ្ញាណ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ វត្ថុជាបច្ច័យ
នៃពួកខន្ធ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត
គឺពួកខន្ធ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន
ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៧៣៩] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវ
សភាពធំ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។ សហ-
ជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធដែលដល់នូវសភាពធំ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ
ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ឯបុរេជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធ ដែលដល់នូវ
សភាពធំ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៧៤០] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន
ប្រមាណមិនបាន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់ បុរេជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យ
នៃពួកខន្ធ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៧៤១] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានសភាព
តូចត្រូវ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហ-
ជាត គឺពួកខន្ធដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយ
វិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺពួកខន្ធដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃ
កាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៧៤២] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន
សភាពតូចត្រូវ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបច្ឆាជាត ។

សហជាត គឺពួកខន្ធដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋាន-
រូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ចាជាត គឺពួកខន្ធដែលមានប្រមាណមិន
បាន ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៧៤៣] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន
សភាពតូចត្រូវ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត បុរេជាត បច្ចាជាត
អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺខន្ធ ១ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជា
បច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ...
ពួកខន្ធជាបច្ច័យនៃវត្ថុ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុជាបច្ច័យ
នៃពួកខន្ធ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ មហាក្កត ១ ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ ... របស់
ពួកអសញ្ញាសត្វ ... ។ បុរេជាត គឺបុគ្គលឃើញច្បាស់នូវវត្ថុ ... នូវវត្ថុ ថាមិន
ទៀង ... ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈប្រារព្ធនូវវត្ថុនោះ ទើបកើតឡើង ទោមនស្ស
ក៏កើតឡើង រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ
ជាបច្ច័យនៃកាយវិញ្ញាណ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ចក្ខុយតនៈ ជាបច្ច័យនៃចក្ខុ-
វិញ្ញាណ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ
វត្ថុជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធដែលមានសភាពតូចត្រូវ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។ បច្ចាជាត
គឺពួកខន្ធដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃកាយនេះដែលកើតមុន ដោយ
អត្តិប្បច្ច័យ ។ កតទ្យុត្តារាហារ ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។
ឯរូបដីវិតិទ្រិយ ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។

[៧៤៤] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវ

សភាពធំ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺវត្ថុជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធដែលដល់នូវសភាពធំ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈ នៃបដិសន្ធិ ។ បុរេជាត គឺបុគ្គលឃើញនូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ ... វត្ថុជាបច្ច័យនៃពួកខន្ធដែលដល់នូវសភាពធំ ដោយ អត្តិប្បច្ច័យ ។

[៧៤៥] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន ប្រមាណមិនបាន ដោយអត្តិប្បច្ច័យ បានដល់ បុរេជាត គឺវត្ថុ ជាបច្ច័យនៃ ពួកខន្ធដែលមានប្រមាណមិនបាន ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។

[៧៤៦] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវ សភាពធំ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃ ខន្ធ ៣ ខន្ធ ២ ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៧៤៧] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានសភាព តូចត្រូវ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបច្ច័យជាត ។ សហជាត គឺពួកខន្ធ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុជ្ជានរូប ដោយ អត្តិប្បច្ច័យ ពួកខន្ធដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប ដោយ អត្តិប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ឯបច្ច័យជាត គឺពួកខន្ធដែលដល់នូវសភាព ធំ ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។

[៧៤៨] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន សភាពតូចត្រូវផង ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំផង ដោយអត្តិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ

១ ដែលដល់រូសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង ពួកចិត្តសមុជ្ជានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ... ។

[៧៤៩] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលមានប្រមាណមិនបាន (ជាបច្ច័យ) នៃខន្ធ ៣ ។

[៧៥០] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺពួកខន្ធ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុជ្ជានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺពួកខន្ធដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃកាយនេះដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[៧៥១] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវផង ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបានផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ១ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកចិត្តសមុជ្ជានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[៧៥២] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវក្តី ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបានក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺពួកខន្ធដែលមានប្រមាណមិនបានក្តី ពួកមហាក្កតក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុជ្ជានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺពួកខន្ធដែលមានប្រមាណមិនបានក្តី កតទ្បិក្កា-

រាហារក្តី ជាបច្ច័យនៃកាយនេះ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺពួកខន្ធ
ដែលមានប្រមាណមិនបានក្តី រូបជីវិតន្រ្ទិយក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប ដោយ
អត្តិប្បច្ច័យ ។

[៧៥៣] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចច្រាវក្តី ធម៌ដែលមានប្រមាណមិន
បានក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបាន ដោយអត្តិប្បច្ច័យ បាន
ដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺខន្ធ ១ ដែលមានប្រមាណ
មិនបានក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ។

[៧៥៤] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចច្រាវក្តី ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី
ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានសភាពតូចច្រាវ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ បានដល់ សហ-
ជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្រ្ទិយ ។ សហជាត គឺពួកខន្ធ ដែលដល់នូវ
សភាពធំក្តី ពួកមហាកុតក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុជានុរូប ដោយអត្តិប្បច្ច័យ
ពួកខន្ធ ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី ពួកមហាកុតក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប
ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បច្ឆាជាត គឺពួកខន្ធដែលដល់
នូវសភាពធំក្តី កតទ្បិកាហារក្តី (ជាបច្ច័យ) នៃកាយនេះ ។ ឯបច្ឆាជាត
គឺពួកខន្ធដែលដល់នូវសភាពធំក្តី រូបជីវិតន្រ្ទិយក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកកដត្តារូប
ដោយអត្តិប្បច្ច័យ ។

[៧៥៥] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចច្រាវក្តី ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី
ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំ ដោយអត្តិប្បច្ច័យ បានដល់ សហជាត
និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺខន្ធ ១ ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី វត្ថុក្តី ជា

បច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ... ខន្ធ ១ ដែលដល់រូស្ត
សភាពធំក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យនៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិ-
សន្និ ខន្ធ ២ ក្តី វត្ថុក្តី ... ជាបច្ច័យដោយនត្ថិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយវិគ-
តប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយអវិគតប្បច្ច័យ ។

[៧៥៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ៧ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអនន្តរុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩
ក្នុងសមនន្តរុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុង
អញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុង
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
បច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុង
កម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ អាហារប្បច្ច័យ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ
ឈានប្បច្ច័យ និងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ
៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុង
នត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១៣ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

អនុលោម ចប់

[៧៥៧] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមាន
សភាពតូចត្រូវ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជា
បច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ

ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយអាហារ-
ប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។

[៧៥៨] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវ
សភាពធំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជា
បច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៧៥៩] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានប្រ-
មាណមិនបាន ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៧៦០] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវ
សភាពធំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជា
បច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧៦១] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានសភាព
តូចត្រូវ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយ
កម្មប្បច្ច័យ ។

[៧៦២] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានប្រ-
មាណមិនបាន ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧៦៣] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានសភាព
តូចត្រូវផង ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៧៦៤] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបាន ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧៦៥] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

[៧៦៦] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៧៦៧] ធម៌ ដែលមានប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវផង ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបានផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[៧៦៨] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវក្តី ធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបានក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ... បានដល់ សហជាតបច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។

[៧៦៩] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវក្តី ធម៌ដែលមានប្រមាណ មិនបានក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានប្រមាណមិនបាន ... បានដល់ សហជាតនិងបុរេជាត ។

[៧៧០] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រូវក្តី ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលមានសភាពតូចត្រូវ ... បានដល់ សហជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។

[៧៧១] ធម៌ ដែលមានសភាពតូចត្រាក្តី ធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំក្តី ជាបច្ច័យនៃធម៌ដែលដល់នូវសភាពធំ បានដល់ សហជាត និងបុរេជាត ។

[៧៧២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ នអនន្តរប្បច្ច័យ និងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ក្នុងនសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១២ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១២ ក្នុងននិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១២ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ^(១) ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងនោអត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងនោនត្តិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ក្នុងនោវិតតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ក្នុងនោអវិតតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ។ បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

បច្ចនីយៈ ចប់

[៧៧៣] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ នអនន្តរប្បច្ច័យ និងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ^(២) ។ សេចក្តីបង្រៀន ។ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧

១- ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ (ច្បាប់ធម្មសង្គាយនា) ។
២- ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ (ច្បាប់ធម្មសង្គាយនា) ។

ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣
ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។
បណ្ឌិតគប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយៈ ចប់

[៧៧៤] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...
ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុង
សមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ក្នុង
អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុង
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុង
បច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុង
កម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ សេចក្តី**ប្រ្រ្រញ** ។ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧
ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុង
អត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

បច្ចនីយានុលោម ចប់
បរិត្តតិកៈទី ១២ ចប់

អដ្ឋកថា

សេក្ខត្តិកៈ និងបរិត្តត្តិកៈ

[៤០៧-៥៥៤] ក្នុងសេក្ខត្តិកៈ អសេក្ខធម៌ រមែងមិនជាបច្ច័យដល់
សេក្ខធម៌ ដោយបច្ច័យណាមួយ តែសេក្ខធម៌ ជាអនន្តរូបនិស្សយៈ និង
បកត្ថបនិស្សយប្បច្ច័យ ដល់អសេក្ខធម៌ ។ ពាក្យដ៏សេស ក្នុងអធិការនេះ
គប្បីជាបអធិប្បាយតាមព្រះបាលីនោះឯង ។

[៥៥៥-៧៧៤] ក្នុងបរិត្តត្តិកៈ ក៏ដូចគ្នា ។^{១៧៧}

អដ្ឋកថា សេក្ខត្តិកៈ និងបរិត្តត្តិកៈ ចប់

ក្បាលទី ៧៨

អភិធម្មបិដក ចាលីប្រៃ ៤៧

បដ្ឋាន ចតុត្ថកាគ

អនុលោមត្ថកប្បដ្ឋានខាងចុង

សន្ធិកចង្អុលប្រាប់មាតិកា

មាតិកា	ទំព័រ
វិចិត្តត្ថកៈ	
អភិធម្មបិដក បដិច្ចវារៈ	២
អភិធម្មបិដក បច្ចយវារៈ	៦០
អភិធម្មបិដក សំសដ្ឋវារៈ	៧០
អភិធម្មបិដក បញ្ញាវារៈ	៧៤
អដ្ឋកថាវិចិត្តត្ថកៈ	២០៧
បីតិត្ថកៈ	
អភិធម្មបិដក បដិច្ចវារៈ	២០៨
អភិធម្មបិដក បញ្ញាវារៈ	២១៦
អដ្ឋកថាបីតិត្ថកៈ	២៤៣
ធស្សនត្ថកៈ	
អភិធម្មបិដក បដិច្ចវារៈ	២៤៤
អភិធម្មបិដក សហជាតវារៈ	២៦៨
អភិធម្មបិដក បច្ចយវារៈ	២៦៨
អភិធម្មបិដក សំសដ្ឋវារៈ	២៨៤

អភិធម្មបិដក បញ្ញាវារៈ	២៨៨
អដ្ឋកថាទស្សនត្ថិកៈ	៣២៣

ចាលីប្រៃ ~៩៨

បដ្ឋាន បញ្ចមភាគ

ធនស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ

អភិធម្មបិដក បដិច្ចវារៈ	៣២៤
អភិធម្មបិដក បច្ចយវារៈ	៣៤៥
អភិធម្មបិដក សំសដ្ឋវារៈ	៣៧០
អភិធម្មបិដក បញ្ញាវារៈ	៣៧៧
អដ្ឋកថាទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ	៤២៤

អាចយគាមិត្តិកៈ

អភិធម្មបិដក បដិច្ចវារៈ	៤២៥
អភិធម្មបិដក បច្ចយវារៈ	៤៣៥
អភិធម្មបិដក សំសដ្ឋវារៈ	៤៥០
អភិធម្មបិដក បញ្ញាវារៈ	៤៥៣
អដ្ឋកថាអាចយគាមិត្តិកៈ	៤៨៣

សេក្ខត្តិកៈ

អភិធម្មបិដក បដិច្ចវារៈ	៤៨៤
អភិធម្មបិដក បច្ចយវារៈ	៤៩៥
អភិធម្មបិដក សំសដ្ឋវារៈ	៥០៦
អភិធម្មបិដក បញ្ញាវារៈ	៥០៩

បរិត្តត្តិកៈ

អភិធម្មបិដក បដិច្ចវារៈ	៥៣៧
------------------------	-------	-----

អភិធម្មបិដក បច្ចយវារៈ	៥៥៥
អភិធម្មបិដក សំសដ្ឋវារៈ	៥៦៤
អភិធម្មបិដក បញ្ញាវារៈ	៥៦៧
អដ្ឋកថាសេក្ខតិកៈ និងបរិត្តតិកៈ	៦០៤

